

Quæ descendit rē. **Su** **Expof. Capl. XXXI.** pza i capitulo pcedēti monuit dñs per pphētā reliq/ as iuda ne descēderēt i egyptū: q̄ noluerūt acq̄scere: ideo hic in b capitulo cōminat eis qz ierūt/ r qz in egyptios idolatras sperauerūt. **Diuidit** autē hoc capitulū in tres ptes.

In prima cōminatur residuis illis quia de/ scenderunt in egyptū ptra consiliū dñi per hieremā. Scdo agit de p̄sp̄ritate filioꝝ iſrael/ post reditū d̄ ca p̄tuitate babilonica: ibi: **Quia** hęc dic dñs rē. Tertio d̄ ab iectioe idolorū tempe ezechie/ facta liberati/ oñe hierusalē ab exer/ citu sennacherib: ibi: **Cōuertimur** rē. **Dicē** g: **Quis** descendit/ timore chaldeoz/ p̄cep/ tum domini r̄ consi/

A
B
B
B

Al. ffup
Al. fr̄c̄ q̄ s̄erūt

Secūda ps

Quæ dē **Ca. XXXI** **Q**uæ descendit i egyptū ad auxiliū in equis sperātes: et habētes fiduciā in q̄drigis qz multē sunt: et sup eq̄tib/ qz d̄ualidi nimis: et nō sūt cōfisi sup sc̄m̄ iſrl: et dñm nō ex̄quisierūt. **Ipsē** autē sapiēs adduxit malū: et v̄rba sua nō abstulit. **Et** cōsurget p̄trā domū pessimoz: et p̄tra auxiliū opantiū iniquitatē. **Egyptus** hō et nō de/

gnatib/ iudeos post reditū de babilonia. **Et** sup collē eius. i. hierusalē **Q**uæ qui descendit in egyptum. i. in mūdum. **P̄s.** **Distice** **Deieisti** eos dum alleuarentur. **Ad** auxiliū in eq̄s **P̄s.** 72. **Sperātes** r̄ habētes fiduciā in q̄drigis qz multē sūt:

et eq̄ eoz caro r̄ nō sp̄s. **Et** dñs inclinābit manū suā/ et cōruet auxiliator/ et cadet cui p̄stat auxiliū simuloꝝ oēs cōsumēt. **Quia** hęc dicit dñs ad me: quō si rugiat leo et catulus leonis sup p̄dam suam/ cū occurrerit ei multitudo pastoz: a voce eoz nō formidabit: et a multitudine eoz non pauebit: sic descēdet dñs exercitū vt h̄ liēt sup mōtē sion: r̄ sup col/

eni ascendit in dignitates eccl̄ie p̄ parēlā: q̄dā p̄ scientiā: r̄ forte aliq̄ v̄runt̄ theologia p̄ scala. **In** eq̄tib/ .i. in dignita/ tib/. **Ezech.** xxvj. b. **In** iudatōe eq̄z operiet te puluis eoz a sonitu rotarū eq̄tū r̄ currū mouebunt muri tui. **Johel.** ij. a. **Quasi** aspect/ eq̄z/ aspect/ eozū: et q̄si eq̄tes sic currūt: sicut sonit/ q̄drigarū sup capita montū. **Et** nō sūt cōfisi sup sc̄m̄ iſrl: qz maḡ in hoīe q̄ in dño p̄fidit. **Contra** q̄s **Diere.** xvij. a. **Benedict** q̄ p̄fidit in hoīe: r̄ ponit carnē bachiū suū. **Et** dñm nō ex̄quisierūt. **Multi** querūt: sed pauci ex̄grūt. i. ex corde/ vel extra mūdū querūt: et iō pauci inueniūt. **Osee.** v. b. **In** gregib/ suis r̄ armēt/ suis vadēt ad q̄rēdū dñm r̄ nō iueniēt. **Ipsē** autē sapiēs adduxit malū: quia discrete et iuste vnūquēqz punit. **Ezech.** vi. **Multi** iniusta agūt: sed nullus iniusta parit. **Verba** sua non abstulit. **P̄s.** **Quē** p̄cedūt de labijs meis non faciā irrita. **Et** p̄surget p̄tra domū pessimoz: r̄ p̄tra auxiliū opantiū iniquitatē. **Pessimos** vocat oēs infideles: in q̄b/ nihil boni est: cū in eis fundamētū fidei sit destructū. **Opantiū** iniquitatē/ dicit malos christianos. **Utrosqz** punit dñs. **Egypt/ hō** r̄ nō de/ r̄ eq̄ eoz caro r̄ nō sp̄s. **Hoc** dicit p̄tra supbiētes de sciētia sua. **Doctor** eni sup̄ se deum facit. i. videntē. **Ezech.** xxvij. a. **Dixisti** de/ ego sum: r̄ in cathedra dei sedī. **Sed** iste tor/ est in tenebris: vnde bñ d̄r egyptus. i. tenebrosus: et homo. i. fragilis: et caro non sp̄ritus. i. carnalis nō sp̄ualis. **Et** dñs inclinābit manū suā: quē fuerat eleuata ad p̄cūrēdū. **Job.** vj. b. **Soluat** manū suā r̄ succidat me. **Et** cōruet auxiliator r̄ cadet cui p̄stat auxiliū. i. et q̄ inique defendit: r̄ q̄ inique defen/ dit. **Simuloꝝ** oēs p̄sumēt/ a gehēna: semp̄ tñ viuēt in p̄sūptioe. **Quia** hęc dicit dñs ad me. q. d. qui descendit in egyptū nō saluabunt: sed q̄ de babilone redēt salui erūt. **Quō** si rugiat leo r̄ catul/ leonis cū occurrerit ei multitudo pastoz: a voce eoz nō formidabit: r̄ a multitudine eoz nō pauebit: sic descēdet dñs exercitū vt h̄ liēt sup mōtē sion r̄ sup per collē ei/. **Bl.** **Salomonis** exponit h̄ de christo: q̄ dicit leo de tribu iuda: **Apoc.** v. b. **Et** catulus leonis: qz suscitās et suscitā/ a morte a seipso. **Item** catulus leonis fuit in p̄mo aduentu: qz humilis: sed leo erit in secundo: qz terribilis. **Osee.** xj. d. **Leo** rugiet: r̄ formidabit filij mar/. **Prouer.** xix. b. **Sic** fremit/ leonis: ita r̄ reḡ ira. **P̄ceda** ei/ oēs p̄nitētes quos p̄dat diabolo. **Multitudo** pastoz occurrētū: a quoz/ voce nō pauet/ est multitudo hereticoz: q̄ nitunt/ et eripe p̄dam suā: sed nō possūt. **In** malo possēt exponi de diabolo. i. **Def.** v. b. **Aduersari/** vester diabol/ tanq̄ leo rugiēs circūit querēs quē deuoret. **Hic** nō timet multitudinē pastoz mo/ dernoz: qz ab ipso

L

P̄s. 72.

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other parts of the Bible and commentary.]

Idola destruxit et bonos collaterales sibi substituit: et populi dñi iuste iudicavit. **Uñ** subdit: **a** **Et principes collaterales vtriusq.** **b** **In iudicio** nō iniquo. **c** **Præerunt** subditis qñ vicarij eius ad iudicandū populū. **d** **Et erit** vir. i. populus subdit' istis. **e** **Sicut qui abscondit a vento. i.** sine turbatione vlla: sicut ille q in bona domo abscondus est. ppter ventum secur' est a turbatione venti. **f** **Et celat se a tempestate: id est** abscondit se a tempe-

stuo: hoc est a tempestuoso aere. **Et erit:** resūme populus: **g** **Sicut riuus aquarū in siti. i.** sicut riuus aquarū grati sūt in siti: sic gratū erit populo subijci p'dictis. **h** **Et umbra petre pminēt i terra deserta. i.** sicut umbra petre pminētis que bene pminēs est et magnā reddit umbrā: grata ē: maxime in terra deserta vbi non sunt domus: sic erit p'tectio p'dictorū populo suo. **Uel** sic: vt totum exponat de iosia vel ezechia. **d** **Et erit vir. i.** iosias et ezechias: qz vterqz fuit vir et re et noie. **e** **Sic qui abscondit a vento: et celat se a tempestate. i.** sicut ille qui abscondit se ppter ventū: aut tempestatē stat in pace in ciuitate sua aut in domo nec vagatur p campos: ita stabūt p'dicti in ciuitatib' suis: nec oportebit eos egredi ad campos ppter pugnā. **Uel** obstat q' senna cherib legif. ij. **Paral. xxxij. tempib'** ezechie obsedisse hierusalem: qz cito liberauit eū dñs: nec oportuit q' pugnaret. **Itē** q' legitur. ij. **Paral. xxxv. c.** Josia exisse cōtra pharaonem nechaio regē egypti: non obstat: qz ille non veniebat ptra eū: nec oportuisset eū exisse ptra illum. **g** **Sic riuus aquarū in siti: erit supradicti reges populo suo. i.** grati: necessarij et accepti. **h** **Et erit sic: umbra petre pminēt i terra deserta. i.** faciet subditis umbrā p'solationis: et defēdet eos sicut umbra talis petre defendit a calore. **i** **Non caligabūt oculi videntū: qz** p'betē q' dicunt vidētes tūc aperte fura p'dicent. **U** **Et aures audientū: id est** popolorū. **m** **Diligent' auscultabūt.** **U** **Doc adimpletū est: qñ lectū fuit volumē legi: qd** repertū fuit in domo dñi corā rege et seniorib' israel in tēplo. **iiij. Reg. xxij. Et. ij. Paral. xxxij. Tunc enī diligent' audiet' populi cōminatōes ibi scriptas:**

Dylice *

regib' rex. i. christ' regnū suū dandū nō mollicie s' iusticia pnie p'dicabit. **Uñ** **Dar. iiij. c.** **U** **Epit** iesus p'dicare et dicere: **P** **niaz agite: appropinq'bit enī regnū celoꝝ.** **Et cū** p cognat' ei' filijs cebedei mat' eoz peteret: vt sederēt vn' a dextris et alius a sinistris ei' in regno ei': rñdit eis: **P** **otest' bibere cali cē quem ego bibitur' sum: q. d.** si regnū meū habere vultis necesse est q' in iusticia penitentē habebatis: **Dar. xx. c.** **Itē in iusticia regnabit rex. i.** christ' in iudicio regnū in iusticia distribuet vnicuiqz fm opera sua. **a** **Et principes. i.** apostoli: **De** quibus **Ps. Principes populoz p'gre-**

D. 4. 6.

gati sunt cum deo abraam: id est christo. **b** **In iudicio p'erunt. i.** ad populos cum discretione mittent. **Qd** factū est qñ paulus vt homo literatus valde ad gentiles in quibus abundabat philosophica scientia missus est: **P** **etr' s' q' in ceteros magis abūdabat miraculis ad iudeos: qz** signa q'rebant z miracula: magis q' rationū ostensōes. **Uñ** **Dar. ij. c.** **B** **eneratio praua z adultera signū querit. j. Cor. i. d.** **I** **udei signa querunt: z auguria sequunt.** **I** **tem principes in iudicio p'erūt in die iudicij. Uñ** **Dar. xix. d.** **Cū** sederit fil' hoīs in sede maiestatis sup sedebit' z vos sup sedes duodeci iudicātes duodecim trib' isrl. **d** **Et erit vir. i.** christ': q' dē vir singulariter. **U** **tere. xxxj. d.** **U** **ulter circumdabit virum. Esa. liij. a.** **I** **n die illa apprehendēt septē mulieres virū vnū. e** **Sicut qui absconditur a vento: fugiens ventū in anis glorie: dicens** **Joh. vij. b.** **U** **erba que ego loquor a meipso nō loquor. Et iterum in eodē. Doctrina mea non est mea. Et iterum. Sermonem quem audistis non est meus: Joh. xiiij. c.** **sepe se nominās filium hominis: rarissime filium dei.**

f **Et celat se a tempestate: id est** a mūdi sollicitudine fugiens quādo iudēi voluerunt eum rapere in regē: **Joh. vi. b.** **I** **tem celat se a tempestate: quādo iudēi tulerūt lapides vt facerent in eum: iesus autem abscondit se z exiit de templo: **Joh. viij. g.** **Et erit suple vir ille: g****

bra petre pminēt i terra deserta. Non caligabunt oculi videntium: et aures audientium diligent' auscultabūt:

Sicut riuus aquarum in siti: quia doctrinam predicatio nis copiose ministravit auditorib': z infirmitates curauit vt aq' sitim. Unde Dar. iiij. d. **Circūibat iesus totā galileam docens**

i synagogis eoz: z p'dicans euāgelij regni: z sanās oēm languorem: z omnem infirmitatē in populo. h **Et umbra petre pminētis in terra deserta: id est** christus erit protectio ecclesie magne collecte de gentibus z iudēis: que i terra deserta: id est in terra gentiliū olim deserta plus viger. **De** hac petra dicitur cuiuslibet volenti saluare se. **s. ij. c.** **I** **ngredere i petrā: quia extra ecclesiā nō est salus.**

Doraliter

* debilib' suporationē: rebellib' z discoloris increpationē: tristatis consolationē: deficientib' releuationē: egentib' etiā temporalis victus ministracionem: insuper z sibijpsi de his quibus pascit ceteros refectionem: vt qd alijs p'dicat/ prius faciat: sicut christus. Act. j. a. **U** **epit iesus facere z docere. Et paulus. j. Cor. ix. d.** **C** **astigo corpus meum: z in feruiturē redigo: ne cum alijs p'dicauerim/ ipse reprobus efficiar. Uñ** **ho destructa est ecclesia: quia p'elati non regnant in iusticia sed in potentia. Unde Ezech. xxxij. a.** **C** **um auferitate impabatis eis z cum potentia. Et statim sequitur: Et disperse sunt oues eo q' non esset pastor: z facte sunt i deuoracionem omnīū bestiarum agri. Dolendum valde est q' non sunt tales p'elati vt deberent: tunc enim boni essent seculares. Unde hic additur: **a****

Et principes in iudicio p'cerunt: id est pncipes seculares iusta iudicia iudicabūt. **d** **Et erit vir sicut qui abscondit a vento/ superbig: f** **Et sicut qui celat se a tempestate: id est** ab auaricia: quia diuitie huius mūdi i magna tempestate et sollicitudine acquiruntur. **g** **Sicut riuus aquarum in siti/ per contentiam: que ardore cupiscētie carnalis restringit. h** **Et umbra petre p'rominenti in terra deserta/ per bonū exemplū alijs: id est** laicis. **T** **alis p'rie debet esse religio-**

sus/ abscondus a vento elationis z tempestate cupiditatis et ardore vel siti voluptatis: hęc quo ad se: z umbra per bonū exemplū alijs. De pmo: id est vento elatiōis d' **D** **sec. xij. a.** **E** **phraim pascit ventum: id est** diuitie nutriunt superbiam siue fastum. **De** secūdo dicit **P** **rouerb. xv. c.** **C** **ontrubat domū suam qui sectatur auariciā. De** tertio dicitur **P** **rouerb. xxx. c.** **I** **gnis ho nunq' dicit sufficit: quia voluptas carnalis infatigabilis est. Umbra est religiosus: quia formam gerit celestium: z secularibus p'ferat refrigerium. Petra autem dicitur religio: quia inaccessa debet esse demonib': et etiam vritis ac mulieribus/ nisi per hospitalitatem: constans z firma per perseuerantiam: macra pastu per sobrietatem: alonge debet videri per bonam famam: ventos non sentire per humilitatem: letus pati per patientiam. Sequitur: **i** **Non caligabunt oculi videntū: quia** apostoli aperte p'dicabūt non per enigmata. **Sed** nunquid petrus et aliq' omnes p'ter q's beata virgo caligauerunt per infidelitatem: **D** **icen-****

Dylice

dū est: q' mulier in breui reuersa non videtur diuertisse: ideo nec ipsi caligasse dicuntur. l **Et aures audientium diligent' auscultabunt/ p'dicante domino. Unde Dar. xi. c.** **U** **niuersa turba admirabaf sup doctrina eius. * Et cor stultoz: id est**

Doraliter

Non caligabūt oculi videntū zē. moraliter sic: k **Oculi videntium: id est** clericorum qui deum vident quondie in scripturis/ non caligabunt. **l** **Et/ religiosi qui toti debent esse/ aures: id est** toti debent esse obediētes: et totū facere ex obedientia: **m** **Diligenter auscultabūt/ in regula et p'ceptis suis vt faciant q' ibi scripta sūt. *** **Et cor stultoz laicorū**

Et rex et populus. a **Et cor stultorum:** id est eorum qui p[er] uis erant stulti. b **Intelliget scientiam:** mudatum ab idola/tria et peccatis. c **Et lingua balborum velociter loquetur et plane.** i. illi qui tempe achae quasi balbutiendo p[er] timore eius loquebant: et illi qui uolentes adulari ei loquebantur in iuste pro eo contra populum. Ad litteram enim tales solent quasi balbutire uenientes ex uoluntate quod dicant: Illi inquam loquebantur plane de cetero non timores et non opprimentes populum pro adulatione ut prius: quia isti non p[er]mitterent. Ad litteram autem et intellectum et loquelam auferit sepe dominus propter peccata. **Non uocabit ultra is qui insipiens est princeps.** q. d. isti non constituent insipientes principes populi pro pecunia sicut alij. f **Reus fraudulenti appellabit maior.** i. non p[re]ponent populo dolosos et iniquos ad opprimendum populum et p[re]dandum: sicut alij pro implendis uerbis suis. b **Stultus enim fatua loquetur:** quod non decet principem. q. d. ita bonus erit iofias et ezechias: sed non erit talis filius ezechie. Stultus enim: manasses. i. fatua loquetur: quod non decet principem in conspectu populi falsa uocem et faciens iuramenta: hoc enim solebant facere ut religiosi haberent. k **Et cor eius faciet iniquitatem.** i. ipse ex corde faciet iniquitatem: m **Et perficiat simulationem.** i. p[re]dicta uota faciet ut simulet se esse bonum et colere deum: cum tamen coleret idola. Vel sic: k **Cor eius faciet iniquitatem:** Et quasi quis dicat: q[ui] magnam: Responderet: Tantam: m **Et perficiat simulationem.** i. ut fingat se colere deum. Et accipitur ibi ut pro quo. i. q[ui] perficiat simulationem. n **Et loquat ad dominum fraudulentus:** et tantam supplet quo loquat ad dominum fraudulentus uocendo quod non pro nobis reddere. o **Et uacua faciet animam esurientem:** quia pauperibus auferat bona sua. p **Et potum sitienti auferet:** quasi ita malus erit: quod esuriens et sitiens auferet panem et uinum uel sustentari debebat. Et quod faciet b: Per ministros suos. Un die: q **Fraudulenti.** i. manasse: q[ui] b[er] fraudulenti: r **Vasa pessima sunt.** i. ministri et principes: q[ui] auferunt res pauperum: et afferunt ei sicut

Et cor stultorum. i. mistrorum principum et pharisaeorum: q[ui] ministri erant ut coprehederent iesum. b **Intelliget scientiam.** hoc factum est quasi dixerit: Nunquam sic locutus est homo sic hic loquitur: Job. viij. g. Vel sic: a **Cor stultorum.** i. cor gentium sapientum sapientia mundi: q[ui] stulticia est apud deum. i. Cor. iij. d. **Intelliget scientiam uera.** Un dionysius in passione domini videns eclipsim faciam scies hoc non posse esse secundum naturam cum esset luna. xiiij. intellexit quod deus nature partebat. **Et lingua balborum velociter loquitur et plane.** hoc factum est: quasi iohannes in utero necdum natus aduentum domini predicauit: et quasi pueri debitorum q[ui] balbi dicunt: quia nesciunt pueri bonum et perfectum loqui clamabant: O sanna filio dauid: b[er]dicitur qui uenit in nomine domini: Bar. xxi. a. et Barc. xj. b. et Luc. xix. f.

Et cor stultorum. i. q[ui] simplices sunt. b **Intelliget scientiam.** i. bene uiuent: et p[re]dicationem eorum gratuito recipient. d **Et non uocabit ultra is qui insipiens est princeps.** i. de populo insipienti cui non sapit christus: nullus postmodum regnabit. i. de iudicis usque ad aduentum christi non est ablatum sceptrum de genere iudeorum: sed tunc ablatum est. Unde Gen. xlix. b. Non auferet sceptrum de iuda et dux de femore eius: donec ueniat q[ui] mittendus est: et ipse erit exspectatio gentium. f **Reus fraudulentus.** i. populus iudaicus qui queri faciebat a christo: ut p[er]liceret censum dari cesari an non: ut caperet eum in sermone: Bar. xxi. b. Barc. xj. b. et Luc. xx. d. **Appellabit maior populo gentili.** Usque ad aduentum enim christi primogenitura tenuit populus iudaicus: cum tamen esset de iuniorum filio iacob. i. de iacob: sed propter peccata eorum ablatum est eis primogenitura: et redditum est esau qui natiuitate prior erat. i. populo gentili de ipso nato: et per ipsum significato. Un ad

esau cum diligenter dicitur: Gen. xxvij. f. Tempus ueniet cum excuties iugum eius de cervicibus tuis. **Aboraliter.** Qui insipiens est. i. cui bene sapiunt temporalia: et qui fraudat animam suam bonis opibus quibus deberet eam reficere: vel fraudat eam non reficiendo eam: ut ambiat maiortatem et p[re]lationem perdet in futuro et seruituri p[er]petue mancipabitur. De primo dicitur Eccl. iij. c. Cui laboro. i. temporalia aggregando et fraudo animam meam bonis bonorum opera omittendo. De secundo dicitur Bar. v. c. Qui soluerit unum de mandatis istis mini

mis: ecce defraudatio anime p[ro]prie: et docuerit sic homines: ecce refectio alieni: minus uocabit in regno celorum: id est nullus. b **Stultus enim fatua loquetur.** Stultus dicitur populus iudaicus: q[ui] stans altus per superbiam de genere suo confidens se omnibus alijs p[re]ferbat: dicens: Semen abrahe sum: et nemini seruiuius uincit: Job. viij. d. Nunquam non hic locutus est fatua cum dixit de christo: Demoniū habes: Et iterum: Nunquid tu maior es patre nostro abraha: Job. viij. g. k **Et cor eius faciet.** i. cogitabit. **Iniquitatem:** ut faciat christum capi ab herodianis si possit. m **Et perficiat simulationem.** Bar. xxi. b. Magister scimus quia uerax es: et uiam dei in ueritate doces. n **Et loquat ad dominum fraudulentus.** Unde Luc. xx. d. Miserunt insidiatores qui se iustos simularerunt: ut caperent eum in sermone: et traderent eum principibus iudeorum et pharisaeis: Un sequitur: o **Et uacua faciet animam esurientem.** i. populi desiderantis uerbum dei: auertens eum a p[re]dicatione christi. Vel: **Uacua faciet animam esurientem et potum sitienti auferet:** quia comedebat domos uiduarum in oratione longa orantes: ut dicitur Bar. xxi. b. Et quia talis est discipulus quilibet est magister: Ideo subdit: q **Fraudulenti enim uasa pessima sunt:** id est pessimi auditores: vel ministri doctoris: id est scribae et pharisaei sedentis super cathedram moysi.

Ipsa enim cogitationes. Posset etiam hoc exponi de antichristo: q[ui] b **Stultus dicitur singulariter.** i. stans altus. Qui **fatua loquetur dicens se deum esse.** Unde. ij. Thessal. ij. a. dicitur de eo: Qui aduersat et ex tollit super omne quod dicitur deus: aut quod colitur: ita ut in templo dei sedeat: ostendens se tanquam ipse sit deus. k **Et cor eius faciet iniquitatem:** quia in sanctis ex magna iniquitate se uict. m **Et perficiat simulationem et loquitur ad dominum fraudulentus:** quia ad litteram erit hypocrita. o **Et uacua faciet animam esurientem.** i. p[ro]p[ri]a pane ubi dei. p **Et potum sitienti auferet:** quia salutaris auferet. q **Fraudulenti enim uasa pessima sunt.** i. ministri pessimi: q[ui] ipse uerbi non possit p[ro]naliter accedere: mitteret.

Ipsa enim cogitationes. **Aboraliter autem uita mali p[re]dicatoris uel plati hic determinat.** cu dicitur: b **Stultus enim cui sapiunt temporalia et desipiunt spiritualia.** i. fatua loquitur. i. insipida: licet bona multa p[re]dicet. Quare: Quia isaruatum est sal sapientie. Bar. v. b. Si sal euauerit i quod saliet: k **Et cor eius faciet iniquitatem in occulto.** m **Et perficiat simulationem:** ca manifeste uel p[ro]p[ri]atis mundane. n **Et loquat ad dominum fraudulentus:** p[re]dicator: labijs enim honoras: et corde p[ro]sequens: deuore p[re]dicans et pessime uiuens. o **Et uacua faciet animam esurientem:** et potum sitienti auferet: quia etsi aures populi esuriunt panem uerbi dei et sitiens potum sapientie salutaris pascat per uerbum p[re]dicationis: corda tamen eorum euacuat ab omnibus bonis p[er] malum exemplum. Item n **Loquat ad dominum fraudulentus plati:** in p[ro]mouit sua se erga deum subdit obligans: et eorum uerdationem intendens. o **Et uacua faciet animam esurientem:** et potum sitienti auferet. Un dicitur. xxi. a. Ue pastoribus qui dispergunt et dilacerant gregem pascue mee. Ad istam autem multi plati hodie auferunt subditis panem doctrine: quia non committunt in suis ep[iscop]atibus p[re]dicari. q **Fraudulenti enim uasa pessima sunt.** i. mali p[re]lati: k 5 * pessimi officiales

Doraliter

Dylice

Alter de antichristo

Doraliter

B d. l. c. legim

B d. l. c. legim

Dylice

Dylice

Dylice

Dylice

Dylice

Dylice

Dylice

Dylice

Et afferunt et sicut portant cibaria in vasis. Et ostendit quod spoliatus sit paupes. s. per circūuentionē et doli. Unde dicit: **a** Ipse enim/manasses. **b** Cogitationes/ dolosas. **c** Cinnauit. i. composuit. Cinnus enim genus est compositionis ex diuersis compositū mixturis: vnde accipit hic cinnauit p. cōposuit.

d Ad pdēdos mites i sermone mēdaci. i. ad capiēdos manuetos et simplices in sbo vt sic emūgat eoz marsupia. Et qñ: Cū agit causa coram eo: Unde subdit:

Ar. taggrauat

Tertia pars

Dystice *

Alter de antichristo

Bona vasa

e Cū loqueret paup: qñ nō esset grauādus: cū sit mife rabilis psona. **f** Iudiciū. i. iustā causā pferet. **g** Dictarguif inqtas manasse cōditōe causę: pñ aūt pditiōe psonę: cū dicit: paup. **g** Princeps vo. i. eccēbia z iofias: qz vterqz pnceps fuit re et noie. **h** Ea q̄ digna sūt pncipe cogitabit: z ipse sup duces stabit. i. culti diuini reititutiōe: sūditōz debita defēsiōe: z iusti iudicij executionē. **k** Mulieres opulēte zc. Pnunciato d. eccēbia z iofia z d. manasse: puertit se ad destructionē hierlm: z pncipalit ad mulieres opulētas: qz ipse z opulētia eaz fuerit cā destructionis hierlm. Vel mulieres vocat despectiue illos q̄ post mortē eccēbie z iofie cū vtilēs extitisset pñ: puertit se retrozū. i. qñ effmiant effecti sūt. **l** Mulieres opulēte: ad lzaz: vel vos effmiant: **m** Surgite/ q̄ faciet z accūbit/ i diuitijs z delictijs qñ mulieres. **n** Et audite vocē meā. i. intelligite qd dicitur sū. **o** Filie pfidētes pcpite aurib/ eloquū meū. i. at tēte p̄siderate. Et replicat h. ppha: qz locutus erat d. captiuitate te ipsi. **p** An/ qz aūt audit iuit/ qd sibi aduersū ē. **q** Cōfidētes dicit vt notet q

a Ipse enī cogitātiōes p̄cinauit ad pdēdos mites i sermōe mēdaci. i. scriba vel phariseus hypocrita argumēta cōposuit/ qd p̄baret christū nō esse veracē. **b** Ad nichodemū: Scrutare scripturas: qz ppha a galilea nō surgit: **c** Joh. viij. g. De hac cōcinnatiōe d. Prouer. xij. c. Qui te/ stis ē repetitū p̄cinat linguā mēdaci. **e** Cū loqueret paup iudiciū. i. cū christi/ q̄ fact/ ē p nobis paup/ de futuro iudicio in pabolis p̄dicaret: **f** Matth. xx. et. xxi. et. xxij. et. xxij. **g** Princeps vo ea q̄ digna sūt pncipe cogitabit. i. audacter q̄ debet facere faciet z docebit. **h** Scies eos scandalicādos n̄bilomin/ hoīem q̄ triginta octo ānis infirm/ fuerat sabbato curauit: **i** Joh. v. a. Et multa similia. **k** Ego z pater vnum sum/ zc. **l** Et si mibi nō vult credere/ opib/ credite: **m** In eodē. g. **n** Et ipse sup duces stabit. i. aplos dignitate/ ministrās tñ eis z lauās pedes. **o** Itē christi/ digna pncipe cogitauit i pmo aduētū suo a captiuitate liberādo. **p** Cogitauit nūc q̄ digna sūt pncipe/ electos suos ab impugnationib/ demonū p̄tegēdo. **q** In futuro aduētū q̄ digna sūt pncipe cogitabit/ rebelles z aduersarios i infernū p̄sternēdo.

a Ipse enī cogitātiōes p̄cinauit ad pdēdos mites: qz belia z enoch occider: **b** Apoc. xj. b. **c** Balach. vlt. b. **d** Princeps vo ea q̄ digna sūt pncipe cogitabit. i. christi/ facies d. eo vindictā z inficiet eū spū oris sui. **e** Z beshal. ij. b. **f** Et ipse sup duces stabit: qz christi/ ad iudicādū veniēs: sedēs sup tribunal vt iudex/ duodecim aplos secū stauer: tanqz duodecim assessores z duces. **g** Nota sūt vasa bona z mala. **h** Bona vasa sūt arma. **i** De qb/ **j** Dierc. xxj. a. **k** Ecce ego puertā vasa belli que in manib/ vris sūt in qb/ vos pugnatīs aduersus regē babilonis. **l** Item christus. **m** Heb. ix. a. **n** Post velamentū aūt fm tabernaculū qd dicit sc̄t̄sc̄t̄oꝝ auresū habēs thuribulū z arcā testamenti circūtectā ex oi parte auro: in q̄ vna aurea habēs māna. **o** Exo. xvj. g. **p** Sume vas vnū z mitte i illud māna. **q** Itē sc̄t̄. **r** Job. xxvij. c. **s** Nec cōmutabunf p ea vasa auri excelsa z eminētia: dicit de sapia. i. nulli sc̄t̄ p christo. **t** Itē brā virgo. **u** Ecclj. xlij. a. **v** Vas admirabile opus excelsi. **w** Et. iij. **x** Regl. ij. d. **y** Afferte mibi vas nouū: et

mittite i illud sal. In vtero em beatę hgnis missum fuit sal. i. sapia dei p̄is. **z** Itē martyres. **aa** Dierc. xxv. g. **ab** Cadetis sic vasa p̄ciosa. **ac** Itē anime sanctę. **ad** j. luj. d. **ae** Dandamini qui ferti vasa vni. **af** Et. iij. **ag** Regl. iij. a. **ah** Illi offerēbāt vasa: z illa infundebat oleum. **ai** Itē gloria. **aj** Dat. xij. g. **ak** Bonos elegerūt in vasa sua: malos aut foras miserūt. **al** Itē paul/. **am** Act. ix. **an** Vas electiōis mibi ē iste vt portet nomē meū corā gētib/ z regi b/ z filijs iur. **ao** Itē p̄dicatores. **ap** Timorb. ij. **aq** In magna aut domo s̄ nō solū vasa aurea z argētea: s̄ z lignea z fictilia. **ar** Itē p̄seuerātes i penitētia. **as** Exo. xxvij. a. **at** Vasa ex ere fabricab. **au** Per es enī qd durable ē notat cōstātia p̄seuerātie. **av** Itē diuersa officia ecclē. **aw** Regl. vij. g. **ax** Vasa q̄ fecit hira regi salomoni i domo dñi de aurichalco erāt sonoro z durabil. **ay** Itē vigilās p̄lo: vt vigilie ppli p̄lat/ ē: salomon aut christi/. **az** Itē corpus hoīs. **ba** Cor. iij. b. **bb** Habem/ thesaurū in vasis fictilib/. **bc** Et. j. **bd** Regl. xxj. b. **be** Dixit achimelech ad dautd: Si mudi sūt pueri maxie a mulieribus māducēt. **bf** Et r̄dit: Et qdē si de mulierib/ agit p̄tinuim/ ab heri z nudistert/ qñ egrediebamur: et fuerunt vasa pueroz sc̄t̄a. **bg** Itē vxoz. **bh** Z beshal. iij. a. **bi** Et sc̄t̄a vnus/ qsqz vas suū possidere i sc̄t̄ificatiōe. **bj** Def. iij. b. **bk** Viri similititer cohabitantes fm sc̄t̄iā qñ infirmiozi vasculo muliebri imp̄ictes honorē. **bl** Itē vindicta. **bm** Ecclj. ix. a. **bn** Vnusqz vas interfectiōis habet i manu sua. **bo** Et post parū. **bp** Vniuscuiusqz vas interit/ i manu ei/. **bq** Itē malavasa. **br** Beretic. **bs** Ps. In eo parauit vasa mort/. **bt** Itē opa antichristi. **bu** Zach. xj. d. **bv** Sumē tibi vasa pastoris stulti. **bw** Item corda pctōz. **bx** Ecclj. xxj. c. **by** Cor fatū qñ vas p̄fractū: z oēm sapiāz nō tenebit. **bz** Itē ipse pctōz. **ca** Ps. Tanqz vas figuli p̄fringes eos. **cb** Itē hō ociosus. **cc** Ps. Fact/ sū tanqz vas pditū. **cd** Itē dānādī. **ce** Ro. ix. c. **cd** Sultit in multa paciētia vasa ire apta i interitū. **ce** Item garrul. **cf** Mueri. xix. c. **cf** Vas qd nō hz opculū z ligaturā desup: imūdū erit. **cg** Itē hypocrita. **ch** xvij. a. **ch** Te terre cymbalo alarū: que est tras flumē ethiopię: q̄ mittit i mari legatos: z i vasis p̄pyri sup aqs. i. vę ecclē cui/ alē. i. plati sub qbus debent q̄scere pueri ecclē vacui sūt inter/ a bonis opib/ z sic ab humore grę: et tñ extra sonozi p bonę puerfatiōis ostērationē. **ci** Vñ recte companf p̄pyris: qz licet p̄pyr/ sit infructuosus in se/ valet tñ ad ligandas segetes: sic ipsi hypocrite licet sibi ipsis infructuosi sint: p eoz tñ p̄dicatiōe z exēplū multi sepe i messe ecclē colligunt. **ck** p̄ssimū officiales/ ostiarj/ clerici z ministri. **cl** Vñ Ecclj. x. a. **cl** Qualis rector ciuitatis: tales habitātes i ea. **cm** Ipse enī cogitātiōes p̄cinauit ad pdēdos mites i sermōe mēdaci: cū loq̄ret paup iudiciū. **cn** Tales sunt decani/ archidiaconi et epi nri t̄pis: q̄ p excōmunicatiōes iustas: p circūuentionē dolosas in causis paupes circūuētiāt/ vt burfas eoz emūgant. **co** Princeps ea q̄ digna sūt pncipe cogitabit. s. p̄p̄riū corporis honestatē: z famę bonę cōuersationē: subditoz suozum diligentem agnitōe: et quō de eis in die iudicij reddat rationē. **cp** Et ipse super duces stabit. i. super impios p̄latos/ eos in iudicio cōculcādo. **cq** Unde **cr** Balach. vlt. a. **cr** Egrediemini z salietis sicut vitulus de armento: z cōculcabitis impios cum fuerint cinis sub planta pedū vestroz in die quā ego facio dicit dñs exercituum. **cs** Mulieres opulente. i. plati/ diuites/ molles/ et effeminati etiā de bonis: **ct** Surgite/ ad subditoz instructionē. **cu** Et audite vocē meā/ dicētē. **cv** Regl. xx. g. **cu** Custodi virū istū: q̄ si lapsus fuerit de manu tua/ erit aia tua p aia ei/. **cw** Prouer. vj. a. **cx** Fili si spopoder/ p amico tuo: apd extraneū defixisti manū tuā: illaq̄at es s̄bis oris tui: z capt/ p̄p̄is sermōib/: **cy** Fac igit qd dico fili mi z temeripm libera qz icidisti i man/ p̄xiimi tui: discurre/ festia/ suscita amicū tuū. **cz** Filie pfidētes. i. effeminati pncipes diuitias cōgregātes. **ca** Percipite aurib/ eloquiū meum: quo dico

* Ecclj. iij. e. Si dicente

de/ vt notet qd no respedit eas d opulencia / s de pfidencia i d/ utijs. a Post dies z anu z vos turbabimi. i. p paucos dies. Et fin p totu exponit d captiuitate babilonica: z planu e totu. c Nos turbabimi dolore captiuitatis z angustia. d Confidetes: q mo pfidus i diuitijs. Et ondit cam turbabim cu sdit: e Consumata e eni videmia. i. fin/ ta e q ad vos: qz dece/

tero vsq ad septuagi/ ta anos n habebit/ aha/ f Collectio vinea/ ru: g Ultra no ve/ nict/ vob: licet veniat in tra illa: qz alij erit. Si aut no legi/ de vl/ tima vastatioe: tunc le/ gendu e. f Collec/ tio vltra n veniet/ vob. i. vsq ad magnu/ tps h/ Obstupesci/ te opulere: qn tara/ vastitas erit vt obstu/ pscere vos copellat.

g Corbami pfidetes. i. turbabimi q pr/ pfidebat. k Exuite vos / ornates / pcosis p dolore z timore hostiu ne rapiat ea. l Exuite vos. q. d. vos exuemi ab hostib. l Et pfidemi. i. pfidemi p dolore z pudore. Alia traslatio b: iudami. m Accingite lubos vros / ne igmnia nu/ ditat/ vrg z pudeda via / aspiciatib/ vos pudore ingerat z co/ fusione / sup vbera. q. d. accingite etia sup vbera. q. d. ppha: vos nudabimi ita vt n habeat/ vti tegat/ lubos z vbera. Ista eni duo st q mulieres plus erubescut/ cu vident ab hoib. o

plagite sup regioe desiderabili. i. iudca q vastata e. Al/ distingue sic: n Sup vbera plagite. i. pcutite vbera via/ moze plagenti/ feminariu. Et plagite / refumei / p Sup re/ gione desiderabili / fluente lac et mel: vt d: Deur. vi. a. q Sup vinea fertili / q destruet: De q habet. s. v. b. Et intelligit p hac iudca: q d: vinea dñi specialis. Vine a eni dñi exercituu dom/ ist/ est: et vtri iuda germē delectabile ei. Et qz tm cominat/ e duab/ tribub/ me videat/ alij impunit: sub/ dit: r Sup humu ppli mei. i. super tribu iuda z benta/ min: q mbi specialit/ adbesit. s Spine z vepres ascē/ dent. i. diuerse tribulationes. Vel Spine z vepres / ad lit/ tera n nimia vastitate: qz no est q excolat terra. r Quāto magi sup oēs domos gaudij. i. sup alias trib/ q sem/ per fuerut i gaudio / no curates de me: nec plangentes q me/ offenderut. Domos dico / v Civitat/ exultat/ in malis/ opib. r Dom/ eni dimissa est / ad fram. i. dom/ vrg in/ pximo dimittent vacue. Vel Dom/ dimissa e. i. replu re/ linquet desolatū. r Multitudo vrbis relicta e. Lege/ sic: Abitudo / domoz. s Urbis relicta e / ab habita/ toribus suis. a Tenebre z palpatio. i. tenebre palpa/ biles. i. valde spisse p multitudine vepriu z spinaru. b Sa/ cte sut sup spelucas. i. super domos subterraneas: que tu/ qdiu habitabaf ornabaf aliq luce. Et h durabit / q/ vsq in etnu. i. valde diu. Vel palpatione dicit: qz tot erit lapi/ des z spine: q nesciat ho vbi debeat ponere pedē: imo opoz/ rebt q vadat palpado. d Gaudiu onagroz pascua/ gregu. i. q solebat ee pascua gregu / erit gaudiu onagroz: qz ibi pascet onagri z gaudebit inde vt de pascuis fertilib/ q solum prius habitabat in solitudine. Et qdiu durat ista cap/ titutas: Ridet: e Donec effundat sup vos spūs: id est miscdia: qz benignitas appropiat spūscō. f De/ excelso. i. d celoz sblimitate. g Et erit / p effusione spūs: b Desertū. i. regio pus deserta. i In chermel. i. sicut/ chermel: qui est mons valde fertilis. q. d. valde fertilis erit/ terra. k Et chermel: id est terra idumeoz z aliozum qui/ aduersantur iudcis: q modo fertilis est vt mons ille: l In/ saltum reputabitur: id est erit sterilis sicut saltus.

Et habitabit in sol/ Et ecch. iij. e. Si dicite me ad impiu / morte moriet / no amu/

clauer/ ei neq locut/ fuer/ vt auertat a vfa sua ipia z vfuat: ipe/ impi/ i iniquitate sua moriet: sanguine aut ei d manu tua reqra. a Post dies / pnt / pspertat. b Et annu / iudicari/ dignitatis. c Nos turbabimi / pfidetes / inia vanatio/ nis: q mo fatue d nimia dei miscdia pfumit. e Consumata e eni videmia. i. transijt vindemia miscdie dei / q ad pctoz oimoda liberatione.

f Collectio vltra no veniet: quia vltra subditos non pda/ buntini: sed post vos eritis preda diaboli. j. xxxij. a. Ue q pre/ datis: nonne z ipse p/ daberis: h / Ob/ stupescite opulere conturbamini co/ fidentes. Doc dicit bis: quia ipsi in corpo/ re z anima punietur: z pro duabus pfiden/ tjs sine pfuptionib/:

k Exuite vos / ve/ stimet/ pulchris poficalib/. l Et pfidemi / pfusione/ gna. m Accigite lubos vros: qz vilibus i morte in/ duunt / respectu vestimetroz pntis vste. n Sup vbera/ plagite. Daxim/ e dolor vberu: in q notat vchementia pu/ nitiois patorz. Oh Sap. vi. a. Poteres potent tormeta pa/ tient: z fortiorib/ fortior instat cruciatio. r Sup humu/ ppli mei. i. bonos. s Spine z vepres ascēdet. i. diuer/ se tribulationes in pnti. t Quāto magi sup oēs do/ mos gaudij ciuitat/ exultat: Qui eni letant cu male/ fecerint: z exultat i reb/ pessimis: Prouerb. ij. c. Doc est qd/ d: Prouerb. xi. d. Si iust/ in terra recipit: quāto magi impi/ us z iniqu/ z psecutor. j. Pef. iij. d. Si pmi a nob qd finis/ eoz q no credut euagelio: Luc. xxiij. e. Si i viridi b facit: i arido qd fiet: Diere. xlix. c. Ecce qb/ n erat iudiciu vt bibe/ ret calice / bibetes bibet: z tu qn inocēs relinqr: r Dom/ eni dimissa e: z multitudo vrb relicta e. i. vos dimisi/ stis domos vestras: z ciuitates sedis epalis. a Tenebre/ z palpatio facte sut sup spelucas vsq i etnu. i. vos/ q erat receptozes vlturarioz / aduocatoz: q oēs latrones sut: et iō pnciem i tenebras exteriores: vbi erit fletus z stridoz/ detū: Mat. xxij. b. d Gaudiu onagroz pascua gre/ gu. i. in tra vbi pus habitauerunt oues dom/ ist/ exultabit/ gētilis siluestres z idomiti: qz ibi diu diuersa porteta coluer. e Donec effudat sup vos spūs d excelso. i. donec p/ dicatē bella z enoch spūscatū descēdat sup filios isrl: qn reli/ quie saluē fient. s. x. c. g Et erit desertū in chermel. i. gentilitas que vsq ad aduentum christi deserta fuit / fertilis/ erit: et scientia circūcisionis spiritualis abundabit. k Et/ chermel in saltum reputabit. i. iudci qui prius scientia/ circūcisionis legalis

d Gaudium onagroz pascua gregum. Onagri sut/ asini siluestres: z significat clericos: q deberet portare onera/ ppli: q deberet esse pascua gregu actiue. i. pascere greges / no/ falcones / no parctes / no diuites / non milites / non histrones. Oh Baruch. iij. b. Ubi sut pncipes gētiu: z q dñant sup be/ stias q sut sup terrā: q in auib/ egi ludit: Respondet postea. Eximnati sut: z ad iferos descēderut: z alij loco eoz exurre/ terut. Dodo aut gaudiu nfoz onagroz e pascua gregu: no/ actiue s passiue. i. pasci a gregib/ non pascere greges. Unde/ Ecch. xxxij. a. Mōne greges a pastozib/ pascit: S; aliqñ/ liberabit oues a pastozib/ ist/; Oh h sdit e Donec effu/ dat sup vos spūs d excelso. i. donec visitet dñs oues/ suas. Doc e qd d: Ecch. xxxij. c. Pastozes audite sbbū dñi: Hec die dñs de: Ecce ego sup pastozes reqra gregē de ma/ nu eozum: z cessare eos faciam vt vltra non pascant gregem/ meum: nec pascant amplius semetipfos. g Et erit deser/ tum in chermel: z chermel in saltum reputabitur. * Doc bodie adimpletū

eloquiū meū. Post dies et/ anu: et vds turbabimi co/ fidentes: Consumata est eni/ vindemia: collectio vltra no/ veniet. Obstupescite opulē/ te: turbamini pfidetes: exui/ te vos et: pfidimini: accingi/ te lubos vros super vbera/ plagite sup regioe desidera/ bili / sup vinea fertili. Super/ thumū ppli mei spine et ve/

ona i diuitijs: alia d falsa dei miscdia. k Exuite vos / ve/ stimet/ pulchris poficalib/. l Et pfidemi / pfusione/ gna. m Accigite lubos vros: qz vilibus i morte in/ duunt / respectu vestimetroz pntis vste. n Sup vbera/ plagite. Daxim/ e dolor vberu: in q notat vchementia pu/ nitiois patorz. Oh Sap. vi. a. Poteres potent tormeta pa/ tient: z fortiorib/ fortior instat cruciatio. r Sup humu/ ppli mei. i. bonos. s Spine z vepres ascēdet. i. diuer/ se tribulationes in pnti. t Quāto magi sup oēs do/ mos gaudij ciuitat/ exultat: Qui eni letant cu male/ fecerint: z exultat i reb/ pessimis: Prouerb. ij. c. Doc est qd/ d: Prouerb. xi. d. Si iust/ in terra recipit: quāto magi impi/ us z iniqu/ z psecutor. j. Pef. iij. d. Si pmi a nob qd finis/ eoz q no credut euagelio: Luc. xxiij. e. Si i viridi b facit: i arido qd fiet: Diere. xlix. c. Ecce qb/ n erat iudiciu vt bibe/ ret calice / bibetes bibet: z tu qn inocēs relinqr: r Dom/ eni dimissa e: z multitudo vrb relicta e. i. vos dimisi/ stis domos vestras: z ciuitates sedis epalis. a Tenebre/ z palpatio facte sut sup spelucas vsq i etnu. i. vos/ q erat receptozes vlturarioz / aduocatoz: q oēs latrones sut: et iō pnciem i tenebras exteriores: vbi erit fletus z stridoz/ detū: Mat. xxij. b. d Gaudiu onagroz pascua gre/ gu. i. in tra vbi pus habitauerunt oues dom/ ist/ exultabit/ gētilis siluestres z idomiti: qz ibi diu diuersa porteta coluer. e Donec effudat sup vos spūs d excelso. i. donec p/ dicatē bella z enoch spūscatū descēdat sup filios isrl: qn reli/ quie saluē fient. s. x. c. g Et erit desertū in chermel. i. gentilitas que vsq ad aduentum christi deserta fuit / fertilis/ erit: et scientia circūcisionis spiritualis abundabit. k Et/ chermel in saltum reputabit. i. iudci qui prius scientia/ circūcisionis legalis

d Gaudium onagroz pascua gregum. Onagri sut/ asini siluestres: z significat clericos: q deberet portare onera/ ppli: q deberet esse pascua gregu actiue. i. pascere greges / no/ falcones / no parctes / no diuites / non milites / non histrones. Oh Baruch. iij. b. Ubi sut pncipes gētiu: z q dñant sup be/ stias q sut sup terrā: q in auib/ egi ludit: Respondet postea. Eximnati sut: z ad iferos descēderut: z alij loco eoz exurre/ terut. Dodo aut gaudiu nfoz onagroz e pascua gregu: no/ actiue s passiue. i. pasci a gregib/ non pascere greges. Unde/ Ecch. xxxij. a. Mōne greges a pastozib/ pascit: S; aliqñ/ liberabit oues a pastozib/ ist/; Oh h sdit e Donec effu/ dat sup vos spūs d excelso. i. donec visitet dñs oues/ suas. Doc e qd d: Ecch. xxxij. c. Pastozes audite sbbū dñi: Hec die dñs de: Ecce ego sup pastozes reqra gregē de ma/ nu eozum: z cessare eos faciam vt vltra non pascant gregem/ meum: nec pascant amplius semetipfos. g Et erit deser/ tum in chermel: z chermel in saltum reputabitur. * Doc bodie adimpletū

Et habitabit in sol/ Et ecch. iij. e. Si dicite me ad impiu / morte moriet / no amu/

Et habitabit in sol/ Et ecch. iij. e. Si dicite me ad impiu / morte moriet / no amu/

pres ascēdet: quāto magi su/ per oēs domos gaudij ciui/ tat/ exultat. Dom/ eni di/ missa est: multitudo vrbis re/ licta e: tenebre z palpatio sa/ cte sunt super spelucas vsq/ in etnū. Gaudiu onagroz/ pascua gregu / donec effuda/ tur sup vos spūs d excelso. Et erit desertū in chermel: z/ chermel i saltum reputabit.

Collectio vltra no veniet: quia vltra subditos non pda/ buntini: sed post vos eritis preda diaboli. j. xxxij. a. Ue q pre/ datis: nonne z ipse p/ daberis: h / Ob/ stupescite opulere conturbamini co/ fidentes. Doc dicit bis: quia ipsi in corpo/ re z anima punietur: z pro duabus pfiden/ tjs sine pfuptionib/:

Exuite vos / ve/ stimet/ pulchris poficalib/. l Et pfidemi / pfusione/ gna. m Accigite lubos vros: qz vilibus i morte in/ duunt / respectu vestimetroz pntis vste. n Sup vbera/ plagite. Daxim/ e dolor vberu: in q notat vchementia pu/ nitiois patorz. Oh Sap. vi. a. Poteres potent tormeta pa/ tient: z fortiorib/ fortior instat cruciatio. r Sup humu/ ppli mei. i. bonos. s Spine z vepres ascēdet. i. diuer/ se tribulationes in pnti. t Quāto magi sup oēs do/ mos gaudij ciuitat/ exultat: Qui eni letant cu male/ fecerint: z exultat i reb/ pessimis: Prouerb. ij. c. Doc est qd/ d: Prouerb. xi. d. Si iust/ in terra recipit: quāto magi impi/ us z iniqu/ z psecutor. j. Pef. iij. d. Si pmi a nob qd finis/ eoz q no credut euagelio: Luc. xxiij. e. Si i viridi b facit: i arido qd fiet: Diere. xlix. c. Ecce qb/ n erat iudiciu vt bibe/ ret calice / bibetes bibet: z tu qn inocēs relinqr: r Dom/ eni dimissa e: z multitudo vrb relicta e. i. vos dimisi/ stis domos vestras: z ciuitates sedis epalis. a Tenebre/ z palpatio facte sut sup spelucas vsq i etnu. i. vos/ q erat receptozes vlturarioz / aduocatoz: q oēs latrones sut: et iō pnciem i tenebras exteriores: vbi erit fletus z stridoz/ detū: Mat. xxij. b. d Gaudiu onagroz pascua gre/ gu. i. in tra vbi pus habitauerunt oues dom/ ist/ exultabit/ gētilis siluestres z idomiti: qz ibi diu diuersa porteta coluer. e Donec effudat sup vos spūs d excelso. i. donec p/ dicatē bella z enoch spūscatū descēdat sup filios isrl: qn reli/ quie saluē fient. s. x. c. g Et erit desertū in chermel. i. gentilitas que vsq ad aduentum christi deserta fuit / fertilis/ erit: et scientia circūcisionis spiritualis abundabit. k Et/ chermel in saltum reputabit. i. iudci qui prius scientia/ circūcisionis legalis

Gaudium onagroz pascua gregum. Onagri sut/ asini siluestres: z significat clericos: q deberet portare onera/ ppli: q deberet esse pascua gregu actiue. i. pascere greges / no/ falcones / no parctes / no diuites / non milites / non histrones. Oh Baruch. iij. b. Ubi sut pncipes gētiu: z q dñant sup be/ stias q sut sup terrā: q in auib/ egi ludit: Respondet postea. Eximnati sut: z ad iferos descēderut: z alij loco eoz exurre/ terut. Dodo aut gaudiu nfoz onagroz e pascua gregu: no/ actiue s passiue. i. pasci a gregib/ non pascere greges. Unde/ Ecch. xxxij. a. Mōne greges a pastozib/ pascit: S; aliqñ/ liberabit oues a pastozib/ ist/; Oh h sdit e Donec effu/ dat sup vos spūs d excelso. i. donec visitet dñs oues/ suas. Doc e qd d: Ecch. xxxij. c. Pastozes audite sbbū dñi: Hec die dñs de: Ecce ego sup pastozes reqra gregē de ma/ nu eozum: z cessare eos faciam vt vltra non pascant gregem/ meum: nec pascant amplius semetipfos. g Et erit deser/ tum in chermel: z chermel in saltum reputabitur. * Doc bodie adimpletū

Et habitabit in sol/ Et ecch. iij. e. Si dicite me ad impiu / morte moriet / no amu/

Al. nos 5. 29. f.

Dyffice

Doraliter

Quarta pars **a** Et habitabit in solitudine iudicii. i. in terra mea q̄ prius erat solitudo/erit iudiciū per totum. **b** Et iusticia: id est recta sentētia: **c** In chermel sedebit. i. erit in terra mea/que nūc erit valde fertilis. Refert autē iudiciū ad discretione siue rectitudinē iudicantis: iusticia s̄o ad rei iudiciā/te rectitudinē. **d** Et erit opus iusticie pax. q. d. illa recitudo iusticie non erit in cassum: vt. s. ppter rebellione litigantib̄ nō faciat paces: imo erit opus iusticie pax. i. p̄dicta recta sentētia faciet pacē. **e** Et cultus iusticie. i. exercitum iusticie: **f** Silentii. i. in silentio. q. d. sine tumultu et clamore exercebunt iusticiā: vt nullus sequat clamor et murmur oppresforū. **g** Et securitas/erit pp̄lo meo: **h** Et in sempiternū. i. valde diu: scdm̄ qd̄ exponit de captiuitate babylo-nica. **i** Et sedebit populus meus iudice. i. in pulchritudine pacis. i. quietis sine seruitute. Pax enim siue quies cum fuitur turpis ē. **k** Et in tabernaculis fiducia. i. in mansionib̄ multissimis: in quib̄ poterunt confidere. Et qz pars esset esse in pace et in locis munitis nisi haberēt ex q̄bus possent sustentari: Ideo sequit: **l** Et in requie opulēta. i. abundant omnibus bonis. **m** Et in descēsiōe saltus. q. d. ita erit in illo tēpe: n̄ prius destruet hierusalē. **n** Et in descēsiōe saltus. i. tēpestas captiuitatis: p̄ In descēsiōe saltus prius erit supple

Alter Scdm̄ andream aūt istud **o** Et in descēsiōe saltus. i. de idumga vel babylone potest exponi sic: Et in descēsiōe saltus. i. captiuitatis tempestas. **p** Et in descēsiōe saltus. i. in defectione idumgę vel babylonis: in quib̄ habitabāt crudeles homines vt fere in saltu.

Dyrtice * circūcisionis legalis abundabant/erunt infructuosi/derelicti et inculti vt saltus. Chermel enī interpretat sciētia circūcisionis. **a** Et habitabit in solitudine iudicii. i. chassus: cui omne iudiciū dedit pater: Job. v. d. in gentib̄ habitabit p̄ fidem et gratiā. **b** Et iusticia in chermel sedebit. i. in iudicis: De quo scriptū est in Ps̄. Iusticia de celo sp̄xit: in iudicis p̄uersis habitabit per fidem. Dicit autē Cantuarieſis. q̄ quidam codices non habeant hanc litterā. **c** Et erit opus iusticie. i. filij. **d** Pax. i. reconciliatio ad deū. Ipse enī est pax nostra qui fecit vtracq̄ vnum: Eph. ij. c. **e** Et erit cultus iusticie silentii/filij: qui docebit discipulos orare in silentio: non in strepitu labioꝝ. Unde **Watt̄**. vi. a. dicit discipulis suis: Tu autem cum oraueris intra i cubiculum tuū: et clauso ostio ora patres tuos in abscondito. **f** Et securitas vsq̄ in sempiternū. i. spes firma erit p̄uersis ad christum. Unde **Roma**. viij. g. Certus sum enim qz neqz mors/neqz vita/neqz angeli/neqz p̄ncipat̄/neqz p̄tutes/neqz instantia/neqz futura/neqz fortitudo/neqz altitudo/neqz profundum/neqz creatura alia poterit nos separare a charitate dei que est in christo iesu dño nostro. **k** Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis. i. in pace: siue sine seruitute: quia in futuro cessabit omnis p̄glatio. i. **Cor̄**. xv. m. **In tabernaculis fiducia**: qui modo non potest esse securus: quia verec omnia opera sua: Job. ix. d. **Et in requie opulēta**: qm̄ modo oportet operari terram tuam: vt satiatur panibus: **Prouerb̄**. xij. b. Sed tunc satiabit ple-

Ps̄. 84. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Doraliter * **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Ps̄. 131. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Ps̄. 131. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Ps̄. 131. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Ps̄. 131. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

Ps̄. 131. **Uti Ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua.** **o** Et in descēsiōe saltus. i. sentētia eterne dānationis sup̄ sup̄bos: q̄ ex sup̄bia sūt inhabitabiles vt saltus. **Ps̄** sūt sup̄bi et iusti. **Uti d̄** nabal legis q̄ possessio ei⁹ erat magna. **Et p̄** legis. **Et ipse ē** fili⁹ bellal: ita vt nemo audeat ei loq̄. **j. Reḡ**. xxv. **Et humilitate**

tis diuinitibus et clericis per p̄dicatōnem: sed inuenimus eū i campis silue: id est i rusticis simplicib̄ p̄ sc̄taz p̄uerfationē.

a Et habitabit in solitudine iudicii: quia in claustro acquiritur sapientia: qua res prout sunt sapiunt: et fm̄ p̄p̄tū valorem iudicantur. Unde **Eccl̄j. xxxvij. c.** Qui minoratur actu percipiet sapientiam: id est qui cessat a multis operibus: sc̄t entiam sapidaz acquirat per contemplationem. **b** Et iusticia in chermel sedebit. In clericis sedet iusticia vt gemma

k Et in descēsiōe saltus: **l** Et in requie opulēta. **m** Et in tabernaculis fiducia. **n** Et in descēsiōe saltus: **o** Et in descēsiōe saltus: **p** Et in descēsiōe saltus: **q** Et in descēsiōe saltus: **r** Et in descēsiōe saltus: **s** Et in descēsiōe saltus: **t** Et in descēsiōe saltus: **u** Et in descēsiōe saltus: **v** Et in descēsiōe saltus: **w** Et in descēsiōe saltus: **x** Et in descēsiōe saltus: **y** Et in descēsiōe saltus: **z** Et in descēsiōe saltus: **aa** Et in descēsiōe saltus: **ab** Et in descēsiōe saltus: **ac** Et in descēsiōe saltus: **ad** Et in descēsiōe saltus: **ae** Et in descēsiōe saltus: **af** Et in descēsiōe saltus: **ag** Et in descēsiōe saltus: **ah** Et in descēsiōe saltus: **ai** Et in descēsiōe saltus: **aj** Et in descēsiōe saltus: **ak** Et in descēsiōe saltus: **al** Et in descēsiōe saltus: **am** Et in descēsiōe saltus: **an** Et in descēsiōe saltus: **ao** Et in descēsiōe saltus: **ap** Et in descēsiōe saltus: **aq** Et in descēsiōe saltus: **ar** Et in descēsiōe saltus: **as** Et in descēsiōe saltus: **at** Et in descēsiōe saltus: **au** Et in descēsiōe saltus: **av** Et in descēsiōe saltus: **aw** Et in descēsiōe saltus: **ax** Et in descēsiōe saltus: **ay** Et in descēsiōe saltus: **az** Et in descēsiōe saltus: **ba** Et in descēsiōe saltus: **bb** Et in descēsiōe saltus: **bc** Et in descēsiōe saltus: **bd** Et in descēsiōe saltus: **be** Et in descēsiōe saltus: **bf** Et in descēsiōe saltus: **bg** Et in descēsiōe saltus: **bh** Et in descēsiōe saltus: **bi** Et in descēsiōe saltus: **bj** Et in descēsiōe saltus: **bk** Et in descēsiōe saltus: **bl** Et in descēsiōe saltus: **bm** Et in descēsiōe saltus: **bn** Et in descēsiōe saltus: **bo** Et in descēsiōe saltus: **bp** Et in descēsiōe saltus: **bq** Et in descēsiōe saltus: **br** Et in descēsiōe saltus: **bs** Et in descēsiōe saltus: **bt** Et in descēsiōe saltus: **bu** Et in descēsiōe saltus: **bv** Et in descēsiōe saltus: **bw** Et in descēsiōe saltus: **bx** Et in descēsiōe saltus: **by** Et in descēsiōe saltus: **bz** Et in descēsiōe saltus: **ca** Et in descēsiōe saltus: **cb** Et in descēsiōe saltus: **cc** Et in descēsiōe saltus: **cd** Et in descēsiōe saltus: **ce** Et in descēsiōe saltus: **cf** Et in descēsiōe saltus: **cg** Et in descēsiōe saltus: **ch** Et in descēsiōe saltus: **ci** Et in descēsiōe saltus: **cj** Et in descēsiōe saltus: **ck** Et in descēsiōe saltus: **cl** Et in descēsiōe saltus: **cm** Et in descēsiōe saltus: **cn** Et in descēsiōe saltus: **co** Et in descēsiōe saltus: **cp** Et in descēsiōe saltus: **cq** Et in descēsiōe saltus: **cr** Et in descēsiōe saltus: **cs** Et in descēsiōe saltus: **ct** Et in descēsiōe saltus: **cu** Et in descēsiōe saltus: **cv** Et in descēsiōe saltus: **cw** Et in descēsiōe saltus: **cx** Et in descēsiōe saltus: **cy** Et in descēsiōe saltus: **cz** Et in descēsiōe saltus: **da** Et in descēsiōe saltus: **db** Et in descēsiōe saltus: **dc** Et in descēsiōe saltus: **dd** Et in descēsiōe saltus: **de** Et in descēsiōe saltus: **df** Et in descēsiōe saltus: **dg** Et in descēsiōe saltus: **dh** Et in descēsiōe saltus: **di** Et in descēsiōe saltus: **dj** Et in descēsiōe saltus: **dk** Et in descēsiōe saltus: **dl** Et in descēsiōe saltus: **dm** Et in descēsiōe saltus: **dn** Et in descēsiōe saltus: **do** Et in descēsiōe saltus: **dp** Et in descēsiōe saltus: **dq** Et in descēsiōe saltus: **dr** Et in descēsiōe saltus: **ds** Et in descēsiōe saltus: **dt** Et in descēsiōe saltus: **du** Et in descēsiōe saltus: **dv** Et in descēsiōe saltus: **dw** Et in descēsiōe saltus: **dx** Et in descēsiōe saltus: **dy** Et in descēsiōe saltus: **dz** Et in descēsiōe saltus: **ea** Et in descēsiōe saltus: **eb** Et in descēsiōe saltus: **ec** Et in descēsiōe saltus: **ed** Et in descēsiōe saltus: **ee** Et in descēsiōe saltus: **ef** Et in descēsiōe saltus: **eg** Et in descēsiōe saltus: **eh** Et in descēsiōe saltus: **ei** Et in descēsiōe saltus: **ej** Et in descēsiōe saltus: **ek** Et in descēsiōe saltus: **el** Et in descēsiōe saltus: **em** Et in descēsiōe saltus: **en** Et in descēsiōe saltus: **eo** Et in descēsiōe saltus: **ep** Et in descēsiōe saltus: **eq** Et in descēsiōe saltus: **er** Et in descēsiōe saltus: **es** Et in descēsiōe saltus: **et** Et in descēsiōe saltus: **eu** Et in descēsiōe saltus: **ev** Et in descēsiōe saltus: **ew** Et in descēsiōe saltus: **ex** Et in descēsiōe saltus: **ey** Et in descēsiōe saltus: **ez** Et in descēsiōe saltus: **fa** Et in descēsiōe saltus: **fb** Et in descēsiōe saltus: **fc** Et in descēsiōe saltus: **fd** Et in descēsiōe saltus: **fe** Et in descēsiōe saltus: **ff** Et in descēsiōe saltus: **fg** Et in descēsiōe saltus: **fh** Et in descēsiōe saltus: **fi** Et in descēsiōe saltus: **fj** Et in descēsiōe saltus: **fk** Et in descēsiōe saltus: **fl** Et in descēsiōe saltus: **fm** Et in descēsiōe saltus: **fn** Et in descēsiōe saltus: **fo** Et in descēsiōe saltus: **fp** Et in descēsiōe saltus: **fq** Et in descēsiōe saltus: **fr** Et in descēsiōe saltus: **fs** Et in descēsiōe saltus: **ft** Et in descēsiōe saltus: **fu** Et in descēsiōe saltus: **fv** Et in descēsiōe saltus: **fw** Et in descēsiōe saltus: **fx** Et in descēsiōe saltus: **fy** Et in descēsiōe saltus: **fz** Et in descēsiōe saltus: **ga** Et in descēsiōe saltus: **gb** Et in descēsiōe saltus: **gc** Et in descēsiōe saltus: **gd** Et in descēsiōe saltus: **ge** Et in descēsiōe saltus: **gf** Et in descēsiōe saltus: **gg** Et in descēsiōe saltus: **gh** Et in descēsiōe saltus: **gi** Et in descēsiōe saltus: **gj** Et in descēsiōe saltus: **gk** Et in descēsiōe saltus: **gl** Et in descēsiōe saltus: **gm** Et in descēsiōe saltus: **gn** Et in descēsiōe saltus: **go** Et in descēsiōe saltus: **gp** Et in descēsiōe saltus: **gq** Et in descēsiōe saltus: **gr** Et in descēsiōe saltus: **gs** Et in descēsiōe saltus: **gt** Et in descēsiōe saltus: **gu** Et in descēsiōe saltus: **gv** Et in descēsiōe saltus: **gw** Et in descēsiōe saltus: **gx** Et in descēsiōe saltus: **gy** Et in descēsiōe saltus: **gz** Et in descēsiōe saltus: **ha** Et in descēsiōe saltus: **hb** Et in descēsiōe saltus: **hc** Et in descēsiōe saltus: **hd** Et in descēsiōe saltus: **he** Et in descēsiōe saltus: **hf** Et in descēsiōe saltus: **hg** Et in descēsiōe saltus: **hh** Et in descēsiōe saltus: **hi** Et in descēsiōe saltus: **hj** Et in descēsiōe saltus: **hk** Et in descēsiōe saltus: **hl** Et in descēsiōe saltus: **hm** Et in descēsiōe saltus: **hn** Et in descēsiōe saltus: **ho** Et in descēsiōe saltus: **hp** Et in descēsiōe saltus: **hq** Et in descēsiōe saltus: **hr** Et in descēsiōe saltus: **hs** Et in descēsiōe saltus: **ht** Et in descēsiōe saltus: **hu** Et in descēsiōe saltus: **hv** Et in descēsiōe saltus: **hw** Et in descēsiōe saltus: **hx** Et in descēsiōe saltus: **hy** Et in descēsiōe saltus: **hz** Et in descēsiōe saltus: **ia** Et in descēsiōe saltus: **ib** Et in descēsiōe saltus: **ic** Et in descēsiōe saltus: **id** Et in descēsiōe saltus: **ie** Et in descēsiōe saltus: **if** Et in descēsiōe saltus: **ig** Et in descēsiōe saltus: **ih** Et in descēsiōe saltus: **ii** Et in descēsiōe saltus: **ij** Et in descēsiōe saltus: **ik** Et in descēsiōe saltus: **il** Et in descēsiōe saltus: **im** Et in descēsiōe saltus: **in** Et in descēsiōe saltus: **io** Et in descēsiōe saltus: **ip** Et in descēsiōe saltus: **iq** Et in descēsiōe saltus: **ir** Et in descēsiōe saltus: **is** Et in descēsiōe saltus: **it** Et in descēsiōe saltus: **iu** Et in descēsiōe saltus: **iv** Et in descēsiōe saltus: **iw** Et in descēsiōe saltus: **ix** Et in descēsiōe saltus: **iy** Et in descēsiōe saltus: **iz** Et in descēsiōe saltus: **ja** Et in descēsiōe saltus: **jb** Et in descēsiōe saltus: **jc** Et in descēsiōe saltus: **jd** Et in descēsiōe saltus: **je** Et in descēsiōe saltus: **jf** Et in descēsiōe saltus: **jj** Et in descēsiōe saltus: **jk** Et in descēsiōe saltus: **jl** Et in descēsiōe saltus: **jm** Et in descēsiōe saltus: **jn** Et in descēsiōe saltus: **jo** Et in descēsiōe saltus: **jp** Et in descēsiōe saltus: **jq** Et in descēsiōe saltus: **jr** Et in descēsiōe saltus: **js** Et in descēsiōe saltus: **jt** Et in descēsiōe saltus: **ju** Et in descēsiōe saltus: **ju** Et in descēsiōe saltus: **kv** Et in descēsiōe saltus: **kw** Et in descēsiōe saltus: **kx** Et in descēsiōe saltus: **ky** Et in descēsiōe saltus: **kz** Et in descēsiōe saltus: **la** Et in descēsiōe saltus: **lb** Et in descēsiōe saltus: **lc** Et in descēsiōe saltus: **ld** Et in descēsiōe saltus: **le** Et in descēsiōe saltus: **lf** Et in descēsiōe saltus: **lg** Et in descēsiōe saltus: **lh** Et in descēsiōe saltus: **li** Et in descēsiōe saltus: **lj** Et in descēsiōe saltus: **lk** Et in descēsiōe saltus: **ll** Et in descēsiōe saltus: **lm** Et in descēsiōe saltus: **ln** Et in descēsiōe saltus: **lo** Et in descēsiōe saltus: **lp** Et in descēsiōe saltus: **lq** Et in descēsiōe saltus: **lr** Et in descēsiōe saltus: **ls** Et in descēsiōe saltus: **lt** Et in descēsiōe saltus: **lu** Et in descēsiōe saltus: **lv** Et in descēsiōe saltus: **lw** Et in descēsiōe saltus: **lx** Et in descēsiōe saltus: **ly** Et in descēsiōe saltus: **lz** Et in descēsiōe saltus: **ma** Et in descēsiōe saltus: **mb** Et in descēsiōe saltus: **mc** Et in descēsiōe saltus: **md** Et in descēsiōe saltus: **me** Et in descēsiōe saltus: **mf** Et in descēsiōe saltus: **mg** Et in descēsiōe saltus: **mh** Et in descēsiōe saltus: **mi** Et in descēsiōe saltus: **mj** Et in descēsiōe saltus: **mk** Et in descēsiōe saltus: **ml** Et in descēsiōe saltus: **mm** Et in descēsiōe saltus: **mn** Et in descēsiōe saltus: **mo** Et in descēsiōe saltus: **mp** Et in descēsiōe saltus: **mq** Et in descēsiōe saltus: **mr** Et in descēsiōe saltus: **ms** Et in descēsiōe saltus: **mt** Et in descēsiōe saltus: **mu** Et in descēsiōe saltus: **mv** Et in descēsiōe saltus: **mw** Et in descēsiōe saltus: **mx** Et in descēsiōe saltus: **my** Et in descēsiōe saltus: **mz** Et in descēsiōe saltus: **na** Et in descēsiōe saltus: **nb** Et in descēsiōe saltus: **nc** Et in descēsiōe saltus: **nd** Et in descēsiōe saltus: **ne** Et in descēsiōe saltus: **nf** Et in descēsiōe saltus: **ng** Et in descēsiōe saltus: **nh** Et in descēsiōe saltus: **ni** Et in descēsiōe saltus: **nj** Et in descēsiōe saltus: **nk** Et in descēsiōe saltus: **nl** Et in descēsiōe saltus: **nm** Et in descēsiōe saltus: **nn** Et in descēsiōe saltus: **no** Et in descēsiōe saltus: **np** Et in descēsiōe saltus: **nq** Et in descēsiōe saltus: **nr** Et in descēsiōe saltus: **ns** Et in descēsiōe saltus: **nt** Et in descēsiōe saltus: **nu** Et in descēsiōe saltus: **nv** Et in descēsiōe saltus: **nw** Et in descēsiōe saltus: **nx** Et in descēsiōe saltus: **ny** Et in descēsiōe saltus: **nz** Et in descēsiōe saltus: **oa** Et in descēsiōe saltus: **ob** Et in descēsiōe saltus: **oc** Et in descēsiōe saltus: **od** Et in descēsiōe saltus: **oe** Et in descēsiōe saltus: **of** Et in descēsiōe saltus: **og** Et in descēsiōe saltus: **oh** Et in descēsiōe saltus: **oi** Et in descēsiōe saltus: **oj** Et in descēsiōe saltus: **ok** Et in descēsiōe saltus: **ol** Et in descēsiōe saltus: **om** Et in descēsiōe saltus: **on** Et in descēsiōe saltus: **oo** Et in descēsiōe saltus: **op** Et in descēsiōe saltus: **oq** Et in descēsiōe saltus: **or** Et in descēsiōe saltus: **os** Et in descēsiōe saltus: **ot** Et in descēsiōe saltus: **ou** Et in descēsiōe saltus: **ov** Et in descēsiōe saltus: **ow** Et in descēsiōe saltus: **ox** Et in descēsiōe saltus: **oy** Et in descēsiōe saltus: **oz** Et in descēsiōe saltus: **pa** Et in descēsiōe saltus: **pb** Et in descēsiōe saltus: **pc** Et in descēsiōe saltus: **pd** Et in descēsiōe saltus: **pe** Et in descēsiōe saltus: **pf** Et in descēsiōe saltus: **pg** Et in descēsiōe saltus: **ph** Et in descēsiōe saltus: **pi** Et in descēsiōe saltus: **pj** Et in descēsiōe saltus: **pk** Et in descēsiōe saltus: **pl** Et in descēsiōe saltus: **pm** Et in descēsiōe saltus: **pn** Et in descēsiōe saltus: **po** Et in descēsiōe saltus: **pp** Et in descēsiōe saltus: **pq** Et in descēsiōe saltus: **pr** Et in descēsiōe saltus: **ps** Et in descēsiōe saltus: **pt** Et in descēsiōe saltus: **pu** Et in descēsiōe saltus: **pv** Et in descēsiōe saltus: **pw** Et in descēsiōe saltus: **px** Et in descēsiōe saltus: **py** Et in descēsiōe saltus: **pz** Et in descēsiōe saltus: **qa** Et in descēsiōe saltus: **qb** Et in descēsiōe saltus: **qc** Et in descēsiōe saltus: **qd** Et in descēsiōe saltus: **qe** Et in descēsiōe saltus: **qf** Et in descēsiōe saltus: **qg** Et in descēsiōe saltus: **qh** Et in descēsiōe saltus: **qi** Et in descēsiōe saltus: **qj** Et in descēsiōe saltus: **qk** Et in descēsiōe saltus: **ql** Et in descēsiōe saltus: **qm** Et in descēsiōe saltus: **qn** Et in descēsiōe saltus: **qo** Et in descēsiōe saltus: **qp** Et in descēsiōe saltus: **qq** Et in descēsiōe saltus: **qr** Et in descēsiōe saltus: **qs** Et in descēsiōe saltus: **qt** Et in descēsiōe saltus: **qu** Et in descēsiōe saltus: **qv** Et in descēsiōe saltus: **qw** Et in descēsiōe saltus: **qx** Et in descēsiōe saltus: **qy** Et in descēsiōe saltus: **qz** Et in descēsiōe saltus: **ra** Et in descēsiōe saltus: **rb** Et in descēsiōe saltus: **rc** Et in descēsiōe saltus: **rd** Et in descēsiōe saltus: **re** Et in descēsiōe saltus: **rf** Et in descēsiōe saltus: **rg** Et in descēsiōe saltus: **rh** Et in descēsiōe saltus: **ri** Et in descēsiōe saltus: **rj** Et in descēsiōe saltus: **rk** Et in descēsiōe saltus: **rl** Et in descēsiōe saltus: **rm** Et in descēsiōe saltus: **rn** Et in descēsiōe saltus: **ro** Et in descēsiōe saltus: **rp** Et in descēsiōe saltus: **rq** Et in descēsiōe saltus: **rr** Et in descēsiōe saltus: **rs** Et in descēsiōe saltus: **rt** Et in descēsiōe saltus: **ru** Et in descēsiōe saltus: **rv** Et in descēsiōe saltus: **rw** Et in descēsiōe saltus: **rx** Et in descēsiōe saltus: **ry** Et in descēsiōe saltus: **rz** Et in descēsiōe saltus: **sa** Et in descēsiōe saltus: **sb** Et in descēsiōe saltus: **sc** Et in descēsiōe saltus: **sd** Et in descēsiōe saltus: **se** Et in descēsiōe saltus: **sf** Et in descēsiōe saltus: **sg** Et in descēsiōe saltus: **sh** Et in descēsiōe saltus: **si** Et in descēsiōe saltus: **sj** Et in descēsiōe saltus: **sk** Et in descēsiōe saltus: **sl** Et in descēsiōe saltus: **sm** Et in descēsiōe saltus: **sn** Et in descēsiōe saltus: **so** Et in descēsiōe saltus: **sp** Et in descēsiōe saltus: **sq** Et in descēsiōe saltus: **sr** Et in descēsiōe saltus: **ss** Et in descēsiōe saltus: **st** Et in descēsiōe saltus: **su** Et in descēsiōe saltus: **sv** Et in descēsiōe saltus: **sw** Et in descēsiōe saltus: **sx** Et in descēsiōe saltus: **sy** Et in descēsiōe saltus: **sz** Et in descēsiōe saltus: **ta** Et in descēsiōe saltus: **tb** Et in descēsiōe saltus: **tc** Et in descēsiōe saltus: **td** Et in descēsiōe saltus: **te** Et in descēsiōe saltus: **tf** Et in descēsiōe saltus: **tg** Et in descēsiōe saltus: **th** Et in descēsiōe saltus: **ti** Et in descēsiōe saltus: **tj** Et in descēsiōe saltus: **tk** Et in descēsiōe saltus: **tl** Et in descēsiōe saltus: **tm** Et in descēsiōe saltus: **tn** Et in descēsiōe saltus: **to** Et in descēsiōe saltus: **tp** Et in descēsiōe saltus: **tq** Et in descēsiōe saltus: **tr** Et in descēsiōe saltus: **ts** Et in descēsiōe saltus: **tt** Et in descēsiōe saltus: **tu** Et in descēsiōe saltus: **tv** Et in descēsiōe saltus: **tw** Et in descēsiōe saltus: **tx** Et in descēsiōe saltus: **ty** Et in descēsiōe saltus: **tz** Et in descēsiōe saltus: **ua** Et in descēsiōe saltus: **ub** Et in descēsiōe saltus: **uc** Et in descēsiōe saltus: **ud** Et in descēsiōe saltus: **ue** Et in descēsiōe saltus: **uf** Et in descēsiōe saltus: **ug** Et in descēsiōe saltus: **uh** Et in descēsiōe saltus: **ui** Et in descēsiōe saltus: **uj** Et in descēsiōe saltus: **uk** Et in descēsiōe saltus: **ul** Et in descēsiōe saltus: **um** Et in descēsiōe saltus: **un** Et in descēsiōe saltus: **uo** Et in descēsiōe saltus: **up** Et in descēsiōe saltus: **uq** Et in desc

Prins erit suple: id est in hierusalem: que est in declini loco sita: que per grandinem fiet sterilis quasi saltus. **Et humilitate humiliabitur.** i. valde humiliabitur: **Qui seminat super omnes aquas.** i. seminabit: vbi tanta reperietis copia: ac si terra semp habeat aqua. Hoc aut dicit: quia illa terra raro habet aquas: vbi sepe deficiebant segetes ppter siccitate. **Innectetes pedem bouis et asini.** i. sup boues et asinos: non quod ligatur bos cu asino: cu hoc sit phibitum in lege: Deut. xxij. b. **Non arabis in boue simul et asino: sed in bobus per se: et in asinis per se.** q. d. rot habebitis possessiones que non poteritis rotum arare in bobus: immo oportebit addere asinos. Vel: **Innectetes sup pedem bouis.** i. sup boues ad arandum. **Et asini ad portandum domu.**

Et humilitate humiliabitur ciuitas. Beati qui seminat super omnes aquas: innectetes pedem bouis et asini. **Capitulum XXXIII.**

Et humilitate humiliabitur ciuitas: id est iudicabitur et deicietur vsq in infernu congregatio superboꝝ: que per ciuitatem intelligitur: quia ciuitates magne sunt et pomposę: et in ipsis principatus sunt et potestates: sic in cordibus superborum qui magni sunt in oculis proprijs et pomposi: in quibus habitant prelationes et dignitates per desiderium: et si non fm actum in fm habitum. De hac ciuitate dicitur per prophetam: Ego deus et non homo: et ciuitate non ingrediar: Osee. xj. c.

Beati qui seminat super omnes aquas. Hoc dicitur de apostolis: qui super omnes aquas. i. super populos iudeoꝝ et gentiliu seminauerunt verbum dei. De his aqs dicitur Apoc. xviij. d. Aquę multe populi multi. **Innectentes pedem bouis et asini.** i. iudeoꝝ et gentiliu affectus in compediþ pceptoꝝ euagelię adunates. Per boue qui ruminat et est animal mundu et yngula scindit: significat populus iudaicus: qui diu sciencia legis ruminauerat: et discretionẽ habebat aliquam boni et mali per legem: et mudus erat mudicia quadã per obseruãtiã legales. Per asinu autem qui est animal imundum et simplex: significat populus gentiliu idiota et imudus per idolatriã. Sup Ecclesiasten dicit Hiero. Ille magister dignus beatitudine habet: qui sup friguu pecus seminat audientiu: tam de iudeis q̃ de gentibus populo congregato.

Et humilitate humiliabitur ciuitas: id ad vilitatem magnam redigetur pomposa religio: ita vt quãdoq̃ oporteat monachos victum et vestitum a parentib⁹ mendicare: conuentum dispergere: cruras/cruces inuadiare: et calices et libros vendere. **Beati qui seminat super omnes aquas: innectetes pedem bouis et asini.** Hoc potest exponi de omnib⁹ facientibus elemosynam: et maxime de cisterciensib⁹ qui omnib⁹ peregrinis qui ad litteram sepe transeunt aquas: seminant elemosynas noctis et ignotis. Unde Eccl. xi. a. Mitte panem tuu super transeuntes aquas: id est sup peregrinos ad litterã. **Beati vos predicatores:** **Qui seminat verbum dei:** **Super omnes aqs:** id est oib⁹ pp̃hs. **Innectentes pedem bouis et asini:** id est sapiẽtibus et insipientib⁹ pdicantes. **Beati vos temptati:** **Qui seminat semina bonoꝝ operu et virtutu.** **Super omnes aquas:** tribulationu que cito defluet. **Innectentes pedem bouis et asini:** id est affectum spiritu qui bos est scandens yngulam per discretionem. **Et asini:** id est carnis que bruta animalis est et fatua. **Cõcordat:** e. De primo dicitur Mat. v. a. **Beati misericordes:** quoniam ipsi misericordia consequent. De secundo dicitur Proverb. xj. d. Anima q̃ benedicit impinguabit: et q̃ inebriat ipse quoq̃ inebriabit. **Et post:** **Qui abscondit frumeta maledicet**

i pp̃hs: bñdictio aut sup caput venditũ. De tertio dicitur Ps. 125. **Eures ibat et flebat mittetes semina sua: venietes aut veniet cu exultatione prantes manipulos suos.**

Qui predaris. **Expositio Cap. XXXIII.** Hoc capitulu diuiditur i tres partes. In prima agitur de destructiõne sennacherib. In secunda de destructiõne hierlm facta a romanis: ibi: **Ecce videntes.** In tertia de liberatiõne bonoꝝ: ibi: **Quis poterit habitare.** Replicat autem totiens de destructione sennacherib: quia non poterat iudei credere

Qui predaris: nonne et ipse predaberis: et qui spernis: nonne et ipse sperneris. **Cu consummaueris depredationem: depredaberis: cum**

ne totam ciuitate destrueret: reddidit inferiorẽ partem ciuitatis. Item de destructione hierusalem per romanos facta toties replicat: vt intelligant cu hoc euenerit se captiuatos: quod christum recipere noluerunt. Determinans igitur destructionem sennacherib: quasi dirigens sermonem ad ipsum dicit: **Ecce qui predaris: tu sennacherib: qui altas gentes et regna spoliast.** **Nonne et ipse predaberis:** q. d. Sic. **Predatus enim fuit ab angelo:** qui centum octoginta quatuor milia de exercitu suo interfecit: **Et a iudeis:** qui eius spolia de cinere colligere eo fugiente cum decem solum viris. De hac exterminatione legitur. iij. Reg. xix. g. Et. j. xxxvj. g. **Et qui spernis:** gentes superatas et iudeos: vnde agitat manu suam contra hierusalem: et cominabatur iudeis: et per rapsacem cominatus est eis q̃ faceret eos comedere stercorea sua: et bibere vinas. j. xxxvi. c. **Nonne et ipse sperneris:** q. d. Sic. Unde. j. xxxvj. d. dicitur ad ipsu: **Desperxit te: subsannauit te ego filia sion: post te mouebit caput ego filia hierlm.** **Cum consummaueris depredationem:** aliarum gentium: **depredaberis:** a tuas.

Ecce qui predaris. Moraliter: hoc potest dici cuiuslibet raptori: et specialiter de antichristo. **Ecce qui predaberis:** ita q̃ electos non poteris seducere: immo etiam sui visa et morte subito ad dñm puerter. **Cu fatigatus defueris contemneris:** ita erit de eo qñ post multas victorias sederit vt faciat se adorari quasi deũ. **Tunc dicitur ei: Subito morere: et morietur.** Item cuiuslibet raptori.

Ecce qui predaris: princeps. i. secularis: q̃ iniustas exactiones extorques a subditis: qui falsa crimina imponis subditis: vt eorum einungas marsupia: qui vicinas tibi ecclesias predaris et cognobias. **Ecce qui predaberis:** ita q̃ electos non poteris seducere: immo etiam sui visa et morte subito ad dñm puerter. **Cu fatigatus defueris contemneris:** ita erit de eo qñ post multas victorias sederit vt faciat se adorari quasi deũ. **Tunc dicitur ei: Subito morere: et morietur.** Item cuiuslibet raptori.

Ecce qui predaris: princeps. i. secularis: q̃ iniustas exactiones extorques a subditis: qui falsa crimina imponis subditis: vt eorum einungas marsupia: qui vicinas tibi ecclesias predaris et cognobias. **Ecce qui predaberis:** ita q̃ electos non poteris seducere: immo etiam sui visa et morte subito ad dñm puerter. **Cu fatigatus defueris contemneris:** ita erit de eo qñ post multas victorias sederit vt faciat se adorari quasi deũ. **Tunc dicitur ei: Subito morere: et morietur.** Item cuiuslibet raptori.

Ps. 125.

A

Moraliter: hoc potest dici cuiuslibet raptori: et specialiter de antichristo.

2. Thessal. 2. a. De quolibet raptore

Ps. 51.

* ampliarẽt curias

Cū fatigat⁹ desideris p̄tēnere. i. cū tēdio ⁊ labore mul-
 tarū victoriarū rediens de egypto/contēnes et parvipendes
 victoriā de aliq̄bus: de cetero/ **C**ontēneri. i. fugico cō-
 tēpibilibs cū paucis viris. **V**el/ **C**ōtēneri/ a filiis tuis: qui te
 occidēt in templo dei tui nēfrach. i. xxxvij. g. **D**ñe mi-
 serere n̄ri: id ē libera
 uos de manu assyrio-
 rū. Et loquit̄ p̄p̄bera
 in p̄sona populi obfes-
 si a sennacherib. **D**
Te enim expecta-
uimus: nō idola/ nō
egyptios vel gētes all-
as. c. Esto brachi-
um n̄ri. i. p̄ctio
n̄ra que p̄ brachiū de-
signat: qz qñ timemus
capiti/ statim opponim⁹
brachiū. p̄gentes caput v̄l
etiā alia
membra. **Vel sic: Esto**
brachiū n̄ri. i. expugnatō:
senna-
cherib ⁊ hostiū n̄roz: quia p̄
magna parte in brachijs p̄sistit
pugna. Et qz i magna angustia
sum⁹/ nō tardes: **Vñ addit:**
****I**n mane. i. cito/ non cras: non**
in vespera/ sed in mane: et
sic in mane sūt due partes. **Vel**
vt sit vna pars et nomē: sic:
****E**sto brachiū n̄ri imane. i. magna**
p̄ctio ⁊ defētio
nostra: qz multū indigemus: ⁊ qz
magn⁹ est exercitus assyrio-
rū. **Et salus n̄ra in tpe tribulatiōis.**
i. esto saluatio
nostra in tpe obsidionis quādo plus
indigem⁹ ⁊ auxiliū opoz
tum⁹: Sic habet l̄ra n̄ra. Scdm̄
Hiero. **Esto brachiū**
eorū. i. inimicōz expugnatō. **A**
voce angeli/ quem
dñs nocte misit in castra
assyrioz. **Fugerūt populi. i.**
fugient assyrii. **Preteritū dicit**
pro futuro p̄phetali certitudi-
ne. q. d. ita certum est/ ac si tam
factū esset. **Et ab ex-**
altatiōe tua. i. ab exterminatiōe
sennacherib: in qua appa-
rebit potentia ⁊ magnitudo tua: et
erga nos misericōdia tua dñe
in q̄bus exaltaris. **Disperse sūt**
gentes: p̄gregate cō-
tra nos ex omni parte cum
sennacherib. Deinde p̄uertit ser-
monē ad exercitū sennacherib/ dicens:
****E**t cōgregabū-**
tur spolia v̄ra/ a iudeis o vos
assyrii. **Sic colligit**
bruchus velut cū fosse plene
fuerint de eo. i. in ma-
gna multitudine: sicut locustę
moztuę colligunt in terra illa in
magnis aceruis. **Vñ sic. **I**n**
tra p̄missiōis qñ ē magna copia
locustarū: ⁊ p̄tingit eas mozt
aliq̄ peste/ collectę terre infodiū
tur: ne ventus eas recipiat ⁊
p̄iciat in mare: qz mare tūc ite-
rū eijceret eas ad litus: ⁊ tunc
p̄tingeret q̄ ex ouis earū na-
scerent parvę que dicunt
bruchū/ q̄dū volare nō possūt
p̄ defectū alarū: et qñ incipiūt
alas hie dicunt atelabi: ⁊ quā-
do plene volāt dicunt locustę.
Plus autē nocetbruchus q̄
atelab: ⁊ atelabus q̄ locusta: qz
quanto min⁹ de loco ad lo-
cū trahit: tanto plus corrodit
illud qd̄ comedere incipit vsq̄
ad radicē. **Et q̄ sensus: **C**ō-**
gregabunt spolia v̄ra o vos
assyrii. **Sic colligitbruchus**
velut cū fosse plene fuerint
de eo. i. corpa v̄ra incinerata
colligent ac si diu fuisset in
tra: vt bruchi siue locustę/ qd̄
idē est: sic hō senex ⁊ hō
iuuenis: et pro eodē accipit
hic. **Magnificat⁹ ē/**
vehemēt. **Dñs/ in miraculo**
extimatiōis: i quo apparuit
ops: qz solo verbo suo tot ⁊
rātos hostes iudeoz contriuit.
****Q**ñ habitauit in excelso. i.**
p̄text templū suū sitū in
mōte sion/ fortit̄/ diligent̄: sicut
hō quilibet p̄regit habitatio-
nē suā vel domū. **Impleuit**
sion iudicio ⁊ iusticia: qz
ibi iudiciū fecit de sennacherib
rectū: vt p̄daret ab alijs/
sicut ipse p̄datus erat alios: et
iusticiā: id est vindictam de
illo accepit. **Vel/ **I**mpleuit**
sion iudicio: q̄ ad assy-
rios: quos iuste iudicauit. **Et**
iusticia/ q̄ ad iudeos: qui
videntes tantā dei

Doraliter * ampliat⁹ curias suas ⁊ agros ⁊ vineas: et amplificant⁹ sūt in
 possessionib⁹/ tūc moztunt⁹ ⁊ perdūt oia. Job. xx. c. **Q**ñ cō-
 fringēs nudauit domū paup̄s: domū rapuit ⁊ nō p̄dificauit
 eā: nec ē sariat⁹ venē et⁹: ⁊ cū habuerit qd̄ cupierat possidere
 nō poterit. **I**te Job. xliij. b. **D**e ciuitatib⁹ fecerūt viros ge-
 mere: ⁊ anima vulneratoz clamauit. **E**t post cōuinationem

p̄latozū sequitur querimonia subditozū: ⁊ etias deprecatio
 pctōz. **D**ñe miserere n̄ri. **H**ic notat⁹ gratia q̄druplex.
Operat⁹ p̄ h̄ qd̄ dicit. **M**iserere. **C**ooperas p̄ h̄ qd̄ dicit. **T**e
expectauim⁹. **Cōseruas: p̄ h̄ qd̄ dicit. **E**sto brachiū n̄ri**
in mane. **Cōsumas: per h̄ qd̄ dicit. **E**t sal⁹ n̄ra i tempe**
tribulatiōis. **Eccl̄. xxxvj. a. **M**iserere n̄ri**
de oim ⁊ respice nos: ⁊
ostēde nob lucē misē-
rationū tuarū: ⁊ imitte
timorē tuū sup gētes
q̄ nō exquirūt te. **Di-**
cit q̄: **Dñe mi-**
serere n̄ri/ patā di-
mittēdo. **Te enī**
expectauim⁹ vt nos
adiutes ad opandū/
libero arbitrio gratiam infundēdo. **Esto brachiū**
no-
strum i mane/ p̄sp̄ritatis nos
fm̄ beneplacitū tuū regen-
do ⁊ ducendo sicut miles equū.
****E**t salus nostra i tem-**
pore tribulatiōis. i. temptatiōis:
nos a malignis spiriti-
bus liberādo. **Primū necessariū ē:**
vt mūdāti a peccato gra-
tiam recipiam⁹. **Secūdū ad hoc**
vt bona faciam⁹. **Tertū ne**
nosmetip̄os in p̄sp̄ritate per
superbiam extollam⁹. **Quar-**
tum: vt non in aduersitatib⁹
succubamus. **A voce an-**
geli fugerūt populi. i. a voce
christi clamantis in cruce: q̄
est angelus magni consilij. s. ix. b.
fm̄ septuaginta: fugerunt
turbę demonū/ nullū in eo
peccatū reperiētes. **Vel/ **F****
ugerunt populi. i. discipuli
fluidi per dubitatē vt aqua.
****A**nde Apoc. xvij. d. **A**que**
multę: populi multi. **De hoc**
dicitur Zach. xij. c. **Percute**
pastorē ⁊ dissp̄gent oues
gregis. **Vel/ **A** voce angeli. i.**
christi dicētis: **Ite maledicti**
igne eternū: **Dant̄. xxv. d. **F****
ugerūt populi. i. colle-
ctio dānatoz. i. in die iudicij
fugiet. **Vel **A** voce ange-**
li. i. cuiuslibet iusti deuote
orātis: **Fugerūt populi/ ma-**
larū affectionū ⁊ cogitationū
⁊ suggestionū. **Tor ista que**
su- gat hos populos/ mag⁹ est
cordis q̄ oris. **Verius. **M**ō**
vox sed vorū: nō musica chorde
sed cor. **Mō clamor/ sed amor**
clamat i aure dei. **Voce canē**
ozet animo: non sola laboret
tor: perit ex ore clamor sine
cordis amore. **Et ab exal-**
tatiōe tua dissp̄se sūt gētes.
i. iudei destructi p̄ eo q̄
chri- stum exaltauerūt in cruce.
****V**el sic: **A**b exaltatiōe tua**
in cruce. **Disperse sūt gētes/**
fugietes ab idolis suis ⁊ ad
te cōgregate. **De hoc dicit**
Joh. xij. c. **Ego si exaltat⁹**
fiero a terra: oia trahā ad
meip̄sū. **Vel deus exaltat:**
qñ hō seip̄sū humiliat: ⁊ tunc
dissp̄gunt demones et turba
temptatiōnū. **Ps. **A**ccedet**
hō ad cor altū ⁊ exaltabit
de⁹. **Impleuit sion iudicio**
⁊ iusticia: qz ibi iudiciū fecit
de sennacherib rectū: vt
p̄daret ab alijs/ sicut ipse
p̄datus erat alios: et iusticiā:
id est vindictam de illo accepit.
****V**el/ **I**mpleuit sion iudicio:**
q̄ ad assyrios: quos iuste iudicauit.
****E**t iusticia/ q̄ ad iudeos: qui**
videntes tantā dei

* lauit. Sed heu bedie

videntes tantam dei clementiam et potentiam ab idolatria reuerſi ſunt: et ſic iuſtificati ſunt. **¶** **Et erit fides.** Pꝛeſi-
 cra deſtructione ſennacherib/ cōuertit ſe ad eꝛechiam/ dicens:
Et erit fides: id eſt fidelis populus/ vel recta credulitas.
¶ **In temporibus ſuis:** id eſt in tꝛipibus populi liberati.
¶ **Diuitie ſalutis ſapientia et ſciētia.** Hoc dicit: quia pꝛe-
 factū iſtud magnū et diuitias q̄s acq̄ſierāt ibi iudei/ pꝛuerſi ſūt
 ad dñm et magi ſollici
 te ſe cuſtodierūt a pctō.
¶ **Et erit fides in tēpib⁹ ſuis.**
 Diuitie ſalutis ſapientia et
 ſciētia: timor dñi ipſe ē the-
 ſaurus eius. **¶** **Eccē videntes**
 clamabunt foris: angeli pa-
 cis amare flebunt. **¶** **Diſſipā-**
 te ſunt vię: ceſſauit tranſiēſ
 per ſemitam: irritū factum
 eſt pactum: proiecit ciuita-
 tes: nōn reputauit homines.

re indigem⁹/ vt caueam⁹ a malo: ſapientia/ vt pꝛficiam⁹ in bo-
 no: ſcientia autem/ vt cauti ſimus tam in vno q̄m in altero.
¶ **Ipſe ē theſaur⁹ ei⁹:** Timor dñi ē theſaur⁹: q̄ ipſe pꝛi-
 mū pꝛoducit milites ſuos. **¶** **Eccē. j. b.** Initiū ſapientie timor dñi.
 Item timor theſaur⁹ eſt dñi: in quo oēs diuitie virtutū clau-
 dunt: ne a furib⁹. i. a demonib⁹ vel vitijs raptant: et maxime
 a fure domestico. i. ſuperbia/ que plus nocet. **¶** **Unde Aug⁹.**
 Cetera vitia in malis
 operibus exercentur
 vt ſiant: ſuperbia ſo-
 etiam bonis operibus
 inſidiatur vt pereant.
¶ **Eccē videntes.** **¶** **Diſtice**
 Hoc poteſt exponi d̄
 captiuitate iudeorum
 facta per romanos:
 vel de die iudicij. **¶** **Primo ſic: Eccē vidētes:** id ē apli aper-
 te videntes pꝛphetias impletas: quibus dictum eſt/ **Luc.**
 x. d. **Hī oculi qui vident que vos vidētis.** **¶** **Clama-**
 bunt foris: id eſt apte pꝛdicabunt iudeis: vel pꝛdicabunt gētib⁹
 q̄ foris erāt q̄ſi in viarū exitu iudeis nolētib⁹ recipere pꝛdica-
 tionē eorū. **¶** **Uñ Matth. xxij. a.** Nuptie q̄dem paratę ſūt: ſed
 qui inuitati erant nō fuerūt digni: **¶** **Ite ḡ ad exit⁹ viarū et q̄ſ-**
 cunq; inueneritis bonos et malos vocate ad nuptias. **¶** **Hoc ē**
 qd̄ dictū eſt in **Act. xij. g.** **Vobis opor:tebat primū loq̄ ver-**
 bū dei: ſed qz repulſiſtis illud et indignos vos iudicatis vite
 eterne: ecce pꝛuertimur ad gentes. **¶** **Angeli pacis ama-**
 re flebunt. i. apli nūcij pacis miſſi ad iudeos/ portantes pacē
 valde dolebunt de obſtinatione eorū. **¶** **Uñ Ro. ix. a.** Optabam
 enī ego ipſe a chriſto anathema eſſe pro fratrib⁹ meis: q̄ ſunt
 cognati mei ſm carnē. **¶** **Ite de futuro iudicio.** **¶** **Eccē vi-**
 dentes/ boni. i. pēnā malorū. **¶** **Clamabunt foris.** i. apte
 laudabunt pro ſua liberatione. **¶** **Unde. ſ. xxij. c.** **Quo ſi pau-**
 ce oliuę excutiant que remanſerūt de olea: et racemi cū fuerit
 finita vindemia: ſic pauci electi poſt ſeparationē malorū/ ſupplet
 Interl. **¶** **Et poſt.** **¶** **Di leuabūt vocem ſuam atq; laudabūt:** cū
 gloriſicat⁹ fuerit dñs. **¶** **Diſſipate ſunt vię/ pꝛcepto-**
 rum. **¶** **Ceſſauit tranſiēſ per ſemitā/ pꝛiſtorū.** **¶** **Irritū**
 factū eſt pactū/ qd̄ pepigerūt hoīes cū deo in baptis-
 mi ſuſceptiōe: qd̄ ſpōponderūt adinuicē pingel in murua cō-
 iunctione: qd̄ pꝛmiſerūt clerici in ſua ordinatione: episcopi in
 ſua pꝛmotione: religioſi in ſua pꝛeſſiōe. **¶** **Primū irritū factū**
 eſt: qz oēs fere hodie ad pompas diaboli redierūt: qui diabo-
 lo tñ abrenūciauerūt et omnib⁹ pompis ei⁹. **¶** **Secūdu:** qz oēs
 fere coniugati fidem cōiugij: id eſt caſtitarē quā ſeruare mu-
 tuo pꝛmiſerūt: ſregerūt. **¶** **ſ. xxij. a.** **Terra interfecta eſt ab ha-**
 bitatorib⁹ ſuis: qz tranſgreſſi ſunt leges: mutauerūt ius: diſſi-
 pauerūt ſeꝑ d̄ ſempiternū. **¶** **Tertiu:** qz fere omēs clerici hodie
 votū caſtitaris/ qd̄ in ſuſceptiōe ſacrorū ordinū emiſerant/ in-
 cōtinēt viuēdo rumpūt. **¶** **Diere. v. c.** **Eq̄ amatores in ſemī-**
 nas et emiſſarij facti ſūt: vnusq; ad vxorē pꝛimi ſui hñitē-
 bat. **¶** **Ibidē. b.** **Saturauit eos et męchati ſt et i domo meretricē**
 luxuriabant. **¶** **Quartū:** qz moderni pꝛlati q̄ curā gerere d̄ ſub-
 ditis fideliter in ſua pꝛfirmatione et pꝛſecratione pꝛomiſerūt/ au-
 las regias et palatia frequentando/ ad nihil niſi ad lites et ad
 cauſas regum et principū intendunt. **¶** **Diere. xxij. a.** **Hęc di-**
 cit dñs ad paſtores: **¶** **Vos diſperſiſtis gregem meum: et non**
 viſitaſtis eos. **¶** **Quintū:** quia clauſtrales pꝛter ſuas inutilis
 imo noxias traditiones regulam dimiſerūt. **¶** **Matth. xv. a.**
¶ **Vos irritum ſeciſtis mandatum dñi propter traditiones ve-**
ſtras. **¶** **Et ideo/ pꝛoiecit ciuitates:** id eſt talium con-
 gregationes pꝛicet in infernū. **¶** **Hodo autē etiā pꝛofeciſſe vi-**
 detur tales eccleſias canibus: id eſt demonib⁹: quia ipſi ex oī
 parte lacerant et mordent membra eccleſie: ita vt iam pauciſ-
 ſimi euadant. **¶** **Unde Amos. iij. d.** **Quomodo ſi eruat paſtoz**
duo crura/ aut extremū auriculę: ſic eruent filij iſrl. **¶** **¶**
reputauit homines. **¶** **Pꝛedictos nō reputat dñs homi-**
nes: nec nurum: quia non viuunt vt homines: ſed vt iumen-
ta. ¶ **Pā.** **Homo cum in honore eſſet non intellexit: com-**
paratus eſt iumentis inſipientibus: et ſimilis factus eſt illis.
 * Luxit et elanguit

B

Diſtice

Irritū factū eſt pactum in q̄nq; generib⁹ hoīum

Ps. 42.

Br. tr. 16

¶ **Et ſciētia** q̄ ad cuſtodia a pctō: qz ſciētia ē de humanis. q. d. diuitie q̄s ipſi acq̄rēt in ſaluatiōe ſua: erūt eis occaſio ſapientie/ in cognoscēdo et diligēdo deū: et ſciētie/ i cauēdo pctm. **¶** **Et pōt legi increpatiue:** vt incipiat hic increpatio p̄ gloriatiōe quā habebāt de diuitijs acq̄ſitis in exercitu ſennacherib. q. d. pꝛha: **¶** **Vos iudei gloriabimini de diuitijs iſtis: et relinquetis dñm poſtea: et timorē ei⁹ deſerētis:** **¶** **Sed/ q̄ diuitie ſalutis/ i. diuitie ſalutares q̄s nōdū habetis: ſūt ſupple/** **¶** **Sapientia. i. dilectio dei** **¶** **Et ſciētia. i. cauere a pctō.** **¶** **De q̄b⁹ Prouerb. xij. b.** **Redemptio aię viri diuitie ſuę.** **¶** **Timor dñi ipſe ē theſaur⁹ ei⁹.** i. pꝛoſū et charū dñi vt theſaur⁹. **¶** **Dicit autē timor theſaurus dñi: qz oīa bona et dona dñi pꝛeruat vt arca/ ne rapiat a furib⁹: et vt lapis poſit⁹ ſup aſſeres dom⁹ ne rapiant a vito ſupbie.** **¶** **Uñ Eccl. xxv. b.** **Timor dñi oīb⁹ ſe ſuppōnit: Timor.** **¶** **pꝛie cuſto dit a vento ſupbie: qz hñillat.** **¶** **Pꝛedicta autē reuerſiōe eoz ad pctm/ ſb̄dit de deſtructione eorū facta p̄ chaldeos et romanos.** **¶** **Uñ d̄: b. Eccē vidētes. i. pꝛhē: ſm qd̄ d̄. j. Reg. ix. b.** **¶** **Num h̄ ē vidēs: Et ibidē.** **¶** **Qui enī d̄. pꝛha hodie: olim dice bat vidēs.** **¶** **Clamabunt foris. i. flebunt eiecti de hieruſa- lem p̄ incēdio ciuitatis et tēpl. ¶** **Angeli pacis. i. pꝛhē et ſacerdotes: q̄ ſūt nūcij pacis.** **¶** **De q̄b⁹ Malach. ij. b.** **Labia ſacerdotū cuſtodiat ſciētia: et legē req̄rēt de ore eius: qz angel⁹ dñi exercitū ē.** **¶** **Amare flebunt/ p̄ deſtructione gēt ſuę.** **¶** **Uñ Diere. ix. a.** **¶** **Quis dabit capiti meo aquā: et oculis meis fontē lachrymarū: Et plorabo nocte et die inſectos filij ppli mei.** **¶** **Uñ/ k. Angeli pacis/ q̄ dati ſūt vobis ad cuſtodia:** **¶** **Amare flebunt/ p̄ deſtructione ppli ſibi cōmiſſi. i. tāta erit calamitas via q̄ ſi fieri poſſet: angeli cuſtodes vñ amare fle rēt cōpatiētes vobis.** **¶** **Diſſipate ſunt vię. i. poſt capti- uitate romanorū nullus tranſijt p̄ eas/ ac ſi eſſent diſſipate.** **¶** **Uñ Lbre. j. b.** **Uſq; ſion lugēt: eo q̄ n̄ ſit q̄ veniat ad ſolēnitatē.** **¶** **Uñ ſic: Diſſipate ſunt vię: qz in eis creuerunt ſpine et ve- pres: q̄ vias deleuerūt.** **¶** **Et h̄ ē: Auiā/ n. Ceſſauit tranſi- ens p̄ ſemitā. i. illi q̄ ſolebat tranſire p̄ eaſ/ veniētes ad ſolēni- tatē.** **¶** **Et hui⁹ deſtructionis cauſā ſubdit dicens: o. Irritū fa- ctū eſt pactū. q. d. oīa pꝛdicta mala pꝛtingēt: qz iudei irritū fecerūt pactū qd̄ pepigerūt cum dño dicens: **¶** **Oīa q̄ pꝛcepit nob dñs audiem⁹ et faciem⁹: Exo. xix. b.** **¶** **Uñ Irritū factū eſt pactum/ qd̄ pepigit dñs cū abraā de ſeminis ei⁹ mlti- plicatione: Gen. xv. b. et. xxij. c.** **¶** **Irritū dico ſm hoīz opinio- nē.** **¶** **¶** **Proiecit dñs/ ciuitates/ iudeorū q̄s pꝛtegere ſo- lebat. q. d. nō reputauit hoīes. i. non reputauit iudeos hoīes/ ſ iumenta: q̄ ſi beſtialitē viuētis. Uñ/ nō reputauit hoīes. i. p̄dere eoſ tanq̄m nihiliduxit ac ſi n̄ reputaſſet hoīes.** **¶** **Luxit et elanguit** **¶** **lauit.** **¶** **Sed heu hodie totum ſal eccleſie inſatuatum eſt: dum omnes poſt poſitis ſpiritualibus: inſubiant temporalibus: dñ omnes q̄ſerūt q̄ ſua ſūt: nō que teſu chriſti: et pꝛter h̄ peſſi- me fallit hodie. **¶** **Uñ Sen. Sūma malorū ē q̄ viuūt ad exem- plū. ſ. xxvi. d.** **¶** **Iuſticia nō fecim⁹ in terra: pꝛterea nō cecide- rūt habitatores ei⁹.** **¶** **Et erit fides i tꝛipib⁹ ſuis.** **¶** **Ad lit- terā: fidelis pplus in tꝛipib⁹ chriſti.** **¶** **¶** **Diuitie ſalutis. i. di- uitię ſalutares.** **¶** **Sapientia et ſciētia timor dñi. Timor******

socialiter

ps. 2. c.

* Luxit et elanguit

Luxit et elanguit terra. i. habitatores frę: vt sit ibi me/ sonymia: et accipiat ibi cōtinens p̄tento. Vel sic: Luxit et elanguit terra. i. ad modū lugentis se habuit: nō ferēs fru/ ctum repleta spinis et veprib⁹: et ita causa fuit luc⁹ et languo/ ris. b. Confusus est libanus: id est templū qđ erat sa/ crum de lignis libani.

De quo dicit Zach. a Luxit et elanguit terra: cō/ fusus est liban⁹ et obsurdu/ it. Et fact⁹ est saron sicut de/ sertum: et cōcussa est basan⁹ et carmelus. Nūnc confur/ gam dicit dñs: nūnc exalta/ bor: nūnc subleuabor. Cōn/ cipientis ardorem et parietis stipulam: spiritus vester vt ignis vorabit vos: et erūt po/ puli quasi de incēdio cinis: et spine congregatę igni cōn/

Et. fignis

Deut. 3. a. et. 29. b.

Tertis parte

factus est saron: id est locus ille: c. Sicut desertū. i. sterilis et infructuosus. Saron est puincia sita inter ioppen et lydam: in qua sunt campi fertiles et latissimi. f. Et cōcussa est basan⁹ et carmel⁹. Basan est regio trans iordanē: og: quā dedit moyses duab⁹ tribubus et dimidie: Num. xxi. g. Carmelus mons est terre p̄missionis fertilissim⁹. Unde per hoc notat etas iudeos omnē fertilitatē amisisse. h. Nūc surgā dicit dñs. i. vindictā de vobis accipia: qui dñ ex pecto ad p̄nitentiā iacere videor aut federe. i. Nūc ex/ altabor. i. magn⁹ et potens apparebo vindicta accepta d vobis. k. Nūc subleuabor. i. magn⁹ p̄dicabor a vobis et a vicinis: qđ scient quę fecero vobis. Scōm aut andrea legitur p̄tra assyrios: sic. h. Nūc surgā dicit dñs: ad defen/ sionē iudeor: qđ sedere videor eos nō tuendo. i. Nūc ex/ altabor: nūc subleuabor: accepta vindicta de assyrijs. l. Cōcipiet ardorē. i. irā ad destruendū iudeos qđ interi⁹ in viscerib⁹ ardebit: qđ nō poteritis cito explere desiderium vestrū. m. Et pariet stipulā. i. ita faciles erit ad cōbu/ reddū ac si stipulā peperisset. n. Spūs vester vt ignis vorabit vos. i. ita ardebit ab interiorib⁹ vsq; ad extero/ ra ac si ipse spūs ignē succēdisset in vobis. o. Et erūt po/ puli. i. assyri. p. Quasi de incēdio cinis. i. qđ cinis qđ sit vel orit de incēdio. q. d. exercit⁹ assyriozū cremabit et redi/ getur in cinerē. q. Spine congregatę. i. assyri spinosi con/ gregati ad obsidēda hierusalē et destruendā: r. Signi cō/ burenf. i. sicut spine cōgregatę ad nihil aliud sunt vtilis ni/ si ad cōburendū: ita assyri ad hoc cōgregati sūt vt cōburant a dño. s. Audite qđ longe est. i. oēs gētes et ppli audi/ te etiā vsq; in longinquū: qđ tantū est factū qđ debet narrari p totū/ etiā vsq; in longinquū. t. Quę fecerim assyrijs de/ struēdo eos. v. Et cognoscite vicini fortitudinē me/ am. i. vos moabite et idumę: et timete decetero p̄seq; iudeos. y. Contriti sūt in sion pctōres: qđ iuxta sion obsidebāt hie/ rusalē assyri: et ibi redacti sunt in cinerē: quasi essent contriti. Vel p̄riti accipit ibi p̄o destructi. z. Possedit tremor hypocritas. i. assyrios: qđ vident modo esse aliqd et posse: et in veritate nihil possūt: sicut hypocrite vident aliqd esse et nihil sūt. a. Quis poterit habitare de vob cū igne deuorante: q. d. modo credit o assyri qđ possitis euadere ignē illū quo cōburendi estis et habitare in hierusalē: iuxta quā erit ignis ille: sed nō poteritis. Vel sic: Quis poterit ha/ bitare de vob assyrijs qđ estis imūdi pctōres: b. Cū ig/ ne deuorate. i. in tēplo vbi ē ignis in altari qđ deuorat sacrificia: c. Quis habitabit ex vob cū ardorib⁹ sempiternis. i. in tēplo vbi ignis iugit ardet: qđ si vos nō habitabi/ tis ibi: sed p̄ls me⁹ qđ seruit mihi. Un subdit: d. Qui am/ bulat in iusticijs mihi p̄mitias et oblatiōes et decimas red/ dendo. e. Et loquit veritatē. i. seruat legē sicut seruare

promisit: vel veritatē seruat ad p̄ximū. Qui proijcit auariciā ex calūnia. i. non sectatur auariciam vt accipiat munera vel emendas ex caluminatione iusti et causa iniusta.

Luxit et elanguit terra. i. ecclia luxit p̄ p̄cā filio. r. elanguit p̄ dāna/ tionē eoz. Un dicit. xxxj. c. et Barth. ij. c. Vox in rama au/ dita ē plorat⁹ et vlula/ tus rachel ploras fil/ os suos: ecce lucus: Et noluit solari qđ sūt: ecce languor. b. Confusus ē liban⁹: id est adularozes qđ ho/ mines dealbāt. Inter p̄teras enī liban⁹ alb⁹ vel cādidatio. Et obsurdit. i. qđ sur/ dus audiuit dñi sui re/ darguitiōe: qđ incre/

pat dñs eos de pctō. Et fact⁹ ē saron sicut desertū. Saron interpretat cantas tristitiā: et significat detractozes: qđ in inferno sicut desertū erunt. i. inutiles: qđ videbunt agte ma/ la oim/ nec oportebit qđ accuset detractor. Et cōcussa ē basan⁹: quę interpretat pinguedo. i. gulosi qđ splendide et pin/ gula comedūt. g. Et carmelus: qđ interpretat mollis vel tenell⁹. i. illi qđ mollib⁹ iduunt. h. Nūc surgā dicit dñs: a morte. i. Nūc exaltabor in cruce vel in gentibus. k. Nūc subleuabor ad celū. l. Cōcipiet ardorē: inuidiē vos iudei. m. Et pariet stipulā: p̄siliū inane et inutile: quod fuit vt crucifigerent iesum: ne perderent locū et gentē: Job. xj. f. et p̄t b̄ specialit̄ pdiderūt. n. Spūs ve/ ster vt ignis vorabit vos. i. inuidia quā habet p̄tra chri/ stū et ap̄los: qđ magna ē angustia inuidere. o. Et erūt po/ puli qđ de incēdio cinis: qđ post captiuitatē pauci reli/ cti sūt qđ in memoriā destructiōis suę: sic cinis signū est ignis p̄teriti. q. Spine cōgregatę igni cōburentur. Spine erāt pharisei et scribe: qđ alios pugebāt et redarguebāt: qđ igne captiuitatē siue gehēne cōbusti sūt. Nozalit. Conspicit dñs in mēbris: qđ accēdunt ad bñ opandū pigri: exaltat qđ humiliant supbi: subleuat qđ ad p̄teplationē trāseūt actiui. Cōcipiet ardorē et pariet stipulā. Hoc p̄t dicit d nōuitijs: qđ primo ardorē. i. feruorē magnū p̄cipiūt: sed post/ modū tepiditatē: quę p stipulā significat/ pariūt. n. Spūs vester vt ignis vorabit vos: qđ tales sepe ex ardore fer/ uoris quē habet in p̄ncipio p̄sumunt qđ ad corp⁹. s. Au/ dite qđ longe est quę fecerim dicit dñs: longe p̄xim⁹. v. Et cognoscite vicini fortitudinē meā. Opus ē his qđ longe sūt audire iudiciū dñi qđ pu/ niuit iudeos captiuatos: vt redeāt: his autē qđ p̄e sūt vt time/ ant. z. Possedit tremor hypocritas/ scribas. i. et pha/ riseos qđ chulstū occiderūt. Irē possidebit tremor hypocritas qđ nūc iustos et securos se iactāt: qđ si nō timeāt/ fingētes se secu/ re viuere. a. Quis poterit habitare de vob cū ig/ ne deuorate: hic definitur qđs habitare debet in celesti patria: vbi dicit habitare dñs per opis excellētis pulchritu/ dinē: qui ignis deuorās d̄ seu p̄sumēt: Deut. xij. d. et Deb. xij. g. c. Quis habitabit ex vob cū ardorib⁹ sempiternis: Caritas: cui⁹ ignicul⁹ i via/ fiet camin⁹ i patria. s. xxxj. d. Qui dñs: cui⁹ ignicul⁹ in sion: et camin⁹ i hierusalē. Dicunt aut ardores charitatē sempiterni: qđ charitas nunq; excidet. j. Cor. xij. c. Qui ambulat in iusticijs: Ecce qđ poterit habitare in excelis cū igne deuorate et ardoribus sempiternis. Qui ambulat in iusticijs. i. vadit de virtute in virtute semp p̄ficiēdo. Quilibet enī virtus dicit iusticia. Et specificat istud cōmune cum subdit: Et loquit ve/ ritatē nō falsitatē/ nō vanitatē/ nō dolositatē v̄ duplicitatē. f. Qui p̄ijcit auariciā ex calūnia. i. auariciā qđ calū/ niosū deo facit:

Byllie

Et. t. cōm

Et. t. t. t.

Doralit

Marginal notes on the right side of the page, including references to other parts of the Bible and commentary.

Et excutit man^o suas ab omi munere: nec p causa etia iusta accipit munera. b Qui obturat aures suas ne audiat sanguine. i. ne audiat iudiciu sanguis: vel op/ sione innocentis: vel peccatu alteri. vñ Osee. liij. a. San gulo sanguine tetigit. c Et claudit oculos suos ne videat malu: id est ne videat vxore pri/ mi sui ad malu: hoc e ad concupiscendu: vel malu quodlibet: qua/ si qui talis est q nec audire nec videre vult malu alteri. d Iste in excelsis habitabit: munita saxoru sublimitas eius. Danis ei datus est: aque eius fideles sunt. Regem in decore suo videbunt: et oculi eius cernent terram de longe. Cor tuum meditabitur timorem. Ubi est litterar: vbi est legis verba ponderans: vbi e doctor paruuloru: Populu imprudente non videbis: ppim alti sermonis: ita vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius

Non accipies psona neq munera: quia munera excep/ cant oculos prudentu. Item: quia inficiunt. Unde Abacuk. ij. b. Et qui multiplicat non sua: vsq: quo aggrauat contra se desum lutu: b Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem: id est claudit aures suas ad detractione/ i qua sanguis effundit: id est peccatu. Unde Eccl. xxvij. d. Sepi aures tuas spiritis: et noli au/ dire lingua nequam. c Et claudit oculos suos ne videat malum. Per hoc excludit luxuria: que frequent respectu et nuribus oculoꝝ con/ trahit: sed iustus ocu/ los claudit: ne incaute respiciat vñ peccer.

1. Cor. 1. c.

z excutit manus suas ab omni munere: qui obturat aures suas ne audiat sanguine: et claudit oculos suos ne videat malu. Iste in excelsis habitabit: munita saxoru sublimitas eius. Danis ei datus est: aque eius fideles sunt. Regem in decore suo videbunt: et oculi eius cernent terram de longe. Cor tuum meditabitur timorem. Ubi est litterar: vbi est legis verba ponderans: vbi e doctor paruuloru: Populu imprudente non videbis: ppim alti sermonis: ita vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius

Unde Job. xxxi. a. Depici sedus cum oculis meis: vt non cogitare de virgine. d Iste in excelsis habitabit: hoc est cum deo et angelis et sanctis. f Munimenta saxorum. Determinato quis debeat habitare i excelsis: subiungit bona que sunt ibi. Primum est securitas. Unde dicit: Munimenta saxoru sublimitas eius. s. xxxij. d. Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia. Saxa sunt sancti vel angeli firmi et immobiles: qui munimenta sunt celestis patrie: quia custodiunt eam. Unde. j. lxij. b. Sup muros tuos hierusalem constitui custodes: tota die et tota nocte in perpetuu non tacebunt. g Danis ei datus est: aque eius fideles sunt. In hoc notatur affluentia omnino boni: que debet esse in patria. Unde. s. xxxij. d. dicit: Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia et in requie opulenta. Et ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Sic enim non satiat homo: sed semp esurit. vñ s. xxx. c. Dabit tibi dominus panem artu et aquam breuem. i Regem in decore suo videbunt: id est in maiestate sua: k Et oculi eius cernent terram de longe: id est terrenos et peccatores longe a se videbunt. Unde Luc. xvj. f. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis: vidit abraam alonge. Et post. Inter nos et vos chaos magnu firmatu est: vt hi qui volunt hinc transire ad vos non possint: neq inde huc transire. m Cor tuum meditabitur timorem: non seruitutis sed reuerentie. Timor enim seruilis non erit in patria. o Ubi est litteratus. i. philosophus multa litteraru subtilitate imbutus: p Ubi est legis verba ponderans: id est doctor theologie multiplex expositione sacra scriptura discutiens: q Ubi est doctor paruuloru. i. pdicator simplicis et rudes instruens: Primum de via recte cognitio/ nis exijt: quia cum cognouit deum: non sicut deum glorificauit: sed euauit in cogitationibus suis: Roma. ij. c. Secundus de via recte eruditionis: dum verba sacre scripture ad intellectum propriu conatur conuertere: cum deberet potius intellectum propriu doctrine sacre subiugare. Tertius de via charitatis exiuit: quia charitatem suam primus dereliquit: Apoc. ij. a. Cum pdicans alijs et corpus suum non castigans: reprobus efficiet. Primum sedet in cathedra vanitatis: secundus in cathedra ambitionis: tertius in cathedra voluptatis: Et ideo omnes stulti facti sunt. Unde. j. Corinth. j. c. Ubi sapiens: vbi scriba: vbi coquisitor huius seculi: Ecce illa tria. Et post. Nonne stultus fecit de sapias huius mundi: s Populu alti sermonis: in toto mundo. Populu alti sermonis. i. obscuri non deberet videri: qz obscuritates legi et pphetarum cessauerunt: vñ mo non est opus loq obscure. Matth. xj. b. Lex et pphete vsq ad iohanne. r Populu imprudente non videbis. vñ p im prudente recta prudentia viderem. s. hodie videmus multos prudentes prudentia carnis: q in mors e i veritate: Ro. vij. b. t Ista vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius. Sape tamen videm hoc q mo fere omnes loquunt lingua agotica. i. philosophica: et pauci iudaica. i. recte

ps. 16.

1. Cor. 9. d.

Ro. 1. c.

Munita saxorum sublimitas eius. q. d. tutus erit et magnus: sicut qui habitat in locis saxosis/ sublimitibus et abundantibus. Et notant ibi quinq: que necessaria sunt ad vera securitate. Primum est castru forte: qd notat: ibi: Munita saxoru sublimitas eius. i. sion que est munita saxis: et sublimis erit habitatio eius qui talis est. Secundum est sufficiencia panis et aque. s. v. etualu: qd notat ibi: Danis ei datus est. i. sion: vel ei qui talis est vt diximus a deo: h Aque eius fideles sunt. i. indeficientes. Tertiu est regnu boni principis: vñ dicit: Regem in decore suo videbunt. i. ezechia vel iostia videbunt subditi in honore. k Et oculi eius habitatis. i. in excelsis: l Cernent terram de longe: qsi sup monte sion possit secure poterit conspiceret regione. Et nota q de h habitatore aliqui loquitur pluralit. pp habitantium multitudinem: aliqui singulariter ppter eorum concordia. Unde subdit: m Cor tuum: dicit de habitatoribus quasi omnis cor vnum habeant. n Meditabitur timorem dñi. i. dñm esse timendum: q exerceat sennacherib tantu ac tale ita facit sine pugna penit de/ struxit. Et hoc est quartu necessariu securitati. i. q ciues vnum nimes sint: ne p discordia tradant ciuitate. Quintu est q populus habitans sit discretus. Et de hoc subdit: o Ubi est litterar. q. d. q ille que descripsi: habitabit i excelsis sic repletis et munitis. Dunitis dico: Ubi est litterar. i. populus multas sciens litteras. Et qz posset aliquis dicere: Veru est: sed nihil sciet de litteris iudeoru fm veru sensu: Immo: Unde subdit: p Ubi est legis verba ponderans. i. pscrutans sensus et mysteriu legis. Et quia adhuc posset qs dicere: licet multi sint ibi litterati: tamen nolent docere paruulos: subdit: q Ubi est doctor paruulor: quasi ibi est qui docebit puulos. Vel legi pot totu interrogariue sic: o Ubi est litteratus: Quasi ita descripsi locu istum: et qsi quis querendo dicat: Forte populus erit insipiens: subdit: Ubi est litteratus: supple nisi ibi: p Ubi est legis verba ponderans: id est verba legis ponderare sciens. i. intelligens quid importat verba legis: supple nisi ibi: q Ubi est doctor paruuloru: id est sciens vel volens docere paruulos: supple nisi ibi: r Populu imprudente non videbis: ibi. i. Et quasi quis dicat: Reuera erunt ibi doctores legis et litterati: s loquent p fude et obscure: s. h Populu alti sermonis: id est p fudi et obscuri: sicut mare dicat altum: quia profundu: t Ista vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius. q. d. bene poteris intelligere loquelam

Unde Job. xxxi. a. Depici sedus cum oculis meis: vt non cogitare de virgine. d Iste in excelsis habitabit: hoc est cum deo et angelis et sanctis. f Munimenta saxorum. Determinato quis debeat habitare i excelsis: subiungit bona que sunt ibi. Primum est securitas. Unde dicit: Munimenta saxoru sublimitas eius. s. xxxij. d. Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia. Saxa sunt sancti vel angeli firmi et immobiles: qui munimenta sunt celestis patrie: quia custodiunt eam. Unde. j. lxij. b. Sup muros tuos hierusalem constitui custodes: tota die et tota nocte in perpetuu non tacebunt. g Danis ei datus est: aque eius fideles sunt. In hoc notatur affluentia omnino boni: que debet esse in patria. Unde. s. xxxij. d. dicit: Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia et in requie opulenta. Et ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Sic enim non satiat homo: sed semp esurit. vñ s. xxx. c. Dabit tibi dominus panem artu et aquam breuem. i Regem in decore suo videbunt: id est in maiestate sua: k Et oculi eius cernent terram de longe: id est terrenos et peccatores longe a se videbunt. Unde Luc. xvj. f. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis: vidit abraam alonge. Et post. Inter nos et vos chaos magnu firmatu est: vt hi qui volunt hinc transire ad vos non possint: neq inde huc transire. m Cor tuum meditabitur timorem: non seruitutis sed reuerentie. Timor enim seruilis non erit in patria. o Ubi est litteratus. i. philosophus multa litteraru subtilitate imbutus: p Ubi est legis verba ponderans: id est doctor theologie multiplex expositione sacra scriptura discutiens: q Ubi est doctor paruuloru. i. pdicator simplicis et rudes instruens: Primum de via recte cognitio/ nis exijt: quia cum cognouit deum: non sicut deum glorificauit: sed euauit in cogitationibus suis: Roma. ij. c. Secundus de via recte eruditionis: dum verba sacre scripture ad intellectum propriu conatur conuertere: cum deberet potius intellectum propriu doctrine sacre subiugare. Tertius de via charitatis exiuit: quia charitatem suam primus dereliquit: Apoc. ij. a. Cum pdicans alijs et corpus suum non castigans: reprobus efficiet. Primum sedet in cathedra vanitatis: secundus in cathedra ambitionis: tertius in cathedra voluptatis: Et ideo omnes stulti facti sunt. Unde. j. Corinth. j. c. Ubi sapiens: vbi scriba: vbi coquisitor huius seculi: Ecce illa tria. Et post. Nonne stultus fecit de sapias huius mundi: s Populu alti sermonis: in toto mundo. Populu alti sermonis. i. obscuri non deberet videri: qz obscuritates legi et pphetarum cessauerunt: vñ mo non est opus loq obscure. Matth. xj. b. Lex et pphete vsq ad iohanne. r Populu imprudente non videbis. vñ p im prudente recta prudentia viderem. s. hodie videmus multos prudentes prudentia carnis: q in mors e i veritate: Ro. vij. b. t Ista vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius. Sape tamen videm hoc q mo fere omnes loquunt lingua agotica. i. philosophica: et pauci iudaica. i. recte

* niosu deo facit. Que duobus modis contrahit: male acquirendo: et male retinendo. Unde et duobus modis proijcit: malu que situm vitando: et acquisita bn expendendo. a Et excutit manus suas ab omni munere. A munere manus: hoc est bonum. A munere lingue: id est adulatione: hoc est perfectu. A munere cordis. i. humano fauore: hoc est perfectissimu. Nota q excutit res a manu que ledit: vel que inficit. Excutienda ergo sunt munera: quia ledunt. Unde Deut.

Unde Job. xxxi. a. Depici sedus cum oculis meis: vt non cogitare de virgine. d Iste in excelsis habitabit: hoc est cum deo et angelis et sanctis. f Munimenta saxorum. Determinato quis debeat habitare i excelsis: subiungit bona que sunt ibi. Primum est securitas. Unde dicit: Munimenta saxoru sublimitas eius. s. xxxij. d. Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia. Saxa sunt sancti vel angeli firmi et immobiles: qui munimenta sunt celestis patrie: quia custodiunt eam. Unde. j. lxij. b. Sup muros tuos hierusalem constitui custodes: tota die et tota nocte in perpetuu non tacebunt. g Danis ei datus est: aque eius fideles sunt. In hoc notatur affluentia omnino boni: que debet esse in patria. Unde. s. xxxij. d. dicit: Sedebit populus meus i pulchritudine pacis: et i tabernaculis fiducia et in requie opulenta. Et ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Sic enim non satiat homo: sed semp esurit. vñ s. xxx. c. Dabit tibi dominus panem artu et aquam breuem. i Regem in decore suo videbunt: id est in maiestate sua: k Et oculi eius cernent terram de longe: id est terrenos et peccatores longe a se videbunt. Unde Luc. xvj. f. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis: vidit abraam alonge. Et post. Inter nos et vos chaos magnu firmatu est: vt hi qui volunt hinc transire ad vos non possint: neq inde huc transire. m Cor tuum meditabitur timorem: non seruitutis sed reuerentie. Timor enim seruilis non erit in patria. o Ubi est litteratus. i. philosophus multa litteraru subtilitate imbutus: p Ubi est legis verba ponderans: id est doctor theologie multiplex expositione sacra scriptura discutiens: q Ubi est doctor paruuloru. i. pdicator simplicis et rudes instruens: Primum de via recte cognitio/ nis exijt: quia cum cognouit deum: non sicut deum glorificauit: sed euauit in cogitationibus suis: Roma. ij. c. Secundus de via recte eruditionis: dum verba sacre scripture ad intellectum propriu conatur conuertere: cum deberet potius intellectum propriu doctrine sacre subiugare. Tertius de via charitatis exiuit: quia charitatem suam primus dereliquit: Apoc. ij. a. Cum pdicans alijs et corpus suum non castigans: reprobus efficiet. Primum sedet in cathedra vanitatis: secundus in cathedra ambitionis: tertius in cathedra voluptatis: Et ideo omnes stulti facti sunt. Unde. j. Corinth. j. c. Ubi sapiens: vbi scriba: vbi coquisitor huius seculi: Ecce illa tria. Et post. Nonne stultus fecit de sapias huius mundi: s Populu alti sermonis: in toto mundo. Populu alti sermonis. i. obscuri non deberet videri: qz obscuritates legi et pphetarum cessauerunt: vñ mo non est opus loq obscure. Matth. xj. b. Lex et pphete vsq ad iohanne. r Populu imprudente non videbis. vñ p im prudente recta prudentia viderem. s. hodie videmus multos prudentes prudentia carnis: q in mors e i veritate: Ro. vij. b. t Ista vt non possis intelligere disertitudinem lingue eius. Sape tamen videm hoc q mo fere omnes loquunt lingua agotica. i. philosophica: et pauci iudaica. i. recte

* theologica:

S ligere loquelā litteratorū habitantū ibi. a. **In quo**: id est in tali populo cuius loquela nō potest intelligi: b. **Nulla est sapiētia**: sed tñ inutitū faciētia. Et conuertit statim ad illū quē descriperat habitaturū in excelsis: et delonge aspexiturū terrā dicens: **Tu q̄ terrā ita delonge aspicias**: c. **Respice sion ciuitatē solēnitatis nostrę**: id est ciuitatem sitam iuxta sion: vbi sūt solēnitates nostrę p̄cepe p̄ nob a dño. Et exponit qd̄ dixerit: sion cū subdit: **Oculi tui videbūt hierusalem ciuitatem opulentā**. i. abūdāte omni bono. Et videbunt: e. **Tabernaculū**. i. templū: f. **Quod nequaquā transferri poterit**: qd̄ est imobile. Hoc dicit ad differentia illius tabernaculū qd̄ fecit moyses in deserto: qd̄ transferēbat de loco ad locū. **g. Nec auferent clauī eius**: quib⁹ tabule inter se affixę sūt: h. **In sempiternū**. i. nunquā. i. **Et omēs funiculi ei⁹**: quib⁹ tabernaculū tendi solet: k. **Nō rumpent**: quāsi valde firmū est. Et loquit̄ hic sub metaphora: qz tale tabernaculū cui⁹ nec clauī nec funiculi mouent̄: valde firmū est: qz ad litterā non erant funiculi in templo: l. **Quia solūmō ibi**: et nō alibi: m. **Magnificus dñs deus noster**: videt̄: id est est. Et ideo nō ē mirū si firmū est: qz dñs descendit et firmat locū illū: sicut dixit **Deliodor⁹**: qñ bene verberat⁹ fuerat. ij. **Dachab. iij. g. Vel sic. Solūmō ibi magnificus dñs de⁹ noster**. i. dñs et nō idola est ibi. Et quia nō est multū delectabile esse in loco sicco et sine aqua: subdit: n. **Locus fluuiozū**: supple erit ibi: de quo egredient̄: o. **Riuī latissimi**: aquarū: p. **Et patentes**. i. cōmunes omnib⁹: quia parū valet aqua eis quib⁹ nō est cōmunis. q. **Nō trāsibit per eū nauis remigiū**. i. nauis multis remigib⁹ circumdata: r. **Nec trieris magna trāsgrediet eū**. i. nauis habēs tres ordines remigū. Sz hoc ponit⁹ videt̄ eē ad vituperiū: qz ad laudē loci: qz tanto nobilior est ciuitas: quāto maiores fluuios habet. Sz intelligendū qz vbi ē magna copia aquarū sepe excrescūt et ciuitatē obruunt: Unde ad notandū securitatē hoc dicit: quasi erūt ibi aquę sufficētes: et nō tantę qz obruant ciuitatē cum excreuerint. Vel potest hoc intelligi de nauibus hostiū. q. d. securus erit locus et naues non veniēt ad eum obsidendū. Et ostendit vnde hęc securitas sit illi populo: cōnumerās se illis. s. **Domīn⁹ enim iudex noster**: et ideo corriget nos cū peccauerimus ei. t. **Domīnus legis noster**. i. accipiem⁹ legem de manu eius: non legem gentiū. v. **Domīn⁹ rex noster**: ideo pugnabit p nobis. x. **Ipsē veniet**. i. manifestabit se venire i exercitu sennacherib: y. **Et saluabit nos**: de manu assyriorum. Et redit ad

B
Al. thabit
rationem

Doraliter

* theologica: sic pueri iudeozū: **Heemle. xij. d. a. In quo nulla ē sapiētia**. i. nihil bonū qd̄ recte sapiat: et hoc ppter defectū vitę salū. Unde **Bregori⁹**. **Cui⁹ vita despicit**: restat vt p̄dicatio ei⁹ cōtemnat. Et **Prover. xix. a. Ubi nō ē sciētia animę**: nō est bonū. Bene dicit sapiētia non sciētia: qz ibi multa ē sciētia: sed nō sapida: imo vana. Unde **Sap. xij. a. Vanī sunt omnes homīes in quibus nō subest sciētia dei**. c. **Respice sion ciuitatē solēnitatis nostrę**. i. ecclesiā triumphatē respice i lectiōib⁹ / i meditatiōib⁹ / in p̄templatiōe: respice vt celestia appetas et caduca cōtēnas. d. **Oculi tui videbūt hierusalē ciuitatē opulentā**. i. celestē ecclesiā in affluētia ois boni. j. **lxij. b. Ocul⁹ nō vidit absqz te**: q̄ p̄pa rasti expectatib⁹ te. Et **Prover. vlt. d. dicit de celesti ecclesia**: **Uitę filię cōgregauerūt diuitias / tu supgressa es vniuersas. Ecclesia triumphās dī sion et specula p̄t meridē plenę cognitiōis et feruorē charitatis. Dicit etiā hierlm ppter multitudinē pacis. e. Tabernaculū qd̄ nequaquā trāsferri poterit**: qz regnū celeste nō trāsferret ad aliqū. **f. Daniel. viij.**

d. **Potestas eius potestas eterna q̄ nō auferet**: et regnū eius qd̄ nō corrūpet. g. **Nec auferent clauī ei⁹ in sempiternū**. Clauī celestis hierusalē possūt dici sententię siue p̄neg quib⁹ cōstigent mali ad decorē et firmitudinē iusticię celestis: q̄ quidē inuariabiles erūt. i. **Et oēs funiculi ei⁹ nō rumpent**. i. charitas qd̄ omēs celestes colligat erūt adiuuicē: et timor reuerentię qui ligabit eos et tenebit circa p̄p̄riā paruitatē: nō deficiet. De p̄mo dicit. j. **Corinth. xij. c. Charitas nunquā excidet. De secūdo i. p̄. l. i. p̄. i. s. mor domini sanct⁹ p̄manet in seculū seculi.**

l. Quia solūmō ibi magnific⁹ dñs de⁹ noster. i. fin suā magnificētia declarat⁹. **Uñ ap̄s. j. Cor. xij. d. Tūc cognoscā sic et cognit⁹ sū**. In celesti patria magnific⁹ erit dñs suis aperta declaratiōe: bonoz vltra meritū remuneratiōe: maloz citra cōdignū punitiōe. n. **Locus fluuiozū riuī latissimi**. In celesti patria erit locus fluuiozū. i. abūdantia deliciaz. **Riuī. i. diuersę remuneratiōes p meritoz qualitate. Sz latissimi**: qz supra condignū: vt dictū est. p. **Et patentes**: quia sine labore acquirēt. q. **Nō intrabit p eum nauis remigiū**: qz nullo idigebit celestis patria: qd̄ aliūde oporteat deportari. **Septuaginta. Non ingrediet p eam nauis agitata remigio. r. Nec trieris magna trāsgrediet eū**. i. diabolus qui olim paradisu rēptando p̄mū hominē p̄transiit: nō amplius p̄trāsibit p illū. Diabolus dicit trieris magna: qz tres partes mūdi. i. asiā / europā / et aphricā: tribus remis. i. peccato cōgitariōis / locutiōis / et op̄is nauigat. **Trieris p̄p̄rie dicit galli ce dromo: teuronicē kiel. Potest etiā exponi de ecclesia militāte: quę dicit sion. i. specula: quasi speculū et figura siue mōtis gaudiū ecclesie trisphātis. Sz etiā hierlm p̄ cordiā filioz. Uñ **Act. iij. f. Dilitudinīs credētū erat cor vñ et aia vna. Ipsa est tabernaculū qd̄ nequaquā transferri poterit**: qz nō deficiet i fine. **Uñ **Darth. xxvij. d. Nobiscū sum omib⁹ dieb⁹ vsqz ad p̄sumationē seculi. Clauī ei⁹****: dicta sanctorū: q̄ nō auferentur ab ipsa. **Uñ **Eccl. xij. d. Verba sapiētū sic stimuli**: et q̄si clauī i altū defixi: qz bonos tenēt et cōsolidāt. **Funiculi ei⁹ p̄cepta sūt**: qd̄ cōstricta est filialit non feruuliter. **Quę non rumpent**. i. nō cessabūt sic ceremonialia legis. **Solūmō ibi magnific⁹ ē dñs**. i. magna faciēs in impioz iustificatiōe: in pioz p̄seruatiōe: in miraculoz opatiōe: et non in cōuenticulis hereticorum. **Ibi est locus fluuiozū**. i. abundantia scripturaz. **Ibi riuī latissimi**. i. ex positiones sanctorū: et patētēs: **Sancti em̄ laborauerūt et nos i labores eoz itrouim⁹**. Sz heu hodie nauis ecclesie p̄s sessionū remigijs agitat. **Hodie repleta est tora ecclesia trierib⁹**. i. nobilitatib⁹ et potētib⁹ / aduocatis eloquentib⁹ / inuidanoz etia sapiētib⁹. **Bonū eēt nauim suā**. i. vitā remigio secure ducere: et i elemosynas aq̄s tpaliū q̄si p trieres diuidere: vt p̄m⁹ ordo eēt dare elemosynas de p̄p̄rio corde p cōpassionē: secūdus de acq̄sito p p̄p̄riū laborē: tertius de bonis pueniētib⁹ p hereditatē. **Prima trieris maria**: secūda magna: tertia puas. **Dñs em̄ iudex n̄**: p̄figurat⁹ i libro iudiciū. **Dñs legis n̄**: p̄figurat⁹ p p̄tateuchū. **Dñs rex n̄**: p̄notat⁹ p ordinē regū. **Preponit autē Iudiciū**: qz oēs iudices boni fuerūt. **Itē**: **Dñs em̄ iudex n̄**: qz rect⁹ et iust⁹ i moſaice legē dantiōe. **Dñs legis n̄**: dās legē amoris i euāgelij sup additiōe. **Dñs rex n̄**: qñ spinis coronat⁹ est p nobis in passiōe: **Darth. xxvij. d. Itē**: **Dñs em̄ iudex n̄**: causā nostrā nob̄ d̄ diaboli adiudicādo. **Dñs legis n̄**: ch̄v rographū decreti qd̄ d̄ nos scriptū erat: **cl. q. c. de manib⁹ diaboli repoztādo. Dñs rex n̄**: terrā solatiōis nobis in eterna patria diuidēdo. **Ipsē veniet**: in vtero p̄gnis p incarnationē: in corde hūano p aq̄e infusionē: i iudicio p op̄erū vniuersulizqz discussione. **Et saluabit nos**: i p̄mo ad****

* uentu de diaboli

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

Et redit ad fennacherib / dicens ad illu: a **L**axati sunt funiculi tui. i. extesi ad tendendu circa hierusalē i obsidione. b **S**ed nō pualetur. i. nō obrinebis illud ad qd tendisti tentoria tua. c **S**ic erit malus tu⁹ vt dilatate signū nō queas. Loquitur hic p similitudinē nauis: cui⁹ cū supior ps cassata fuerit / signa .i. vela dilatari vt rēdi nō pōt. Valus em ē signū in medio nauis directū sursum vbi ponunt vela: et vocat in gallico mal: q fracto nauis i piculo est. q. d. sicut cassato malo nō possunt vela subsistere: sic ruptis funibus papillonū tuoz cadēt tentoria. Et hoc ē: c **S**ic erit malus tu⁹ .i. classis tua sic conteret: d **A**t dilatate signū nō queas. i. signū cōfractionis tuę demonstrare. Quādo enim naues in mari frangunt: aliquādo remanet malus: in quo norant signa cōfractionis: Ibi autē nulla signa poterūt demonstrari: quia oino destruent. e **T**ūc diuidēt spolia p̄dardū multarū. i. spolia exercitū tuozū o fennacherib: quib⁹ quasi vesti mētis nudaberis. f **C**laudi diripient rapinā. i. non in pugna sed sine labore ita facilliter q claudi tollere poterūt rapinā. i. ea que ab alijs gentib⁹ rapueras. g **H**ec dicet vicinus / vicino suo: monenti eū ad eundū ad spolia. h **E**langui. i. nō dicit se infirmū: imo etiā si fuisset infirm⁹ cito surgeret p̄ gaudio et propter magnū lucrū. Et quia ita dictū est / iudei videntes magnā dei potentā et clementiā erga se factā in liberatione a fennacherib / cōuersi sunt ab idolatria: Ideo subdit: i **P**opul⁹ qui habitabit in ea. i. in hierusalē: i **A**uferet ab eo iniquitas. i. peccatū idolatrię: qd dicit iniquitas simpliciter: qz valde magnū est. Et nota q iste nominatiuus / popul⁹ / ponit⁹ hic absolute: vt locum habeat sequēs relatio facta. i. p hoc q dico / eo.

* uentu de diaboli seruitute: i secūdo a vetustate culpe: in tertio ab incolatu miserię. a **L**axati sunt funiculi tui: Laxati sūt funiculi iudeoz p̄ romanos b **S**ed nō pualetur: qz captiuati et destructi sūt. c **S**ic erit malus tu⁹ vt dilatate signū nō queas: sic destructum est templū iudeoz: qd altū erat et eminens vt malus: qd postea nec velā nec cortinę potuissent ibi apendi vt p̄us. e **T**ūc diuidēt spolia p̄dardū multarū: qz tūc iudei qui multos alios spoliauerāt / spoliati sunt. f **C**laudi diripient rapinā: quia venientibus romanis / facile capti sunt / ita vt sine labore p̄darent. g **H**ec dicet vicinus elangui / quasi nemo roman⁹ de infirmitate cōqueret. h **P**opul⁹ roman⁹: k **Q**ui habitat in ea. i. in iudea: l **A**uferet ab eo iniquitas: cōparatiōe iudeoz iusti erūt. m **A**uferet ab eo iniquitas / illius stragis. **D**oraliter / potest dici ad ecclesiā: a **L**axati sunt funiculi tui. i. p̄cepta laxata: quia sepe hodie dī / et maxie a clericis de p̄ceptis q sint cōsilia: et de cōsilijs etiā q sint mystice intelligenda: sed p̄cepta p̄latorū illa volūt immobiliter obseruari. **U**n̄ p̄s. **D**olliti sūt sermones ei⁹ sup oleū. i. sermones et p̄cepta dñi valde attenuant: et ip si sūt iacula duri et pungētes i suis. b **S**ed nō pualetur: qz dñs iudicabit fines fr̄. j. Regl. ij. b. c **S**ic erit malus tuus vt dilatate signū nō queas: Ita modo parus est mal⁹ ecclesie. i. p̄lat⁹ q ipsa signa bonę fame vel op̄tionis seu virtutis iā ad alios dilatate nō pōt: Propter hoc hodie m̄ti dimittit cōuerti et spernūt: hoc est qd hodie plus nobis h̄retici obijciūt. i. malā vitā p̄latorū: imo nō ē fere hodie mal⁹ aliq̄s rect⁹ in ecclesia: qz oēs p̄lati ad tp̄alia ceciderūt: hoc est ad terrā. Et p̄pter hoc nō est signū boni exempli vbi possit p̄plus cōgregari: sed oēs fugiūt in infernū. e **T**ūc diuidēt spolia p̄dardū multarū: qz hodie diabol⁹ multos p̄dat p̄pter pastoz et custodū negligentā. f **C**laudi diripient rapinam: qz facillime hodie ecclesia p̄dat ab om-

nibus. Unde in p̄sona eius dicit Job. xxx. b. Quasi rupto muro et apta ianua irruerūt sup me. g **H**ec dicet vicinus elangui. Hodie em efficaciores et p̄mptiores sūt ad nocendū vicini hominis cuiuslibet. Dich. vij. b. Inimici hominis domestici ei⁹. i **P**opul⁹ qui habitabit i ea: auferet ab eo iniquitas: A p̄lo qui habitabit in celesti patria oīs iniquitas. i. mētis inegalitas auferet: quia tūc in pace cōtinua deū diligem⁹. j. lvi. d. Ego declinabo super eā quasi fluuiū pacis.

p̄plus qui habitabit i ea: auferet ab eo iniquitas.

Capitulū. XXXIII.
Accedite gentes et audite: et ppli attendite: audiat fra et plenitudo ei⁹ / orbis et dē germē ei⁹:

Accedite gentes et audite. In hoc capitulo agit p̄pheta de destructiōe iudeoz. Et diuidit hoc capitulū in sex p̄tes. In p̄ma agit de destructiōe hierusalē p̄pter interfectionē populi in terra p̄pria. In secūda dicit q in captiuitate p̄ romanos futura nō habebunt p̄phetas: ibi: **E**t cōplicabunt sic liber celi. In tertia p̄phetat etiā latitantes in vicinis regionib⁹ occidēdos: ibi: **E**cce sup idumēā. In q̄rta dicit q nobiles eoz iterficiēt: ibi: **E**t descendent vnicornes. In quinta de incēsiōe hierusalem: ibi: **Q**uia dies vltionis. In sexta de vastitate et solitudine futura i fra illa: ibi: **E**t possidebūt illā onocrotali. **P**ōt etiā totū capitulū expōi de destructiōe vicinarū gētū iudei: et maxime idumēozū q magis infestauerāt iudeos. Et fm̄ h diuidit in duas partes. In p̄ma parte determinat de destructiōe omniū nationū vicinarū in generali. In secūda de destructiōe idumēozū specialiter: ibi: **E**cce sup idumēā. **R**eges em assyrioz et chaldeozū q iudeos captiuauerāt et alias nationes sūt destruxerūt. Dich. g. m **A**ccedite gentes et audite / q dicitur sū: o **E**t ppli attendite. **R**eperitio est ad maiorē expressionē miserię future iudeoz: fm̄ p̄mā expositionē: vel aliarū nationū. p **A**udiat terra et plenitudo eius: quasi tantū est qd diciturus sum / q etiā terra si fieri posset que diciturus sum audire debeat. **T**el / terra. i. habitantes in ea: vt sit metonymia. r **O**rbis. i. tota terra in circuitu audiat. s **E**t omne germē eius. i. oia qbus repletur terra **T**el / omne germē eius. i. etiam paruuli terref: quia tanta fuit captiuitas iudeozū vel vicinarū gētū vt p̄ totū mundū

Mystice exponit hoc capitulū de die iudicij: de quo monet nos p̄pheta vt attente audiamus / vt scz sollicitē vigilem⁹ ad subito venturū iudicium / et timeamus districtum / et apud nos disponamus de nostris operibus respōsum. Dicit ergo: m **A**ccedite gentes / omnes: accedite accessu corporis: n **E**t audite / aure cordis: o **E**t populi attendite / executione operis. De hoc dicit: **E**ccl. iij. d. Custodi pedē tuū i gredēs domū dei: et appropinqua vt audias. **I**osue. iij. b. **A**ccedite huc et audite verbū domini. Dich. j. a. **A**ttēdat terra et plenitudo eius. p **A**udiat terra: id est terrenis cupiditatibus inhabitantes. q **E**t plenitudo eius: id est plene et splendide epulātes. s **E**t oē germē ei⁹: id est iuvenes flore iuuentutis vernātes. **A**udiat primi: Quoniā diues cum dormierit nihil secum feret: **J**ob. xxvij. d. **A**udiant secūdi: Quoniā diues epulo qui inducat purpura et bysso / et epulabat quotidie splendide: mortuus est et sepultus in inferno: **L**ucl. xvj. f. **A**udiant tertij quid de ipsis dicit **S**oph. ij. d. **V**ox cantantis in fenestra: coruus in supliminari. **C**orvus qui semper p̄crastinat clamādo semper cras cras ē iuuenis qui semper p̄nitentiā differt et plongat de die in diem: **D**e quo dicit q cantat in fenestra et i supliminari: quia tales ad litterā sup linina domoz et ad fenestras eaz cantāt cātillenas amoris: vt audiantur et videantur. Sed quid sequit ibi: **A**udiat: Attenuabo dicit p̄pheta in persona domini / robor eius: id est fortitudinē corporis per mortis accelerationem.

A

Mystice

Doraliter

Di. 54.

per totū mundū nota fieret: a Quia indignatio do-
mini. i. destructio et captiuitas pueniens quasi ex indigna-
tione. b Super omnes gentes. i. sup iudeos gentiliter p
idolatriam viuentes. Vel fm aliā expositionē: Super om-
nes gentes/hypbolice. i. super omnes nationes vicinas iu-
deis. c Et furor: id est pena pueniens
q̄si ex furore: d Super omnē militiā
eorū. Iudei aliquā-
do fuerūt fortes: et stre-
nuū in bellis: sicut pa-
ter in libro Sachab.
j. et. ij. per totū. Vel
super omnē militiā eorum. i. ad opprimendā fortitudi-
nem gentiū vicinarū que cōtinue ad p̄dantes et bella iudeoz
intendebant. e Interfecit eos dominus: f Et de-
dit eos in occisionē: id est in occisionē dandos disposuit.
Vel: interfecit. i. interficiet pmissiue ppherali certitudie.
g Interfecti eorum. i. iudeoz vel gentiū: h Proj-
cient in sepulcra. i. Et de cadauerib⁹ eozū ascendet
fetor: q̄z nō erūt sepulcra: et ita nec fetor cooperit fra. l Ta-
bescet montes a sanguine eorum. Ad litterā: viroz et
herba montiū corrupta sanguine interfectoz marcescet. m
Et tabescet omnis militia celozū. i. angeli custodes iu-
deozū vel gentiū ad modū dolentiū se habebūt. Supra pri-
mo capitulo. a. Angeli pacē amare flebūt. Andreas. Quoti-
ens domin⁹ vnam gentē disperdidit: si vera est hebreozū tra-
ditio vna et omnes illos qui p̄fuerunt illis et quos custodes
habuerunt angelos disperdidit et in infernū detruxit. Vel lo-
quitur hic ppheta ironice ad iudeos vel gentes: qui conste-
lariōibus rerū euent⁹ ascribebāt. m Et tabescet omnis
militia celozū. q. d. sol et luna et stelle tristes erūt et q̄si irati/
multa malā vobis inferēt. Vel: tabescet omnis militia ce-
lozū. i. obscura tūc erunt sol et luna et stelle: ita q̄ eis nō po-
teritis captiuitatē vestrā p̄cognoscere. Vel: tabescet omnis
militia celozū. i. iudeozum: qui dicunt celestis militia: quia
aliquādo celestes fuerūt et boni: quādo pugnabāt p̄ domino
et fratrib⁹ suis. Qd ita possit exponi: pater: quia supra. xiiij. d.
vbi dicit: Ascendam in celum: dicit glo. id est in hierusalē.
Et complicabunt. Secūda pars fm primā expositi-
onē: in qua ostendit pphetas defuturos eis ppter suam ma-
litiā. Unde dicit: Et complicabunt sicut liber celi:
quasi pphete et viri celestes in quib⁹ solebant p̄videre fu-
tura: clausi erūt et nō indicabūt eis aliquid: sicut nec liber clau-
sus aliquid ostendit. Vel: complicabunt sicut liber ce-
li: materiales: ad litteram. i. obscurabunt ita vt nō possint in
eis mala sibi iminentia p̄videre. Vel celi tanto fumo san-
guinis occisorum obscurabunt q̄ non poterūt videri sol et lu-
na et stelle que in celo sunt: sicut nec videri potest in libro si-
gnaro. Et omnis

Et. tenuerit

Secunda pars

Dystice

Quia indignatio dñi sup omnes gentes. i.
sup omnes gentiliter viuentes per peccatū. c Et furor su-
per omnē militiā eozū. i. sup opa quib⁹ militāt aduersus
dominū. Sap. xiiij. b. Similit̄ odio sūt deo impi⁹ et impietas
eius. Sed maxime furor super militiā dericoz: qui more mi-
litū viuūt: et maxime de patrimonio crucifixi: qui in receptio-
ne redditū dñi derici sunt: in tonsura laici: in negotiationib⁹
mercatores: in vestib⁹ domib⁹ mēsis: equis et phaleris mili-
tes. Et totū sit de patrimonio crucifixi: imo de substantia et su-
dore pauperū. Vel verius de opibus quas furtim ab eccle-
sia et sacrilege a pauperibus accipiūt. Vñ dicit Hieronym⁹.
Sacriligiū est: res pauperū non dare paupib⁹. Itē: a In-
dignatio dñi sup omnes gentes. i. super subditos male
viuētes. c Et furor: qd malus est: d Super omnē mi-
litiā eozū. i. super omnē cōgregationē platoz. An. s. xiiij. g.
Ulula porta: id est p̄elate: clama ciuitas. i. subdite. P̄e-
lati debent esse milites celi: qui pugnare debent p̄o subditis
erga deū: scutū oratiōis ipsi opponēdo: cōtra diabolū: eius
iallacias et astutias p̄ prudentiā detegendo: cōtra mundū gla-

dio spiritus qd est verbum dei: Eph. vi. c. eius vanitates et
medacia subditis manifestādo: imo et in casu animā pro ipsis
exponēdo. Sed ideo subditi interficiunt hodie: quia p̄elati
scutū oratiōis abiecerūt causis et litibus insistendo: p̄uēntia
nō carnis: sed spūs p̄uati sunt: inbiando voluptatib⁹ carnis
et spūalia cōtemnēdo:
desipiūt eis spiritua-
lia et sapiūt tempora-
lia: Unde et vanitates
mūdi et medacia dete-
gere: qd sit p̄ donū sa-
pientie: nesciūt: qz to-
ti pleni sunt tempora-
lib⁹: et ideo spiritualia
nō degustant. Ideo: quia plati inermes sunt: occidunt ipsi et
populus. Vñ dicit. ij. a. Non ascendet loricator. i. platus:
nolite parere iuuenibus eius. i. minorib⁹ et subditis: et inter-
ficite eōm militiā ei⁹. i. platos. e Interfecit eos. i. interficiet
domin⁹ quo ad penā anime: f Et dedit eos in occisi-
onē: quo ad penā corporis. g Interfecti eozū proj-
cient in infernū. Barth. xxij. b. Ligatis manib⁹ et pedibus
projicite eū in tenebras exteriores. i. Et de cadaueri-
bus eozū. i. de peccatis ipsozū peccatoz: k Ascendet
fetor in nares eoz. Amos. iij. c. Ascendere feci putredinem
castrorū vestroz in nares vestras. l Tabescet mōtes
a sanguine eoz. i. plati et maiores punient p̄ peccis s̄ditoz.
Unde Numeri. xxv. a. dixit dñs ad moysen: Tolle cunctos
p̄ncipes populi: et suspende eos in patibulis contra solē. Vñ
dicit Gregori⁹: Hoc si homines attendēt: platiōes nō am-
birent. Et. ij. Regl. xx. g. Custodi virū istum: qui si lapsus
fuerit de manu tua: erit anima tua p̄ anima eius. Et Ecch.
ij. e. Sanguinē ei⁹ de manu tua requirā. m Et tabescet
omnis militia celozū: id est puniet in inferno multitudo
demonū. Item: tabescet omnis militia celoz. i. puniet
mala p̄gregatio p̄elatoz: vel cessabit tūc dominiū et militia
ad litteram: platoz: qui ingrediuntur pompaticē domum
israel: Amos. vi. a. Qui in aubus celi ludunt: Baruch. ij. b.
Qui histronibus et adulatoribus et cognatis bona pauperū
diuidunt: tabescet eozū militia quādo istud implebit: Eximi
nati sunt et ad inferos descenderūt: Baruch. ij. b. Item ta-
bescet militia celozum: quādo tepescit et obscurat contempla-
tio religiosorum. Et hoc quādoq̄ ppter multiplicis cure im-
plicationē. Vñ Eccl. xxxvij. c. Qui minorat actu p̄cipiet sa-
pientiā. Aliquādo tamē subtrahit domin⁹ eis cōtemplationē
ne nimia deuotione accensi seip̄s cōsumant. s. xxix. e. Ecce
ego addam vt admirationem faciam populo huic miraculo
grandi et stupendo: Peribit enim sapientia a sapientibus: et in-
tellectus prudentiū eius abscondet: id est donū cōtemplati-
onis ad horam. Intellectus dicit quo ad cognitionem: et sa-
pientia quo ad delectationē. n Et complicabunt sicut
liber celi: id est celi aerei soluent per ignem. Unde. ij.
Pet. vii. c. Elementa ho calore ignis soluent. Et intelligit
hoc de solutione quo ad formam: non quo ad substantiā. Qd
de duobus scz de aere et de aqua certum est: quia transibunt
quo ad formā: de alijs autē duobus scz igne et terra dubium
est. Videtur tamē q̄ ipsa transire debeant sicut cetera: quia
melioranda sunt sicut illa: et videt q̄ ex toto. Et ad hoc facit
glo. super illud. ij. Pet. vii. c. Elementa ho calore ignis sol-
uent. Glo. id est ex toto absument. Sed sustinendo opinionē
illam que dicit q̄ solum duo transibūt: et solum quo ad figū-
ram: dicendū q̄ omnia meliorabunt in eo q̄ post diem iudi-
cij stabunt: et quiescent a motu. Qz autē dicit glo. absument
ex toto: intelligit q̄ aer et aqua ex toto in motu sunt: quia fm
omnē sui partem meliorabunt: et hoc vocat absumi ex toto: id
est in omni parte eozum: forma transibit non substantia. Itē:
Complicabunt sicut liber celi: id est cōscientie postq̄
relecta fuerint peccata in eis complicabunt: ita q̄ non scri-
bet in eis amplius. De istis libris legit Daniel. vij. c. Judi-
cium sedit et libri aperti sunt. Utinam hodie celi nostri: id est
p̄elati et religiosi plicati essent: ita q̄ null⁹ posset in eis legere.

* Sed hodie

gnato. a **Et** omnis militia eorum defluet: id est omnis militia iudeorum: vt fiat relatio non ad primo dictu: sed supra. b **Sicut** defluit foliu de vinea z de ficu: in antano. s. pze defectu humoris: sic z ipsi defluet pze defectu fortitudinis. Et loquit fm hoc de illis de quib supra dixit:

Interfecit eos zc.

Quonia inebriatus est i celo gladius meus. i. abundanter effundam tunc sanguine: sicut homo qui sanguine interfecit: quoru inebriat gladius suum: quod apparebit in celo: id est in aere p fumū illic ascendentē.

Celum enim dicitur aer: vt patet **Darth. xij. a.** Volucres celi comederunt illud.

Tertia pars

Sequitur: d. Ecce super idumeam. Tertia pars fm primam expositionem: vt secunda fm aliam: in qua ostendit propheta q dominus etiā latrans in locis vicinis iudeoru occidet: dicens: **Ecce** super idumeam descendet dominus: id est descendere romanos faciet ad scrutandos iudeos: vel descendere faciet assyrios ad ipsos idumeos debellandos. e **Et** super populum interfectionis mee: id est super populum iudaicum vel idumeum materiam interfectionis mee: f **Ad** iudicium: id est de ipsis capiendam vindictā. **Uel** super populu interfectionis mee ad iudiciū: id est ad populu quē ego iusto iudicio interficiā. Super idumēā dicit: quia multi iudeorum audientes romanz aduentum cōfugerant illuc: Unde z ibi psecuti sunt eos romani. **U** ppter hoc fm aliam expositionē: quia assyrii ibi destruxerunt idumeos. g **Gladius** em̄ domini repletus est sanguine. i. abundanter occidit eos ac si gladium multo sanguine imbuisset. h **Incrassatus** est adipe: qsi crassos interficiet. Et loquit metaphozice: sicut cullus quo secat adeps impinguat. i. **De** sanguine agnorum: id est minorū z simpliciu. k **Et** hircorum: maiorū scz peccatorū immūdoz. l **De** sanguine medullatorum arietum. i. eorum qui delicate nutriti sunt z tenerime viuunt: sicut medulla in ligno est tenerius. m **Victima** enim domini in bosra: id est tanta erit interfectio in terra idumē: sicut victimę occidi solent in epulis regalibus. n **Et** interfectio magna in terra edom. Idem est edom qd bosra hic. Per bosra enim quę est metropolis idumę in telligif tota terra: tamē iudgi volunt per bosram et edom accipere romā: z totum ptinere ad ipsam quicqd in sequēti capitulo legit. **Et** descēdet

a et omnis militia eorum defluet: sicut defluit folium de vinea et de ficu: quonia inebriatus est in celo gladius meus. Ecce super idumeam descendet: z super populum interfectionis mee ad iudiciū.

Dyslice Sed hodie pessime scribunt laici scriptura operū: quia pessime legunt in vita religiosorum z patorum. Unde Seneca. Summa malozū est q viuit ad exemplū. a **Et** omnis militia eorum defluet: id est demones qui sunt quasi milites habitantes in celo. i. in aere: defluent in infernum. **Uel** stelle que vocant militia celi: quia ad modū castrorum ordinata sunt: vnde z luna dicit regina celi: cadent. **Darth. xliij. c.** Virtutes celozū mouebunt: et stelle de celo cadent. **I**tem omnis militia eozū defluet: id tota fortitudo religiosorum z patorum influet in os diaboli. **H**odie istud bñ impletū est: Unde **Abacuk. j. d.** Libus eius electus: dicit de diabolo. i. plati et religiosi. **Et** **Job. xl. c.** expressus: **U**ebemoth absorbebit fluuiū z non mirabit: id est minores absorbebit in peccatis z parum curabit. **Et** post. **Et** habebit fiduciam q influat iordanis in os eius: id est plati z religiosi: qui debent esse humilis descensus. i. viles sui reputatione. **Et** qre casus iste fit: quia plati z religiosi ab humore compassionis ab humore deuotionis z gratię aruerunt: **I**deo subdit: b **Sicut** defluit folium de vinea z de ficu. **F**oliū enim defluit ex defectu humoris. **E**contrario de iustis scriptū est **Prouerb. xj. d.** Iusti quasi folium virens germinabit. **I**te folium defluit de vinea et ficu collectis fructibus: **S**ic et ma-

li prelari collectis fructibus temporalium defluunt: primo in peccatū. s. in superbiā siue fastum: secundo in ocium: tandē defluunt in infernum. **D**e tribus istis dicitur **Ezech. xvj. f.** **H**ęc fuit iniquitas. i. causa iniquitatis siue casus sodomę sorozis tuę: superbia: ecce primum: saturitas panis z abūdan-

tiā et ocium: ecce duo alia. **D**e tertio dicitur **Job. xxi. b.** **D**ucunt in bonis dies suos: z in puncto ad inferna descendūt. **M**ota q boni comparant folio viridi: quia delectabiles sunt ad videndum. **I**bi est etiā fructus: quia suaves ad imitandum. **S**ed ma-

li comparant folio defluentī: quia aridi sunt ab humore gratię: sonori sunt z strepentes. **U**nde **Pē.** **P**erijt memoria eorum cum sonitu. **A** vento etiam temptationis serunt huc et illuc. **U**nde. **j. lxiij. c.** **E**cidim qsi foliū vniuersi: iniquitates nre qsi vēr abstulerunt nos. **I**te fructu sublato cadēt mali: **D**agn em̄ paterfamilias de malis fructum elicit anteq cadant in infernū. **M**ō em̄ pmitteret magn paterfamilias malū in ciuitate: hoc est in mūdo fieri nisi inde bonū eliceret: dicit **Augustin.** **C**omparat etiam ficū z vineę: quia quibusdam dulcis est: alijs dur. **I**tem benignus alijs: sibi auster. **U**ñ in **Ezechiele** legit q cherub in vna parte faciem habebat hominis: ex alta parte leonis. **c** **Quonia** inebriat est in celo gladius meus: id est vindictā meā in demōnibus qui in celo habitāt: hoc ē in aere exercebo abundantiū: vel in platis qui populū debuerant custodire. **d** **Ecce** super idumeam descēdet: id est super omnes viuentes carnales: hoc ē em̄ q omēs prelatos hodie interficit carnalis amor parētū. **U**ñ. **j. Regū. xxi. d.** legit q doech idumē omnes sacerdotes domini interfecit. **D**oech mot: idumē / sanguineus. **D**orus enim sanguine siue carnalitas omnes hodie interficit. **e** **Et** super populu interfectionis mee ad iudiciū: id est super omne populū ad interfectionem meā paratum ad iudiciū. **g** **Gladius** em̄ meus: repletus est sanguine: id est abundanter peccatorū vindicta imbutus. **U**el sanguine: id est platorum carnalitate: **E**zech. xxi. c. **D**uplices gladius ac triplices: id est vindicta simplex est gladius: id est vindicta in subditos propter transgressionem pceptorum. **S**ed duplex est in religiosis propter idem: z transgressionē contra vorum. **S**ed triplex est in prelatis propter p̄dicta duo: z malā custodiam platorū. **h** **Incrassatus** est adipe: id est diuitibus: **i** **De** sanguine agnorum: id est hypocritarū exterius benignozū: et p̄tendentium speciem sanctitatis: qui per dulces sermones z benedictiones seducūt corda innocentū: vt dicit **Roma. xvj. c.** **k** **Et** hircorum: id est peccatorū fetentium in peccatis. **l** **De** sanguine medullatorum arietū. i. auaroz q inter vepres diuitiarū herēt cornib superbię. **U**ñ **Amos. vj. d.** **U**nquid non in fortudine nostra assumpsimus nobis cornua: m **Victima** em̄ domini in bosra: hoc est de superbis. **B**osra em̄ interpretat munita. **D**e hoc **Amos. j. d.** **D**ittam ignem in themā et deuorabit eades bosre. **n** **Et** interfectio magna in terra edom. i. carnalis erit magna damnatio: quia totus mūdus fere illo peccato nimie dilectionis parentū inuoluit. **E**t ppter hoc q tanti sunt dominus cū magno exercitu veniet cōtra tales. **U**ñ **Abdias. j. a.** **H**ęc dicit dñs ad edom: auditū audiuim a dño: et legatum missum ad gentes: ecce exercit: surgite cōsurgam aduersus eū in plū: ecce interfectio. **N**ota p hoc q dicit: **I**ncrassatus ē adipe. i. diuitib: notat cōcupiscētē oculoꝝ punitio. **P**er hoc q dicit: **U**ictima dñi in bosra: punitio superbię vitę supboꝝ. **P**er hoc q dicit: **E**t interfectio magna in terra edom: p̄na cōcupiscētē carnalis. i. voluptuozū.

Al. nō b̄stetm

Pē. 9.

Ezech. 41. c.

13 * Et descēdent vnicornes

Quarta pars Tulo legit. **a** Et descendent unicornes cum eis. i. roma/ ni vel assyrii monarchia mundi tenentes. **Vel unicornes**. i. superbi. **b** Et tauri cum potentibus. i. indomiti cum pnci/ pibus. **Andreas**. Per unicornes et tauros superbos quosque et indomitos intelligo. **c** Inebriabit fra eorum sanguis. i. imbuet ad litera.

d Et humus eorum. i. idumeorum. **e** Adipe pinguium. id est sanguine et pinguedine potentium. **f**

Quinta pars Quia dies ultionis domini. Quinta pars primae expositionis: in qua describitur incendium hierusalem. **U**n die: Quia dies ultionis domini supple venit sup hierlm. **S**z qz dies cito transitur ne credat cito transitura illa ultio addit: **g** Annus retributionis iudicij sion. i. longa retributio pene iuste a deo infligetur sion. i. iudeis p peccatis venit. **U**el fm alia expositione: **f** Dies ultionis domini: qz vlciscet/ supple iudeos de idumcis: **g** Annus retributionis iudicij sion supple venit. i. longa retributio idumcis i pena p sio. i. p malis q idumci fecerunt iudeis. **E**t sic sio est ablatiu casus. **I**n pma aut expositione est datus casus. **h** Et conuertent torrentes eius in picem. q. d. ita succedet hierlm qz extinguuntur non poterit ac si torrentes picis: qz est optimu nutrimentu ignis: p tota ciuitatem fluere. **E**t sic pnet ad iudea/ fm pma expositione. **U**el fm alia expositione sensus est: **I**ta pparabit fra a dno q ignib/ ppetuis nutrimenta non defint: sic pic est nutrimentu ignis. **E**t h die qz idumca destructa/ fra pult carduos et spinas: de qb/ qnqz fit ignis. **i** Et puertet/ humus eius. i. iudee: **k** In sulphur. i. ita ardebit ac si fra eet sulphurea: **U**el sic: couertet fra eius. i. idumca in sulphur. i. reddet sterilis: et fometa ignis pferet: vt dictu est: ac si sulphurea eet: qz sulphur valde bn ardet. **l** Et erit terra eius in picem ardentem nocte et die: sic pus: vel valde diu. **m** Non extinguet in sempiternum. i. qz diu durabit ciuitas/ donec. i. consumpta sit: vel non deierit ibi materia ignis. i. in idumca diu. **n** Ascendet fumus eius a generatione in generationem. i. signa euerfiois hierlm manebunt in ppetuu/ vel valde diu: sic fumus signu est ignis. **U**el/ **n** Ascendet fumus eius. i. idumce: **o** A generatione in generationem. i. sping et vepres et tribuli orient ex fra diu: ex qb/ fiet ignis: et ita p cosequens ascendet fumus. **p** Desolabit hierlm: **q** In secula seculorum. i. diu ab idumcis/ non erit trahies p ea. **A**d huc tm iur multi hoies i hierlm. **S**z h itelligit de iudeis: **R**omani em pncipes dederunt decretu vt null/ iude/ vn/ qz i hierlm reuerteret: **E**t pterea hierlm non e mo redificata vbi erat pus: s alibi. **U**el/ **r** Non erit trahies p ea. i. idumca: s erit. sic pus. **s** Et possidebunt illa onocrotal. **S**exta pars i q definit vilitate fre et solitudine p hęc aialia q i desertis habitant. **D**ic q: Et possidebunt illa/ hierlm vel idumca: onocrotal. **I**nterlm. i. solitari. **E**t fm h id e qd pellican/ fm hieronymu/ et fm haimone/ q dicit onocrotalu esse pellicanu. **A**ndreas aut dicit: **I**udei hac aue dicit esse eandem q apud nos dicit noctua. i. chuere in gallico: **U**n p onocrotalo dicit nocturna aue. **U**el onocrotal e id e qd oriol in gallico. **A**lij onocrotalu dicit esse illa aue q i aqs sonitu fac. **v** Et herici/ aial paru e ad modu pui porci et spinos. **x** Et ibis. i. ciconia. **I**bis est auis aquatica/ serpenti/ inimica. **H**as aues dicit **I**oseph/ a moyse delatas in bellu/ ethiopes: qz serpentes habitant in fra illa: p qua adit/ erat: sic habes in historijs. **y** Et coruus/ auis nigra/ et horribili clamans: **h** habitabit in ea. i. i hierlm v/ idumca: in q notat solitudo terre: qz talia in fra frequerata non habitant/ maxie duo pma. **E**t in b q dicit/ habitabit et possidebit: non solu erit/ s habitabit secure: **z** quia homo non

Sexta pars **z** Et descendent unicornes cum eis. i. sugbi: qz vnt

cornis aial valde supbi est. **b** Et tauri cum potentibus / indomiti et fortes. De pncis dicit Amos. iij. a. **A**udite verbu dñi vacce pingues q estis in mote samarie. **E**t post. Projiciemi i arnon. **A**rnon interpretat anathema mgrozis. **D**egroz siue fetus in ecclesia e: q qnqz recipiet consolatione: fm qd dictu est

aplis: **T**risticia vestra vertet in gaudiu. **E**t **P**rouer. xij. b. **E**oz qd nouit amaritudinem aie suę: in gaudiu eius non miscebit extraneu. **S**ed fieri extra ecclesiam et qsi excolcat/ eiq non recipit consolatione: talis erit mgroz eozu. **D**e secundis dñi **S**ap. vi. b. **F**ortiorib/ fortior instat cruciatio: et potentes poterit tor/

terra eius in picem ardentem: nocte et die non extinguet in sempiternum. **A**scendet fumus eius a generatione in generationem: desolabit in secula seculorum: non erit trahies p ea: **E**t possidebit illa onocrotal/ et herici/ et ibis/ et coruus habitabit in ea.

meta patient. **Inebriabit fra eorum sanguine: et humus eorum adipe pinguium. i. infernu/ pctorib/ replebit/ et fetebit. **I**nfernus pot dicit fra ppter poderositate et obscuritate corporu damnatorum in ipso. **H**umus aut: qz cenū ibi et stagnū ignis et sulphuris abūdat. **f** Quia dies ultionis domini/ q ad malos: **g** Annus retributionis iudicij sion/ q ad bonos. **N**ota q loquens hic de pna maloz dicit/ dies: et vbi cūqz de hac loqit/ qsi paruū tpus ponit: qz dñs punit citra cōdignū: vbi cūqz aut de retributione bonoz loqit/ mai/ ponit tēp. **U**n et hic dicit/ annus: qz remunerabit bonos sup meritū. **h** Et conuertent torrentes eius in picem: et humus eius in sulphur. **T**orrentes voluptates mudi et carnis sūt: qz cito et cū magno ipetu trāseūt i mare amaritudinis et iferni. **U**n **A**poc. xvij. **g**. **H**oc ipetu mittet babilon i mare. **P**er picem aut et sulphur notat acerbitas icēdij gehēnalis. **U**n **D**aniel. ij. c. **N**ō cessābāt mīstri regis succedere fornacē nāpta et stupa et pice et mal/ leolis. **H**oc est qd dicit/ **E**ccl. xxxvij. **g**. **I**gnē et sulphur pluā sup eū. s. xxx. **g**. **F**lar/ dñi sic torrens sulphuris succēdēs eam. **l** Et erit fra eius in picem ardentem. **V**alde eēt fugēda sua societas: **Q**ui h mō tetigerit picē ignantē: tūc coget rāgere picē ardentē. **E**ccl. xij. a. **Q**ui tetigerit picē ignābil ab ea: s q tūc tetigerit picē ardebit ab ea. **m** Non extinguet in sempiternum: qz i ppetuu erit ibi qd cōburat. i. pccm. **n** Ascendet fumus eius a generatione in generationem et desolabit in secula seculorum. **H**oc e qd legit **A**poc. xix. a. **F**umus eius ascendet i secula seculoz. **E**t. xij. c. **F**umus tormētoz eoz ascendet i secla secloz. **r** Non erit trahies p ea. i. nō erit q cōparat/ dānatis. **P**s. **A**idebūt iusti et letabunt: et sup eū ridebūt et dicēt: ecce hō q nō posuit deū adiutorē suū. **U**el/ **N**on erit trahies p ea/ de paradiso ad infernū. **U**n **L**uc. xvi. **g**. **I**nter nos et vos chaos magnū firmatū est: vt hī q volūt de nobis trāsire ad vos nō possint neqz ide huc trāsire. **s** Et possidebunt illa onocrotal. **O**nocrotal/ vt dicit/ pto rostro filios suos iterficat: et significat oēs illos q opa bona q faciūt rostro detractiois v/ gula vitio v/ iactantie pdūt. **v** Et herici/ et ibis/ et coruus habitabit in ea. **P**er hericu signu/ cat hypocrita. **H**erici/ em capt/ se colligit i rotūdū/ ita q caput et pedes eius videri nō pnt: sic hypocrite cū rephēdunt et i/ tia pcti et finē defensionib/ abscondūt. **U**n sup illud **J**ob. xj. a. **C**orpus eius qsi scuta fusilia: et cōpactū squamis sese pmētib/ dicit **B**reg/. **P**er hericu ipure mētis seseqz defendētis duplicitas designat. **H**erici/ cū apprehendit caput et pedes cōspiciunt: s apprehensu i sperā colligit. **C**aput cernit et pedes: qz q i/ tio peccator ad culpā venerit/ vel quib/ vestigijs culpa ppetrata sit cognoscit: sed adductis excusationib/ et vitia iniquitatis et vestigia abscondunt/ cū is qui corrigit cuncta q pus nouerat amittens tergiversatione prauę defensionis inuolutum intra cōscientiā peccatozem operit: maliciose em mētis duplicitas sese intra se colligens/ abscondit in tenebris defensionis. **I**bis vel ciconia detractore significat: qz sicut ciconia semp tenet rostrū in posteriorib/ sic detractor in malefactis.**

z Et descendent unicornes cum eis. i. sugbi: qz vnt

z Et descendent unicornes cum eis. i. sugbi: qz vnt

z Et descendent unicornes cum eis. i. sugbi: qz vnt

Quarta pars
Quinta pars
Sexta pars

quia homo non infestabit ea: et quasi sola in terra et diu. **Et** extendet super eam. i. hierusalē: **et** mensura ut redigat ad nihilū: quasi sicut mō iudei sunt diligētes in edificijs constructis: sic erūt romani diligētes in destruedis. **Et** dicitur de structa fra/quo ad iudeos: diuisa ē fra et assignata s̄m mēsurā colōis. **Et** super eam. i. idumēa: **et** extendet mēsurā ut redigat terrā in nihilū. i. mēsurā b̄ terra colonis: et auferet a possessoribus: ita q̄ nihil remanebit eis: ad min⁹ pluribus eorum. i. q̄si captiuati s̄t. **L**icē em̄ h̄ nō legat: tū pbabile est. **Et** ppendiculū. i. mēsurā ad mēsurādū terrā: **et** in desolationē iudeoz vel idumēoz. **P**erpendiculū pprie ē regula ceterarū: **S**ed hic accipit cōiter p mēsurā. **N**obiles ei⁹ nō erūt ibi: sed in captiuitate ducent a romanis vel assyrijs. **E**t nō erūt in auxiliū. **R**egē potius inuocabūt iudei/ impatorē romanū/ nō pncipē de tribu sua. **R**egē potius inuocabūt. i. regē assyrioz dñm suū vocabunt idumēi. **E**t oēs pncipes ei⁹ erūt in nihilū. i. in mortē vel in maximā vilitatē. **E**t in nihilū: q̄ nō potuerūt ferre auxiliū p̄lo. **E**t orientē in domib⁹ eius. i. iudaci p̄li vel idumēi: **S**pine p̄pter inculturā fr̄e. **I**n domib⁹ dicit. i. in locis vbi fuerūt dom⁹. **E**t vrtice. **A**d litterā quedā herba est spinosa et pinguis multū viridis. **E**t paliur⁹ in munitiōib⁹ eius. i. in locis vbi fuerūt eius munitiōes. **P**aliur⁹ est ille carduus/ cū quo p̄parant pannī. **E**t erit cubile draconū. **H**ec addit tanq̄ signa extreme solitudinis: quia si p̄dicta essent ibi et nō ista/ posset saltē homo ibi p̄notare: sed cū draconib⁹ nulla ē hominis cohabitatio. **E**t pascua struthionū: ad litterā. **V**el p hoc notat tantā vilitatē et terrē solitudinē futurā/ quāta est in locis vbi hęc animalia habitant: quia ad litteram non leguntur hęc animalia fuisse ibi: vnde pot̄ esse q̄ per illa/ eliū hadrianū qui hierlīm redificauit et ceteros gentiles q̄ habitauerūt cū eo/ p̄pter crudelitātē suam et feritātē p̄ ista animalia designauit. **P**otest tū hoc eē verū ad litterā/ et si nō legat: **T**erra em̄ redacta in solitudinē/ satis credendū est magnā copiam animalū etiā ferocū ibi fuisse. **E**t occurrēt demonia onocentauri et pilosus adinuicem. **C**lamabit alter ad alterū. i. vltulabūt contra se inuicem. **V**el occurrēt demonia onocentauris: alia littera: et pilosus clamabit alter ad alterū: pilosus ad pilosum. **O**nocentaur⁹ est animal compositū ex asino et tauro. **O**nos em̄ gr̄ce/ latine dicitur asinus: cen autē syllabica est adiectio: quasi in quadā parte asinus: in alia taurus. **P**ilosus sunt simiē vel demones incubi: vel animalia quedā: quę ad modū hominis stant sup duos pedes et manibus cū lapidib⁹ et baculo defendūt se a venatorib⁹. **E**t dicitur venatio regia: quia carnes eorum valde sapidę sunt. **I**bi cubauit lamia. **L**amia gen⁹ est mōstri/ pedes habens equinos/ cetera membra habet in similitudinē mulieris: quę noctu pueros vorare dicitur. **U**nde/ **N**ec pransę lamię puerum viuū extrahat aluo. **E**t inuenit sibi requiem: quasi nō est qui infestet eā p̄ defectu hominū. **I**bi habuit foueā hericius: **A**d litterā em̄ herici⁹ in foueis habitat. **E**t enutriuit catulos/ secure querēdo p̄ terrā cibū et misfrando eis. **E**t circūfodit: terrā/ ad litterā: vt pozcus. **E**t fouit. i. nutriuit catulos: **I**n vmbra ei⁹. i. in cauerna terrę vmbrosa. **I**lluc p̄gregati sūt milui: q̄ sunt aues rapaces. **A**lter ad alterū/ clamauit: supple. **R**equirite diligēter

ad malos. **Et** ppendiculū/ equitas sententię: **I**n desolationē/ damnatoz. **M**ensura p̄tinet ad meriti qualitatem: ppendiculū ad iusticię equitatē. **V**el mensura quę de super implet remunerationē bonozum notat: ppendiculū qđ deosum semp tendit/ p̄tentionē maloz. **U**nde. ij. Reg. vij. a. **M**ensura est duos funiculos/ vnū ad occidendū/ et vnū ad viuificandū: dicit de dauid. **D**e hoc dicit **1** Thren. ij. c. **C**ogitauit dominus dissipare murū filię sion: retendit funiculū suū: et nō auertit manū suam a p̄ditione. **E**t Zach. j. d. **P**erpendiculū extendet sup hierusalē. **N**obiles ei⁹ nō erūt ibi. **N**ullus em̄ nobilis ecclesię erit in inferno. j. Reg. ij. f. **Q**ui cōtemnūt me erūt ignobiles. **E**t Job. xxx. b. d. de malis: **F**iliū stultoz et ignobilū/ in terra penitus non parentes **R**egem potius inuocabūt. i. chasū: qui est rex regū et domin⁹ dominatiū: **A**po. xix. c. **E**t oēs principes eius erūt in nihilū. i. oēs superbi diabolo qui nihilū vocat/ cōiungent. **U**nde Job. xviij. c. **H**abitēt in tabernaculo eius socij eius qui non est. **A**d diaboli autem dicit **E**zech. xxvij. e. **N**ihil factus es et nō eris in p̄petuū. **E**t orientē in domib⁹ eius spine et vrtice. i. punctiōes corporis/ quo ad subditos. **E**t paliurus in munitiōibus eius: hoc quo ad p̄latos. **P**aliurus plus pungit q̄ spina vel vrtice. **U**nde **D**ich. vij. a. **Q**ui optimus est in eis quasi paliurus/ hoc de p̄latis: **E**t qui rectus quasi spina de sepe/ hoc de subditis. **V**iere. v. b. **I**bo ḡ ad optimates/ et loquar eis: ipsi em̄ cognouerūt vltā dñi et iudiciū dei sui: et ecce ipsi magis fregerūt iugū. **E**t in inferno/ erit cubile draconū/ inuidię: **E**t pascua struthionū/ simulatiōis. **E**t occurrēt demonia onocentauris/ superbia: qui in oculis domini asini iunt et viles: sed in oculis pprijs tauri et potentes occurrēt ad cognoscendum/ ad torquēdum/ ad impellendū. **E**t pilosus clamabit alter ad alterū. i. peccatoz peccatozē ad malū puocat. **U**n̄ **D**s. **A**bysus abyssum inuocat. **I**te/ **C**lamabit pilosus alter ad alterū. i. diabolus ad clericū crinitū. **M**ota q̄ in mūdo quidā sunt aperte mali: et sic dracones: quidā occulte/ et sic struthiones. **S**truthio q̄ppe speciē volādi habet: sed vsū nō. **U**n̄ **J**ob. xxx. d. in p̄sona iusti. **F**rater sui draconū: et socius struthionū. **I**bi cubauit lamia. **L**amie sunt prudentes seculi: sicut dicit **P**ascali⁹ sup **1** Thren. **U**nde **1** Thren. iij. a. **L**amie nudaue rit mamas/ lactauerūt catulos suos: q̄ prudentes hui⁹ seculi valde diligentes sunt in acquirēdis temporalib⁹/ vnde catulos suos. i. filios et nepotulos lactent. **E**t inuenit sibi requiē/ nō cordis: sed angustis. **I**nuenit tamē sibi requiē a questu. **I**bi habuit foueā herici⁹. i. in p̄senti tempore bñ abscondita sūt abscondita cordiū. **H**abet foueā hericius speciē. i. sanctitatis/ in qua latet: sed in inferno foueā habebit de qua nunq̄ exibat. **H**ic enutrit catulos suos qui eū in operibus imitant et terrā circūfodit: quia nihil nisi terrā querit. **U**nde **D**arth. xxij. b. **E**t vobis scribę et pharisi h̄pocrite q̄ comeditis domos viduaz/ oratiōes longas orātes. **H**oc ē qđ hic dicit: **E**t enutriuit catulos/ suos: hoc est subditos in exemplo suo: et circūfodit et fouit in vmbra eius. **I**lluc congregati sunt milui alter ad alterum. **I**n hoc mūdo congregant raptozes/ vt simul rapiāt. **U**nde **P**rouerb. j. b. **D**arsupitū vnū sit omnū nostrę: omnē p̄ciolā substantiā reperiemus: replebimus domos nostras spolijs: fortem mitte nobiscum. **S**ed in inferno milui congregabunt alter ad alterę: raptozes ad diaboli vt simul puniant. **D**iabolus em̄ miluus est: vnde et ipsi attribuit circūuolare: qđ pprie milui ē/ in t̄dictiōe fontū/ cū dicit: nō insidiādo circūuolēt.

at. tonocentaur

B

ps. 41.

Et extendet super eam: id est ecclesiā: quę signficat per hierusalē: **et** mensura: quia dominus vnicuiq̄ reddet iuxta opera sua. **Et** redigat ad nihilū/ quo

Requirite diligēter vos ciues hierusalē q̄ estis: vel qui tunc futuri estis: **In libro domini.** i. in hac p̄phetia mibi a domino inspirata: quā redēgi in librū. **Et legitur:** **Quid:** **Ecce:** **Unū** ex eis. i. monstris sup̄ dictis: **Non defuit:** in tra p̄dicta. **Alter alterū non quēsiuit:** quasi certissime sciatis q̄ a dño factū est qui eos adduxit: **Alter enim non quēsiuit alterum.** **Et quasi quis quēret:** Quomō scis tu q̄ ita futurum est: **Respouder:** **Immo scio:** **Quia qd̄ ex ore meo p̄cedit:** id est illud qd̄ ego loquor: **Ille mādauit domi:** **Et spu**

ritus eius. i. spiritus sanctus. i. ipse per spiritum sanctum inspirauit mibi. **Uel sic:** **Ille mandauit:** et post spiritus eius cōgregauit ea. i. domin⁹ cōgregauit p̄dicta mōstra: licz nō cōsueuerint esse in terra sancta: et hoc faciet spirit⁹ eius: id est indignatio sua: hoc est ipse ex indignatione sua. **Et ipse misit eis sortem:** id est unūquodq̄ habitare faciet in loco suę nature competent. **Et man⁹ eius:** id est potētia dei: **Diuisit eam:** id est terrā: **Illis p̄dictis animalib⁹:** **In mensurā:** id est s̄m p̄portionē terre unīcuīq̄ cōgruentem. **Uel in eternum.** i. valde diu. **Uel in eternum:** quo ad iudeos: qui in sempiternū terrā perdidērūt. **Et si aliq̄ ibi habitent:** **Possidebunt eam:** quasi suam: siue dominiū iudeoz: **In generationē z generationē habitabūt in ea:** id est valde diu simpliciter: vel quo ad iudeos semp habitabūt ibi p̄dicta animalia: vel homines mōstruos figurati p̄ illa: vel in terra idumēozū. **Hoc idem posset totū exponi et de captiuitate babilonica.** **Et plana est expositio satis.**

Dyftice **Requirite diligēter:** Istud pōt dici p̄grīs scho laribus: **In libro dñi:** nō galenti: nō iustitiani. **Et legitur:** **Unū ex eis nō defuit:** qz sermo dñi non potest in vacuū ire. **Unde Barth. xxij. c.** **Elum et terra transibunt** s̄ba aut̄ mea nō p̄teribunt. **Item liber domini sunt capitula ecclesiar:** in quib⁹ omnia p̄dicta monstra facile repient: si q̄s uellet diligēter inspicere. **Uel ex ore meo p̄cedit ille mandauit z spirit⁹ eius.** Isti debent esse sermones p̄lati p̄dicatozis z doctoris: quē sez deus mandat: nō octosa: non turpia: non iniqua. **Unde Ezech. iij. d.** **Audies uerbum ex ore meo:** z annūciabis eis ex me. **Ipse congregauit ea:** domin⁹ in ecclesia p̄dicta monstra cōgregauit p̄mis siue. **Et ipse misit eis sortē:** z manus eius diuisit eam illis in mensurā. **Domin⁹ enim terrā.** i. terrenoz abundantā dedit malis in p̄senti i sortē: qz de hereditate patris nō habebūt aliā portionem. **Uel in eternū possidebūt eā.** **Uali p̄lati z pomposi** valde diu possidēt ecclesias suas: etiā p̄ mortē: qz tot z tāl debitis obligāt eas q̄ vix possūt solui. **In generationē z generationē habitabūt i ea:** v̄l in se: vel i nepotulis. **An Ps. Qui dixerūt hereditate possideam⁹ sc̄tariū dei.** **Expo. La. XXXV.**

Et erit deserta z inuia. **Scdm Hieronymū et Iuaimonē:** littera ista de uocatione gentiū tota exponit. **Scdm Andream autē** litteraliter exponit de p̄speritate quā habuerūt iudei in reditu de captiuitate babilonica. **Unde Andreas sic cōtinuat.** **Terra inimicōz iude redacta i solitudinē sempiternā:** tra p̄missiōis multis dieb⁹ deserta: p̄ hęc letabit zc. **Uel: aut sic.** **Iudēa destruet et nunq̄ reparabit:** iudēa nō licet vastāda sit reparabit. **Diuisit aut̄ h̄ capitulū in quattuor partes.** **In p̄ma agit auctor de fertilitate t̄re reddēda.** **In secūda de corporis sanitate iudeis p̄stāda:** ibi: **Cōfortate man⁹ dissolutas.** **In ter**

tia de nocitorū animalū remotione: ibi: **In cubilibus.** **In quarta de iocunda iudeozū liberatione:** ibi: **Et ambulabunt qui liberati fuerint.** **Dicit ergo:** **Letabit deserta.** i. iudēa priuata fructib⁹: **Uel inuia:** hominib⁹. **Et exultabit solitudo.** i. iudēa redacta in solitudinem post septuaginta annos exultabit in habitatoribus suis: vt sit metonymia. **Uel ipsa terra exultabit.** i. quasi leta fructū reddet: q̄ bus puata fuerat q̄si tristis: sicut p̄tātū dicit ridere quādo floret: tropice. **Et floret quasi lilium.** i. pulchre et diu: sicut lilium florē dura bilē habet. **Andreas.**

Diutina fertilitate p̄spabit. **3 Germinās germiabit.** i. abundāter germiabit: qd̄ notat p̄ iterationē. **Et exultabit letabūda z laudās.** i. corde: ore: z ope laudabit: q̄ ad hitatores: v̄l abundāter erit materia laudis dei: q̄ ad ipsā t̄rā. **Gloria libani.**

Dyftice: in hoc capitulo agit de uocatione gentium: **Et hoc quia prius dixerat de captiuitate iudeozum.** **Dicit ergo:** **Letabit deserta z inuia:** id est gentilitas quę ante cōuersionem erat infructuosa bonis operibus: quę nō habebat viam fidei spei z charitatis. **Et moraliter:** **Letabit p̄ multitudinē filiozum:** vt. j. liij. a. **Letare sterilis quę non parit:** erumpe z clama quę non parturit: quoniā multi filij deserte magl q̄ el⁹ q̄ h̄z virū. i. q̄ iudez. **Et exultabit solitudo:** id est prius deserta gentilitas: quoniā de solitudine fient delitię et hortus domini. **Unde. j. li. a.** **Ponet desertū eius quasi delitiās:** z solitudinem eius quasi hortū domini. **Et floret quasi lilium:** per odorem bonę famę in membris suis. **Unde. ij. Corinth. ij. d.** **Charisti bonus odor sumus deo.** **Boni em̄ qui sunt membra ecclesię comparant lilio.** **Unde de ecclesia dicitur Cant. ij. a.** **Sicut lilium inter spinas:** sic amica mea inter filias. **Ps. Iustus germinabit sicut lilium.** **Et Osee. vltimo. c.** **Ero quasi ros: z israel quasi lilium germinabit.** **Lilium comparat iusto:** quia sicut lilium deorsum hispidum est: superius autē pulchrum: sic iustus quidem in p̄senti sordidus: sed in celesti patria superius erit pulcher: quādo auferent ab eo sordida vestimenta: sicut de iesu magno sacerdote dicit Zach. iij. b. **Auferite ab eo vestimenta sordida.** **Et Sap. iij. b.** **Fulgebunt iusti sicut sol.** **Item lilium altum est et tumorem mitigat:** sic iustus altus est p̄ eminentiā vitę: z tumorem superbię sedat per humilitatē. **Item lilium candidum est z odoriferum:** sic iusti candidi sunt in cōscientię puritate: sed odoriferi per redolentiā bonę famę. **Item granum habet subrubeum:** quod significat charitatem vitę: sed ad plenum rubeum erit et p̄fecte: quando caminus fiet in hierusalē: qui modo est igniculus in sion. **S. xxxj. d.** **Item lilium sex folia habet:** per quę in iusto sex opera misericordię designantur. **Item lilium folia habet recurua:** sic iusti post bona opera ad suū p̄sūs cōsiderationem reuertunt. **Sequit:**

3 Germinās germiabit. **Germinās i p̄latis:** germiabit in subditis. **Germinās in clericis:** germiabit in laicis. **Germinans in claustralibus:** germiabit in secularibus. **Germinans in fide:** germiabit in moribus. **Germinans in vita:** germiabit in scientia. **Sed heu hodie omnia p̄dicta germina igne cupiditatis/luxurię/detractionis siue inuidię combusta sunt.** **De primo dicitur Deut. xxxij. c.** **Ignis succensus est in furore meo:** z ardebit vsq̄ ad inferni nouissima: deuorabitq̄ terrā cum germine suo: z montiū fundamenta comburet: id est p̄latoz. **De secūdo dicit Job. xxxj. b.** **Ignis est vsq̄ ad cōsumptionē deuorans z omnia eradicās genimina.** **Et exultabit letabūda:** corde: **Et laudās:** ore. **Gloria libani**

Dyftice
Sol. 4. d.
Justus cōparat lilio
Dant. 13. f.
Gloria libani
Et exultabit letabūda
Et laudās
Gloria libani

Gloria libani: id est templi quod edificatum est de lignis libani: **Data est ei:** id est dabitur iudex. **Decor carmeli:** qui est mons fertilissimus confusus arboribus pomiferis et vineis: **Et saron:** que est regio abundans frugibus. q. d. terra vestra in reditu erit pulcherrima et fertilis arboribus et vineis et frugibus.

Ipsi iudei qui reuer-
si fuerint: **Uide-**
bunt gloria domi-
ni et decorem dei
nostri. i. in terra
 datam a deo: in quo
 ipse dominus appare-
 bit gloriosus. **Uel Ipsi**
videbunt gloriam
domini et decorem

Gloria libani data est ei: de
 cor carmeli et saron **Ipsi vi-**
 debunt gloria domini: et de-
 corum dei nostri. Confortate
 manus dissolutas et genua de-
 bilia roborate. **Dicite:** **Pu-**
 sillanimes confortamini: et

dei nostri. i. gloriosum dei auxiliu ad debeilandos hostes: id est vicanas nationes ad honore dei: In q gloria domini et honore apparuit: quia licz fatigati essent longo itinere: et longa captiuitate afflicti: tamē inuitis nationibus vicinis edificauerunt templu et ciuitate: expugnantes eas domino p̄bente auxiliu: vt patet in esdra et neemias et aggeo fere p totu. **Confortate manus dissolutas** et c. q. d. Omnia membra vestra que prius erat debilia et infirma: tunc confortabunt. **Uel sic:** quia maximam infestationem sustinuerunt ab inimicis in reditu suo: et ipsi debiles erant vt dictu ē: Ideo conuertit p̄beta sermonē ad aggeu: esdra et neemias: vt animarent alios et tanq̄ toto corpore debiles confortarent. Unde dicit: **Confortate manus dissolutas.** i. homines debiles in manibus: **Et genua debilia roborate.** i. habentes genua debilia. Et p̄ hoc duo totius corpis infirmitas designat. **Dicite/ vos maiores minoribus.** Quid: **Ecce/ pusillanimes confortamini:** quasi confortate etiam timidos corde: **Uel dicite/ refume/ nolite timere/ vos debiles pre-** dicti. **Andreas dicit/ pusillanimes.** **Ecce deus noster vltionem adducet retributionis.** i. vindictam faciet nobis retribuens inimicis nostris/ fm qd nobis fecerāt. **Deus ipse q potēs est: p̄ueniet et saluabit nos:** id est a captiuitate liberabit. **Per hoc qd dicit/ ipse/ excitat ad securitatem.** **Tunc aperient oculi cecorum.** Ad litterā: illi qui erant in carcere clausi non videntes et quasi ceci: quasi recuperabūt visum vententes ad lumen. **Uel aures surdorum patebūt.** Homo em̄ qui otu clausus non audit: quasi surdus factus est. **Sonus em̄ innouat auditu.** **Uel Eccl. xxxviij. c. de sabro dī:** Vox mallet innouat aurem eius. **Tunc saliet sicut ceruus claudus.** Cereus claudus videt saltare magno saltu: etiam quādo passu vadit propter lesuram pedis: ita illi q egrediebant de captiuitate quasi saltabant p̄ gaudiu liberationis: et reditus ad terrā suā.

Et aperta erit
 Dyffice * **Gloria libani data est ei:** id est decor conscientie pure. Unde ij. Corinth. j. c. Gloria nostra hęc est testimo- niu conscientie nostre. **Decor carmeli:** id est scientia circūcisionis spiritalis. Col. ij. b. Circūcisi estis circūcisi- ne spiritali/ non manufacta. **Uel/ decor refume/ saron/ datus est ei.** i. decor et fructus penitentie. Saron interpretat cantus tristitie. **Uel Heb. xij. d.** Omnis disciplina in p̄senti videt non esse gaudiu sed mgrois: postea autē fructu paca- tissimū exercitatis per eam reddet iusticie. **Item/ a Glo- ria libani data est ei:** id est ecclesie quo ad virginum can- dozem. Libanus enim interpretat candidatio. **Decor carmeli:** id est scientia circūcisionis vere quo ad abiectionē sup̄stuitatis temporalis p̄ prudentiā confessorū. **Uel/ de- cor/ saron. i. carantiu tristitia siue i tristitia/ quo ad patietia martyru.** **Ipsi videbunt gloria dñi.** Glo. Unā sub- stantia patris et filij et sp̄s sancti. **Uel/ decorē dei nri/ quomō pater in filio/ et filij in patre/ et spiritus sancti in vtroq̄.** **Et intelligit h de bonis.** **Ite/ Ipsi videbunt gloria dñi/ q ad diuinitate: a q̄ glia tollit impi/ ne videt gloria dei.**

Et decorem dei nostri. i. christi: qui specialiter noster est: id est gloriatur et unitam deitati ipsius humanitatem. **Confortate manus dissolutas.** **Uel dicit apostolis** vt male operātes corrigant. **Unde ipsis dictu ē: Ite doce/ te omnes gentes.** **Et genua debilia roborate:** id est gressus hominū er- rātū i idolatria reuo- cate. **Uel Paul⁹ hęc** duo implens clama- bar: **Remissa man⁹** et solura genua erigite et gressus rectos facite pedibus vestris vt nō claudicās quis erret: magis autem sanes: **Heb. xij. d. k/ Di- cite/ vos apostoli: i**

Matth. 28. d.

nolite timere: Ecce deus no- ster vltionem adducet retri- butionis: deus ipse veniet et saluabit nos. **Tunc ape- rient oculi cecorum: et aures surdorum patebunt.** **Tunc saliet sicut ceruus claudus:**

est gressus hominū er- rātū i idolatria reuo- cate. **Uel Paul⁹ hęc** duo implens clama- bar: **Remissa man⁹** et solura genua erigite et gressus rectos facite pedibus vestris vt nō claudicās quis erret: magis autem sanes: **Heb. xij. d. k/ Di- cite/ vos apostoli: i**

Pusillanimes confortamini. i. ne cadant in desperatio- nem caute. **Uel Act. iij. c.** Et nūc fratres scio q p̄ ignoratiā fecistis sic et p̄ncipes vestri: **Deus autē q p̄nuiciatū per os oim̄ p̄phetarū pati christu suū sic impleuit.** **Penitemini tunc et conuertimini vt deleant p̄ctā v̄ia.** **Ecce de⁹ nri vlti- onem adducet retributionis:** quo ad malos. **Deus ipse veniet et saluabit nos.** **Prīmū p̄dicauerūt aposto- li:** id est eterni supplicij cōminationē: secūdu. i. bonorū eterno rum p̄missionem. **Prīmū p̄dicauerūt vt per timorem vnus dei timores aliorū deorum. i. idolorum expellerent.** **Secūdu** vt solum gentiles salutem a vero deo quērerēt. **Item** p̄mū p̄dicauerunt vt peccatores p̄ cōminationē suppliciorū terren- do a vitijis reuocarēt. **Secūdu** vt incipientiū spem roborādo ad eterna p̄mia p̄fectius animarent. **Doraliter: b/ Con-**

Doraliter

fortate manus dissolutas et genua debilia roborate. **Uel dicit diuitibus vt pauperes/ ad litterā/ manibus et pedibus et toto corpore debiles confortent p̄ elemosinarum largitionē.** **Uel etiam p̄dicatores et p̄lati vt debiles i operib⁹ et desiderio eternoꝝ roborēt p̄ doctrine sanę et exempli boni exhibitionē.** **De p̄mo: Prover. xij. c.** Generat dñio q miseret pauperis. **De eodē Prover. xvij. c.** Donū hois dilatat v̄ia eius. **De secundo dicit Eccl. xvij. b.** Qui misericordiā ha- bet et docet et erudit. **Et nota ordinē.** **Primo dictu est. Glo- ria libani data est ei.** **Et post: Confortate manus dis-**

solutas: In q̄ signat q hō post purę cōscientie testimoniū debet p̄dicationē assumere. **Unde cum dixisset dominus Pe- tro: Ego oraui pro te: Adiūxit: Et tu aliquādo conuersus con- firma fratres tuos: Luc. xxij. d.** **Sed quid p̄dicabunt: Ecce: k/ Dicite/ pauperib⁹. s. et tribulatis:** **Pusillanimes confortamini et nolite timere:** **Ecce deus nri vltionē adducet retributionis: deus ipse veniet et saluabit nos.** **Hęc tria maxime p̄dicanda sunt temporis et pauperi- bus: vt paupertatē et angustias quas habent sustineant pa- tienter: imo et libenter et gaudenter: vt de affligētib⁹ se vlti- onem in p̄senti non appetant: vt pro malis p̄sētib⁹ futura gaudia celestis regni expectent.** **De primo dicit Roma. xij. c.** Spe gaudentes/ in tribulatione patientes. **De secundo dicit Eccl. xxvij. a.** Qui vindicari vult a domino inueniet vindic- tam. **De tertio ij. Cor. iij. d.** Id qd in p̄senti est momenta- neū et leue tribulatiōis nre/ supra modū in sublimitate eterne glorie pondus operat i nobis. **Propter hoc dicit Luc. xij. d.** Nolite timere pusillus grex: **complacuit em̄ patri vestro dare vobis regnū.** **Deus ipse veniet et saluabit nos.** **Propheta est de p̄mo aduentu: ipse nō alius: sed ipse in persona propria filius dei.** **Unde. j. iij. b.** Ego ipse qui lo- quebar/ olim. s. moysi et p̄phetis: **Ecce assum. Et. j. eodem. c.** Sic laudabūt: qz oculo ad oculū videbūt: cū p̄uenter dñs sio. **Uel saluabit nos/ a culpa/ a miseria/ a gehēna.** **Uel/ tunc aperient oculi cecorum.** **Ad litterā/ oculi cecorū in aduentu christi aperti sūt: Matth. ix. d. xij. b. xv. c. xx. d. xxi. b. Bar. vij. c. x. g. Job. ix. b.** **Uel aures surdorum patebūt.** **Bar. vij. d.** **Tunc saliet sic ceru⁹ claud⁹.** **Ad litterā em̄ dñs multos claudos erexit: Matth. xi. a. xv. c. Job. v. b.**

Uel/ tunc saliet sic ceru⁹ claud⁹. **Ad litterā em̄ dñs multos claudos erexit: Matth. xi. a. xv. c. Job. v. b.** **Et aperta erit**

Et aperta erit lingua mutorum. q. d. secure loquentur et non balbutiendo: qui ante per timore hostium non audebant loqui. **Et hoc dicitur:** quia combusta lege a babilonis erat iudei quod in captivitate fuerunt quasi cecum non videntes quod ambulare deberent: et quasi surdi non audientes lectiones scripturarum et precepta domini: et quasi claudi non valentes ambulare in operibus legis propter servitutem coactionem: et quasi muti spiritualiter non audientes loqui de lege secundum quod deberent. Sed postquam redierunt et esdras repauperat bibliam: tunc recuperaverunt omnes spirituales sensus. Unde dicitur: **Tunc in reditu populi reparata biblia ab esdra.** Apertus oculi cecorum iudeorum: quia prius erat cecum spiritualiter ad dare videndum in scripturis. **Et aures surdorum iudeorum:** prius surdorum quare non audiebant precepta dei: patebunt ad audiendum artem: sicut legitur in Esdra. ix. et. r. p. totum. **Tunc saliet sicut ceruus.** i. fontem et lascivie. **Laudus iudeus qui prius claudicavit in via dei:** nesciens quo pede poneret: nec valens servare legem in captivitate. **Et aperta erit ad dei laudem:** ad filiorum instructionem: **lingua mutorum iudeorum:** qui prius erat tacetes a laude dei et doctrina legis quasi muti: **Quia scisse sunt in deserto aquae:** quasi propter hoc ita saliet et gaudebit: quia habebit copiam aquarum ac si scisse essent petre in deserto et emanaret inde aquae per quos fructificabit terra. **Hoc refert ad illud. s. a. Gloria libani data est ei.** q. d. propter hoc ita fertilis erit terra: quia scisse sunt in deserto aquae. i. aquae emanabunt in deserto: etiam ac si lapides essent scissi et inde flueret aqua. **Et torretes aquarum:** **In solitudine erit ubi minus abundare solent aquae.** **Et quae erat arida. i. terra quae prius sicca erat:** **In stagnis erit superple.** **Et sitiens. i. terra scissa siccitate ac si sitiret.** **In fontes aquarum quibus irrigabit et fecundabit.** **In cubilibus.** Tertia pars in qua dicitur quod mala animalia et nociva non erunt ibi. **Ubi dicitur: in cubilibus in quibus prius dracones habitabant. i. in locis in quibus quasi in cubilibus prius securi dormiebant dracones: ad litteram: in oriet viros calami et iunci ad ornandas domos.** **Et erit ibi semita. i. via repabit quae prius tempore vastitatis destructa erat:** **Et via illa sancta vocabitur:** quia per illam ascendet iudei in anno ad solennitatem in hierusalem: sicut solebat. **Non transibit per eam pollutus. i. gentilis non habitabit amplius in terra nec transibit per eam.** **Et haec erit vobis directa via ita ut stulti non errent per eam. q. d. ita erit frequenter et scietur ab omnibus quod non poterit ibi errari.** **Non erit ibi leo: ad litteram non erit ad nocendum ut prius.** **Et mala bestia aliqua praedictarum: non ascendet per eam: ad litteram: vel ad nocendum.** **Nec inveniatur ibi quae sita: cum tamen prius occurreret non quae sita: ut dicitur est in alto capitulo.**

Tertis pars

Dyffice

Et aperta erit lingua mutorum: quia scisse sunt in deserto aquae: et torretes in solitudine: et quae erat arida in stagnum: et sibilibus in quibus prius dracones habitabant: orietur viros calami et iunci: et erit ibi semita: et via sancta vocabitur: et haec erit vobis directa via: ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo: et mala bestia non ascendet per eam: nec inveniatur ibi.

Et aperta erit lingua mutorum. Dicitur enim mutis reddidit christus loquela: **Matth. ix. d. xij. b. Mar. viij. d. Luc. xij. b. Sicut et multa talia leguntur fecisse apostoli et maiora.** **Ubi Job. xiiij. b. Qui credit in me opera quae ego facio et ipse faciet: et maiora horum faciet.** **Spiritualiter etiam in apostolorum praedicatione cecum infidelibus visus spiritualis redditus est. i. recta dei cognitio per fidem.** **Surdis. i. inobediens tibus redditus est auditus. i. obediens per spiritum.** **Claudicantibus in malis operibus redditus est gressus ad opera bona per charitatem.** **Mutis etiam reddita est lingua: quod ad recte doctrinae eruditionem.** **Quia scisse sunt aquae baptismi: in deserto: i. gentilitate prius ab omni bono deserta.** **Ubi scripturarum quae in lege tenebrae erant in nubibus aëris scisse sunt: et aperte factae in deserto ecclesiae.** **Et torretes: quae in hyeme tribulationum absidunt: in solitudine: gentilitatis. Ubi septuaginta. Eruperunt gentium aquae. i. xij. c. Pons deserti in stagnum aquarum: et terra inuivata in riuos aquarum. s. xxx. f. Et erunt super omnem montem excelsum: et super omnem collem elevatum rivus currentium aquarum.** **Et quae erat arida ab hyeme**

grae sine aquis scripturarum: et penitentiae. i. gentilitas: **In stagnis abundantis scientiae effluens gratiae: et baptismi inundantis peccata: supple converta est.** **Et sitiens: potus doctrinae: in fontes aquarum in diversas expositiones scripturarum.** **Item scisse sunt in deserto claustris: et aquae lachrymarum pro peccatis propter ipsos vel propter mox ex compassione.** **Et torretes in solitudine. i. hyemales lachrymae pro incolarum miserie.** **Et quae erat arida in seculo: in stagnum. i. abundantiam lachrymarum.** **Et sitiens patriam celestem: in fontes aquarum. i. in lachrymas**

dulces et ebullientes continue pro dilatatione patriae. De primis lachrymis dicit **Ps. Lauabo per singulas noctes lectum meum. i. Ps. 6. per singulos peccatis conscientiam meam.** **Et dicitur. ix. a. de lachrymis pro peccatis proximorum: Quis dabit capiti meo aquam: et oculis meis fontem lachrymarum: ut plorare interfectorum populi mei: De secundis in **Ps. Deus mihi quia incolat me? plangat est.** **De Ps. 119. tertius in **Ps. sicut fuerunt mihi lachrymae meae panes die ac nocte.** **In cubilibus in quibus prius dracones habitabant: orietur viros calami et iunci. i. in mentibus gentium: in quibus prius habitabant demones volantes per superbiam: venenati per invidiam: orietur calami humilitatis: et iunci charitatis.** **Per calami significat humilitatem propter tria. Primo: quia vere humilis est vacuus ab omni bono in oculis suis. Secundo: quia alius est in conspectu dei: ut calamus. **Luc. xvij. c. Qui se humiliat exaltabit.** **Tertio: quia humilitate scribitur propter defectum in corde hominis.** **Nota quod est calamus mensurae. **Ezech. xl. a. In manu viri calamus mensurae.** **Item calamus scripturae. **Ps. Lingua mea calamus scribe.** **Item calamus peccatorum. **Job. xl. c. Sub umbra dormit in secreto calami.** **Item sicut quod ardet in lapidibus significat charitatem: quia ardet continue in cordibus electorum.** **Propter hoc vocat sponsa ut ab istis cubilibus exiens veniat ad coram: nam a cubilibus. i. leonum de motibus pardorum: **Cant. iij. b. Et erit ibi semita pro filiorum et via proceptorum. **Ubi. s. ij. a. Docebit nos vias suas: et ambulabimus in semitis eius.** **De his dicit **Prover. iij. c. Uscius viae pulchrae: et oes semitae eius pacificae.** **Et via sancta vocabitur. i. sine multitudine terrae et spalius in claustris religiosorum.** **Non transibit per eam pollutus. i. diaboli pollutus superbia/invidia/homicidio/medatio: non transibit per claustrum sic mundatum spalius: sed circumstant tanquam leo rugiens quersus quem devoret. **1. Pet. v. b. Sanctitas enim. i. mundicia a temporibus: quia sanctus idem est quod agios: ab a quo est sine: et quod est terra. i. sine terra: prohibet demones a transitu per claustrum.** **Unde **Job. l. d. Erit hierusalem sancta et alieni non transibunt per eam amplius.** **Matth. i. d. Non adijciet ultra ut praeferat in te belial.** **Et haec erit vobis directa via. Directa via veniendi ad caelum est euangelium siue praecipua: sed rectior consistat sed rectissima paupertas. **Ubi **Matth. v. a. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum caelorum.** **Et. xix. c. Si vis perfectus esse vade et vende omnia quae possides et da pauperibus: et veni sequere me: et habebis thesaurum magnum in caelo.** **Item **Matth. v. a. Beati ut stulti non errent per eam.** **In via euangelica non contingit errare: qui diligenter attendit: sicut in via legis contingebat: quia plane sunt viae proceptorum euangelij: non in figuris sicut in praecipuis legis: nec praecipit euangelium contraria: lex autem quasi contraria praecipiebat.** **Non erit ibi leo: et mala bestia non ascendet per eam: nec inveniatur ibi. i. ecclesia. Et si numero in merito non est ibi leo superbia: nec mala bestia quae altos vastat invidiam vel luxuriam. **Dicitur autem in claustris non debet esse leo iactantiae vel arrogantis iantis glorie: **Nec mala bestia detractio: invidiam/odiam/luxuriam/avaritiam ascendere debet. i. vincere per operis impletionem: nec etiam ibi inveniatur per turpem cogitationem. **Hodie tamen haec omnia in ecclesia et in claustris inveniuntur. Et hoc: quia religio sanctitatem dereliquit: et abundantiam temporalium cumulavit. **Ubi **Ezech. xxvj. b. Comportabit aggerem in gyro: et elevabit contra te dyptem: et machinas et ardetes temperabit in muros tuos.** **Et ambulabunt**

B

Calamus multiplex

Ps. 44

Et ambulabunt. Quarta pars in qua agit de locūditate... Et redempti a dño. i. p dñm a pēna z tribulatiōe. d. Lō uertent/ uertentes tergum ad chaldeā: et faciē ad terrā suā:

Et uenient in sion. i. i hierusalē i q̄ erat mons sion: a pte totū. Uel in sion: ad litterā. i. in montē ubi dñs fuit templū. Cū laude/ oris: Et leticia sempiterna/ cordis: h. Sup caput eoz. i. in mente ipsoz. Uel leticia sempiterna: id est signa leticię sempiternę. i. magnę: sup caput eoz.

Et ambulabunt qui liberati fuerint z redempti a dño: cō uertent et uenient in sion cū laude/ et leticiā sempiterna super caput eoz. Gaudiu z leticiā obtinebūt: z fugiet dolor et gemitus. Ca. XXXVI.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

cimo āno regis ecechie: nō q̄rtodecimo anno erat: is ecechie: s̄ regni ei: q̄ Ascēdit sennacherib rex assyriorum sup om̄s ciuitates iuda munitas. i. sup maiore partē. a. munitas dic̄: q̄ ad munitas p̄us cucurrit: vt illis captis facili⁹ haberet alias. r. Et cepit eas. i. multas ex eis. Et misit rex assyriorum rapsacen. i. dñc rapsacen quidam dicunt filiū fuisse efię p̄phetę: qui ierat ad regem assyriorum: q̄ nō honorauerat eum rex iuda iuxta nobilitatem suā: et constituerat eū rex assyriorum p̄ncipem militię suę. Alij dicūt q̄ quidam samaritanus fuit: z ideo sciebat loqui hebraice: De lachis: quā tūc expugnauit. In hierlm ad regē ecechiā/ mādans vt ueniret loq̄ ad eū extra hierlm. In manu graui. i. in multitudine exercit⁹ magna vt terreret ecechiā et populū: et p hoc redderet se. Et stetit rapsaces in aqueductu piscine superioris. Erat in hierlm piscina quedā que dicebat̄ inferior: quia inferior erat situ: et recipiebat aquam p conductū ab illa piscina supior. Piscina autem superior erat extra hierusalē: a qua fluebant aque p conductū. Et ibi stetit rapsaces vt loqueret̄ ad p̄lm vl ad ecechiā inde. In via agri fullonis: id est in via per quā strar ad agrū ubi manebant fullones. Accipit enim singulare pro plurali: Vanebat enim

De lachis: quā tūc expugnauit. In hierlm ad regē ecechiā/ mādans vt ueniret loq̄ ad eū extra hierlm. In manu graui. i. in multitudine exercit⁹ magna vt terreret ecechiā et populū: et p hoc redderet se. Et stetit rapsaces in aqueductu piscine superioris. Erat in hierlm piscina quedā que dicebat̄ inferior: quia inferior erat situ: et recipiebat aquam p conductū ab illa piscina supior. Piscina autem superior erat extra hierusalē: a qua fluebant aque p conductū. Et ibi stetit rapsaces vt loqueret̄ ad p̄lm vl ad ecechiā inde. In via agri fullonis: id est in via per quā strar ad agrū ubi manebant fullones. Accipit enim singulare pro plurali: Vanebat enim

ascēdit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Dystice

Et ambulabunt qui liberati fuerint a seruitute peccati et diaboli: a carcere timoris legalis/ ab infirmitate. Cerimoniarū e: q̄ quidē morbū ostēdebat: sed non curabar. Et redempti a dño/ nō corruptilib⁹ auro z argento: sed p̄ciolo sanguie agni incōtaminati z immaculati christi iesu: j. Pet. j. d. Louertent/ de idolis ad deū: de vitijs ad virtutes: de mūdo ad claustrū. Et ueniet in sion. i. in ecclesiā militantē/ in claustrū: et tandē in ecclesiā triūphantē. Cū laude/ cordis/ oris/ z opis. Itē/ cum laude/ dei p euai/one uanitatū idolatrię: p cognitiōe deceptiōis mūda ne: pro euasiōe ois miserię. Et leticia sempiterna sup caput eoz: sup mentē in p̄senti p ipem: in futuro p ipe diē. Gaudiu/ cōsciētię: Et leticiā/ hilaritatis faciei z conuersatiōis honeste. Obtinebūt/ religiosi. Itē/ Gaudiu/ stōlā aīę: Et leticiā/ q̄ exterior ē: vl corpis stōlā. Obtinebūt electi. j. h. d. Leticia sempiterna sup caput eoz: gaudiu z leticiā tenebūt. Et fugiet dolor/ de peccis cōmissis. Et gemitus/ de miserijs. s. xxv. c. Aue/ ra dñs de lachrymā ab oī facie. j. lxx. c. Leticia sempiterna erit eis. Apoc. vj. d. Non esuriēt neq̄ sitiet ampli⁹: z nō cadet sup illos sol neq̄ yllus est. Et. xxj. a. Dors vltra nō erit neq̄ luct⁹ neq̄ clamor neq̄ dolor. Hoc ē qd dī i loco isto.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

Et factum est in quartodecimo anno regis ecechie: q̄ ascendit sennacherib rex assyriorum super omnes ciuitates iuda munitas et cepit eas. Et misit rex assyriorum rapsacen de lachis in hierusalem ad regem ecechiā in manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris in viā agri fullonis.

manebant em̄ ibi fullones ppter copiam aquarum / quibus indigent ad op^o suū. **a** **Et egressus est ad eum heliachim filius helchie qui erat sup domū. Ezechias em̄ noluit egredi ad ipsum: sed misit nuncios suos qui audirent eū: et verba eius referret ezechie. Heliachim iste erat su-**

b **Et egressus est ad eum heliachim filius helchie q̄ erat sup domū: et sobna scriba: et ioabe filius asaph acōmentarijs.**

c **Et dixit ad eos rapsaces: Dicit ezechie: Hęc dicit rex magn^o rex assyriorum: Quę est ista fiducia qua cō-**

B

per domū domini: qz erat summus pontifex: et erat fili^o helchie qui sobne superbo successerat in sacerdotiū.

b **Et sobna scriba: Hęc ille pessimus ad quem dicitur est. S. xxij. c. Quid tu hęc? Ille em̄ mortuus fuerat in fra sennacherib. Hęc sobna erat scriba regis: quia expensas et redditus regis scribebat. Septuaginta. Gramatic^o. **Et** ioabe filius asaph acōmentarijs. i. commentator vel cancellarius: qui scribebat rerū gesta a cōmentarijs quib^o p̄ erat sic dictus. Et dicit **Day.** Dul^o officiū erat dona et beneficia regi impensa / et a quibus / et quo tempore facta fuissent in annalibus scribere: ne forte irremunerata remanerent. Un̄ assuer^o dño subtrahente somnū / beneficiū mardochei legit et remuneravit: **Dester.** vj. a. Vel officiū acōmentarijs erat causas q̄rū decisio spectabat ad regē / bzeuif annotare: et regi ad memoriā reuocare. **d** **Et dixit ad eos rapsaces. i. ad p̄dictos viros. c** **Dicit ezechie: nō dicit regis ezechie: q̄si cōtemnēs eū et indignū regio noie iudicās. Hęc dicit rex magn^o rex assyriorum. Rex dicit et magnū noiat: vt timorē incuriat audientibus. Forstan sic a patre suo audierat: Hęc dicit domin^o: sic dicit ipse: vt maiorē auctoritatē habeat verba eius. Vel forte / quia pater eius confortabat sepe populū pmittens eis liberationē a dño: sic iste ad incuriendum timorē quasi volens ostendere fortitudinē contrariā dicebat: Hęc dicit rex magn^o rex assyriorum. **g** **Quę est ista fiducia: Verba sūt regis assyriorum. i. rapsacis in p̄sona regis: h** **Qua confidis / posse resistere mihi: Super quē cōsilio vei fortitudine rebellare disponis: Aut quē habes fiduciā: qz recessisti a me / tributa negādo: quę p̄us reddebat achaq̄ pater tuus: Et qz credebat q̄ forte ezechias speraret auxiliū a rege egypti: ideo ostendit regem egypti fragilem esse et impotentē ad auxiliandū ei: et nocuū etiam: Unde quasi quęstioni suę p̄missę respondens dicit: **Ecce confidis sup baculū arūdinē cōfractū istū. Et qd̄ vocet baculū istū / expōit: Super egyptū scilicet. Baculū arūdinē vocat egyptū ppter arūdines quę abū dabāt ibi ex copia aquarū nili. Cōfractū dicit: quia egyptij nō sunt bellicosi sed fragiles. Fallum tamē dicebat: qz ezechias nō confidebat in eo. m** **Uy / arūdinē cōfractę: n** **Si inuisus fueri: homo / ad sustentādū se: o** **Intrabit i manū eius et p̄forabit eam: ad literā: qz rigida est et secans vnde et penetratiua********

Dystice

* fluūt aque gratię in piscinā inferiorē. i. in cor nostrū ē fides. Un̄ Job. viij. f. Qui credit in me: sic dicit scriptura: flumina de ventre ei^o fluūt aque viuę. Istū aqueductū p̄mo n̄ tū diabol^o obturare tanq̄ scaturiginē omnīū virtutū. Unde: Prima petit campū dubia s̄b sorte duelli / Pugnatura fides. Un̄ Aug^o. Fides in corde tuo / ch̄rist^o est i corde tuo. In isto aqueductu tanq̄ in agro pleno florib^o bonorū operū: q̄n. f. fides opat p̄ dilectionem: **Gal.** v. b. manet ille verus fullo: qui vestimēta sua talia fecit: qualia fullo non p̄t facere sup terrā: q̄n̄ transfiguratus est in mōre thabor: **Matth.** xvij. a. i. dñs iesus ch̄ristus: qui nos etiā lauit in sanguie suo effuso i cruce p̄ nobis: Unde post resurrectionē ei^o legunt p̄mo datę sanctis singulę stolę albę: **Apoc.** vj. c. Itē aqueduct^o p̄ quem a piscina supioze descendūt riuī deuotiōis / p̄punctiōis / lachrymarū in piscinā inferiorē. i. i cor n̄m: ē ch̄rist^o v̄l beata s̄go: quę est fons horroꝝ / pute^o aquarū viuētiū: q̄ fluūt impetu

de libano: **Cant.** liij. d. Un̄ quę q̄si aqueduct^o exit de paradiso: q̄ rigat hortū plantationū. i. nouitiōꝝ: et inebriat part^o sui fructum: cuius trames factus est abundans: et fluuius p̄pinquauit ad mare: quę effundit flumina: quę inundat sicut iordanis in tempore messis: et sicut tigris in dieb^o nouorū:

i fidis: aut quo cōsilio vel fortitudine rebellare disponis: **sup quem habes fiduciā: qz recessisti a me: Ecce confidis sup baculū arūdinē cōfractū istū sup egyptū: cui si inuisus fuerit hō: intrabit i manū eius et p̄forabit eam:**

sapientiā. Ergo p̄ contrariū q̄ arefcit in curis et sollicitudinib^o perdet illam. Un̄. liij. Regl. xix. e. Ego siccaui omēs aquas vestigio pedis mei. **Et Judith.** vij. b. Porro holofernes dñi circūit p̄ gyrū reperit q̄ fons qui influebat aqueductū illoꝝ ex parte australi. i. ch̄risti / vel beatę virginis: vel sp̄s sancti: extra ciuitatē dirigeret: et icidi hęc p̄t aqueductū illoꝝ. **a** **Et egressus est ad eū heliachim fili^o helchie qui erat sup domū: et sobna scriba: et ioabe filius asaph acōmentarijs. Hoc potest exponi in malo: qz in religioe qui prius egrediunt ad diabolū per cōsensum et capiunt ab eo: sunt officiales et p̄lati: qui ad literā sunt sup domum religionis. Unde **Diere.** v. b. Ibo ad optimates et loquar eis: Ipsi em̄ cognouerunt viā dñi et iudiciū dei sui: et ecce magis hi simul cōfregērūt iugū obediētię. f. ruperūt vincula disciplinę. Potest alit̄ exponi in bono. Per hoc em̄ q̄ ezechias manēs in ciuitate / misit istos ad rapsacem: significat q̄ homo religiosus cū est in temptatione debet sedere in claustrō: vel in ecclesia quiet^o: et rationē suggestioni demonis opponere: q̄ significat p̄ heliachim / qui erat sup domū dñi: qz ratio ē rex animę regens ipsam animā quę domus dei est: ad quā debet homo recurrere cum temptat: vt s̄m rationē iudicet et disceruat: nō s̄m carnem. Sobna autē cuius officiū / vt dictum est: erat scribere expensas regis et redditus: et ioabe cuius officiū erat scribere beneficia regi impensa: ppter hoc missi sūt: vt significet q̄ religiosus hō in tribulatione semp debet recollere quāta bona reddidit / imo dedit ei deus: quanta expendit p̄ ipso sanguinē. f. in cruce: et propitiū sanguinē: et martyrum: vt eū vocaret ad nuptias suas. Unde **Matth.** xxij. a. **Lauri mei. i. apostoli: et altitia occisa. i. martyres: venite ad nuptias.** Itē debet recollere quāta et quot bñficia sūmo regi ch̄risto tenet impedere / imo repēdere. Primū debet recollere: vt patientē mala sustineat: utpote q̄ iā mercedē habuit p̄ illis. Secūdo debet recollere vt mala illata non solū patienter sustineat sed gaudēt: sciens q̄ quęcūq̄ beneficia illi affluentissimo regi et largissimo impenderit / abundantissime remunerabunt ei: nō solū s̄m merita sed etiā longe supra. Qui em̄ aliquid sustinet ppter dñm / s̄generat ei. Un̄ per **Diere.** xv. c. cōquerit. Nō s̄generat nec s̄generat mihi quisq̄. **Et Sap.** x. d. Reddet de^o mercedem laborū sanctorū suorū: et deducet illos i via mirabili zē. **g** **Quę est ista fiducia qua confidis: aut quo cōsilio vei fortitudine rebellare disponis: Super quē habes fiduciā: quia recessisti a me: Diabol^o multū laborat vt religiosus cadat in accidiā: et deinde in desperationē ex cōsideratiōe suę debilitat. In accidiā laborat vt cadat: quia q̄diu homo vadit de virtute in virtutem: diabol^o quasi p̄icit sagittas suggestionum in incertū: sed postq̄ iā hō seder in vno loco et quiescit a bonis opib^o p̄ accidiā et torporē: diabol^o bñ scit vbi debet trahere et exercet sagittas suas sup eū q̄si ad signū. Un̄ **Thren.** liij. b. Posuit me quasi signū ad sagittā. **h** **Ecce confidis sup baculū arūdinē cōfractū sup egyptū: cui si inuisus fuerit hō: intrabit i manū ei^o et p̄forabit eā. Diabol^o dicit******

* homini q̄ nō

Eccl. 14. b. 23. q. 3. 4. 1. Et. finalis

videt penetratōa maxime qñ cōfracta est. a // Sic pharao rex egypti omnib⁹ q̄ cōfidit in eo. q. d. sic arundo p̄fracta appodiat̄ se sup eā / nō solum nō p̄dest sed etiā obest: sic pharao omnib⁹ q̄ sperat̄ in auxilio eius. Et vt omnē spem refugij auferret egechię z suis / subdit: b // Si respōderis / mihi o egechia: c

In dño deo nro cōfidim⁹ / ego z populus: sicut verū erat. Et cōuertit sermonē suū: d // Nōne ipse est dñs deus noster: e // Cui abstulit egechias excelsa: in q̄ bus plus diu cōsueuerat imolare: f // Et altaria / que fecerat echaq̄ pat̄ et. De ista demōstratōe excelsorū z altariū legit. iij. Reg. xviij. a. z ij. Paral. xxi. a. Et tñ qđ egechias fecerat causa religiōis / iste puerit̄ i sacrilegiū. g // Et dixit iudez. i. habitatorib⁹ altaz ciuitatū iudez a hierlm. b // Et hierlm. i. habitatorib⁹ hierlm. c // g // Gu d̄ tribui iuda: h // Et hierlm. i. bis q̄ erāt de tribu beniamin: q̄ hierlm erat i forte beniamin. i // Corā altari isto / solo adorabitis. .i. corā solo altari tēplis: q. d. ex q̄ tanta mala fecit egechias qđ dñm / nō debet cōfidere i eo. k // Et nūc. q. d. ex quo vides qđ tu non poteris resistere: l // Trade te dño meo regi assyrioz / spōtateq̄ anteq̄ capiar̄ inuit⁹. m // Et dabo tibi duo milia equoz. .i. rex dabit tibi: vel ego ex pre eius. n // Nec poteris ex te p̄bere. .i. ex gente tua: o

a sic pharao rex egypti omnib⁹ b q̄ cōfidit i eo. d si respōde ris mihi: in dño deo nro cōfi dim⁹: nōne ipse ē cui⁹ abstu lit egechias excelsa z altaria: e et dixit iudez z hierlm: corā al tari isto adorabit⁹: Et nūc i trade te dño meo regi assyri oz / z dabo tibi duo milia eq̄ rū nec pōterit ex te p̄bere ascē sores eoz. Et quō sustinebis

ascēsores eoz. i. q̄ sciāt ascēdere p̄dictos equos: qz iudei nō habebāt p̄suerudinē equitādī: Al q̄ audeāt. p̄pter phibitōnē legis de nō multiplicādīs equis: Deut. xviij. d. Vel q̄ va leāt. p̄f̄ debilitatē z imbecillitatē corpis. p // Et quō susti nebis faciē. .i. p̄sentīā: q // Iudicis vni⁹ loci. .i. p̄ncipis altari⁹ castri⁹ vel partis regni: r // Ex seruis dñi mei mi norib⁹: qñ tot sunt cū dño meo qđ nec etiā p̄sentīā vnus de minorib⁹ p̄ncipib⁹ regni sui posses sustinere: maxie cū nō ha beas qđ equitare audeāt vel sciāt vel possint. Et tñ dico qđ nō poteris sustinere: s // Si cōfidis i egypto. .i. in auxilio regis egypti. t // An q̄driga z i equitib⁹ / i quib⁹ abūdat egypt⁹: frustra supple cōfidis: v // Et p̄ qz: x // Nūc / exple tū ē: y // Nūc d̄ sine dño. .i. sine dñi p̄cepto: z // Ascēdi ad frā istā vt disperdere eā: q. d. nō sine p̄cepto dñi ascēdi vt disperdere eā. q. d. egypt⁹ nō poterit liberare te o egechia: qz dñs p̄cepit mihi vt venire huc z disperdere terrā hanc. Vel sic dico: qđ egypt⁹ nō poterit liberare te: v // Et nūc / si respōde ris: qz dñs liberabit te: w // Nūc d̄ sine dño. .i. sine dñi p̄ce pro: z // Ascēdi ad frā istā vt disperdere eā: q. d. nō: imo a // Dñs dixit ad me. .i. p̄cepit mihi: b // Ascēde sup frā istā iudez: c // Et dispde eā. Dērebat: Sed hoc dixit: qz forte audierat. p̄phatu esse ab esaia iudez fore vastandā p̄ re gē assyrioz. s. vij. d. In die illa rader dñs i nouacula acuta i bis q̄ trās flumē sūt i rege assyrioz. d // Et dixit heliachī z sobna z ioabe ad rapsacen. Isti erāt missi ad audiēda p̄ba ei⁹. e // Loq̄re ad seruos tuos. Seruos suos se di cūt ex hūilitate: si forte ex hoc mot⁹ temparet. f // Syra lin gua. .i. chaldeā. g // Intelligim⁹ em̄ / syra ligua: qz ytrisq̄ cois ē: dicit glo. Sed q̄re rogabāt eū loqui tūc syra lingua: h // Si em̄ cōmunis

homi⁹ qđ nō cōfidat se saluandū esse i religiōe: quā vocat baculū. p̄pter rigorē disciplinę z asp̄itatē vestitus: z arūdineū p̄pter vacuitatē z paup̄tatē rerū: cōfractū / qz hōiem exteriō rē. .i. corp⁹ frāgit p̄ ieiuniorū cōtinuatōnē: p̄ manualiū operū exercitatōnē: p̄ vigilariū p̄tractionē: p̄ virtualiū austeritatē. Egyptū etiā vocat eam. p̄pter mēgrozis multiplicis z tribula tōnū p̄sentīū inundatōnē. Egypt⁹ em̄ interpretat̄ mēgroz vel tenebz. Illū baculū dicit diabolus arūdineū qñ impotentē

sustētare: Dicit em̄ diabol⁹ sepe i corde homis / qđ hō nō pos set diu viuere tali cibo. p̄ferozantē etiā manū vocat eum / qñ reddentē inuirtē ad bñ opandū: p̄pter nimīā corpis debilitati onē / suggerēs sepe dolositatē z gulositatem sub spe pietatis. Exemplū de beato hilario: cui tantū suggererāt diabol⁹ qđ

faciē iudicis vni⁹ loci ex seruis dñi mei minorib⁹: d // Si cōfidis i egypto i q̄driga et i equitib⁹: et nūc nūquid si ne dño ascēdi ad frā istā vt disperdere eam: dñs dixit ad me: Ascēde sup terrā istā / et disperde eā. Et dixit heliachī et sobna et ioabe ad rapsa cen. Loquere ad suos tuos syra lingua: intelligim⁹ em̄

faciebat eū equitare z comedere bis z cōsue tudinē suā z sub specie boni: vt posset melius sustinere labozē: tandē ipse intēdebat eū du cere ad fornicatōnē: sicut cōfessus ē beato martino. b // Si re spōderi mihi / i do mino deo nro cō fidim⁹: nōne ipse ē cui⁹ abstulit egechi as excelsa: hoc est qđ suggerit diabol⁹: peccatū nō cōfidas qđ

possis misericordiā obtinere. Tñ Thren. iij. f. Lapsa est in lacū aia mea. .i. lapsus sū in pctm: et posuerūt lapidē obstina tōis sup me / ne resurgere possem: Immo etiā vbi nō ē pctm vult p̄bare diabol⁹ esse pctm: sic patet hic. Hoc iaculo marci me infestat diabol⁹ religiosos. .i. scia erronea. g // Et dixit iudez z hierlm: corā altari isto adorabit⁹. Ecce qđ iste fecerat causa religionis: diabolus impietati ascribit. k // Et nūc trade te dño meo regi assyrioz. Hoc ē qđ diabo lus sūme appetit / maxie i homie religioso: qñ tēptrauit de gu la / de auaricia: z non pōt p̄ hęc deuincere / recurrit ad supbiā: vt postqđ hō religiosus p̄tēnit paup̄tatē vicē / vilitatē habit⁹: saltē appetat dignitates z p̄latiōes. Tñ dicit: Trade te do mino meo regi: quasi saltē appete regnū z dominiū alioz. Propt̄ hoc cū diabol⁹ ad p̄mā mulierē tēptrandā accederet: credens qđ parū curaret de cibo z de diuitijs / statim cucurrīt ad elationē / dicens: Eritis sic dij: Gen. iij. a. m // Et dabo tibi duo milia equoz. Valde libēter p̄curat diabol⁹ reli giosis equos ad equitandū: vt sic mala faciāt / vel ad min⁹ ex tra claustrū sint: z faciāt min⁹ bonū: z tñ valde est abhomiā bile dño religiosus libēter equitās. Tñ Leuit. xi. c. Apupā qz z vesprilionē z omē de volucrib⁹ qđ gradif̄ sing q̄tuoz pe des erit abomiabile. .i. religiosus libēter equitās. Iste vespri lio volare videt / s̄ p̄nas nō habet: videt tñ volare. p̄pter ha bitū. Vesprilio in sero volat: sic tales in morte p̄mo tēp̄larī volūt. Vesprilio nō gradif̄: sic nec talis religiosus inf̄ scēla res saluat. n // Nec poterit ex te p̄bere ascēsores eoz. Diabol⁹ sepe irritat hōiem negādo et alicui⁹ potentīā vt ille tēp̄tē z capiat: cū tā illaqueat⁹ rete non pōt effugere. Ipse em̄ ē aucups sine qđ nō capif̄ aus. .i. religios⁹. Amos. iij. a. Nūc qđ cader auis i laqueū t̄re absq̄ aucupe: v // Et nūc nūc d̄ sine dño ascēdi ad frā istā vt disperdere eā: Diabol⁹ dicē se qñq̄ a deo missū: qz trāfigurāt se i angelū lucis. ij. Co rinth. xi. c. Ad disperdendū etiā se missum dicit: qñ suggerit homini derelictū se esse a deo: vt ab ipso auxiliū nō expectet. Multos socios hodie habet diabol⁹: qđ praua vānt cōsilia et nociua: z qñ a dño dicāt. Isti sunt pseudo p̄phete qđ phibent alios ab introitu claustrī / a contemptu mūdi sub spe: imo sub mēdacio melioris boni. Dicit em̄ sepe: Bonū est qđ remane artis in sculo: potestis magnū fructū facere z edificare eccle siā dei: et illuminare terrē partē magnā: Sed qđ intendāt de⁹ scit: z tñ nos etiā possum⁹ p̄cipere ex effectu. Matth. vij. c. A fructibus eoz cognoscetis eos. Quis em̄ hodie est ex quo adeptus ē qđ querebat p̄bendā vel p̄latiōnē qui nō p̄temptis aiab⁹ currat ad stercoza: Kar⁹ vel null⁹. De talibus pseudo p̄phetis loq̄t dñs: Diere. xxiij. d. Nō mittebā p̄phetas z ipsi currebāt. e // Loquere ad seruos tuos syra ligua: in telligim⁹ em̄. Si diabol⁹ loqueret̄ syra ligua qđ p̄ua est eius. .i. supba / bñ cognoscere / z nō falleret tot quot facit: qz iu daica lingua loquit: vt qñ malū suggerit sub specie pietatis. m // Nūquid ad dñm

Marginal notes on the left edge of the page, partially cut off.

C

Si enim communis erat: populus qui erat super murum benedixit eam. Sed dicendum quod communis erat contra ad litteratos iudeos et scribas: qui utramque linguam sciebant: non quantum ad laicos: sicut in principio ecclesie: greca lingua et latina communis erat clericis grecis et latinis. Ad discendum enim latinum: ponendo grecum desuper: et e converso. Hebraice loquebatur rapsaces ut asserit populo: quod fuerat icutere. **U**n dixit: **A**ne loqueris ad nos iudaice in auribus populi qui est super murum. **E**t dixit ad eos rapsaces: **U**nquid ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus: ut loquerer omnia verba ista et non potius ad viros qui sedent in muro ut comedant stercoza sua: et bibant vinam pedum suorum: et vobiscum? **E**t stetit rapsaces: et clamavit voce magna iudaice: et dixit: **A**udite verba regis magni: regis assyriorum: **H**ec dicit rex. **N**on vos seducat ezechias: quia ne loquaris ad nos iudaice in auribus populi: qui est super murum. **E**t dixit ad eos rapsaces: **U**nquid ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus: ut loquerer omnia verba ista et non potius ad viros qui sedent in muro ut comedant stercoza sua: et bibant vinam pedum suorum: et vobiscum? **E**t stetit rapsaces: et clamavit voce magna iudaice: et dixit: **A**udite verba regis magni: regis assyriorum: **H**ec dicit rex. **N**on vos seducat ezechias: quia

Dystice **U**nquid ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus: ut loquerer omnia verba ista: et non potius ad viros qui sedent in muro: ut comedant stercoza et bibant vinam pedum suorum vobiscum? Stercoza sunt spalta: que comedunt in claustris: et ananias: Act. v. a. **E**t abor: Josue. vii. d.

Hec enim sunt illa stercoza: de quibus apud Phil. ij. b. **O**ia arbitratu sunt ut stercoza: ut christi lucrificaret. Urina que est sex sanguis: est carnalis affectus que habet religiosi in parietibus. **H**ec sunt duo vitia que hodie religiosos maxime impugnant. **E**t stetit rapsaces: diabolus: et repulsi prima vice: tunc non recedit sed

Non poterit erueri vos: et non vobis tribuat fiduciam ezechias super domino dicens: **E**ruens liberabit nos dominus: non dabit civitas ista in manu regis assyriorum. **N**olite audire ezechiam: **H**ec enim dicit rex assyriorum. **F**acite mecum benedictionem: et egredimini ad me: et comedite vniuscuique vineam suam: et vniuscuique aquam cisterne sue: **N**on enim veniam et tollam vos ad terram que est ut terra vestra:

Tu puer sine accidia vigila dum ad resistendum. **J.** **P**et. v. b. **F**eres sobrius estote et vigilate in omnibus: quia aduersarius vester diabolus tamquam leo rugiens circumit querens quem deuoret: cui resistite fortes in fide. **U**n Ps. **E**cce non dormitabit neque dormiet qui custodit israel. **Q**uippe dicit **B**erni. quia non dormitabit neque dormiet qui impugnat israhel. **V. f.** de diabolo: **E**cce festinus velociter venit: non est deficient neque laborans in eo: non dormitabit neque dormiet

neque soluet cingulum renu et neque ruperit corrigia calciamenti eius: sagitte eius acute et oes acies eius exteri. **H**ec clamavit voce magna iudaice. **H**ereticus hodie loquitur iudaice. **T**heologie: **T**heologi autem a cortice. **i.** philosophice: **n**on ex materia preter se dicitur. **H**ec enim dicitur. **H**ec dicitur rex assyriorum. **D**iabolus se dicit regem magistrum et potentem: cum tamen sit pauper et miserimus. **U**n **B**art. iij. b. **H**ec omnia tibi dabo: si cadens adoraueris me. **N**on vos seducat ezechias: quia non poterit erueri vos. **Q**uod boni dicunt iherusalem: diabolus in malum interpretatur: et seductores vocat bonos: sicut et iudei dominum. **B**art. xxvij. g. **R**ecordari sumus quod seductor ille dixit dum adhuc viueret: post tres dies resurgens. **F**acite mecum benedictionem. **D**iabolus petit benedictionem: tamen iterum eius est repetere maledictionem. **E**t nota quod dicitur: **N**on est mecum: et non est mecum. **B**enedictionem solum illi facit: quia quibus bonis operibus intendit: et quibus etiam se munus signo crucis. **B**enedictionem autem cum diabolo facit: quia quibus malis operibus vacat: sed specialiter adulatorum. **U**n **P**s. **L**audate pactum: in desiderijs animae sue: et iugiter benedicite. **E**t nota quod pactum cum diabolo siue benedictio in se est ut eruat oculos dexteros: sicut dicitur. **R**egl. xj. a. **I**n benedictione vobiscum pactum: ut eruant oculos vestros. **S**atis enim permittit diabolus ut bona fiant: dum tamen sinistro oculo. **i.** mala intentione **E**t egredimini ad me. **D**iabolus semper monet egredi: fidelis anima semper vocat dominum ad ingressum. **D**ialu autem est egredi: quia vix regredit homo. **U**n **B**iere. xxij. c. **P**langentis est que egredit: quia non reuertetur. **H**oc sepe monet diabolus ut homo egrediat una religione et igrediat aliam. **P**rouer. xxvij. a. **S**icut auis transmigras de nido suo: sic vir qui relinquit locum suum. **E**ccl. x. a. **S**i spiritus potestatis habetis super te ascenderit: si videbit tibi quod posses difficiliore religionem sustinere: si dimittas locum tuum. **A**poc. ij. c. **T**ene quod habes ne alius accipiat coronam tuam. **E**t comedite vniuscuique vineam suam: et vniuscuique aquam cisterne sue. **S**uader diabolus vniuscuique comedere vineam suam. **i.** inebriationem temporalis loci ditatis. **E**t ficum. **i.** delectationem carnalis voluptatis. **E**t aquam. **i.** instabilitatem mundanę spiritus. **I**n vinea ista crescit vinum illud quod prohibet salomon dari regibus. **P**rouer. xxxj. a. **O** lamu el noli regibus dare vinum. **D**e quo **Deui. xxxij. e.** **D**e vinea sodo: mox vinea eorum: et de suburbanis gomorre: vna eorum vna felilis: et bora amarissimum: fel draconum vinum eorum: et venenum aspidum insanabile. **D**e ficu ista **B**iere. xxij. b. **F**icum bonas bonas valde: et malas malas valde: quia delectatio ubi bona est et spualis valde bona est: ubi mala est et carnalis pessima. **I**stud mada tum diaboli valde stricte obseruat auari et gulosi: de quibus bonis nullus comedit nisi ipsi. **H**ec tollam vos ad terram que est ut terra vestra

ferā vos ad terrā mediorū q̄ situ z cultu terrę iudeorū s̄ilis est z fertilitate etiā: tamē equalis nō iuenit̄ trę p̄missiōis. Ut ter/ ra vestra dic̄: vt libēt̄ acq̄scent. Unusq̄sq̄ em̄ terrā desiderat in q̄ nat̄ est. Et quia dix̄ erat: q̄ terra illa erat vt terra sua fer/ tilis: subdit de fertilitate ei⁹ dicens: **T**ransferā vos i terrā que est vt terra vestra. **a** **T**errā dico/ frumētū z vini: terrā panū z vinearū. i. q̄ abūdat in frumētō z vino z panib⁹ z vine/ is. **d** **N**ec cōtur/ bet vos ezechias: id ē ne suadēat vobis/ vti postea cōturbem̄: **e** **D**icēs: dñs libe/ rabit nos. q. d. hoc nō pot̄ esse: qz dñs ali/ arū regionū q̄ plures fuerūt: nō potuerūt li/ berare terras suas de manu dñi mei: vnde nec de⁹ vester q̄ solus est. **h** **U**bi dicit: **f** **U**bi quid liberauerūt dij gentiū. i. q̄s co/ lūt gentes/ itez plures sint. **g** **U**nusq̄sq̄ terrā suā de manu regis assyriorū: q. d. non. Ergo nec de⁹ vos liberare poterit. **h** **U**bi ē de⁹ emath. i. de⁹ anti/ ochie: **i** **E**t de⁹ arphat. i. q̄ colit̄ in arphat: **k** **U**bi est de⁹ sepharuaim: **l** **I**ste ciuitates sunt vicinę emath. i. anti/ ochie. Scdm̄ alios emath est ciuitas celestyzig: que nūc epi/ phania dī. Arphat aut̄ idē est qd̄ damasc⁹. Sepharuaim in plurali numero nomē est locorū: hic aliter p̄ ciuitate accipit̄. **m** **U**bi quid liberauerūt samariā dñj quos ante captiui/ tatē decem tribus coluerunt: de manu mea: q. d. non. **n** **Q**uis ē ex oib⁹ dñs frax istaz q̄ eruerit terrā suā. i. terrā i q̄ colebat/ de manu mea: vt eruat/ similit̄ dñs hierlm̄ de manu mea: q. d. si oēs dñj gētiū q̄ plures erāt nō potuerūt liberare frax in q̄ colebant/ de manu mea: mul/ to min⁹ dñs q̄ solus ē poterit liberare hierlm̄. **o** **E**t silue/ rūt. i. heliachim z sobna. **p** **E**t nō respōderūt ei vbi: ne forte verbis puocarēt eū ad blasphemādū deū. Vel forte dolore blasphemiaz p̄dicaz obmutuerūt. Et i hoc fecerūt fm̄ p̄siliū salomōis/ dicitis: **q** **N**ō rñdeas stulto iuxta stulticiā suam: **r** **P**rouer. xxvi. a. **p** **A**bandauerat em̄ eis rex. i. heliachim z sobna: **s** **D**icēs. i. p̄cipit̄: **t** **N**e rñdeatis ei. i. rapsaci: ne ille alernādo plura seduceret ip̄lm̄: vel maio/ res blasphemias inferret. **u** **E**t ingressus ē heliachim filius helchie qui erat sup domū: et sobna scri/ ba: et ioabe fili⁹ asaph acōmentarijs ad ezechiam scissis vestib⁹: et nū/ ciauerūt ei verba rapsacis.

Dylice

vt terra v̄a. Diabol⁹ nō nomiat terrā ad quā ducit⁹ est/ s̄ similitudinē p̄ponit: qz similitudo maī est deceptiōis: vt dicit Aug⁹. **a** **T**errā frumētū. i. mūdanḡ felicitatis/ voluptat̄ carnalis. De b̄ frumētō fit panis ille pessim⁹: de q̄ Prouer. ix. d. Panis abscondit⁹ ē suauior. **b** **E**t vini/ vane z inepte locūdirat. **c** **T**errā panū z vinearū: q̄ tñ nunq̄ possūt boiem satiare. **d** **U**bi est de⁹ emath z arphat: vbi ē de⁹ sepharuaim. Emath interpretat̄ formidās eos: z signi/ ficat subditos. Arphat/ sanitas vel saluatio: et significat pla/ tos. Sepharuaim/ libri ipsi vel litterati eoz: z significat cle/ ricos: oēs istos se gliaf̄ deuisse diabol⁹. Vel emath p̄fun/ ditas: z significat artificas. Arphat/ sanitas: z significat medi/ cos. Sepharuaim/ litterati eoz vel libri ipsi: z significat ad/ uocatos: quoz tota scia ē legere lras dñi pape. Om̄s isti nō liberāt subditos de manu diaboli: et ideo libeter pcurat dia/ bol⁹ q̄ habeant curā aiaz. Et h̄ est qd̄ dī. iij. Regl. xvij. d. Adduxit rex assyriorū. i. diabol⁹ de babilone: z de curba: z de bairb: z de emath: z sepharuaim: z collocavit eos in ciuita/

rib⁹ samarie. **o** **E**t nō rñderit ei vbi. **p** **I**ste ē mod⁹ de/ uincēdi supbos p̄ patientia. **q** **U**bi Poeta: **M**obile vincēdi genus est patientia. **r** **U**incit qui patit̄: si vis vincere/ discē pati. **s** **P**rouer. xliij. c. **N**e contendas cū pessimis. **t** **E**ccl. viij. c. **N**e stes cōtra faciē cōtumeliosi. **u** **I**n eodē. a. **N**e litiges cū homie linguato: z ne struas i ignē illi ligna. **v** **E**t. xxvij. b. **A**bstine te a lite: z minues p̄cā. **w** **H**ic est optim⁹ mod⁹ cōtra tēptatiōes dia/ boli/ non litigare cum eo. i. non turbari: et si imittat malas cogita/ tiōes: qz ex quo hō nō p̄sentit eis: nec turbaf̄ de eis/ diabol⁹ statim cessat. **x** **Q**uāto aut̄ hō plus turbaf̄: tāto ma/ gis latrat diabol⁹: sic canis quāto magis se defendit hō: tāto pl⁹ latrat: tamē semp̄ re/ sistendū est ei: z nunq̄ recipiēde sūt tēptatio nes ei⁹: nec ide oportet multū turbari: qz ipse nō p̄t p̄cā q̄nq̄: si solū vt hō turbe/ imittit illas: vt sic ipediat a bono z retrahaf̄. **y** **F**actū est cū audisset rex ezechias scidit vestimēta sua. **z** **S**cidit vestimēta sua/ suo iras/ cens peccato q̄ putabat affligi ciuitatē. **aa** **E**t seruās morē anti/ quoz/ quoz mos erat/ audita blasphemā scindere vestimēta sua. **ab** **E**t obuolut⁹ ē sacco/ deposita regali veste z pur/ pura: vt sic placatiozē inueniret dñm merito suę hūilitatis. **ac** **E**t intravit in domū **ad** **E**t factū ē zc. **ad** **D**ozalif: **ae** **I**n b̄ loco figurat̄ q̄lis debeat eē stat⁹ penitēt̄. **af** **P**rimo em̄ debet detestari z relinq̄re diaboli p̄pas. **ag** **S**ecūdo bonis optib⁹ anhelare. **ah** **T**ertio requir̄ p̄seuerā/ tiā: q̄ intrat dom⁹ dñi ad hūiēdū ei fidelit̄: vt sit hō i fuitio dei die ac nocte. **ai** **U**bi cū puer accedit ad baptisimū: primo querit̄ ab eo: **aj** **A**breuicias sathanz z oib⁹ p̄p̄is ei⁹: **ak** **E**cce p̄m̄. **al** **S**e/ cūdo q̄rif: **am** **C**redis in deū patrē omnipotentē zc. **an** **E**t tertio in/ troduct̄ i ecclesiā. **ao** **E**t h̄ est qd̄ dī hic: **ap** **E**t factū est cū audisset rex ezechias scidit vestimēta sua: **aq** **H**oc ē p̄ri/ mū. **ar** **D**e hoc dr̄. j. **as** **E**ldre. ix. a. **at** **S**cdi palliū meū nouū z tuni/ cā meā: z euulsi pilos capitis z barbē. **au** **R**egl. v. b. et. vi. f. **av** **S**cidit rex vestimēta sua. **aw** **J**one. iij. c. **ax** **R**ex abiicit vestimētū suū a se z indut⁹ ē sacco z sedit i cinere. **ay** **E**t obuolut⁹ ē sacco. **az** **E**cce secundum. **ba** **H**oc est contra illos qui pingunt se z ornāt vt vadāt ad ecclesiā/ habētes p̄nitētā in ore: z luxu/ riā vel superbā in vestibus. **bb** **O**buolutus dicit̄ qd̄ plus est q̄ indui ad carnē: vt bona etiā signa sint exterius. **bc** **D**e hoc etiā habet̄ Jobel. j. c. **bd** **E**gredimini z cubate in sacco. **be** **E**ster. iij. a. **bf** **D**ardocheus indutus est sacco. **bg** **A**udiāt b̄ clerici q̄ tenent̄ ozare p̄ subditis: qui pascunt̄ bonis que veniūt de patrimo/ nio crucifixi: quomodo exaudiet̄ eozum oratio in purpura et bysso: **bh** **R**eges z p̄ncipes z p̄phete/ quādo volebāt efficaciter **bi** **o**zare currebāt

4. Regl. 19. a.

Dozaliter

Et intravit in domum dñi: cōfuctes ad auxiliū oratiōis. Et misit heliachim q̄ erat sup domū: ⁊ sobnam scribā de istis p̄dictū est. Et seniores de sacerdotib⁹ quasi meliores elgēs inter bonos. Operos facies: nō stolis: s̄ in habitu miserabili. Et quo misit: e. Ad esaiā filium amos prophete. In. iij. Regl. xij. a. legit q̄ misit ad esaiā ppheta: sed hic qz esaias de se textū historiam ppheta sed filiū pphete se nominat. Et venerūt sui regē ezechie ad esaiā. Et dixerūt ad eū: nūcū ad esaiā: s̄. Hec dicit ezechias: nō dicunt rex sed solum ezechias: vt servet hūilitatē in nūcio. Et sequit cōquefio quā p ezechia fecerūt ante esaiā vt oraret p illis. Dies tribulatiōis/ exterioris. Et agustie rioris nre. Et correciōis/ diuine: l. Et blasphemieho/

Et. ppheta
Et. nō h̄y
ret angustie
et. rēceptiōis

Et intravit in domū domini. Et misit heliachim qui erat sup domū ⁊ sobnam scribā et seniores de sacerdotibus operos facies ad esaiā filium amos prophete: et dixerūt ad eū. Hec dicit ezechias. Dies tribulatiōis ⁊ angustie ⁊ correctiōis ⁊ blasphemie dicitur hęc: qz venērūt filiū vsqz ad partū: ⁊ virtus nō est parienti. Si quō mō audiat dñs deus tuus verbā rapsaces quem misit rex assyrioz dñs su⁹ ad blasphemādū deū viuentē: ⁊ exprobādū sermōibus quos audiuit dñs deus

Secūda pars

Tertīa pars

Et misit heliachim q̄ erat sup domū: ⁊ sobnā scribā: ⁊ seniores de sacerdotibus operos facies ad esaiā filium amos pphete. Ecce q̄lis debet esse familia platoz. Hoc est ⁊ multos q̄ cū boni velint vel esse v̄l credi: pessimā tñ habēt familiā: qd signū est fite sanctitatis dñoz. An Seneca. Eoposit miles cōpositā debet h̄e familiā. Dies tribulatiōis/ in corpe. Et agustie i aia. Et correctiōis/ dure increpaciōis a primis. Et blasphemie/ ab emulis. Ecce optima allegatio ad impetrādū apud deum. An em̄ hō tribulat in corpe ⁊ angustiat in aia ⁊ dure corripit ab amicis: et blasphemat ab emulis: tunc habet rectissimā causam clamādū ad deū: et cito exaudit. Unde Ps. Scdm multitudinē dolor meoz i corde meo: cōsolatiōes tue letificauerūt animā meam. Hoc est qd dicebat Job. xxx. c. Possederūt me dies afflictiōis. Possederūt dicit q̄si p totū. Quia venerunt filij vsqz ad partū: ⁊ virt⁹ nō est parienti. Hoc ē verbū oim somnatorz: q̄ q̄nos parturiūt p viginti annos ppositū intrandi claustrū: vel tale aliqd: nunq̄ tñ habēt virtutē parienti: ⁊ sepe moriunt in partu corpaliter ⁊ spūalit cū rachele: q̄ mortua est in partu in ephrata. Ephrata fructifera v̄l fertilis interpretat: ⁊ significat abundantia spale: p qua et in q̄ multi hodie parturiētes bonū ppositū moriunt. Leua ḡ orationē p reliquijs q̄ repte sūt. Leua oio p bonā opationē. An Thren. iij. c. Leuimus corda nra cū manib⁹ ad deū. Leua oio etiā p hūilitatē. Eccl. xxxv. d. Oio hūilitatē se nubes penetrabit. Debet leuari sp̄ oio: vt sit p celestib⁹: Deprimūt em̄ orationē q̄ petit terrena. Ne timeas a facie verborū que audisti: quib⁹ blasphemauerūt pueri regis assyrioz me. Ecce qd dñs imputat nob factā suā reputat. Thren. xv. d. Qd vni ex ministris meis fecistis mihi fecistis. Luc. x. c. Qui vos spernit me spernit. Ecce ego dabo ei spiritū. Dñs dat q̄q̄ eis qui cōpamunt simplices spiritū. i. audaciā insurgendi in potentes: vt tunc corruant: et sic p pena simplicitū puniunt: sicut patet de amasia rege iuda: qui mādauit ioas regi iisrael. Veni ⁊ videam⁹ nos: ⁊ cōtritus est ab eo. iij. c. Regl. xij. b. Abacuk. j. c. Tūc mutabit spirit⁹ eius ⁊ ptransibit de simplicibus ad potentes ⁊ corruet. Reuersus est autem rapsaces: et inuenit regem assyriozum aduersus lobnam. Lobna/ albor aur cādidatio: ⁊ significat innocētes cōtra quos dicit ois diu p̄lat. Lachis autē que

uertet ad frā suā/ a fra sancta recedēs ⁊ vadēs cōtra eū: ⁊ post in chaldā. Et corruere eū faciā gladio filioz: In terra sua: in templo. s. dei sui adorantē. Duo dicit q̄ desiderabat audire: ip̄sū. s. a piculo liberandū: et hostē suū in fra sua moriturū. m. Reuersus ē autē rapsaces/ de hierusalē: n. Et inuenit regē assyriozū aduersus lobnā/ p̄lantē suple. Au dierat em/ rapsaces: p̄ quia pfect⁹ eēt sennacherib⁹: q̄ de lachis/ illa capra vbi rapsaces dimiserat eū.

Et audiuit ozare/ currebant ad faccū: clerici autē nō stri ad argentū. De q̄ bus Soph. j. c. Disperierūt oēs inuoluti argēto. Judith. iij. c. Induerūt se sacerdotes cilijs. Et intravit in domū dñi: Ecce terrū. Relicto enim peccato post bonū opus inceptū/ p̄t homo intrare in domū dñi tanq̄ recōciliatus tuus. Leua ḡ orationē p reliquijs que reperte sunt. Et venērūt serui regis ezechie ad esaiā: ⁊ dixit ad eos esaias: Hec dicitis dño vestro. Hec dicit dōmin⁹: Ne timeas a facie verborū q̄ audisti: quib⁹ blasphemauerūt pueri regis assyriozū me. Ecce ego dabo ei spiritū et audiet nunciū: ⁊ reuertet ad terram suā: et corruere eū faciā gladio in terra sua. Reuersus est autem rapsaces: et inuenit regem assyriozum aduersus lobnam. Audierat enim quia pfect⁹ esset de lachis:

Et misit heliachim q̄ erat sup domū: ⁊ sobnā scribā: ⁊ seniores de sacerdotibus operos facies ad esaiā filium amos pphete. Ecce q̄lis debet esse familia platoz. Hoc est ⁊ multos q̄ cū boni velint vel esse v̄l credi: pessimā tñ habēt familiā: qd signū est fite sanctitatis dñoz. An Seneca. Eoposit miles cōpositā debet h̄e familiā. Dies tribulatiōis/ in corpe. Et agustie i aia. Et correctiōis/ dure increpaciōis a primis. Et blasphemie/ ab emulis. Ecce optima allegatio ad impetrādū apud deum. An em̄ hō tribulat in corpe ⁊ angustiat in aia ⁊ dure corripit ab amicis: et blasphemat ab emulis: tunc habet rectissimā causam clamādū ad deū: et cito exaudit. Unde Ps. Scdm multitudinē dolor meoz i corde meo: cōsolatiōes tue letificauerūt animā meam. Hoc est qd dicebat Job. xxx. c. Possederūt me dies afflictiōis. Possederūt dicit q̄si p totū. Quia venerunt filij vsqz ad partū: ⁊ virt⁹ nō est parienti. Hoc ē verbū oim somnatorz: q̄ q̄nos parturiūt p viginti annos ppositū intrandi claustrū: vel tale aliqd: nunq̄ tñ habēt virtutē parienti: ⁊ sepe moriunt in partu corpaliter ⁊ spūalit cū rachele: q̄ mortua est in partu in ephrata. Ephrata fructifera v̄l fertilis interpretat: ⁊ significat abundantia spale: p qua et in q̄ multi hodie parturiētes bonū ppositū moriunt. Leua ḡ orationē p reliquijs q̄ repte sūt. Leua oio p bonā opationē. An Thren. iij. c. Leuimus corda nra cū manib⁹ ad deū. Leua oio etiā p hūilitatē. Eccl. xxxv. d. Oio hūilitatē se nubes penetrabit. Debet leuari sp̄ oio: vt sit p celestib⁹: Deprimūt em̄ orationē q̄ petit terrena. Ne timeas a facie verborū que audisti: quib⁹ blasphemauerūt pueri regis assyrioz me. Ecce qd dñs imputat nob factā suā reputat. Thren. xv. d. Qd vni ex ministris meis fecistis mihi fecistis. Luc. x. c. Qui vos spernit me spernit. Ecce ego dabo ei spiritū. Dñs dat q̄q̄ eis qui cōpamunt simplices spiritū. i. audaciā insurgendi in potentes: vt tunc corruant: et sic p pena simplicitū puniunt: sicut patet de amasia rege iuda: qui mādauit ioas regi iisrael. Veni ⁊ videam⁹ nos: ⁊ cōtritus est ab eo. iij. c. Regl. xij. b. Abacuk. j. c. Tūc mutabit spirit⁹ eius ⁊ ptransibit de simplicibus ad potentes ⁊ corruet. Reuersus est autem rapsaces: et inuenit regem assyriozum aduersus lobnam. Lobna/ albor aur cādidatio: ⁊ significat innocētes cōtra quos dicit ois diu p̄lat. Lachis autē que

B

Dotaliter

Ps. 39

Et. 35. 4

* interpretat sibi met

Et audiuit sennacherib: **De tharacha rege ethi-**
opie dicentes nuncios: hoc. f. dicentes: **Egressus est**
tharacha: **Et pugnet aduersum te o sennacherib.**
Et cum audisset sennacherib: **Adiuit nuncios ad**
ezechiam ne forte ezechias confortaret ppter recessu ei: **Et ut**
eos qd virib no cepe
rat sermone terretet
dicēs: **Hec di-**
cens ezechie regi
iudg loquētes vti
dicentes/ alia lita.
Et sūt sba sennache-
rib ad nuncios suos. b
Non te decipiat
de tu. i. fiducia quā
habes in deū tuū o tu
ezechia: i. In quo
deo tu cōfidis/ di-
cēs: nō dabit
hierim in manu re-
gis assyrioz. For-
sitan rapsaces retule-
rat et quō ezechias cō-
fortabat p m. ij. Pa-
ral. xxxij. b. Locu ē
ezechias ad eos dicēs:
Et irit agite r cōfor-
tami: nolite timere/ et
ne pauens regē assy-
rioz. **Ecce tu au-**
diti oia q fecerūt
reges assyrioz/ pa-
tres scz r antecessores
mei. **Quib rris**
q subuertēt tē. f. decē tribuū r alijs: n
Et tu poterit
liberari/ sol/ cū ali nō poterit: q. d. nō poteris. Si dicit
q liberaberis a dño: o **Quid eruerūt eos dii gen-**
tium. f. cultores suos: **Eos dico. p. Quos subuerterūt**
patres mei. i. reges assyrioz. f. q. **Goā nomē est ciuita-**
tis: **Et aran/ nomē est alteri: **Et resep/ nomē alte-****
ri: **Et filios eden/ oriētalis regiōis: **Qui erāt in**
thalasar/ nomē est ciuitatis. **Ubi ē rex emath. i. anti-**
ochie: **Et rex arphat/ ciuitas est damasci: **Et rex**
yrbis sepharuaim/ ciuitas ē vt dicit ē pmo. a **Ana r**
ana/ gentes sunt: vel fm alios ciuitates. Septuagita. Ana/
na vel anagaua. q. d. sicut isti nō poterūt liberari p deos
suos/ qn pēs mel capient eos: sic nec tu effugies man^o meas.
****Et tulit ezechias libros de manu nuncioz r legit****
eos. i. epistolās. **Et ascendit in domū dñi/ cōtra sen-**
nacherib/ solita arma arripēs. **Et expādit eos corā**
dño. f. libros p̄dictos/ qñ ostēdens dño opprobria r blasphe-
mias q scripta erāt in illis. **Et orauit ad dñm. Ante**
hoc etiā ascēderat: sed nō legit orasse: qz p peccatis suis me-
tuebat b fore: dicēs: **Dñe de^o: **Et exercituū/ hoim r**
angeloz: **De isrl. i. iudaei p̄li que specialit tibi i p̄m**
peculiarē elegisti. **Qui sedes sup cherubin: qz inter**
cherubin obumbzantia p̄pitiatoz. i. tabulā qua arca dñi te/
gebat dabat r̄sua: vel qz apparebat tibi gl̄ia dñi cū descēderet
in tēplo. **Tu es de^o sol^o oim regnoz t̄re/ nō tm iudē**
vt credit sennacherib. **Tu fecisti celū r t̄ra/ de nihilo:**
ln q̄ apparet magna potētia tua. Ergo/ m **Inclina dñe**
aurē tuā r audi/ exaudtendo: **Ap̄i oculos tuos/ et**
vide/ miserēdo: **Et audi oia verba sennacherib**
vindicando sup eū. Verba dico/ p **Quē misit ad blas-**
phemādū deū viuētē. i. te q sol^o es de^o viuēs. **Ve-**
re em dñe desertas fecerūt reges assyrioz/ r̄as p̄di-
ctas: **Et regiōes earū: qñ sūt possūt facere nobis/ nisi**
tu defendas nos. **Et dederūt deos earū igni. i. deos**
p̄dictoz/ r̄az igne p̄buserūt. Nec mirū si b poterāt. **Nō**
em erāt dii s̄ opa manuū hoim/ scilicet. **Lignū. i.********

idola lignea: **Et lapides. i. idola lapidea. **Et tō/ cō-****
minuerūt eos/ p̄dictos deos ligneos r lapideos reges as-
syrioz. **Et nūc dñe de^o n̄ salua nos d manu ei^o. i.**
sennacherib: **Et sic/ cognoscant oia regna t̄re: qz**
tu es de^o sol^o cū. i. libaueris nos de manu regis assyrioz:
qz om̄s dii
* interpretat sibi met
iā cepat: qz singlares
facile capiūt. **Quā-**
quā eruerūt eos dii
gentiū qz subuer-
terūt patres mei:
goā r̄c. **Goā int-**
prat nux vel amygdā-
lū: r significat patien-
tes: qz patientia extra
amara est/ int^o dulcis
sicut nux. Aran/ laus
frumenti: et significat
doctores et p̄dicato-
res: qz frumētū. i. do-
ctria laudat. **Ubi Ecē**
xlviij. c. Sapientā eoz
narrāt p̄li. **Resep/**
ūctas mēsurē: r signi-
ficat abstinentes q in-
equalis mēsurē r s̄ri-
ctē sūt sibi. **Eden/ diu-**
tiē vel delitiē: r signi-
ficat in epulis gl̄iātes.
Thalasar/ app̄hētio
p̄ncipis: r significat
aliozū correctiones.
Ana/ donū v̄l gr̄ifica-
tiō: r significat gr̄ias deo agētes. i. cōtēplatiuos. **Ana/ iniqu^o**
vel iniquitas: r significat actiuos: **De quib^o dicit Ecē. xliij. c.**
De illo est iniquitas virti q̄ mulier benefaciēs. **Emath/ alta**
p̄funditas: r significat logicos. **Arphat/ sanitas v̄l saluatio:**
r significat medicos. **Sepharuaim/ litterati ipsorū/ vel libz**
sp̄i: r significat aduocatos. **Om̄s istos se gloriāz diabol^o de/**
cepisse. **Patientes sepe deuincit diabol^o p̄ nimā remissionē:**
doctores r p̄dicatores v̄l p̄ vanā gl̄iāz/ v̄l p̄ ambitionē: absti-
nētes p̄ auariciā r nimā tenacitatē: epulones p̄ pd̄galitatē r
gulositatē: rephensozes r correctozes aliozū p̄ nimā austeri-
tatem: cōtemplatiuos multoties p̄ torporē: actiuos p̄ curio-
sitatē: logicos p̄ quest̄ionū inutilitū/ inuestigationē: medicos
p̄ medicināz incertariū exhibitionē: aduocatos p̄ allegationū
fallitatem r parocinorū infidelitatē r salario: um sup̄fluita-
tem r pauperū excoziationē. **Dich. iij. a. **Comederūt carnē****
populi mei: r pellē eozū desup excozauerūt. **Et tulit**
ezechias libros de manu nuncioz: r legit eos: r
ascēdit in domū dñi: r expādit eos corā domino:
Et orauit ad dominū. **Liber diaboli/ cōscientia est pec-**
catoz: quā debet homo auferre de potestate eius p̄ peccatū
detestationē. **Et tūc debet in domū dñi ascendere p̄ boni de-**
sideriū r amorē: et libros legere in cōspectu dñi. i. cōscientiā
sacerdoti detegere p̄ cōfessionē: r tandē orare p̄ satisfactionē:
Oratio em̄ ps est satisfactiōis. **Uere em̄ dñe deser-**
tas fecerūt reges assyrioz terras. **Demonēs desertos**
faciūt frenos/ nō celestes. **Uere. viij. f. **Deuozauerūt terrā****
r plenitudinē ei^o: v̄bē r habitatores ei^o. **Jobel. ij. a. **Quasi****
hor^o voluptatis terra corā eo r post eū qñ solitudo deserti.
****Et dederūt deos earū igni. **Demonēs dederūt deos******
terraz. i. platos terrenos q̄ terris r possessiōib^o vacēt acqui-
rendis r defendendis/ nō animab^o: igne luxuriē/ cupiditatis/
ambitiōis/ t̄re/ gule: alios alijs/ r plures plurib^o. **Nō em̄**
erant dii sed opa manuū hominū. **Caueant plari qui**
nō sunt vere dii. i. qui nō sunt vocati in p̄lationem a deo: sed
opera manuū hominū: qui scz ab hominib^o ppter aliquam
carnalitātē vocati sunt: qñ tales cōminuet sennacherib. i. dia
m 3 * bolus r cōburet

Doraliter
B
Et lapis
Decem genera
hoim gl̄iaf dia-
bolus decepisse

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Et audiuit sennacherib', 'De tharacha rege ethiopie', 'Et pugnet aduersum te', 'Et cum audisset sennacherib', 'Adiuit nuncios ad ezechiam', 'Et ut eos qd virib no cepe rat sermone terretet', 'dicēs: Hec dicens ezechie regi iudg loquētes vti dicentes/ alia lita.', 'Et sūt sba sennacherib ad nuncios suos.', 'Non te decipiat de tu. i. fiducia quā habes in deū tuū o tu ezechia: i. In quo deo tu cōfidis/ dicēs: nō dabit hierim in manu regis assyrioz.', 'For-sitan rapsaces retulerat et quō ezechias cōfortabat p m. ij. Paral. xxxij. b. Locu ē ezechias ad eos dicēs: Et irit agite r cōfortami: nolite timere/ et ne pauens regē assyrioz. Ecce tu auditi oia q fecerūt reges assyrioz/ patres scz r antecessores mei. Quib rris q subuertēt tē. f. decē tribuū r alijs: n Et tu poterit liberari/ sol/ cū ali nō poterit: q. d. nō poteris. Si dicit q liberaberis a dño: o Quid eruerūt eos dii gentium. f. cultores suos: Eos dico. p. Quos subuerterūt patres mei. i. reges assyrioz. f. q. Goā nomē est ciuitatis: Et aran/ nomē est alteri: Et resep/ nomē alteri: Et filios eden/ oriētalis regiōis: Qui erāt in thalasar/ nomē est ciuitatis. Ubi ē rex emath. i. antiochie: Et rex arphat/ ciuitas est damasci: Et rex yrbis sepharuaim/ ciuitas ē vt dicit ē pmo. a Ana r ana/ gentes sunt: vel fm alios ciuitates. Septuagita. Ana/ na vel anagaua. q. d. sicut isti nō poterūt liberari p deos suos/ qn pēs mel capient eos: sic nec tu effugies man^o meas. Et tulit ezechias libros de manu nuncioz r legit eos. i. epistolās. Et ascendit in domū dñi/ cōtra sennacherib/ solita arma arripēs. Et expādit eos corā dño. f. libros p̄dictos/ qñ ostēdens dño opprobria r blasphemias q scripta erāt in illis. Et orauit ad dñm. Ante hoc etiā ascēderat: sed nō legit orasse: qz p peccatis suis metuebat b fore: dicēs: Dñe de^o: Et exercituū/ hoim r angeloz: De isrl. i. iudaei p̄li que specialit tibi i p̄m peculiarē elegisti. Qui sedes sup cherubin: qz inter cherubin obumbzantia p̄pitiatoz. i. tabulā qua arca dñi te/ gebat dabat r̄sua: vel qz apparebat tibi gl̄ia dñi cū descēderet in tēplo. Tu es de^o sol^o oim regnoz t̄re/ nō tm iudē vt credit sennacherib. Tu fecisti celū r t̄ra/ de nihilo: ln q̄ apparet magna potētia tua. Ergo/ m Inclina dñe aurē tuā r audi/ exaudtendo: Ap̄i oculos tuos/ et vide/ miserēdo: Et audi oia verba sennacherib vindicando sup eū. Verba dico/ p Quē misit ad blasphemādū deū viuētē. i. te q sol^o es de^o viuēs. Vere em dñe desertas fecerūt reges assyrioz/ r̄as p̄dictas: Et regiōes earū: qñ sūt possūt facere nobis/ nisi tu defendas nos. Et dederūt deos earū igni. i. deos p̄dictoz/ r̄az igne p̄buserūt. Nec mirū si b poterāt. Nō em erāt dii s̄ opa manuū hoim/ scilicet. Lignū. i.

qđ om̄a dii aliay nationū facere nequiuerūt. a Et misit esaias filiꝰ amos ad egechiā dicens p̄ nūcios: b Dicit dñs deꝰ israel: respōdens peritiōi tuę o tu egechia: c Pro quibꝰ rogasti me de sennacherib rege assyrioz. i. cōtra eū ⁊ negociū eiꝰ. d Doc ē verbū qđ locur̄ ē dñs sup eū. i. sententiā d̄ eū: vt sup accipiatur opprelliue. e Desperit te: o sennacherib. f Subsnauit te: nolens tibi apire portas suas vt ceterę gentes: sed vll̄ pendens minas tuas. s Virgo filia sion. i. hierlm: que dicit filia sion: quia ipsa defendebat a monte sion. Virgo: qz cultu idolorum incorrupta. Uel: virgo: qz a dño diligebat sic spōsa d̄go a spōso. Subsnatio ista pōt itelligi sc̄ta: qz nūcj egechię noluerūt respōdere nūcjis eiꝰ. s. xxxvi. d. b Post te fugientē: i. aduebit caput v̄go filia hierusalē: qz cū paucis fugies: centū octogintaquę milibꝰ de exercitu tuo interfecit. Et accipit hic p̄ eodē filia sion ⁊ filia hierlm. Uel d̄go filia hierlm: d̄ plēbs inferiozis ciuitatis: filia sion: plēbs supiozis. k Cui exprobrasti: o sennacherib. q. d. nō mibi: sed deo. Et sunt verba egechię vel ppheteꝝ i p̄sona eiꝰ. l Et quem blasphemasti p̄ seruos tuos. m Et sup quē exaltaſti vocē tuā: clamādo alte: ⁊ cōmīnādo. n Et leuasti altitudinē oculoz tuoz: ex supbia: Propriū em̄ est supbię supcilia erigere. Et r̄idet egechia: s. v. p̄ba i p̄sona eiꝰ. o Ad sanctū isrl̄: nō ad me supple eleuasti oculos. p In manu seruoz tuoz exprobrasti dño: nō mibi. Interf. Nō tua p̄ria manu: vt maior esset arrogantiā. Scđm hoc videt qđ maior peccatū esset verberare vl̄ interficere hoīem p̄ aliū qđ per seipsum: qđ falsū est. Sol. In opprobrijs maior est arrogantiā p̄ aliū facere qđ p̄ seipsum: in factis econtrario. Si in casu maiꝰ peccatū posset esse facere p̄ aliū: vt si aliqđ faceret verberari aliqūē p̄ viliſimū gartiōnē. In manu. i. in potestate: modus est loquēdi sicut ibi: Altra ⁊ mors i manibꝰ lingue. q Et dixisti: o sennacherib: p̄ te vl̄ p̄ suos. Forsitā em̄ hęc p̄ba qđ sequunt dixerat rapſaces: sed buculq; a p̄ba referuata sūt. r In multitudine qdrigay meay ego ascēdi altitudinē monū. q. d. q̄ alyis difficillima ⁊ impossibilia s̄ ego feci: qz curribꝰ meis mōtana iudę ascēdi. s Juga libani: ascēdi supple. i. sūmirates siluay. Libanꝰ em̄ p̄ nemoze solet poni. Uel sic. Juga libani: destrua supple. i. colligationes ⁊ laquearta templi qđ erat de lignis libani: t Et succidā excelsa cedroz eiꝰ: in siluis: vel in templo: ad literā. Uel sic: Succidā excelsa cedroz eiꝰ. i. excelsa regna eiꝰ: vel potētes in sublimi dignitate cōstitutos. v Et electas abietes illiꝰ: ad literā: vel potētes reges iudęis parētes. x Et introibo altitudinē sūmitatis eiꝰ. i. qđ in ea summū ē ⁊ altissimū. i. tempū ⁊ domū regiā. y Saltū carmeli eiꝰ. i. p̄m qđ vberiora terre incolit. Et nota qđ hic vbiq; ponit p̄teritū p̄ futuro: s̄ p̄sumēs qđ certꝰ

Et misit esaias filius amos ad egechiā dicens: Hęc dicit dñs deꝰ israel: Pro quibus rogasti me de sennacherib rege assyriozum: hoc est verbū qđ locur̄ est dñs super eum: Desperit te: subsnauit te virgo filia sion: post te mouebit caput virgo filia hierusalē. Cui exprobrasti: ⁊ quē blasphemasti: ⁊ super quē exaltaſti vocē tuā: et ileuasti altitudinē oculorū tuorū: et dixisti: In multitudine quadrigay meay ego ascēdi altitudinē montium libani: et succidā excelsa cedrorū eius: ⁊ electas abietes illiꝰ: ⁊ introibo altitudinē sūmitatis eiꝰ: saltū carmeli eiꝰ.

Et. t. mouit

Prouer. 18. d.

Bozaliter

* bolus ⁊ cōburet. e Desperit te: subsnauit te v̄go filia sion: post te mouebit caput v̄go filia hierusalē. Virgo ista aīa fidelis est spōsa christi: que p̄mo filia sion p̄ sollicitā sui custodiā i via: deinde filia hierlm p̄ adeptiōnē eterne pacis i patria. Ista p̄mo despicit diabolū: eiꝰ suggestiōnē respūedo: deinde subsnat eum: secreta eius atq; cōfiliā p̄ cōfessionē detegēdo: p̄ eū mouet caput: bonis operibus insitēdo: vel de tribulatiōibꝰ q̄s ille ingerit mel sugēdo et alios ad opa bona cōmonēdo. r In multitudine qdrigay meay ego ascēdi in altitudinē monū. Verba sū diabolū: qui gloriat̄ se subiecisse sibi altitudinē p̄latoꝝ.

Et nota qđ sunt tres currus diaboli. Pr̄mꝰ est malitię: secūduꝰ luxurię: tertius auaritię. Et habet vnusq̄s hoz q̄tuor rotas. Pr̄mꝰ curꝰ rotę sunt seuiciā: impatiētia: audaciā: impudētia. Iste currus est valde volox ad effundendū sanguinē: qui nec innocētia sistit: nec patientia retardat: nec timore refrenat: nec inbibet pudore. Trahit aut̄ duo bus admodū pnicibꝰ equis: ⁊ ad oēs pnicie parissimis: frena potētia ⁊ seculari pōpa. Porro p̄sident duobus eqs aurigę duo: timor et liuoz. Liuoz quidē potentiā: timor autē pompā agit: dicit Berr̄. Itē terrenę quidē iumentū potētię: nōne iuidia agit: qđ quibusdā liuozis hincinde calcaribꝰ su-

quē exaltaſti vocē tuā: et ileuasti altitudinē oculorū tuorū: et dixisti: In multitudine quadrigay meay ego ascēdi altitudinē montium libani: et succidā excelsa cedrorū eius: ⁊ electas abietes illiꝰ: ⁊ introibo altitudinē sūmitatis eiꝰ: saltū carmeli eiꝰ.

spitione vitę decedendi ⁊ metu succubendi: Itē Berr̄. Luxurię currus quadriga voluit necessariorū ingluuie ventris: libidine: coitꝰ mollicie vestitū: oçij soporisq; resolutiōe. Trahit autē duobus equis: p̄sp̄itate vitę: ⁊ abūdantia rerum. Equis istis p̄sident duo: ignauię ⁊ poroz et infida securitas. Auaricia ho quattuor rotis vebit̄ virtiozū: que sūt pusillanimitas: inhumanitas: mortis obliuio: cōtempus. Porro iumenta trahētia: tenacitas ⁊ rapacitas. Et his amobus vnus auriga p̄sident: ardoz habēdi: Sola siquidē auaricia: qm plures cōducere non patitur: vno est cōrenta ductore: et iste flagris vitur acerrimis: libidine acquirēdi: ⁊ metu amittēdi. In p̄mo curru sedebat iecabel. iij. Regl. xxi. c. In secūdo sacerdores: Dantel. xij. b. In tertio anania ⁊ saphira vxoz eius: Act. v. a. Est etiā triplex currus dñi. Pr̄mꝰ patiētię: secūduꝰ pudicitię: tertiuꝰ charitatis. Pr̄mꝰ currus sūt rotę quattuor: scz benigna temporalis administratio: operosa infirmantiū cōpassio: temptatozū blanda cōsolatio: iniuriarū leza toleratio. Secūdi currus rotę sunt: abstinentia cibi corporalis: mundicia mentis: aspitas vestis: assiduitas laboris. Tertij ho currus rotę sunt: celus dei: amor: pr̄mi: maceratio carnis: deuotio vel liquefactio cordis. Pr̄mꝰ curꝰ duobus equis trahit: qđ sūt miscōia i hilaritate: ⁊ sollicitudo de reddēda ranōe. Vñ Roma. xij. b. Qui p̄gest i sollicitudine: q̄miseret i hilaritate. Secūdi curꝰ equi sūt infirmitas corporalis ⁊ iopia tēporalis. Tertij curꝰ equi sūt bñficiā dñi iā exhibitā: et adhuc exhibēda. Pr̄mꝰ curꝰ auriga ē fortitudo: secūdi mortis assidua cōsideratio: tertij māsuētudo. In curru patiētię sedebat lob: sic patet i libro eiꝰ p̄ totū. In curru pudicitię: eunuchꝰ: Act. viij. g. In curru ho charitatis: belias. iij. Regl. xix. c. qđ celo celatꝰ ē p̄ domo dñi. Et nota qđ curꝰ diaboli p̄trarij sūt curribus dñi. Curru em̄ charitatis opponitur curru auaritię: curru pudicitię: curru luxurię: curru patientię: curru malitię. Item quadriga diaboli est suggestio: delectatio: cōfensio: opus. Uel cogitatio: locutio: opus: psuetudo. Iſtis quadrigis cōminat dominꝰ Naum. ij. d. Succidā vsq; ad summū qua drigas tuas. s Juga libani. Libanus. i. candidatio: vnde iuga libani significant collegia innocentiū: que valde n̄itit̄ diabolus subuertere. t Et succidā excelsa cedrozū eius. Cedrꝰ alta arbor est: ⁊ significat p̄latoꝝ: quos hodie diabolus succidit: dum p̄ securim litigioꝝ ⁊ causarum separar̄ eos a folijs p̄dicationū: ⁊ fructibus animay. v Et electas abietes illius. Pavimentū templi de tabulis abietinis erat: vsñ abies pōt significare subditos. Hodie em̄ diabolꝰ ⁊ p̄latoꝝ ⁊ s̄ditos ⁊ fere oēs trahit: ⁊ etiā p̄nentes. x Et introibo altitudinē sūmitatis eius. Sūmitas ecclesię p̄lati sūt: sed altitudo sūmitatis curia romana: quā vtrū hodie diabolus intrauerit: a fructibꝰ ipsis potestis cognoscere. y Saltū carmeli eiꝰ. Carmelꝰ interpretat̄ sc̄ntia circūcisōis: ⁊ significat clericos: maxie aut̄ theologos.

* quoz saltū. i.

Et. teluati

E

Et. tearnis

Triplet currus dē

plumens qm cert⁹ esset qd oia ista faceret: sicut pphete ponebant pteritū p futuro: pphetali certitudine. **A** Ego fodi puteos: et bibi aquam. q. d. ego. posui facere puteos qm ero i obsidiōe: vt bibā aquā de eis: qz tant⁹ erit exercit⁹ vt fluenta exsiccat: et ideo puteos aque inopia faciet. **B** Et exic-

cavi vestigio pedis mei: qm exercit⁹ qd meū est: et me⁹ est: **C** Oēs riuos aggerū. i. ppos villarū circa hierlm: vt ad litterā: fluuios capozū. **D** Quid nō audisti. Vō cōuertit dñs sermonē ad pphetas: et pcpue ad elias: qm nō miremi si pph me⁹. i. decē trib⁹ captiuatus est: qz istud nequaquā factū est vtrib⁹ sennacherib: sed mea voluntate: q tanto tempore ppheta amos futurum hoc pdixi: qz sē ist⁹ captiu⁹ migra-

ret de tra sua: Amos vij. c. qd iste sennacherib factū suis vtribus inaniter gloriāf. **U** dicit: Nūquid nō audistis: in spiritu o vos pphete: **Q**ue olim. i. ab eterno: **F**ecerum ei. i. pdestinauerim ei futurū: **E**x dieb⁹ antiqis. i. ab initio: **E**go plasmaui illd. i. facere disposui et puidi malū. i. qd p sennacherib inferri: nō in b q malū: sed in b q iustū est. i. nō inquātū a sennacherib male illarū: sed inquātū ppo p peccatis iuste inflatum. **E**t nūc: id est paulo ante **A**dduxi: cōminatā captiuitatē super decē tribus: Solū em octo anni trāserūt postq⁹ captiuitate fuerant decē trib⁹ vsq⁹ ad tempus illud. **E**t factū est i eradicationē colliū cōpugnātiū. i. pncipiū q inter se discordabāt et pugnabāt: Alij em volebant se reddere: alij rebellare: et de hoc erat discordia inter eos. **E**t i eradicationē ciuitatū munitarū. **H**abitatores earū. i. ciuitatū munitarū: **B**reuiata manu. i. retracta manu mea. i. defensiōe ab auxilio eoz. **L**otremuerūt: nimia ciuū multitudiē et pte rē assyrio veniere: qz **C**ōfusi sūt tremore. **F**acti sūt sic fenū agri. i. cito cōsumpti sic fenū: **E**t gramē pascue. i. herba q mēse impedir: segetib⁹ se circūuolendo et impediendo ne crescant: et vocat⁹ tremna. Et nota q nō cōpar decē trib⁹ vineq⁹ vt oliue sed infructuosas: vt notet p hęc q erant inutiles. **E**t facti sūt velut herba tectorū q crescit sup tecta: **Q**ue exaruit anteq⁹ maturesceret: p defectu humoris: ad litterā. Et puerit dñs sermonē suū ad sennacherib: **H**abitacionē tuā. i. babylonē: dicit Interlū. Sed cōtra. Ipse erat rex assyrie: cui⁹ metropolis erat ninieue. Solutio. Reuera metropolis assyrie erat ninieue: sed ipse erat monarcha assyriozū et chaldeoz: et ideo quib⁹ habitabat in babylōe que erat de regno ei⁹: postea tñ trāsata ē monarchia ad chaldeos. **E**t introitū tuū: in terrā iudoz: **E**t egressū tuū: de terrā iuda: **E**go cognoui: id est pphas cognoscere fecit et annunciare. **E**t cognoui: ad litterā: infantia tuā cōtra me cū fureres aduersū me: qm dixisti: Quis de⁹ poterit vos liberare de manu mea. s. xxxviij. d. **S**upbia tua ascendit i aures meas: qm dixisti: Ascēda in celū sup astra celū: et ero sicut altissimū. s. xliij. d. **P**onā g circulū i naribus: et frenū i labijs tuis: q. d. sic bubal⁹ i naribus: anulo: et equ⁹ i labijs freno domat: sic te indomitū et infrenū domabo. q. d. nō te ampl⁹ sustinebo: vt scias te h nō vtrib⁹ tuis potuisse: sed arbitrio meo. **D**erebant em impię gentes et infructuose arbores: vt p te qm p securum succiderent. **E**t reducā te in viā p quā venisti: qz oēs p qz venerat de pdar⁹ fuerat: p alios qz sūt spoliare pposuerat: redire nō potuit: sed qm cū solis decē euasit: ideo p loca yasta et inuitata

redijt: vt null⁹ eū fugientē psequi potuisset. **E**t tradūt hebrei caput et barbā illi rasā in ignominia: et ideo ignomiose legit⁹ reuersus in trā suam: sicut qd de eo pphauerat elias. s. vij. d. **I**n die illa radet dñs i nouacula acuta i his q sūt trās flumē i rege assyrioz caput et pilos pedū et barbā vniuersā. **L**ibi aut: sba sūt pphete ad ezechiam: **D**oc erit signum libera-

tionis tue. q. d. tertio anno recedet a te sennacherib in terrā suā: nō redit⁹: **E**go autē pdico tibi qd facies B anno: et qd secūdo: vt cū videris hęc impleta: scias verū esse qd pdixi t tertiō. **L**omede hoc anno. i. pmo anno q sennacherib iuit in egyptū: **Q**ue spēte nascitur. **S**eptuaginta autē q pus seueras. i. iij. **R**egū. xix. f. dñ: qd repperis: et totū in idē redit. **I**mmimente em messe

z egressum tuū / et introitū tuū ego cognoui: et infantia tuam cōtra me. cum fureres aduersum me: supēbia tua ascendit in aures meas. **P**onam ergo circulū i naribus tuis / et frenum in labijs tuis: et reducā te in viā per quā venisti. **L**ibi autē hoc erit signū: **C**omēde hoc anno quę sponte nascitur: et in anno secundo pomis vescere: **I**n anno autē tertio semināte et metite: et plantāte vineas et comedite fructum earum.

irruerāt assyriē et vastauerūt segetes / vineas / et oliuetas: s que dā int vngulas equoz cōculantiū euaserāt: q collegerūt iudei post recessū rapsachs. **D**e qb⁹ dicit septuaginta: **C**omede B anno q pus seueras. **I**te ezechias psciuit aduentū assyrioz: nō vnde cūq⁹ pgregauerat victualia et reposuerat i hierlm. **E**t de istis dñ in libro regū: **C**omede hoc anno qd repperit. **I**te de cōculantis in trā que dā spēte et sine labore hoim ger minauerāt: **E**t de his dñ hic: **C**omede hoc anno q sē dō te nascunt. **E**t i anno secūdo pomis vescere: vt sūm libzū Regū: **C**omede q spēte nascunt: qd idē est. **S**ecūdo em anno dū sennacherib moraret in egypto vastās cā: qz iudeis tā defuerāt pdicta victualia: dñs valde abundatē mltiplicauit eis q sponte gignit humus: et hęc vocat cōi noie portio: **E**t de istis vixerūt secūdo anno. **I**n anno aut tercio: occaso exercitu sennacherib: et ipso fugato: **S**emināte et metite: eodē anno: **E**t plantate vineas: q vastate sūt ab assyris. **E**t comedite fructū earum. i. vinearū.

* quozū saluū. i. infructuosos: q multi sūt: intrauit diabolus. **E**go fodi et bibi aquā. **F**odi diabolus frenos p gallū cupiditatē: vt eibat aqz gfe. **O**m̄. sē. xxvi. c. legit q abraā mortuo: obstruxerūt palestini puteos ei⁹ i plētes humo. **E**t de hō dñ iudib. vij. b. **P**one custodes foriū vt nō hauriat ex eis: et sine gladio inficiat eos. **E**t exicauit vestigio pedis mei oēs riuos aggerū. **I**stud intēdit diabol⁹ valde deficcare riuos scripturay: riuos lachrymaray: riuos etiā gfaray. **S**equit⁹: **F**acti sūt sic fenū agri: q cito marcescit: q ad cōcupiscētia vite carnis. **V**ñ. i. xl. b. **O**is caro fenū. **E**t gramē pascue: q ad cōcupiscētia oculoz: q pascit cupidos nec tñ satiat. **E**t herba tectorū: q in alto crescit et nunq⁹ fructū facit: q ad supbiā vite. **P**onā g circulū i naribus tuis et frenū i labijs tuis. **C**ircul⁹ iste dei potētia significat: q nec hz pncipiū neq⁹ finē. **F**renū qd de ferro fit: significat hois patiētia: qz sic ferrū oia domat metalla: sic patiētia oia supat. **H**ares diaboli q cōcauē sūt: significat suggestiōes occultas: **L**abia ei⁹ significat suggestiōes apas. **I**n naribus q diaboli ponit dñs circulū: qm potētia sua q etna enō habēs pncipiū neq⁹ finē: cōhibet ei⁹ astutiā seducēdi. **I**n labijs aut ei⁹ frenū ponit: qm dat hois patiētia et fortitudinē: ei⁹ tēptatiōib⁹ resistēdi. **C**omede hoc anno q spēte nascunt. **P**rim⁹ ann⁹ hois ē culpę: secūd⁹ gfe: tert⁹ gfe. **I**n pmo g anno comedit hō q spēte nascūt. i. mala opa q vltro se offert. **I**n secūdo ann⁹ q sūt odorifera vesca. i. bonis opib⁹ delectat. **I**n tertio aut q pus seuerat: sic dñ. **R**egū. xix. f. quia tūc reddi⁹ immēsitā gar: dnozū sūm exigentiā meritozū.

Et mittet id qd saluatu fuerit de domo iuda. i. in tribu iuda: b. Et qd relictu est in agris vel seminib: c. Abitter radices deorsu: et faciet fructu sursum. i. abundanter faciet fructu sicut arbor: que quanto pfundius mittet radices: tanto altius faciet fructum. Et sic: Et mittet qd saluatu fuerit de domo iuda: et

Et. reliquu
Et. no bz
tmittet
Et. tradice

Et. introibit

Et mittet id qd saluatu fue- rit de domo iuda: et qd reli- ctu e: mittet radices deor- sum: et faciet fructu sursum: qz de hierlm exhibut reliqui- e: et saluatio de mote sion: Ze- lus domini exercituu faciet istud. Propterea hec dicit dominus de rege assyrioz: Non intrabit ciuitate hanc: et non iaciet ibi sagitta: et non occupabit ea clypeus: et non mittet in circuitu ei aggerem. In via qua venit: per ea reuertet: et ciuitate hanc non ingrediet: dicit dñs. Et ptega ci- uitate ista vt saluet ea ppter me

Et mittet id qd saluatu fue- rit de domo iuda: et qd reli- ctu e: mittet radices deor- sum: et faciet fructu sursum: qz de hierlm exhibut reliqui- e: et saluatio de mote sion: Ze- lus domini exercituu faciet istud. i. dilectio et miscdia qua dñs bz erga vos: no merita vta. Et nota qz ppter h pdicit hec ppha: qz ipsi valde timebat de fame. Propt h aut ita vicinu signu ostedit: vt postqz viderint ppinquu: credant et remotu. s. Propterea: qz dñs tantu vos celat et diligit: h hec dicit dñs de rege assyrioz. i. sennacherib. Non intra- bit ciuitate hanc. i. hierusalē: quous obsideat ea. k. Et no iaciet ibi sagitta: vnde queqz occidat. l. Et no oc- cupabit ea clypeus. i. non ponet clypeu suu sup muros: sic fit in ciuitate q capte sut: m. Et no mittet i circu- tu eius aggerem. i. no implebit fossata quous diu obsideat ea. n. In via q venit per ea reuertet: et ciuitate hanc no ingrediet: dicit dñs: cui credendu est. o. Et ptegam ciuitate ista vt saluet eam ppter me. q. d. dñs: istud fa- ctu ppter clementia mea: no ppter merita vta: sed ppter ho- noze meu ne videar inuisu: tradedo fidelē regē et ciuitate qua elegi. p. Et ppter dauid seruu meu. i. meritis et pib: dauid: vel ppter pmissionē factā dauid. Et p hoc notat ali- qs ibi fuisse fide et ope heredes dauid. q. Egressus e aut angel: dñi: de padiso: ad h forte faciendu. Ad. Egress: qz apparuit vbi pñs no apparebat esse. r. Et percussit in ca- stris assyrioz cetū octoginta qñqz milia: de dei pote- na sine vulnere occidit et i puluere redegit. s. Et surrexerit mane: sennacherib et pauci de exercitu suo. s. m. decē: vt di- cūt hebrei. t. Et ecce oēs. i. sere tor: exercit: v. Cada- uera mortuoz. i. mortui erāt. x. Et egress: e: et abiit: ex- iudea. y. Et reuert: e: sennacherib rex assyrioz: i tra- sua: Et habitauit i ninive: i q erat habitatio ei: et sedes regni. a. Et factu e: cu adoraret i teplo nersach deū suū: forte qz p tres annos no fuerat i tra: pñs iuerat ad te- plu dei sui: sic solēt facere pegrini qñ veniūt de pegrinatioe: et monachi qñ veniūt de via: tāqz forte grāf reddiūt deo suo de h q no erat mortu: cu aliqs de exercitu: credēs se liberatu p eū a morte: et cucurrerat ibi pñs ad vidēdu regē. b. Ad- ramelech et sarasar filij ei: i illo tumultu: percusserūt eū gladio. Datte istoz mortua: duxerat sennacherib alia vxo- re: ex q filiu habebat asaraddo. Et qz magl diligebat secūda: tō voluit filiu ei asaraddon substituere i regnu: sup q indignati isti duo: ad qs ptinebat regnu: occiderūt patrē. Vel pñs alios pquirebat sennacherib qre de: su: no iuuerat eū: et credēs eū offensū sibi: volēs ipsū placare: pmittebat q pdictos filios ipsi offerret: si ipse h ratū vellet hie. Qd illi audientes timebāt intfici ab eo: occiderūt eū. c. Fugerit: timore asaraddo fris

sui qui is ceperat regnare: d. In tra ararath. i. armense. e. Et regnauit asaraddon filius eius p eo. Iste fuit asaraddon qui misit cultores i samaria: ne inculta remaneret: liij. Regl. xvij. d.

Et mittet id qd saluatu fuerit de domo iuda: et qd relictu est in agris: et faciet fructu sursum. Sola hūllitas saluat hoīem. Vñ hie of: Qd saluatu fu- erit mittet radices deorsu: p hūllitate: Et faciet fructum sursum: p exaltationē. Unde Luc. xvij. c. Qui se exaltat hūllita- bit: et q se hūlliat exal- tabit. Prover. xv. d. Bñs pcedet hūllitas. Propterea hec dicit dñs de rege assyrioz: Non intra- bit ciuitate hanc: p male cogitatiois imis- sionē. Et no iaciet ibi sagitta: vñ vulneref aia p malū pñsū vñ delectationē. l. Et no occupabit ea clypeus. i. no ponet ibi signū tanqz cepit ea p mali opis ppetrationē. m. Et no mittet i circuitu ei aggerem: vñ capta teneat aīas p malā cōsuetudinē. n. In via q venit: per ea reuertet. Hoc fit qñ hō suggestitōib: diaboli no pñent: tūc em reuer- tit diabol: p via q venit. Qñ aut pñent hō: tūc trāsit p me- diū hoīem. Vñ Esa. li. g. Incuruare vt trāscam. q. Egres- sus e angel: dñi: et percussit i castris assyrioz: cetū oc- toginta qñqz milia. Angel: iste significat christu: q e angel: magni pñlij. s. fr. b. s. m. septuaginta. Qui i iudicio egrediet ad iudicandū: et pcutiet diabolu et oēs malos sga ozis sui: qñ di- cet: Ite maledicti i ignē eternū: Darth. xxv. d. s. Et sur- rexerūt mane. Boni semp erāt i mane iocūdītatis: in ma- ne pspiratis: i mane pñitatis. t. Et ecce oēs cadauera mortuoz. Hoc e qd of in fine hui: libri: Egredient et vide- bāt cadauera viroz q puaricati sūt i me. a. Et factu e: cu adoraret i teplo nersach deū suū: adramelech et sa- rasar filij ei: percusserūt eū gladio. Nersach interpret- tenera tēptatio: Tūc facile occidit diabol: qñ tenera e tēptatio. Et nota qz duo filij sui occidit eū: adramelech. i. sola regē vel decoz regni siue indutus aut regnator: decozus: et sarasar pnceps tribulationis: vñ elatio angustie. b. I sūt filij diaboli. Primo em habuit vñs p natura: qñ decozē regni celestis ha- buit i sua creatioe. Cōsequēt habuit secūda p culpa: qñ fact: e pnceps tribulatiois et inferni i sua pceptatioe. Occidit autē ab ist: qz a nob effugat p tēptationē decozis celi: et tribula- tiois inferni. Hec duo occidit eū. Expo. Ca. XXXVIII.

Doralit

Et. tranqz
Et. toia

4. Regl. 14
1. Paral. 31

In diebus illis egrotauit ezechias rex. In capitulo isto post morte sennacherib agit de egrotatione ezechie. Et diuidit istud capitulu quasi in sex ptes. In prima parte dicit de egritudine ezechie. In secūda quō venit ad eū esaias: annūciās ei q mortuū erat: ibi: Et introi- uit ad eū. In tertia de fletu et oratioe ezechie: ibi: Et puer- tit ezechias faciem suā ad parietē. In quarta de redi- tu esaiē ad nūciandum ezechie q reciperet sanitatem: ibi: Et factu est verbū dñi ad esaiam. In quinta de signo da- to ezechie suē curatiois: ibi: Hoc aut tibi erit signū. In sexta de gratijs ezechie p sanitate reddita: ibi: Scriptura ezechie etc. Dicit g: In diebus illis: in quib: i. mor- tuus e sennacherib. Et egrotauit ezechias: qz scabie et vlcibus ppter

In diebus illis egrotauit ezechias rex. In capitulo isto post morte sennacherib agit de egrotatione ezechie. Et diuidit istud capitulu quasi in sex ptes. In prima parte dicit de egritudine ezechie. In secūda quō venit ad eū esaias: annūciās ei q mortuū erat: ibi: Et introi- uit ad eū. In tertia de fletu et oratioe ezechie: ibi: Et puer- tit ezechias faciem suā ad parietē. In quarta de redi- tu esaiē ad nūciandum ezechie q reciperet sanitatem: ibi: Et factu est verbū dñi ad esaiam. In quinta de signo da- to ezechie suē curatiois: ibi: Hoc aut tibi erit signū. In sexta de gratijs ezechie p sanitate reddita: ibi: Scriptura ezechie etc. Dicit g: In diebus illis: in quib: i. mor- tuus e sennacherib. Et egrotauit ezechias: qz scabie et vlcibus ppter

In diebus illis egrotauit ezechias rex. In capitulo isto post morte sennacherib agit de egrotatione ezechie. Et diuidit istud capitulu quasi in sex ptes. In prima parte dicit de egritudine ezechie. In secūda quō venit ad eū esaias: annūciās ei q mortuū erat: ibi: Et introi- uit ad eū. In tertia de fletu et oratioe ezechie: ibi: Et puer- tit ezechias faciem suā ad parietē. In quarta de redi- tu esaiē ad nūciandum ezechie q reciperet sanitatem: ibi: Et factu est verbū dñi ad esaiam. In quinta de signo da- to ezechie suē curatiois: ibi: Hoc aut tibi erit signū. In sexta de gratijs ezechie p sanitate reddita: ibi: Scriptura ezechie etc. Dicit g: In diebus illis: in quib: i. mor- tuus e sennacherib. Et egrotauit ezechias: qz scabie et vlcibus ppter

Doralit

* Et Basili.

Ulcibus ppter ingratitudinē percussit eū dominus: a **U**lcibus ad mortē: qz morbo regio laborabat / qui dicit lupus / carnes consumens: Unde fm naturā erat egritudo lgralis. Et dicunt bebrzi qz ppter hoc egrorauit: qz post incredibilem victoriam de rege assyriorū nō reddidit deo grates debitas: sed in supbia elatus est. **b** **E**t introiuit ad cum esaias filius amos pphete: vbi iacebat infirmus. **c** **E**t dixit ei esaias ecce hic: dicit dominus: **d** **H**ec dicit dominus: **e** **D**ispone domui tue: i. indica quis succedet tibi i regno: **f** **Q**uia morieris tu: de hac infirmitate. **g** **E**t dicebat hoc fm causas inferiores qz hoc exigerant. **h** **E**t nō viues in futuro cū dno. Et ita duo comitatus hic ppha: mortē pntē. s. z futurā: z hoc p eo qz nō satis fecit: qd semp in talibus subaudiendū est. **i** **E**t cōuertit ezechias faciē suā ad parietē: tēpli vlt domus sue: z h fecit nē gemitū audiret: vel lachrymā ei viderent. **k** **O**bscuro dñe memento ad dñm z dixit: **l** **O**bscuro dñe memento queso quomō ambulauerim corā te in veritate / non in falsitate vel vanitate. Nec est arrogantia qz recolat ezechias bona opa sua: sed est prudētia. Sicut em̄ grauis culpa est homini sibi arrogare qd non est: sic culpa nulla est si humiliter dicat qd bonū est. **m** **E**t in corde pfecto / integro nō diuiso: nō claudicās post idola: sicut multi alij reges. **n** **E**t qd bonū est in oculis tuis: i. placitum coram te fecerim. **o** **P**ater em̄ eius achaz cultū dñi oino abiecerat: ita qz nullus omino intrabat templū: z de altari gneo horologiū fecerat: z cultū idolorū valde dilatauerat. Sed ezechias oino hęc destruxit: z cultū domini plene restituit: et serpentē etiā gneum quē iudei adorabant in gabaon cōminuit. **p** **E**t fleuit ezechias fletu magno: qz nō habebat aliquē filiū: vnde posset impleri pmissio facta dauid. s. De fructu vētris tui ponam sup sedem tuā. **q** **E**t factū est verbū domini ad esaiā: dicens: p̄us qz egredere mediā parietē atrij: **r** **A**de z dic ezechie: egroranti: **s** **H**ec dicit dñs deus dauid patris tui: cui pmissione desideras z opa sectari: **t** **A**udisti orationē

re: Dies solennis ē: ego nolo relinquere hospitium meū. Unde Apoc. j. c. vii. Johannes: Fui in spiritu dominica die. Sed multi sunt histriones: qui hospitia sua libenter relinquūt. Cū Proverb. vij. b. de mala muliere dicitur: Non valens in domo sua consistere pedibus suis. Hanc domum malū est relinquere ppter insidiantium hostiū multitudinē. Luc. x. c. Domo qdā descendebat a hierusalem in hiericho z incidit in latrones. Secūdo ppter temporis dati ad operandū pditionē. Eccl. xii. b. Nō te p̄tereat paritula dici bonę. Tertio propter amicorū vitandum scandalū et offensionem: id est angelorū z sanctorū. Unde beatus Berni. Vereor: ne nostram desideriam quādoqz abhorrentes angeli cum indignatione recedant: z vnusquisqz nostrū cito cum gemitu dicere incipiat: Longe fecisti nos a me: posuerūt me abominationē sibi. Huius domū debem⁹ puidere: p̄mo ipsā a fordid⁹ mūdando. Unde Ps. Lauabo p singulas noctes lectum meū. i. per singula peccata conscientia meā. Secūdo ipsam orando. j. Zachab. iij. g. Orauerūt faciem templi coronis aureis: id est spe misericordię dei. Tertio ipsam sollicitē custodiendo. Abacuk. ij. a. Super custodiam meā ego stabo. Secūda domus est familia: cui debet homo puidere eam recte gubernando z corrigendo. Propter hoc em̄ percussus est heli: quia familiā suam remisit corripere peccantem. j. Regl. iij. d. Tertia domus est corpus: cui puidere debet homo necessaria ministrando. Eccl. xxxij. d. Virga z onus asino: passus et disciplina z opus seruo. Quarta domus est paradisus: cui debet homo puidere locum suū in ea sollicitē custodiendo. Unde Apoc. ij. c. Tene qd habes ne alius accipiat coronā tuam. **b** **E**t cōuertit ezechias faciē suā ad parietē. **c** **C**onverti ad parietē est peccata p̄p̄ta ad memoriā reuocare. **d** **P**ariēs ē carnis fragilitas. **e** **A**nt. ij. c. En ipse est post parietem nostrū. **f** **C**uius cōsideratio maxime pficit ad salutem. **g** **U**nde Gregori⁹. Nihil adeo valet ad domā carnis desidia: sicut cogitare qualis ipsa caro futura est mortua. **h** **E**t orauit ad dominū z dixit: **i** **O**bscuro domine memento queso quomō ambulauerim corā te in veritate z in corde pfecto: z quod bonū est in oculis tuis fecerim: **k** **E**t fleuit ezechias fletu magno. **l** **H**ic ostendit qz vnus sit ser⁹ cordis. **m** **D**ixerat ppheta ezechie: **n** **M**ortieris tu z nō viues: **o** **E**t cōtinue post fletū dicit ei: **p** **E**cce ego adijciā annis tuis quidecim annos. **q** **S**imile etiā legit. ij. **r** **R**egl. xij. d. ex quo dixit dauid ad nathan: **s** **P**eccauī domino: **t** **S**tatim respōsum est ei: **u** **D**ñs quoqz transiit peccatū tuū: **v** **N**ō mortieris. **w** **R**egl. xiiij. c. dixit dauid ad angelū pcutientem: **x** **E**go sum qui peccauī. **y** **E**t statim dictū est ei a ppheta: **z** **A**scende: et constitue altare dño. **aa** **R**egl. xij. g. **ab** **A**chab licet esset pessim⁹ / audita cōminatōe helie: **ac** **S**cidit vestimēta sua z operuit cilicio carnē suā. **ad** **E**t licet esset ficta pgnitētia: vt dicit Glo. sup **ee** **E**zech. tamē dixit dñs helie: **ae** **V**idisti certe achab humiliatū corā me: quia tūc humiliat⁹ est mei causa non inducā malū in diebus illius. **af** **S**imiliter **ag** **J**ong **ah** **J**ong **ai** **d** **p**eperit dñs ninuittie: qz operi sunt sacco. **aj** **S**equitur: **ak** **H**ec dicit domin⁹ deus dauid patris tui. **al** **D**avid **am** **c**omemoraf: qz exēplar fuit humilitatis / mansuetudinis / timoris / spei / z abstinentiē. **an** **H**umilitatis: vñ cū reprehendisset eum nichol de h qz saltasset et nudasset se corā dñi. **ao** **R**egl. vi. d. **ap** **r**idit: **aq** **T**uū dñs: qz ludā z iūda: hiam plus qz factus sum. **ar** **M**ansuetudinis: vt patet in māfuetā toleratiōe maledictionū semet. **as** **R**egl. xvi. c. **at** **T**imoris: qz cū tantus esset: z in tantis temptatiōib⁹ firmus stetit: nihilomin⁹ cecidit: qd valde debet nobis timorē incutere. **au** **U**ñ **av** **G**reg⁹. **aw** **D**avid cadentē nemo **ax** **p**sumat. **ay** **S**pei:

unda pars

St. ppheta

de pe. d. i. r. c. Gobson

Tertia pars

Ps. 137

Quarta pars

Doraliter

videtur de re

edio amoris.

unda pars

Multipler

domus

Ps. 114

Ps. 87

Ps. 6

Tertia pars

Quarta pars

Esaię
Ulcibus ppter ingratitudinē percussit eū dominus: a
ad mortē: qz morbo regio laborabat / qui dicit lupus / carnes
consumens: Unde fm naturā erat egritudo lgralis. Et dicunt
bebrzi qz ppter hoc egrorauit: qz post incredibilem victoriam
de rege assyriorū nō reddidit deo grates debitas: sed in sup
bia elatus est. **b** **E**t introiuit ad cum esaias filius amos
pphete: vbi iacebat infirmus. **c** **E**t dixit ei esaias ecce hic:
dicit dominus: **d** **H**ec dicit dominus: **e** **D**ispone domui
tue: i. indica quis succedet tibi i regno: **f** **Q**uia morieris
tu: de hac infirmitate. **g** **E**t dicebat hoc fm causas inferio
res qz hoc exigerant. **h** **E**t nō viues in futuro cū dno. Et ita
duo comitatus hic ppha: mortē pntē. s. z futurā: z hoc p eo qz
nō satis fecit: qd semp in talibus subaudiendū est. **i** **E**t
cōuertit ezechias faciē suā ad parietē: tēpli vlt domus sue: z
h fecit nē gemitū audiret: vel lachrymā ei viderent. **k** **O**
bscuro dñe memento ad dñm z dixit: **l** **O**bscuro dñe memento
queso quomō ambulauerim corā te in veritate / non in falsitate
vel vanitate. Nec est arrogantia qz recolat ezechias bona opa
sua: sed est prudētia. Sicut em̄ grauis culpa est homini sibi
arrogare qd non est: sic culpa nulla est si humiliter dicat qd
bonū est. **m** **E**t in corde pfecto / integro nō diuiso: nō
claudicās post idola: sicut multi alij reges. **n** **E**t qd bonū
est in oculis tuis: i. placitum coram te fecerim. **o** **P**ater em̄
eius achaz cultū dñi oino abiecerat: ita qz nullus omino
intrabat templū: z de altari gneo horologiū fecerat: z cultū
idolorū valde dilatauerat. Sed ezechias oino hęc destruxit:
z cultū domini plene restituit: et serpentē etiā gneum quē
iudei adorabant in gabaon cōminuit. **p** **E**t fleuit ezechias
fletu magno: qz nō habebat aliquē filiū: vnde posset impleri
pmissio facta dauid. s. De fructu vētris tui ponam sup sedem
tuā. **q** **E**t factū est verbū domini ad esaiā: dicens: p̄us qz
egredere mediā parietē atrij: **r** **A**de z dic ezechie: egroranti:
s **H**ec dicit dñs deus dauid patris tui: cui pmissione desideras
z opa sectari: **t** **A**udisti orationē

Audiui orationem tuam. i. exaudiui: **Et** vidila chrymā tuam. i. asperi p̄tritionē z deuotionē tuā. **Ecce** ego adijciā sup dies tuos d̄ndecim annos. Sed nōne tūc mētū? fuit elatas: q̄ dixerat eū esse morturū: P̄terea si hoc viderat p̄p̄ba in speculo eternitatis: viderat ibi falsū. Irē fm hoc vi-

B Al. lachrymas tuas

Audiui orationem tuā: et vidila chrymā tuā. **Ecce** ego adijciā sup dies tuos quidē d̄ndecim annos: z de manu regis assyrioz eruā te: z ciuita tē istā: z p̄tegā eā. **Hoc** autē

nō esse morturū: sed hoc nō ostēdit d̄ns esaie: Scdm autē causas inferiores erat ibi scriptum: ezechia esse morturū: et hoc ostēdit d̄ns esaie. Nec mētus est: nec dixit falsū elatas: nec murata ē p̄sciētia dei. **Uñ** d̄s Breg. hic i. Glo. q̄ de? sentētia murata nō cōsiliū. Irē alia Glo. q̄ sic incipit: Cui sile: minue subuertet: dicit: d̄no nō mutāte sententiā. **Et** Breg. dicit hic cōtrarium q̄ d̄ns mutat sententiā nō p̄siliū. **Solutio.** Sententiā q̄nc accipit p̄sensu exteriorū s̄boz: z sic accipit Breg. **Q̄nc** dicit ipsa dispositio dei: z sic nō mutat: sicut dicit alia Glo. **Hoc** autē idē accipiendū est: vt dicit Billibert. q̄ de? mutat sententiā. i. verboz sensum. Sed hoc n̄bil videt: q̄ hec verba: morturis tu z nō viues: eundē sensum habēt aū z post. **Et** d̄ndecim q̄ sensus verboz triplicē habet cōparatiōnē. **Unā** ad rem significatā: aliā ad vocem significantē: tertiā ad intellectū audiētis verbū. **Primo** mō mutat? ē sensus verboz: q̄ ipse res in se mutatē sunt: sed nō in dei p̄silio: **Ma** turā em̄ que iā in rege defecerat: sciebat d̄ns se reparaturā ad orationem z lachrymas eius: et ita sentētia. i. ipse res mutatē sunt: sed nō dei cōsiliū. **Secūdo** autē mō z tertio nō est mutatus sensus verboz: q̄ idē intelligit illis verbis q̄ ante. Sed querit etiā Billibert. **Cū** p̄phete legāt in speculo eternitatis: quō ezechia morturū erat ibi scriptū: cū non esset verū: **Et** soluit ad hoc: q̄ ezechia esse morturū nō erat ibi scriptū simpliciter: sed ezechia esse morturū fm causas inferiores: et hoc erat verum: et hoc vidit elatas: z hoc intendebat dicit: licz nō exp̄ressisset verbōten: ideoq̄ p̄pheta nō dixit falsū: licz dominus rem aliter ordinauerit: sic si aliquis videret cecū z diceret de eo: **Iste** amplius nō videbit: etiā si cecus postea ex dispositio dei reciperet visum: nō p̄pter hoc esset mentis: qui dixerat hoc: nec dixisset falsum fm intentionē suam. **Quid** autē sit p̄pheta viderē in speculo eternitatis: disputatōi relinquit. **Ecce** ego adijciā sup dies tuos: quib? victurus eras: fm merita tua: et fm causas inferiores: **Quidē** d̄ndecim annos: non vltra illos quos in p̄sciētia mea statuerā: sed istos d̄ndecim quibus carere p̄ peccata tua merueras: reddā tibi: z erit vita tua tanta quāta futura erat in p̄sciētia mea. **Et** de manu regis assyrioz eruam te: q̄ nō p̄ualebit tibi. **Fortē** em̄ ezechias adhuc timebat: v̄l sennacherib: nesciens eū morturū: v̄l filiū eius: ne veller vin dicare ignominia patri. **Et** ciuitatē istā. i. bierusalē eruā etiā de manu ei. **Et** p̄tegā eā: cōtra inimicos. **Dodo** trāsī z accipe litterā illā que est i fine capituli huius: **Et** dixit ezechias. **Hoc** em̄ fuit p̄us dictū: **Qd** erit signū: q̄ ascendā in domū d̄ni. i. die tertia: sicut d̄s. iij. Reg. xx. b. **Uñ** em̄ poterat credere q̄ tam cito posset cōualescere de tanta infirmitate. **Dodo** resume: **Hoc** autē erit tibi signū. **Verba** sunt esaie ad ezechia: **Qd** d̄no. i. qd dabit a d̄no. **Signū** dico hui? **Quia** faciet d̄ns verbū hoc qd locut? est. i. q̄ dabit tibi sanitatem: et dabit tibi adhuc d̄ndecim annos vite. **Ecce** ego reuertī faciā. i. impetrabo a d̄no p̄cib? meis q̄ d̄ns faciet. **Et** sic sūt verba esaie loquētis in p̄sona p̄p̄ta. **Uñ** sūt domini loquētis p̄ esaia. **Umbra** linearū p̄ quas descēderat in horologio achaq̄ in sole retrosum decem lineis. **Nota** ad euidētiam huius litterē q̄ horologii achaq̄ erat

Quinta parte

Al. toni

que dam rota ad modū lineę com̄p̄ulate semicircularis dep̄icta in pariete templi: habēs lineas vel spacia siue sulcos duo, decim eque distātes: que p̄tendebant a stilo v̄l gnomone affixo in medio illius rotę semicircularis: quarum singulas cū ingrediebāt sol / incipiebat

Horologii

* p̄sumat. **Spei**: q̄ cū esset puer / sub fiducia auxiliij domini aggressus est goliā: que nullus filioz isrl̄ expectare audebat. i. Reg. xvij. f. **Abstinētię** quod patuit in hoc q̄ aquā quā tantū desiderauerat / cum esset et

allata de cisterna bethleē: libauit eam d̄no. ij. Reg. xxij. c. et. j. Paral. xj. d. **Audiui** orationē tuā: z vidila chrymā tuā. **Ecce** orationē audit de? sed lachrymā videt q̄si p̄p̄nquiorē sibi. **Oratio** em̄ condit lachrymis. **Lob. xij. c.** **Qñ** orabas cū lachrymis sepeliebas mortuos: z derelinquebas prandiu tuū: z mortuos p̄ diē abscondebas in domo tua: z nocte sepeliebas: ego obtuli orationē tuā d̄no. **Uñ** d̄s Glo. **Oratio** deum lenit lachryma cogit. **Dee. xij. b.** **Fleuit** et rogauit eum. i. d̄m. **Ecce** q̄ oratio cōdita lachrymis facit inuenire deū. **Cañ. iij. c.** **Vulnerasti** cor meū in vno oculorū tuoz. **Oculus** autē videt z lachrymas. **Ecce** ego adijciā sup dies tuos d̄ndecim annos. **Quidenari?** cōstat ex septē z octo. **Septenari?** significat septē opa miser cordiē: q̄ tangunt / **Matth. xxv. c.** **Unde** versus: **Vestio** cibo potō rectū do visito soluo. **Septimū** autē habet **Lob. iij. a.** **scz** mortuos sepelire: **Et** hec p̄tinent ad actiua vitā. **Octonari?** autē significat p̄templatiua: que post septenariū p̄fectę opatiōis dat a deo. **Addit** ḡ d̄ns d̄ndecim annos hoī: q̄ dat homi p̄ficere in vtraq̄ vita p̄dicta: z hoc vt homo referat et fructū. **Uñ** **Eccl. xj. a.** **Da** partes septē neonon z octo. **Uel** septenari? p̄tinet ad gratiā: que dat in septenario vite p̄sentis: octogenari? ad gloriā: que dat in octaua gloriose resurrectionis. **Utraq̄** autē dat d̄ns homi. **Uñ** **P̄s.** **Gratiā** z gloriā dabit d̄ns. **Nota** q̄ quinq̄ sunt q̄ plangant vitā homis. **Primū** sapiētia z p̄uersatio bona: **secūdu** largitas: **tertiū** reuerētia z honor parentū: **quartū** misericordia z cōpassio aliorum: **quintū** sollicitudo z custodia p̄ceptoz. **De** p̄mo dicit **Prover. xxvij. a.** **Propt** p̄cā trē multū p̄ncipes ei? z p̄pter homis sapientiā z horū scientiā q̄ dicunt / vita ducit longior erit. **De** secūdo dicit in eodē. **c.** **Qui** odit anariciā longi fient dies eius. **De** tertio **Exo. xx. b.** **Honora** patrē tuū z matrē tuā: vt sis longeu? sup terrā. **De** quarto **Deut. xxj. a.** **Si** ambulans p̄ viā / in arboze vel terra nidū autis inueneris: z matrē pullis vel ouis desuper incubantem: nō tenebis eā cum filiis sed abire patris: captos tenens filios: vt bene sit tibi z longo viuas tēpore. **De** quinto **Deut. xj. c.** **Scribes** ea sup postes tuos z sup ianuas domus tuę: vt multiplicent dies tui z filioz tuoz. **Ecce** ego reuertī faciā vmbra linearū p̄ quas descēderat. **Notādū** ē mystice qd sit sol: z qd vmbra solis i horologio: qd horologiū: qd duodecim lineę: quid sit vmbra solis ascendere z descēdere. **Sol** ē filius dei: de q̄ **Malach. vlt. a.** **Uñ** timentib? nomē meū oriet sol iusticię. **Qui** d̄s sol: q̄ calefacit z illuminat. **Umbra** solis ē christi hūanitas **Uñ** sp̄sa **Cañ. ij. a.** **Sub** vmbra illi? que desiderabā sedi. **Horologiū** autē sacra scriptura ē: q̄ ibi legunt horę sp̄sualis diet. **Job. xj. b.** **Uñ** duodecim horę sunt diet: **duodecim** lineę horologiū sunt duodecim opa excellentia: quib? filius dei venit i cognitionē nostrā. **Sex** lineę p̄ q̄s ascendit vsq̄ ad meridiē euāgelij: z sex in euāgelio quib? descēdit vsq̄ ad diē iudicij. **Tria** p̄ma fuerūt iusticię: **alia** omnia misericordię. **Propter** quod dicit **Jaco. iij. c.** **Misericordia** autē superexaltat iudiciū. **Primum** fuit in superbi luciferi delectatione. **s.** **xij. c.** **Detracta** est ad inferos superbia tua. **Secundum** in adē peccatoris expulsiōe: **Ben. iij. d.** **Tertiu** i diluuij inundatiōe: **Ben. vij. c.** **Per** primū purgauit dominus cęlū: p̄ secundū paradisum: p̄ tertiu totū mundū.

P̄s. ij. Quis plangit vitā bonam

Distice Quinta parte

Ingrediebatur sol incipiebat hora: et terminabatur cum egrediebatur. Secūm Andream aut viginti quatuor lineas erant in illo semicirculo: et erat cōtigue binae et binae p̄ter q̄s duo i capite q̄ sole erāt po- site. Quā aut sol erat in p̄ma lineaz cōbinataz incipiebat p̄ri- ma hora: et currebat illa hora donec sol pueniebat ad secūdā cōtiguatā q̄rtē: et tūc terminabatur p̄ma hora et incipiebat secūda.

¶ **Et reuersus ē sol decē lineis** a p̄ma lineā: tūc incipiebat hora secūda et terminabatur p̄ma: et sic de alijs. Et nota q̄ gradus vocat̄ hic idē qd̄ linea: v̄ illud spaciū inter duas lineas. Erat aut̄ tā decima hora qm̄ hoc di- xit esaias. Et nota q̄ i medio illi⁹ rotę erat quoddā ferrū siue bacul⁹ de ferro. i. stilus quidā: cui⁹ vmbra cū esset supra p̄mā lineā faciebat p̄mā horā: et sic de alijs. Est q̄ sens⁹: Ego faciā reuerti vmbra illi⁹ ferrī q̄ tā p̄cedēte sole descēdebat p̄ decē lineas ad p̄mā lineā: et sic retardabit̄ dies decē gradib⁹. Vel illa vmbra retrosum p̄ q̄ndecim gradus: qz ante nō habebat descēdere nisi p̄ duas lineas: et nō habebat descēdere p̄ duo- cim: et sic addent̄ decem lineas. Et dicit̄ descēderat nō qz iam descēderat p̄ om̄s lineas decē. Ascēderat em̄ sol in sex p̄mis horis: sed in q̄tuor vltimis descēderat sol: quę tūc currebat. Umbra aut̄ stili ecōtrario: qz ascēdente sole descēdebat: et ecō- uerso: vñ plus descēderat: qz in sex p̄mis horis: q̄ descende- rat: quia in quattuor vltimis tm̄: et ideo dicit̄ descēderat. Secūm opinionē Andree sol tm̄ descēderat p̄ decē lineas: q̄ tm̄ faciūt quinqz horas: et sic plana est littera. Tūc em̄ reuer- sus est sol: ad litterā: p̄ lineas illas p̄ quas descēderat: et fecit i regressu illo q̄nqz horas. Itē in descēdēdo p̄ illas easdē q̄nqz horas q̄ an̄ descēderat: fecit altas q̄nqz: et sic addit̄ sūt decē horę diei.

¶ **Et reuersus est sol decē lineis p̄ grad⁹** p̄ quos descēderat. i. reuersus est p̄ partes boreales sub- tra ad illā p̄mā lineā vbi fuerat in ortu suo: et sic descēdēdo fe- cit decē horas vt p̄us: et hoc fm̄ p̄mā expositionē. Vel fm̄ Andream reuersus est p̄ decē lineas p̄dictas: q̄ faciebāt quinqz horas: et sic quinqz horę addit̄ sunt in ascensu illaz decē line- arū: et quinqz iterū in descēsu earū dē fm̄ solitū cursū. Ecce decē. In libro aut̄. iij. Reg. .xx. b. dicit̄ esaias ad regē: Vis vt ascēdat vmbra decē lineis: aut reuertat̄ totidē gradibus. i. vñ vt vmbra gnomonis sit imora i ascēsu suo. i. in loco ad quē iā ascēderat. i. stet sol tanto tpe q̄ solet vmbra gnomōis in horo- glo decē lineis ascēdere. Ascēsus autē dī p̄gressus vmbre de linea i lineā: sic i numerū ascēsi dī p̄gressus a minorē numero ad maiorē: Et iste ascēsus vmbre i horologio fm̄ descēsu so- lis ad occasū: vt reuertat̄ totidē gradib⁹. i. subito i instanti fe- rat ad ortū suū itē in choans diē. Et respōdit̄ ezechias: Fa- cile ē vmbra crescere decē lineas. i. solē tantū stare vbi est: q̄si potuisset fecisse decē lineas. Et hoc diē facile nō qz sit possi- bile fm̄ naturā: sed qz factū fuerat altas tpe iosue. Josue. x. c. Et vmbra crescere vocabat̄ si ascēderet vmbra decē lineis. i. decē horis p̄cederet: sole p̄cedēte sup̄ trā p̄ plagas boreales

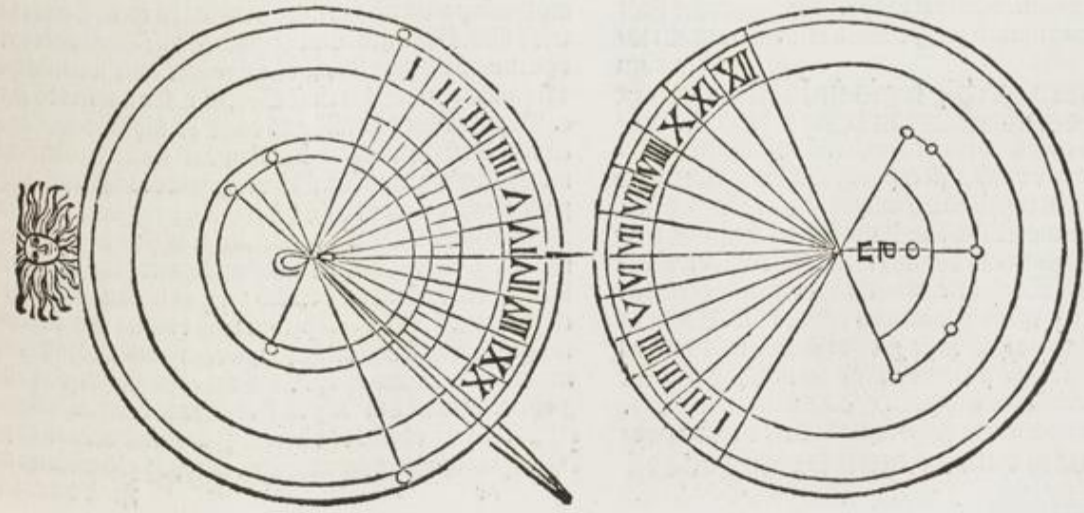
versus orientē: sic quotidie procedit sol de nocte sub fra: et sic completis decem horis rediret sol ad locum vbi tūc erat. Et hoc noluit rex eligere: quia solem redire versus orientē per plagas boreales super terram naturale est: et singulis annis contingit hoc circa festum sancti Iohannis in insula tile. **¶** Scriptura

† Ille posset pri- nuari illa lra. j. eo. d. Et iustit- esaias 22. qz ca- ritū editū ē post curationē **Dystice**

p̄ gradus quos descēderat.

¶ totū mundū. In p̄mo puniuit supbia: in secūdo gulā: in ter- tio luxuriā. Quartū opus fuit in filioz isrl̄ de egypto liberati- one: Exo. xij. Quintum in legis datiōe: Exo. xx. Sextum in hostiū isrl̄ exterminatiōe: Numeri p̄ totū. Hęc tria sunt mise- ricordie: sicut p̄ma tria fuerūt iusticie. Per p̄mū istoz triū peccati seruit⁹ relaxat⁹: p̄ secūdū ignorantię tenebre fugant⁹: p̄ tertiū libertas veritatis reddidit. Hęc sunt sex lineę siue grad⁹ p̄ q̄s ascēdit sol vsqz ad meridiē hūanę cognitionis. Sex alię sunt quib⁹ descēdit iste sol vsqz ad occasum p̄prie passionis. Primū ē incarnatio. Ioh. i. b. Secūdū circūcisio: Luc. ij. c. Tertū baptismi susceptio: Luc. ij. d. Quartū post famē tēptatio: Matth. iij. a. Quintū miraculoz opatio: sere p̄ totū euāgelii. Sextū mortis p̄pessio. In p̄mo minorat⁹ est filius dei ab angelis paulo min⁹. In secūdo multo min⁹. In tertio omnē gradū hūilitatis impleuit. Matth. ij. d. Sic decet nos implere omnē iusticiā. In quarto diabolu supauit. In quinto fides suos fide et miracul⁹ roborauit. In sexto padisi ianuā referauit. Cōtendam⁹ q̄ intrare p̄ angustā portā: Matth. vij. Matth. 25. a. b. Me forte cū spōsus ad iudiciū venerit claudat̄ ianuā: decē- tero nō referāda. Dz si dixerit cū Zach. xi. a. Api libane por- tas tuas: Rñdet dñs: Hęc porta dñi: iusti intrabūt p̄ i ea. q. d. quid pulsatis ad portā: soli iusti intrabūt p̄ eā. Ecce duode- cim grad⁹ p̄ q̄s descēdit solis vmbra ad occasū. Et signat̄ di- cit̄ vmbra descēdere: et nō sol: qz sol diuinitatis occasū nesciēs vmbra hūanitatē emisit in mortē: qd̄ significatū est p̄ duos passeres: quoz vn⁹ occidebat̄: ali⁹ dimittebat̄ i mūditiōe le- p̄rosi: Leuit. xii. a. Et p̄ duos hircos: quoz vn⁹ imolabat̄: ali⁹ mittebat̄ in desertū: Leuit. xvi. b. Per alios aut̄ duode- cim grad⁹ reuersus ē sol ad ortū: fm̄ qd̄ dī Eccl. j. a. Oriet̄ sol et occidit et ad locū suū reuertit̄: ibiqz renascēs gyrat p̄ me- ridiē. Prim⁹ grad⁹ isti⁹ redit⁹ fuit resurrectio: vltim⁹ ascēsiō: decē medię decē apparitiōes: quib⁹ apparuit dñs discipulis a resurrectione vsqz ad ascensionē. Primo marie magdalene: Ioh. xx. d. Secūdo miterib⁹: Matth. viij. b. Tertio petro: Luc. vlij. Quarto duob⁹ cūrib⁹ i emaus: In eodē. c. Quin- to xi. aplis: In eodem. f. Sexto vndecim: Ioh. xx. a. Septi- mo ad mare tyberiadis: Ioh. xxi. a. Octauo i galilea i mōre vbi p̄stituerat illis: Matth. vij. d. Nono i hierlm̄ i cęnaculo discipulis recubētib⁹: Marci vlij. c. Decimo i mōte oliueti: vñ ascēdit: Luc. vij. g. Secūm Andream viginti quatuor erāt li- neę: q̄ sūt viginti quatuor seniores. xij. patres veteres: et xij. noui testamēt: de q̄b⁹ Apoc. iij. b. In circūitu sedis. xxiij. sedilia et sup̄ thronos. xxiij. seniores sedētes circūamicti stol⁹ albis.

* Scriptura ezechie

Secunda pars **¶** **Scriptura ezechie.** In hac sexta pre continent gr̄e red dite ab ezechia p̄ sanitate reddita. Et diuidit hoc canticū in quatuor pres. In p̄ma pre p̄m̄e partis conquerit ezechias de breuitate vite sue: ibi: **Ego dixi.** In secūda cōquerit de h̄ q̄ moriebat sine h̄rede: ibi: **Nō aspiciā hoīem vltra.** In tertia: quia subito corruerat i infirmitate: ibi: **Generatio mea ablata est.** In quarta de infirmitate grauitate: ibi: **Sicut pullus hirūdinis.** In secūda pre canticū orat dñm: ibi: **Respō de p̄ me.** In tertia p̄phetar de cōditione fragilitate hūang: ibi: **Dñe si sic uiuif.** In quarta p̄mittit se magnificatur dñm: ibi: **Uiuēs uiuēs ipse cōfitebit tibi.** **¶** **Scriptura ezechie regis iuda.** Hoc ē titul⁹ canticū sequēt. Septuaginta dicit: **Oratio vbi nos habem⁹.** **¶** **Scriptura. S; Hiero.** et **Dauid** dicit q̄ meli⁹ scriptura dicit q̄ oratio: qz p̄ter h̄ q̄ gr̄as agit ezechias i h̄ canticō: etiā p̄terita facta narrat: vñ scriptura meli⁹ dicit. **Dicit q̄: Scriptura ezechie regis iuda.** **¶** **Supple hęc ē. Scriptura iquā edita vñ facta.** **¶** **Cū egrotasset ezechias: et cōualuisset de infirmitate sua.** **¶** **Dō sequit canticū: c; Ego dixi:** verba sūt ezechie: **¶** **In dimidio dierū meorū vadā ad portas inferi.** **¶** **Deicēdā in morte q̄ est porta inferi: vel ad limbū q̄ est q̄si i p̄ncipio inferni: vbi oēs sc̄i descēdebāt an̄ aduentū christi: anteq̄ cōpleuerim dies meos.** **¶** **Septuaginta: Relinquā ānos residuos.** **¶** **Questiui a dño: s; Residūū annoꝝ meorū.** **¶** **Residūū temp⁹ qd̄ adhuc victur⁹: erā nisi mea supbia abstulisset: et hoc vt generare filiū de q̄ christus nasceret: q̄ me de limbo libera ret.** **¶** **Dixi apud me: b; Nō videbo deū: vel dñm: s; m̄ Hiero.** **¶** **In terra viuētū.** **¶** **In beatitudine sanctorū. q. d. ego descēdā ad inferos: nec erit q̄ de limbo me eruat vt possim deum videre in gloria. Vel sic: b; Nō videbo dñm.** **¶** **In christū verū deū: et verū hominē: i; In terra viuētū.** **¶** **In fra p̄missiōis. k; Nō aspiciā hoīem vltra: ad litterā: ¶ Et habitatorē quietis.** **¶** **Quiēscētis i terra p̄missiōis i pace: ad litterā nō videbo: qz morior: vel christū qui ver⁹ hō futur⁹ est: et habitator eterne quietis: nō aspiciā.** **¶** **Generatio mea.** **¶** **Filiorū p̄creatio: n; Ablata est mibi: o; Et cōuoluta est a me q̄si tabernaculū pastorū.** **¶** **q. d. sicut tabernaculū pastorū cōplicat et asportat: ita q̄ nullū vestigiū remanet: sic nec de me: qz nullū relinquo h̄ redē. Vñ hebrei assignāt causam egrotatiōis illi: qz vxorem nō duxit: nec filios p̄creauit. Et s; m̄ hoc exponit. p; Precisa ē velut a texente vita mea.** **¶** **q. d. sub tanta celeritate p̄cisa ē vita mea: sub quāta texentiū instrumentū: qd̄ p̄currit p̄ mediū staminis ex trāuerso p̄ latitudinē panni vel tele. q; Dū adhuc ordiret.** **¶** **Dū in iuuetute posit⁹ adhuc diu cogitare viuere: et vitā meā ordiret longā. r; Succidit me: dñs.** **¶** **q̄si vitā meā finiuit: q̄si. p̄pe finem fuit vita mea. Et loquit p̄ statu**

Et. tohm deū

Doraliter Sexta pars

Ps. 77.

¶ **Scriptura ezechie regis iuda cū egrotasset et cōualuisset de infirmitate sua.** Ita deberet esse bñficiā dei scripta in cordib⁹ n̄stis: sed multi nō scribūt: q̄si nō debeat reddere rationē de illis q̄ exp̄robabit eis: et dicit: **Dis plagiis plagat⁹ sū in domo eorū q̄ diligebāt me: Zach. xiiij. c. Et illud: Seruire me fecistis i iniquitatib⁹ v̄stis. i. xliij. d. Et ibi dē. xliij. d. In manib⁹ meis dep̄inxi te. Et tūc ad iugē: Reddite mercedē meā. Zach. xij. c. Null⁹ tūc excusari poterit: qz scriptū sit p̄ditū: qz dñs valde bñ sciet cōputū suū. Multi tñ valde bñ scribūt mala q̄ sustinēt p̄ dño: Alij scribūt bñficia dñi cū plūbo illi. s. a quoz memoria cito labunt. Ps. Nō sūt recordati man⁹ eius i die q̄ redemit eos de manu tribulatiōis. Alij scribūt ea sub breuitate: q. s. recolūt bñficia dñi: sed pauca. c; Ego dixi in dimidio dierū meorū vadā ad**

portas inferi. Ad litterā multi vident in opib⁹ suis iurasse q̄ descēdāt ad infernū: sicut illi de quib⁹ dicitur est. s. xxvij. d. Percussim⁹ fēdus cū morte: et cū inferno fecim⁹ pactū. In bonū aut hęc sūt verba recte p̄gnitētis: q̄ timore dicit: **¶** **Ad dam ad portas inferi.** **¶** **ego deliqui tantū q̄ ego debeo descēdere in infernū.** **¶** **Et nōra q̄ in dimidio dierū nō in fine debet hoc dicere: q̄si sera est p̄gnitētia: cū is hō peccare nō pōt ampl⁹: s; in iuuetute cū adhuc habilis ē ad p̄gnitētiā. Eccl. xvij. d. Ante mortē p̄tere: A mortuo enim perit confessio: Confiteberis vi**

uens: viuus et san⁹ cōfiteberis. **¶** **Mora q̄ quidā nec incipiunt nec finiūt dies suos: isti sunt q̄ moriunt in egypto. Alij incipiūt sed nō cōsumāt: et isti moriunt in deserto. Alij incipiūt et cōsumāt: isti moriunt in terra p̄missiōis.** **¶** **Questiui residūū annoꝝ meorū.** **¶** **Hoc debet petere peccator: p̄gnitens q̄ dñs det ei residūū annoꝝ ad diluendū peccata. Vñ Ps. Custodi innocētā. Sed qz hoc pauci faciūt: ideo addit remediū faciūt: Et vide equitatē. i. fac p̄gnitētiā et iusticiā de teipso cū cecideris ab innocētā: qm̄ sunt reliquie homi pacifico. s; Dixi nō videbo dñm deū in fra viuētū.** **¶** **Hoc ē qd̄ sūme p̄gnitēs debet timere. i. carentiā visionis dei. Valde em̄ timēda ē acerbitas tormētōꝝ inferni: s; i infinitū magis timēda ē carētia visionis dei. Ps. Credo videre bona dñi i terra viuētū.** **¶** **Nō aspiciā hoīem vltra et habitatorē quietis.** **¶** **Diabol⁹ em̄ habitator est turbatiōis. m; Generatio mea.** **¶** **Bona opa q̄ feci: n; Ablata est et cōuoluta est a me q̄si tabernaculū pastorū.** **¶** **Hoc pōt dicere q̄ fecit aliqua bona opa i charitate: et postea decidit in mortale. Et signāter dicit: cōuoluta nō p̄dita: qz opa bona mortificata p̄ peccatū: p̄ p̄gnitētiā redēūt. Irē res cōuoluta videt exteri⁹: nō interi⁹: similit̄ bonū op⁹ factū in mortali remunerat: et si nō eternalit̄ tñ temporali. p; Precisa est velut a texente vita mea: dū adhuc ordiret succidit me.** **¶** **Hoc ē qd̄ valde timere debet hō p̄castinās: ne cū ordit. i. se disponit diu victurū: dñs p̄scindat i momēto. Vñ Soph. ij. d. Vox cantātis i fenestra corū in sup̄liminari. i. p̄castinator: q̄ sp̄ dicit: cras: cras. Et statim seq̄t: Attenuabo robur ei⁹. Vñ dicit Job. vij. b. Dies mei veloci⁹ trāserūt q̄ a texente tela succidit. Vita n̄ra q̄si tela ē. Vñ Gregori⁹. Sicut tela filis: ita vita dieb⁹ p̄fluit. Hęc telā ordit hō longā in animo suo quātū vult: sed dñs p̄scindet eā q̄ placet: et sepe p̄pter dispositiōes et desideria que habet hō diu viuētū: cit⁹ morit. Vñ Prouer. xxj. d. Desideria occidunt pigrū. Mora q̄ est tela humanę vanitatis: mūdancē cupiditatis: et est tela rectę veritatis. Prīmę tele stamē est lex mortalitatis: subtegmē vicissitudo nostre miserie et mutatiōis. Stā mē hmōi posuit dñs in p̄mo parente cū dixit: Terra es et in terrā ibis: Gen. ij. d. Subtegmē: cū dicit: **¶** **Maledicta terra in ope tuo: cū opatus fueris eā nō reddet fruct⁹ suos: sed spinas et tribulos germinabit tibi: Gen. ij. c. De hac tela dicit. s. xxv. c. Precipitabit dñs telā quā ordit⁹ est sup̄ om̄s nationes. Secūda tela est cupiditatis: cui⁹ stamē est amor retinēdi: subtegmē desiderii acquirēdi. Qd̄ diuersimode tele itexit. Alij em̄ p̄ vsurā: alij p̄ simoniā: alij p̄ furtū: alij p̄ rapinā: alij p̄ aduocationē acquirūt. De ista dicit. i. lix. a. Telas aranearū texerūt. Et Job. vij. c. Tela aranearū fiducia eius. Tertia est tela rectę veritatis: q̄ est p̄tensio rectę cōuersatiōis. De hac dicit Prouer. vlt. b. Questiuit lanā et linū: et opata ē consilio manuū suarū. Lana est suauitas operū misericordię: linū est mortificatio carnis pp̄rie. Linū debet hō sibi querere: lanam pximo. Stamē hui⁹ tele est stabilitas in bono. Subtegmē est p̄fectio de virtute in virtutē. Prīma sustinēda est cū patientia: qz cōmūnis et inuitabilis. Secūda cōburēda: qz mala****

Ps. 36.

Ps. 24.

Triplex tel

* et detestabilis

quis p̄staru infirmitatis. Et dicebā: **a** De mane. i. i mane dicebā hoc. Quid: **b** *U*scq̄ ad vesp̄erā finies me. i. anteq̄ sit vespera finies vitā meā. **c** *S*perabā vsq̄ ad mane. i. q̄si erat vespera dicebā: adhuc dabit mibi dñs spacium vsq̄ mane. Sed tñ: **d** *Q*uasi leo. i. fortiter: **e** *S*ic contriuit om̄ia ossa mea dñs per infirmitatis magnitudinē et acerbitatem. **f** *D*e mane vsq̄ ad vesp̄erā finies me. **g** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **h** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **i** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **j** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **k** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **l** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **m** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **n** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **o** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **p** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **q** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **r** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **s** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **t** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **u** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **v** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **w** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **x** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **y** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo. **z** *S*icut pullus hirūdinis sic clamabo.

banf i croceis amplexati sūt stercoza. In malo aut accipiēdo hirūdo significat adulatorē: p̄p̄ nouē. Primo: qz niger est in immūdiā cōscie p̄p̄ie vt hirūdo. Secūdo: qz domū fingit hirūdo de luto: z adulator magnā loq̄lā facit de nihilo. Tertio: qz hirūdo nō destruit domū p̄p̄riā: nec adulator vitupat dñm suū vnq̄. Quarto: qz hirūdo nulli aut p̄da ē: z adulator om̄i nō amic⁹ est. Quinto: qz adulator velocit̄ volat: et adulator velocissime fert rumores vñ placet. Sexto: qz in aere vitat: z adulator vnto vanitatis fauorib⁹ hūani se pascat. Septimo: qz vadit z recedit i hyeme z redit i estate: sic adulator tpe aduersitatis recedit: sed tpe prosperitatis redit. Octauo: qz hirūdo scabiē dat: z adulator auditorib⁹ scabiē excellētē mīstrat. Nonō: qz hirūdo stercozib⁹ exēcat: et adulator auditoribus suis oculos p̄p̄ie cognitiois exēcat. **U**ñ versus. **M**igra: domū fingit sub tecto: nec ruit illud: **N**ulli q̄ da: volat velocit̄ z in aere pascat. **I**t redit estate: scabiē dat: stercoze exēcat. **M**editabor vt colūba: p̄ incolarū mīseriē: hoc est p̄ irriguo inferiori. Colūba em̄ gemit: sed hirūdo cātat. **U**ñ. j. lix. b. **R**ugiem⁹ q̄si vsi oēs: z q̄si colūbe mēditates gemen⁹. **D**iere. xlvij. d. **E**stote q̄si colūba nidificās in sūmo ore foramis. **N**as. ij. b. **A**ncille ei⁹ minabunt gemētes vt colūbe. **A**tenuati sūt oculi mei suspiciētes in excelsū. **H**oc possit dicere illi q̄ de actiua trāsierit. **H**ō em̄ tūc habet crassū visū: q̄si versat ei⁹ intēctio circa trena: sed tūc subtilizat: q̄si trāsit ad celestia. **U**ñ līa habebat lippos oculos: sed Rachel erat venusta facie. **P**ropter hoc dicebat **J**ob xvij. a. **S**pūs me⁹ attenuabit. **A**tenuant etiā oculi hominū. **I**deficiūt ex p̄templatiōe diuinitatis. **U**ñ **P**s. **A**ccedet hō ad cor altū: z exaltabit de⁹. **E**t **E**ccl. vij. c. **D**ixi sapiēs efficiar: z ipsa long⁹ recessit a me. **D**ñe vim patior respōde p̄ me. **N**ecessē est qz dñs respōdeat q̄si fidelissor⁹ p̄ hominē: **A**lio em̄ mō nō pōt absolut. **S**z mīri p̄mittūt fidelissorē suū damnū icurrere: **P**rau⁹ debitor semp fugit fidelissorē suū: sic facim⁹ nos christū. **P**ropt qd̄ dicit **E**ccl. xxix. c. **S**erātiā si delissoris tui ne obliuiscaris: dedit em̄ p̄ te aiām suā. **H**irū tñ ē qz dñs vult toties fidelubere p̄ nob: qz toties mēriti sum⁹ ei. **Q**uid dicā aut qd̄ rñdebit mibi cū ipse fecerim: **H**ō nō habet psonā standi in iudicio: nec cōquerēdi de dño: qz ad plus tenet dño q̄ possit soluere: qz etiā qd̄q̄ mali sustinet p̄p̄ culpā suā ē. **D**e p̄mo dicit **J**ob. ix. a. **S**i cōtendere cū eo voluerit: nō poterit respōdere vnū p̄ mille. **D**e secūdo dicit **H**iero⁹. **Q**uidq̄ mali sup nos ē: peccata nra meruerūt. **R**ecogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aīe meę. **R**ecogitabo ad cōfrendū: nō ad factādū tibi: i hoc notat hūilitas cōfessiois. **D**ñs: in hoc notat integritas ei⁹. **A**nnos: i hoc notat circūstātie peccatorū. **I**n amaritudine aīe meę: ecce contritio cordis nō i delectatiōe. **S**ile dicit **J**ob. vij. c. **L**oquar i tribulatiōe spūs mei: cōfabulabor in amaritudine aīe meę. **D**ñe si sic viuif. **N**ota qz hic debet accipi i sūp̄o qz. **I**n tribulatiōibus em̄ est vita hominis spūaliter. **U**ñ **J**ob. vij. a. **D**ilitia est vita hominis super terrā. **E**t in talib⁹ vita spūs mei. **T**ribulationibus em̄ viuif spūs z nutrit. **U**ñ. ij. **C**orinth. iij. d. **L**ic z is qui defozis est hō noster corrupat: tamē is qui int⁹ est renouat de die in diē. **E**ccl. xxxj. a. **I**nfirmitas grauis sobriā reddit animā. **P**rouerb. vij. c. **V**ia vitę increpatio discipulę. **P**er hoc autē qz dicit: sic viuif: notat tribulationis ineurabilitatē. **P**er hoc qz dicit: in talib⁹ vita spūs mei: notat eiusdē vilitatē. **C**orripies me z viuificabis me. **H**oc debet dicere verus christian⁹ dño: vt hic eū puniat: z i futuro parcat. **U**ñ **P**s. **D**ñe ne i furore tuo arguas me: neqz i ira tua corripas me. **U**bi dicit **A**ug⁹. **D**ñe hic seca: hic vte i ira tua corripas me. **U**bi dicit **A**ug⁹. **D**ñe hic seca: hic vte i ira tua corripas me. **U**bi dicit **A**ug⁹. **D**ñe hic seca: hic vte i ira tua corripas me.

Hirūdo significat adulatorē

At. fecerit

B

D. 65.

D. 6.

Job. 4. d.

Dualiter

ando signi...

n

n

* dūmodo in futuro

g gando. **a** *Ecce in pace regni mei:* **b** *Amaritudo mea amarissima.* i. egritudo grauissima. Ad litteram enim nunquam tantam pacem habuit sicut occisio sennacherib; quoniam inuasit eum haec infirmitas. **c** *Tu autem eruisi animam meam ut non periret restituendo mihi sanitatem: et dabo longioris uitae.* Septuaginta: *Libe-*

rastram aiam meam ut non periret: ita cito morte temporali vel simpliciter morte eterna.

d *Proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea: quasi tradidisti oblivioni peccata mea ut non videres ea ad puniendum.* **e**

Quia non infernum confitebit tibi: id est existens in inferno non confitebit tibi confes-

sione laudis: vel etiam confessione peccatorum quae valeat. **f** *Nec mors laudabit te: nec mortui laudabunt te: mortui. i. in peccato: g* *Non expectabunt spe firma: h* *Qui descendit in lacum inferni: Veritatem tuam. i. promissionem in cuius implendone apparebit fides tua. Al* *Veritatem tuam. i. filium tuum: qui est via veritas et vita: Job. xliij. a. Sed. Zach. ix. c. Tu autem in sanguine testamenti tui eduxisti vinetos de lacu: id est non erat aqua. Ergo illi educati sunt qui erant in lacu: qui illi expectabatur educi cum essent sancti. Solutio. Vtriusque verum est: sed ibi appellat lacus limbus: hic autem dicitur lacus locus tormentorum. **k***

Uives viues: Repetitio est ad maioris gaudij expressione. i. ad maiorem confirmationem. **m** *Ipse confitebit tibi: non infernum vel mors.* **n** *Pater filius. i. ego filius ex me procreatus: o* *Hora faciet veritatem tuam. i. promissionem vel christum: ut pater. Vel veritatem tuam. i. cultum verae religionis.*

Septuaginta hoc exprimitur planius dicitur: *Ab hodie filios facti qui annuunt iusticiam tuam. Ergo ex quo ita promitto emendationem: p* *Dne saluum me fac: ab assyrio te infirmitate mea. q* *Et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre: ego. i. et populus meus et posterit qui de me nascuntur scilicet.* **r** *In domo dni. i. templo. s* *Et iussit esaias famulis regis: r* *Et tolleretur massa de fide: id est dulces sunt: ut miraculosior appareret curatio eius. Secundum Symmachum enim ezechias laborabat morbo regio: cui nocet omnia dulcia: ut tacta etiam vel gustata. v* *Et cataplasmarum super vulnibus: i. faceret emplastrum. Cataplasma enim emplastrum dicitur. Et sanaret ezechias. Quidam tamen dicitur quod fuit apostema: cuius sanies in superficie cutis puocaret siccoribus ficiis cointusis et appositis super vulnus: et sic fuit naturalis curatio. Sed Symmachus / aquila et theodorio tradidit. y* *Et dixit ezechias. Hoc enim fuit pus dicitur. z* *Quod erit signum: quia ascendam in domum dni. i. die tertia: sic dicitur. Reg. xx. b. Ut enim poterat credere quod tam cito posset qualere de tanta infirmitate.*

D *omodo in futuro parcas. Dicere. x. d. Corripere me dicit: veritatem in iudicio non in furore tuo. Et Prover. xxix. c. Vir gaudeat correctio tribuat sapietiam. a* *Ecce in pace amaritudo mea amarissima / d* *hyssice: amaritudo ecclesie amara fuit in martyricidis: amarior in hereticis: amarissima in fratibus falsis: quia inimici hominis domestici eius: Dicitur. vij. b. a* *Dozaliter autem in pace prosperitatis et quietis est amaritudo amarissima gustum teprationis et paritatis. Grauisima enim tepratio super oves teprationes est non tepratio. De qua dicit Prover. j. d. Auersio paruulorum inficiet eos: et prosperitas stultorum perdet eos. c* *Tu autem eruisi animam meam ut non periret. Hoc potest dicere quod dominus quasi cum magna difficultate euulsi de peccato. Illi enim qui defacili excurrunt educuntur: sed qui non defacili euelluntur. Vnde dicitur. xxxi. c. Castigasti me et eruditus sum quasi suuicum indomitum. Ubi supra dicitur: Veniet qui auferet iniquitatem iacob. d* *Proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea. In cruce propter piecum dominum omnia peccata nostra post tergum suum: tamquam troscillum latronum. i. omnium nostrum peccata: Et*

ideo in cruce suspensus est tanquam inuetro troscillo latronis super eum. Vnde. j. liij. b. Iniquitates nostras ipse portauit. Et ibidem. Ipse autem attritus est propter scelera nostra. Et de hac materia per totum capitulum. Et Petrus: Qui protulit peccata nostra in corpore suo super lignum: j. Pet. ij. d. Peccata etiam nostra dominus sepe proicit post tergum ne. i. illa videat ad puniendum. Unde Ps. **Ps. 90.**

Die pater filius notam faciet veritatem tuam. Dne saluum me fac et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo dni. Et iussit esaias ut tolleretur massa de ficiis et cataplasmarum super vulnibus eius et sanaret. Et dixit ezechias: Quod erit signum: quia ascendam in domum domini.

Auerte faciem tuam a peccatis meis. **Quia non infernus confitebit tibi: nec mors laudabit te. Ad litteram pro morte non est confessio nec in inferno. Vnde Eccl. xvij. d. An mortuus confitetur: a mortuo quasi nihil prodest confessio. Et Psalmo. Ibi poterit haberi penitentia: sed non agi. Dicit de inferno**

Eccl. xliij. b. Non est in inferno accusatio vite. **Eccl. ix. c.** Nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud inferos. **Non expectabunt qui descendunt in lacum veritatem tuam. i. te qui es veritas.** Septuaginta dicit: misericordia tua. Et verum est: Danari enim non expectabunt misericordiam liberantem: quia deservi erunt: sed expectabunt misericordiam relaxantem. **k** *Uives vita nature: m* *Uives vita gratie: m* *Ipse confitebit tibi sicut et ego hodie ipse non alius vivens non mortuus? Uives vita nature: quoniam confitetur dominum confessione laudis: sed imperfecte: sed propter confessionem confessione peccati. Uives vita gratie propter confessionem laudis: quia ad hunc tendit ut deus videat et laudet. Job. viij. d. Donec impleat os tuum risu: et labia tua iubilo. n* *Dat filius notam faciet veritatem tuam. Ad litteram docere de fide christi debet pater carnis filios. Tre plures subditos. Timeat illi quod filius nec veritatem nec falsitatem annuunt: canes muti non valentes latrare. j. lvi. d. Timeat etiam illi qui falsitatem docent: qui miscerunt aquam vino. s. j. f. Timeat illi etiam qui etiam veritatem filios. i. auditoribus annuunt do-*

c *edo ea: tamen non tam dilucidat quam obscurat: quia maledictus qui abscondit frumenta in plicibus: Prover. xij. d. p* *Dne saluum me fac pro gratie infusione: q* *Et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo dni. i. bona opera faciemus pro libertate arbitrij cooperationem. Et est rectus ordo: Gratia enim principium est boni operandi. Vnde Job. xv. a. Sine me nihil potestis facere. Propter hoc dicebat Dominus. Redde mihi letitiam salutaris tui: **Ps. 90.***

Et Ca. j. a. Trabe me post te: curremus in odore vnguentorum tuorum. In domo dni debet cantari psalmus. i. fieri opera in conscientia mundana. De illis qui ea faciunt in luto luxurie: in vento inanitate: in furno iracundiae et inuidiae. Hora quoque psalms est bona operatio: canticum autem exultatio mentis. Carere quoque psalmos est bona cum leticia operari. In ecclesia primus inchoant antiphona: postea cantant psalmi: in fine tota repetitur antiphona cum neumate. Inchoatio antiphona est principalis propter bonam operationem: Et ultimo cantatur neuma cum antiphona propter celestis regni adeptionem. Neuma autem significat quod ad illud ad quod suspiramus pervenimus in fine. Nota etiam quod ezechias hoc canticum composuit postquam convalescerat de infirmitate: et secundum numerum quindecim annorum qui additi sunt vite sue: posuit quindecim versus in cantico isto: in quo notatur gratificatio: quae debet esse secundum quantitatem beneficiorum veterum. **s *Et iussit esaias ut tolleretur massa de ficiis et cataplasmarum super vulnibus eius. Ezechias significat hic peccatorum: vulnibus eius propter cataplasmano penitentiam de peccato. Ideo etiam significat per parabolas de ficulnea qua percipiebatur dominus abscondit: Luc. xij. b. **Quod Bregius sic exponit. Circa ficulneam fodimus in eum mentem carnalem increpamus: dum ad memoriam vitia reducimus in arbori infructuosae stercore copulamus versamus: ut malorum quae egit recolat: et ad compunctiois gratiam quasi de fetore pinguescat. Et nota ordinem huius rei. Primo enim egrotavit ezechias: postea venit esaias incussit ei timorem: et sic ezechias sicut et addidit*****

Doc qd sequit: Et iussit etc. vs. qd ad finem capituli pus legedu est qd oratio siue scriptura ezechie qd pus sanat? et et signu petit qd gratias age ret domino

Dozaliter

Dystice

Dozaliter

* Ibr et quidecim anni

*Iunt quidecunq annis cantauit canticu: et apposita e massa quedam de ficis. Ecce sex que sunt in penitencia peccatoris. Egrotatio enim ezechie e peccatu penitentie. Et alas veniens est sicut dicitur timo...

Reg. 2. 2. 4.

Expo. Ca. XXXIX.

B

In tpe illo misit maradach baladan filio babilonis rex babylonis libros et munera ad ezechiam: Audiens autem quod egrotasset et conuulsisset. Letatus est autem super eis ezechias: et ostendit eis cellam aromatatum et argenti et auri et odoramentorum et vnguenti operum: et omnes apothecas sunt pellectilis super et vniuersa que inuenta sunt in thesauris eius. Non fuit verbum quod non ostenderet eis ezechias in domo...

est: misit rex babylonis nuncios ezechie et munera. Qui eleuatus est in aduentu eorum: et ostendit eis omnia que habebat in domo sua: et etiam thesauros templi: quod non licebat: propter quod redarguit e ab esaias. Et diuidit hunc capitulum in tres partes. In prima parte describitur propheta quod rex babylonis berodach vel maradach misit nuncios suos ad ezechiam. In secunda parte agit de elatione ezechie: et quod ostendit eis thesauros domus domini: ibi: Letatus est autem. In tertia agit de conuisione esaias facta ad ezechiam: ibi: Audi verbum domini. Dicit ergo: a) In tpe illo. i. postquam conualuerat ezechias: et sol reuersus fuerat. b) Misit maradach baladan. Duo nomina sunt: sicut dicitur petrus martini. Similiter maradach baladan. Alia littera habet berodach. Iste maradach pater fuit nabuchodonosor magni: qui postea captiuauit iudeos: Et pbat ex loco Blo. et sup. iij. Regl. xx. Similiter quod aliud erat regnum babyloniorum: aliud assyriorum. Supra enim videtur quod mortuo sennacherib: regnauit asaraddon filius eius: per eorum xxxvij. g. Tunc autem egrotauit ezechias: et recepta sanitate: et sole reuerso ad orientem: ita quod fere duplicata est dies: misit rex babyloniorum: et munera ad ezechiam: petens ut esset ei socius et amicus. Et hoc fuit eodem anno mortis sennacherib. Tunc patet quod duo erant regna. Nec enim filius sennacherib ita cito fuisset profectus: cum ezechia. Recesserat autem eo tempore rex medorum et babyloniorum a monarchia assyriorum quam tenebat asaraddon: vnde petebat rex babyloniorum amicitias cum rege ezechia ut iuuaret eum. Precipua tamen causa huius legationis creditur fuisse hec: quod chaldei vigeabant in astronomia: nec poterant inuenire secundum artem suam quare dies fere duplicata fuisset: et tandem audierunt hoc factum esse per rege hierosolymorum. Et primo miserunt nuncios ut sciscitarent rei veritatem: qua cognita miserunt regi ezechie munera ut hominem honoraret quod de eorum. i. sol quem colebant tantum honorauerat. Et hoc est quod dicitur: a) In tpe illo: postquam conualuit ezechias: b) Misit maradach baladan. Maradach nomen regis est: baladan cognomen eius. Sicut dicitur Barci. x. g. Filius tibi mei barthimeus etc. c) Filius baladan. i. qui erat filius baladan: d) Rex babylonis: quod visum tunc fuerat sub regno assyriorum. Tunc rex assyriorum sepe dicitur esse rex babylonis. e) Munera. i. dona: g) Ad ezechiam regem iuda. h) Audierat enim maradach: i) Quod egrotasset et conualuisset: ezechias: Et tunc cum hoc audierat quod propter eum fuerat sol reuersus ad orientem: propter quod specialiter miserat predicta. Hoc autem forte audierat primo per famam vulgi: et secundo per nuncios primo missos. k) Letatus est autem super eis ezechias. i. per munera: et delatus: et aduentu nuncios clarus est. l) Et ostendit eis cellam aromatatum et argenti et auri et odoramentorum...

dit eis cellam aromatatum. i. inferiores partes domus salis: in qua reponerant species aromaticas. Dicunt autem species aromaticas: eo quod fracte in acre bus redolent. Vel secundum Epiphanium: cella aromatatum dicitur clara domus in qua sepeliebant corpora regum in domino ordine: in secundo pontifices: in tertio prophete.

Et argenti et auri et odoramentorum: id est thesauros vniuersos vallatos multis aromatumibus. Et vniuersi optime: aliquid vnguenti quod habebat in domo sua. Vel secundum quosdam vnguentum istud erat illud quod prescribat moyses in monte sina. Et omnes apothecas pellectilis super. i. cellaria sua vbi erant yasa aurea. Et vniuersa que inuenta sunt in thesauris eius. i. i thesauris ezechie. Non fuit verbum quod non ostenderet eis ezechias. i. res dignas habere. Tunc hebraice dicitur: In domo sua. i. in thesauris suis: et in thesauris domus domini: quod erat in sua potestate per usurpationem non iustam: hoc enim licebat solis sacerdotibus et leuitis. Tunc in principio ostendit dominus: et reuelatum est esaias in spiritu. Tunc sequitur: Introiit autem esaias propheta ad ezechiam regem postquam hoc factum fuerat. Et dixit ei. i. ezechie: Quid dixerunt viri isti: et vni venerunt ad te: Duo respondit: ut ipse duo confiteatur in quibus peccauit. i. elationem mentis: et ostensionem thesauroy. Et dixit ezechias: vni respondens et alium tacens: ne reprehederet. De tra longinqua venerunt. In terlium. cum potere supple. i. lege: quod de remota terra cum multo labore venerunt. Ad me: non dicit propter hoc ut gresseretur de signo domini: De babylone. quod de illa nobilissima et potissima ciuitate: Ecce iterum supbia. Et dixit esaias: Quid viderunt in domo tua: Hoc respondit esaias ut ex responsione sua confidat esse: vni enim sciebat quod viderat. Et dixit ezechias: Omnia que in domo mea sunt viderunt. Tacet de thesauris domus domini: non ne reprehederet. Non fuit verbum quod non ostenderet eis ezechias: et dixit esaias ad ezechiam: audita responsione: Audi verbum domini exercituum: o ezechia. Tertia pars

Et ecce dies veniet. Moraliter: a) In tpe illo misit maradach baladan filius baladan rex babylonis libros et munera ad ezechiam. Diabolus semper insequitur penitentes: quod pharaon contempnitus surgit in scandala. Tunc postquam conualuerat ezechias misit ad eum iste maradach. Ita temptat diabolus hominem postquam penitentia aggressus est: vni enim significat per maradach. Maradach enim amara continetia interpretatur: Diabolus enim et abstinentia et continentia est: sicut amara est et continetia: quod in omnibus operibus suis torquet. Et nota quod per duo temptat diabolus: per libros. i. et munera. i. per scientiam et pecuniam. De primo dicitur. Cor. viij. a. Scia inflat. De secundo. i. Timoth. vij. b. Qui voluit diuites fieri: incidit in laqueum et temptationem diaboli. b) Audierat enim quod egrotasset et conualuisset. i. quod de peccato penituerat: Tunc enim grauius temptat. Tunc Eccl. ij. a. Fili accedes ad seruitutem dei: sta in iusticia et timore: et para animam tuam ad temptationes. k) Letatus est autem super eis ezechias. Hoc est quod penitens de bonis operibus gloriatur. Contra quod dicit apostolus. iij. Cor. x. d. Qui gloriatur in domino gloriatur. Et. ij. Cor. xij. c. Libenter glorior in infirmitatibus meis: non in bonis operibus. Ps. Letabor et exultabo in te: non in scia nec in diuitijs. Et ostendit eis cellam aromatatum et argenti et auri et odoramentorum

C

Tertia pars

Moraliter

Ps. 9.

Ecce dies veniet: quasi in prioribus: quia huius factus per Nabuchodonosor filium istius maradach. **E**t auferent omnia que in domo tua sunt: per Nabuchodonosor et Babylonios. Quia enim dixerunt regi Babylonie quod non erat ita diues rex in mundo sicut rex iuda: nec ciuitas ut hierusalem. Quia statim maradach inuadit et filius eius Nabuchodonosor post eum: et ideo postea sustulerunt omnia que erant in domo domini. **E**t thesaurificauerunt presertim tuos vsque ad diem hanc: auferent. scilicet in Babylonem. **N**on relinquet quicquam dicit dominus: cui sententia firmata est et infallibilis. **E**t de filiis que erubunt de te. id est de semine tuo.

B

Doraliter

Quos genueris: tollent Babyloniam. **E**t erunt eunuchi in palatio regis Babylonis. Hoc dicit impleri in Daniele et socijs eius: qui fuerunt de semine regio: qui eunuchi dicuntur: non quia castrati fuerunt: ad litteram: sed quia caste vixerunt: et loco eunuchorum erant in domo regis Babylonie. **E**t dixit ezechias ad Esaiam: Bonum verbum domini quod locutus est i. iustitiam et verbum domini. **E**t dixit: Fiat tibi pax ab Assyrijs: **K** et veritas religionis et cultus domini in diebus meis. Andreas. Non habuit de se compassionem peccatorum celando: nec de suis: quia tamen in diebus suis pacem habuit.

Auri et odoramentorum et unguentorum olivum: et omnia apothecas supellectilium suorum. Inanis glances ostenduntur omnia cella aromatum. id est collectio virtutum suarum redolentium: et argenti eloquentie: et auri sapientie. **E**t nota quod ideo proponit argentum: quia eloquentiam sapientie proponit et odoramenta fame et unguentorum. id est opera misericordie: et apothecas. id est diuitias ponderatas quasi per gauas. **E**cce dies veniet et auferent omnia que in domo tua sunt: et que thesaurificauerunt presertim tuos vsque ad diem hanc in Babylonem. **E**cce pena debita iactantibus. Qui enim bona que habet ostendit: recte merebit amittere illa. **V**n Barthelemy. xiiij. f. Sile est regni celorum thesauro abscondito: non die exposito. **E**t dicit ibi Gregorius. Deprecari desiderat qui thesaurum in via publice portat. **V**n sup. iij. Regl. xx. ubi agit de eadem historia: dicit Dio. Hypocrite post magnas virtutes decreuerunt: et celari in eis virtutibus nolunt. **E**t. i. Occultata sunt ergo bona que agimus: ne hec latrocinarij spirituum incuriosum perdamus. **E**t Proverb. xxv. a. Sic autem transiunt de nido suo: que sunt ova foras: sic vir qui relinquit locum suum. id est humilitate. **L**ocus enim terre deorsum est. **U**nde ille publicanus omnia bona sua perdidit: quia ostentauit ea: **L**ucl. xviij. c. **(E**xpo. Ca. LX.

Consolami consolami popule me dicit deus vester. In precedenti capitulo comminatus fuerat ezechias Esaias quod Babyloniam omnia que erant in templo ac in domo sua asportaret in Babylonem: et de semine etiam suo captiuos duceret in Babylonem. **E**t quia ezechias tamen de pace propterea cogitavit: quasi non curas de pace populi dicens: **F**iat tibi pax et veritas in diebus meis: **I**deo propheta dimisso ezechia: ad populum conuertit consolans eum: et dicens: **C**onsolami et cetera. **D**ividit autem hoc capitulum in septem presertim. **I**n prima consolatur propheta populum: ne per comminationem predicta desperet. **I**n secunda de reditu iudeorum de captiuitate Babylonica: ibi: **G**loriamini. **I**n tertia agit de destructione Babylonis: ibi: **G**loriamini dicens: **L**ama. **I**n quarta hortatur dominus prophetam ut audacter et libere captiuitatem illam predicet: ibi: **S**uper montem excelsum ascende. **I**n quinta probat destructionem illam posse contingere: ostendens dei omnipotentiam per quod fiet: ibi: **Q**uis mensus est. **I**n sexta detestat idolatriam: et iuebit contra idolatras: ne scilicet iudei post reuersionem de captiuitate Babylonica ad idolatriam rediret: ibi: **C**uius scilicet fecistis deum. **I**n septima parte dei omnipotentiam et sapientiam describit: ibi: **N**ihil quid non scitis. **E**t dicit Andreas quod ab hoc loco vsque in fine libri per hunc in consolationem populi imoratur. **D**icit ergo: **C**onsolami consolami popule me dicit deus vester. q. d. ex quo rex

vester non compatitur vobis: nec consolatur vos: quia in tempore suo erit pax et super vos veniet comminatio predicta: que consolamini in deo vivo. **E**t dicit bis: **C**onsolami: ut moneat eos actiue consolationem recipere et passiuem. q. d. primo recipite consolationem in vobis: et deinde etiam alios confortate. **V**el: **C**onsolami dicit bis: contra duplicem penam quam habituri erant: tribulationem. scilicet in corpore et angustiam in mente. **E**t propter duplicem miseriam: culpam. scilicet penam. **Q**uoniam quoniam ad cor hierusalem. **V**erbum domini est ad sacerdotes scilicet et prophetas. q. d. dominus: **D**icit vos. **P**rophetas et sacerdotes loquimini ad cor hierusalem. id est ad plebem que habitabat in medio

Aboraliter: **C**onsolami consolami popule me dicit deus vester. **D**is semper offert consolationem nobis: quia misericordia eius semper parata est propter peccata. **V**n **E**cce. xvij. c. **I**n quacumque die ingenuerit peccator: omnino iniquitatum eius non recordabor. **A**postolus. iij. d. **E**go sto ad ostium et pulso. **L**uca. v. a. **A**peri mihi. **S**ed diabolus semper monet desolationem: ut per eam in desperationem inducat. **D**icit ergo propheta in persona domini nobis: **C**onsiderate misericordiam domini et consolamini super peccato omissionis: et consolamini super peccato commissionis. **I**tem consolamini super culpa: consolamini super pena. **I**tem consolamini in via: tandem consolamini in patria. **I**tem vos plati consolamini vos ipsos in mundicia scientie: et post consolamini alios compatiendo infirmitati eorum et miserie. **N**ota quod consolari est simul solari. **V**ultus hodie consolantur carne: sed pauci spiritu: propter quod tamen tantum rogabat apostolus **P**hilippus. ij. a. **S**i quis consolatio in christo: si quis solatio charitatis: si quis viscera misericordie: implete gaudium meum. **E**st consolatio spiritus: vanitatis: vltionis: patientie: purgationis et flagelli: glorie: et scripture. **S**peret: ut hic: et in **P**s. **D**emor esto tibi tui seruo tuo in quo michi spiritus dedisti: hec me consolata est in humilitate mea. **C**onstantis. **L**ucl. vj. d. **U**te vobis diuitibus que habetis hic consolationem vestram. **P**s. **R**enuit consolari aia mea. **U**ltimo. s. j. **f.** **D**eu consolabor super hostibus meis. **P**atientie. ij. **C**or. j. a. **V**idit deus et patet domini nostri iesu christi: patet misericordiam et deus totius consolationis: que consolatur nos in omni tribulatione nostra. **P**urgatio rui et flagelli. **P**s. **V**irga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt. **G**lorie. **B**arthelemy. v. a. **B**eati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. **S**cripture. **R**o. xv. a. **Q**uecumque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per patientiam et consolationem scripturarum spiritus habeamus. **m** **P**rople me vos maxie chustiant: que mei est iure creationis. **U**n **P**s. **M**os autem populus tuus et oues pascue tue. **U**ltimo: **D**ues manus tue. **I**ure emptiois. j. **C**or. vj. d. **E**mpiti estis pro magno. **E**t ibidem: **D**ebetis via templi sunt spiritus sancti que habetis a deo: et non estis vii. j. **V**el. j. d. **N**on corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana via conuersatione: sed pretioso sanguine agni incotaminati christi iesu. **I**ure sacerdotali. **V**n **U**ltimo. vj. d. **P**recursor pro nobis introiit iesus secundum ordinem melchisedech pontifex sacer in eternum. **I**ure etiam regali. **V**n **V**iere. x. a. **Q**uis non timebit te o rex gentium. j. xij. f. **A**fferre si quod habetis dicit rex iacob. **D**icit deus vester. **C**aro semper clamat homini delectationem: mundum sollicitudinem: sed diabolus iniquitatem: dominus autem consolationem: quia spiritus promittit misericordiam. **V**n **V**iere. iij. a. **V**ulgo dicit: **S**i dimiserit vir uxorem suam: et recedens ab eo duxerit alteram: numquid ad eam reuertetur ultra: **N**umquid non polluta et cotaminata erit mulier illa: **L**u autem fornicata es cum amatoribus multis: tamen reuertere ad me et suscipiam te dicit dominus. j. li. a. **C**onsolabit dominus sion: et consolabit omnes ruinas eius. **L**oquimini ad cor hierusalem. **H**oc est contra exasperatores subditorum suorum. **B**landus enim consolator dicit loqui ad cor. **V**n **D**see. ij. c. **A**dducam eam in solitudinem: et loquar ad cor eius. ij. **P**aracl. xxxij. b. **L**oquitur ezechias ad cor eorum dicens: **V**iriliter agite et confortamini. **R**uth. ij. c. **C**onsolatus es me: et locutus es ad cor ancille tue. **H**oc est etiam pictores et ornatores simonum. **I**lli enim non loquuntur ad

* cor: sed ad aures.

A

Doraliter

Consolatio multiplex

Pb. 113.

Pb. 76.

Pb. 22.

Pb. 94.

rat in medio civitatis ea lenit consolado. a. Et aduocate
ea. i. p. dicitur plebe a tristitia et ab idolatria reuocare. b. **Q**ui
copleta e malicia ei? q. i. q. i. finita e. i. cito finiet afflictio ei?
Dimissa e iniqtas illi. i. peccatu q. i. dimissu e: nec req
ret ampli ad puniedu: post q. i. p. gna cõmnata sup? termia/
ta fuerit. Et b. intelli/
ge si custodiãt pcepta
dñi. Dimissa e inq
iniqtas: q. i. d. Su/
scipit bierlm. i. ha/
bitatores ei. et De/
manu dñi dupli/
cia p omib? pctis

suis. i. tribulatione corpis et angustia aie. **Uel** duplicia. i.
ipugnatione ab assyrijs et chaldejs: vel a chaldejs et romanis
captiuitate. Septuaginta dicitur: Sacerdotes loqm̄ini ad cor
bierlm̄ et cõsolam̄i ea: q. i. repleta e hũilitas ei: solutu e pctm̄
illi. **I** **Uox clamantis i deserto.** Te quo captiuitate fue
rat dux trib? remãserũt alienigenę coloni in fra: q. i. cũ sciũsset
q. i. iudei redibãt et rehabituri erãt possessiões suas: valde do/
luerũt clamãtes et gemẽtes p dolore: et dicebant ad inuicem:
Recedam? de fra et faciam? viã p̄lo redeũti. Et b. est qd dic:
Uox clamantis i deserto. i. ppli coloni iudej deferte p̄us:
cito audiet p timore ppli redeuntis. Uel p̄dicti coloni clama/
bũt in deserto. i. in locis desertis iã expulsi de fra. p̄missiõis.
Et qd clamabũt: **S** Parate viã dñi rectas facite in
solitudine semitas dei nostri. q. d. ad inuicem: nõ pos/
sum? resistere nõ reuertẽti factamus ei viã. i. dimittam? eis
terrã: sic vulgari dicit ille alteri facere viã q. d. dimittit ei locũ.
Uel possent hec s̄ba: **P**ate viã dñi: i. e. s̄ba. p̄p̄e ad coloniũ
p̄lm̄ ita dicit: **I**ta audiet vox illa ppli clamãt: et vos alie/
nigene: **S** Parate viã dñi. i. pate viã p̄lo dñi eis cedẽdo:
b. **Rectas facite i solitudine semitas dei nri.** i. i. iudea
q. i. p̄us deserta fuerat. Ad litterã: cogitate et pate breuiozẽ viã
quã potestis p̄lo valde festinãter reuersuro. Dicunt autẽ ille
semitę dei: q. d. a dño fuit eozũ reuersio. **I**udei autẽ istã litterã
alũt exponũt: et dicit q. post q. captiuitati fuerãt a babilonijs
et volũtas dñi fuit q. rediret ad terrã suã: vox quẽdã audiebat
q. de reditu ad terrã suã illos monebat: nec sciebat cuius vox
illa erat: et vt certissime sciret q. vox illa dei erat / nõ homis:
in saltibus et lucis q. loca inhabitare s̄mię nõ solẽt: audiebat
vox illa gracilis et s̄mię: In vicis s̄o et vrbib? ubi homines
min? habitant: audiebat grossior et virilis. Et clamabat vox
illa iudis: **S** Parate viã dñi. i. o vos iudei pate vos ad
reuerſiõnẽ: **B** Rectas facite i solitudine semitas dei
nri. i. redite nõ p viã regiã: s. p semitas breuiores et rectiores:
vt cit? possitis redire ad terrã viã. Uñ hebre? h3: **Uox** qdã
de solitudinib? et desertis h clamabat: **Parate viã dñi** r. c.
Uel etiã p̄t esse vox dñi loquẽtis ad angelos et dicẽtis eis:
S Parate viã dñi. i. p̄lo reuertẽti ad p̄ceptũ dñi et ad frã
et ad replũ dñi: et q. dñs vadit: **rectas facite i solitudine**
semitas dei nri. Et huic expositioni cõcordat lra sequẽs.

p oib? peccatis suis. i. tribulatione i corde: et angustia in
aia. **H**ec e p̄solatio sanctor? sustinuisse p christo. Uñ. j. lxi. c.
Pro p̄fusioe viã duplici et rubore laudabit p̄t eozũ: p̄pter
hoc in fra sua duplicia possidebũt. Et **Diere.** xvj. d. **Reddã**
p̄mũ duplices iqtates eoz: q. i. p̄mũ reddã iqtates. i. p̄gnã p
iniqtate: et postea glo/
riã. Uñ **Baruch.** v. a.
Circudabit te de? di/
ploide iusticie: **Ecce** **Matt.** v. a.
p̄gnã: **Et imponet mi/
tram capitũ tuo hono/
ris eterni.** **Ecce** glia.
Iob. i. c.
Job. i. c.

omnib? peccatis suis. Uox
clamantis in deserto: Para
te viã domini/rectas facite i
solitudine semitas dei nostri.

in deserto: parate viã dñi. **H**oc p̄t exponi de beato
Jobe baptista: q. d. de seip̄lo dicit: **Ego** vox clamantis i deserto
dirigite viã dñi: sic dicit eſaias p̄p̄a: **Job.** i. c. **I**n h̄ aũt q. d. i
cit se voce? possũt notari tria: **N**ature fragilitas: vitę hũilitas:
officij dignitas. **Uox** cito trãsit: nec redertit: sic vita homis.
Uñ **Job.** vij. b. **Demẽto** mei de? q. d. veni? e vita mea. **Sap.**
ij. b. **Ambre** trãsit? e sp̄us nostrũ: et nõ e reuersio finis nri. **S.**
xxxij. c. **F**inita est vindemia: collectio ultra nõ veniet. **Socẽ**
s se dicit beat? **iobes** p̄pter fragilitatẽ. **Uox** etiã erat p̄pter
hũilitatẽ. **H**ec enĩ vox. i. hũilitas sola est q. e signũ veritatis
rei. **H**ũilis aũt fuit **iobes**: q. cũ talis esset vt posset credi deus
si vellet noluit tñ: sed iudis q̄renit? an ipse esset christ? re/
spondit: **N**õ sũ: sed etiã q. nec helias nec p̄pheta: **Job.** j. c.
Mos aũt p̄pter modicũ / imo p̄pter nihilũ qd pel? e: q. d. q. h. q. d.
p̄t falsũ florẽ sup̄bim?. **Uñ** potest dici de nob illud **Ecce**
vij. c. **Egressa** e cõritio: floruit s̄ga: germiauit sup̄bia: iiqui/
tas surrexit in virgã impietatis. **Fuit** etiã **iobes** vox p̄pter offi/
cij dignitatẽ. **Ad** hẽm p̄ncipalit? p̄fert vox: vt nobis verita/
tẽ vel falsitatẽ ostẽdat: et ipse christũ qui e viã: veritas et vita:
Job. xij. a. nõ solũ s̄bis longe: sed digito p̄e ostidit: et falsi/
tate diaboli detexit. **Prop̄** h̄ dictũ est: **Salach.** ij. a. **Ecce**
ego mitto angelũ meũ q. p̄parabit viã tuã ante te. **Prop̄** h̄
dĩ **iobes** vox clamantis. i. christi: q. p̄mo clamauit ex inara in/
firmitate voce? volẽtis emittẽs: sic alij homies. **Sap.** vij. a.
P̄mã voce? similẽ oib? emisi plorans. **Secũdo** clamauit ex
volũtaria pietate. **Luc.** vij. a. **H**ec dices clamabat: q. h3 au/
res audiẽt audiat. Et **Job.** vij. f. **I**n nouissimo aũt magne
festiuitatis die stabat **iesus** et clamabat: **S**i qd sitit veniat ad
me et bibat aquã sapiẽtię salutaris. **Uñ** **P̄.** in p̄sõa ei? **L**a/
borauit clamãns: q. d. p̄dicatiõẽ suã paucos cõuertit: et tñ multũ
clamauit. **Uñ** seq̄t: **R**auce factę sũt fauces meę. **Tertio** clama
uit ex illata sibi passiõẽ. **Luc.** xxiij. f. **Clamans** voce magna.
Clamat enĩ q̄tidie christ? p creaturaz ispectionẽ: p̄ p̄dicatoz
admonitiõnẽ: p occultã inspiratiõnẽ: p bñficiõz largitiõnẽ: p
multiplicẽ afflictiõnẽ. **I**n deserto. i. i corde. **Dñs** enĩ q̄si vena/
toz sp̄ualis clamat i corde p̄ inspirationẽ: et canes ei? venatici
i. p̄dicatores p̄ admonitiõnẽ. Et hĩ dĩ cor desertũ: i. q. qdẽ sũt
leões sup̄bie: gryphes iracundię: mures q. oia corrodũt detra/
ctiõnis siue iuidię: boues siue mult? pigrici: et porci luxurię:
vrsi gulositatĩ: vulpes volositatĩ: milui rapacitatĩ: falcões q.
incarnant i p̄da. i. tenacitatĩ. **S.** xij. d. **Requescẽt** ibi bestię re/
plebunt domus eoz draconib?: et habitabũt ibi struthiões: et
pilosi saltabũt ibi: et rĩdebũt ibi vlulę in edib? suis: et sirene in
delubris voluptatis. **I**n h̄ deserto dñs tendit arcũ: qñ futuri
iudicij penã cõminat. **Uñ** **P̄.** **D**edisti metuẽtib? te signifi/
cationẽ: vt fugiãt a face arc? **A**b hoc arcu exit sagitta timor/
factis i corde vuln? p̄tritiõis. **Uñ** **h**ieronym?. **C**ir? p̄gnit?
tę. i. cõtritiõ timore cõcipit. **P̄.** **I**udicij enĩ tuis timui. **J**
S Parate viã dñi: o vos homies pate viã dñi: faciendo eã
mũdã p̄ rãpãtiã: equã p iusticiã: securã p fortitudinẽ: rectã
p pudẽtę discretionẽ. **H**ãc viã etiã pauit beat? **iobes**. **P**re/
parauit enĩ viã dñi i mũdũ: **I**re i cordib? iudeoz: i martyriũ
et i limbũ. **I**n mũdũ qdẽ: q. d. mũdũ nascẽdo p̄o: dño itroluit.
In cordib? iudeoz: q. d. p̄mo p̄dicauit et baptizauit. **I**n marty
riũ: q. d. p̄o: p martyriũ vitã tẽporalẽ finiuit. **I**re i limbũ: q. d. p
us christo ad inferos descẽdit. **B** Rectas facite i solitu/
dine semitas dei nri. **P**arate viã dñi: p̄tinet ad sãclares:
sed rectas facere semitas: p̄tinet ad claustrales. **Recte** aũt sũt
u s * semitę dñi

Boniliter * cor: sed ad aures. **Uñ** **Chrysostõ**?. **Qui** cõponit sermo/
nẽ loquit ad aures tñ. **Uñ** talib? p̄t dici: **L**oquimĩ ad cor
bierlm̄ / nõ vt aures mulceatis verboz ornatu: sed pon? apta
sentẽtia cor pũgãtis. **I**n p̄mo enĩ homies admirant: in secũ/
do aũt pctõres ad dñm cõuertunt. **S.** xxx. e. **C**õramiãtis la/
minas sculpsisti argenti tui. **Et** postea. **E**t dabĩt pluuiã seminũ
tuo vbi cũq. semiaueris in fra: et panis frugũ terrę erit vber/
rim?. **S**i enĩ p̄dicatoz lamias argenti sui. i. extẽsiões vani et pi/
cti eloquĩ sui cõramiãret: pluuiã daret semĩ ei? et fructifica/
ret. **S.** xix. a. **A**scẽdet dñs sup nubẽ leuẽ. i. sup faciliẽ et apertã
sentẽtia: et ingrediet egyptũ. i. cor pctõris: et cõmoueunt s/
mulacra egypti. i. pctã cordis ei? p cõtritiõnẽ et cõfessionẽ. a
Et aduocate eã: **E**cce nõ sufficit loq ad cor bierusalẽ. **I**ad
p̄m: vt p̄dicet tñ verboz nisi etiã aduocet exemplis. **Uñ** in
P̄. **D**eo dñs locur? e. **E**cce verboz: **E**t vocauit terrã/
Ecce exemplũ. **B** **Q**ui copleta e malicia ei? / dimissa
est iniqtas illi. **R**ectus ordo e. **A**cta enĩ p̄gnitẽria pfecte
diuini peccati. **S** **S**uscipit de manu dñi duplicia

Matt. 5. a.
Marci. 1. a.
Luci. 3. c.
Job. 1. c.

P. 68.

P. 59.

P. 118.

¶ **Dis vallis exaltabit.** Hoc em si intelligat factis ad ifaz: necesse fuit q angelico fieret auxilio h huano. **Dis vallis exaltabit:** vlt implebit: ad ifaz: b. **Et ois mos z collis humiliabit:** qsi ita erit bona via q tota erit equalis: z descendent montes maiores z colles minores z vales implebunt: ita q tota terra plana erit: z optima ad gra diendu. **Et erunt praua in directa z aspera i vias planas:** qsi vlt que pus erant praua z tortuosa: tuc erunt recta: z q pus erant aspera: tuc erunt plana. **Et qsi qd qre ret:** quod pot hoc fieri q iudei recedat/ostendit cu subdit: **Et reuelabit glia do**

Ecclj. 14. c. Jac. 1. b. 1. p. cf. 1. d.

Tertia pars

Quarta pars

Dis vallis exaltabit: et ois mons z collis humiliabit: et erunt praua in directa z aspera in vias planas. **Et reuelabit gloria dñi:** et videbit ois caro pariter q os dñi locutus est. **Uox dicentis:** Clama: et dixi: **Quid clamabo:** **Dis caro fenu:** z ois gloria ei qsi flos agri. **Excitatu est fenu z cecidit flos:** quia spūs dñi sufflauit in eo. **Terre fenu est q popul:** **Excitatu est fenu et cecidit flos:** verbu autē dñi manet i etnu. **Sup montē excelsū ascēde tū q euāgelizas sion:** exalta i fortitudine z vocē tuā q euāgelizas hieru

* semite dñi pprie p paupate. Rectu em est cui mediū nō exit ab extremis/vel vltimis. Ultima aut vite sancti iohānis sunt paupras z vilitas. Vñ Job. i. d. **Mudus egressus sū de vtero matris meę:** z nud⁹ reuertar illuc. **Est q rect⁹ claustralis** qui nuscq a paupate deulat: sed p ipsā vt p semitā rectissime gradit ad gaudia paradisi. **Ipsa em ē semita** rectissima eundi ad regnū. **Proverb. iij. c. Ute ei⁹ vite pulchre:** z semite eius pacifice. **Nihil em ita securū z ita pacificū ē vt pau** 55. q. 10. c. 11. **Beati paupes spū. i. nri stabit** voluntarie: qm ipsoz ē regnū celoꝝ. **Sed fere null⁹ est q mō ambulet p semitā istam. s.**

Excitatu est fenu z cecidit flos: quia spūs dñi sufflauit in eo. **Terre fenu est q popul:** **Excitatu est fenu et cecidit flos:** verbu autē dñi manet i etnu. **Sup montē excelsū ascēde tū q euāgelizas sion:** exalta i fortitudine z vocē tuā q euāgelizas hieru

Dis vallis exaltabit: z ois mos z collis humiliabit. **Hoc est qd dicit Luc. xij. c. Dis q se exaltat humiliabit:** z q se humiliat exaltabit. **Prover. xv. d. Gloria ꝑcedit humilitas.** **Et erunt praua in directa z aspa i vias planas.** **Hoc pot exponi de beato Laurentio:** que durit aspitas cratule ad directa z plana paradisi gaudia: **Et de qlibet pgnitate qui p aspera pgnitate ducit directe ad gaudia paradisi.** **Barth. iij. a. Facite pgnitētia.** **Sap. x. b. Iustū deduxit dñs p vias rectas:** z ostendit illi regnū dei. **Et reuelabit glia dñi.** **Primo fuit reuelata glia dñi in mudi creatioe.** **Secūdo in eiusdē p vltimū purgatioe.** **Tertio i eiusdē p octo aias repatioe.** **Quarto in eius p legē instructioe.** **Quinto i eius p reges gubernatioe.** **Sexto i ppi sui p captiuitatē multiplicē puniatioe.** **Septio in eiusdē ab hostib⁹ fortissimā mirabilē liberatioe.** **Octauo i miraculoꝝ p filiū opatioe.** **Nono in mudi tot⁹ p passionē vni⁹ hois redēptioe.** **Decimo i antiqꝝ patrū de limbo liberatioe.** **Undecimo in filij sui accelerata cū aliqb⁹ milib⁹ suis refurrectioe.** **Tadē aut manifestabit ex toto i generalī amonitione glificatioe z inimicoꝝ patēti pñiōe.** **Et videbit ois caro parit q os dñi locutus ē:** vbi dicit dñs. **Et videbit tuc ois caro:** s boni i deitate z hūanitate: **Vali etiā s tñi i humanitate.** **Et debet etiā tuc omnis caro q locut⁹ est dominus p pphetas: bonis pñtia pmittēdo: z malis supplicia cōminādo.** **Uox dicentis:** **Clama.** **Ecce pphē dñi mādatū z auctas pñtia dñi.** **In q notat q null⁹ pñtia dñi officii debet assumere nisi missus. Ro. x. c. Quō pñtia dñi mittant:** **Quid clamabo:** **Ita deberēt facere pñtia dñi petere. s. a dño qd pñtia dñi p oionē z studiū sc̄pturaz.** **Vultū aut petū b a qter nō: multi a sua inuentioe siue ingenio: s a deo paucl.** **Vñ s. vij. d. Nūquid nō plus a deo qrit vñiōe p vltis acmō: tulo: pñtia dñi de medio petraz dabit vocē.** **Dis caro fenu.** **Fenu nascēdo hz virozē: crescēdo decorē z flozē: s excitatū ardore solis terit in puluerē: Sic hō hz virozē in pueritē gte: decorē z flozē i iuuetute: s tandē redit i puluerē i morte.** **Itē hō habet virozē p innocētē statū: flozē hō p virtutū pgressū: s oia hec reducunt i puluerē p peccm.** **Vñ Thren. i. b. Egressus ē a filia sion ois decor ei⁹.** **Excitatu ē fenu i iuuetute i morte.** **Et cecidit flos: mūdane pspuatioe: Quia spūs dñi sufflauit i eo/ dissoluēdo corp⁹ ab aia graui infirmitate.** **Vñ Jaco. i. b. Exoz ē sol cū ardore: z arefect fenu: z flos ei⁹ decidit: z decor vult⁹ ei⁹ depñt.** **De feno fit vitz clarissimū: sic de carne obscura fit caro gliosa.** **Et re fenu ē pplus i pncipio debilis: postea debiliori fine debilitum⁹ i aqz delictaz z limo frenoz defix⁹.** **Excitatu ē fenu z cecidit flos: idē ē qd pus.** **Uox aut dñi manet in etnū.** **Vñ Barth. xlij. c. Eglū z fra trātibit: sba aut mea nō trāstibit.** **Sup montē excelsū ascēde tū q euāgelizas sion.** **Triplē notat h altitudo q i pñtia dñi requirit. s. in scia: in vita: in doctrina.** **Exalta i fortitudine vocē tuā**

Do taliter

55. q. 10. c. 11.

Jobd. 1. d.

Etia del fuit reuelata multipliciter

ps. 105.

Quasi pter vocē iudeis. Vel li sion et li hierlm/ vocatui sunt: ita
 q ad ipsa dirigat sermo. Et huc lre p cordat Hiero: et dic:
 Quē euāgelicas. q. d. hierlm et sion q euāgelicas. i. p dīcas
 magnalia dei: post liberationē tuā p dīca apte. **Exalta**
 noli timere. q. d. p dīca secure et nō oportet q tu timeas. b
Dic civitatib' iude. i. civitatib' q sūt i iudea habitatorib'.

C **Ecce de**
 vester/ veniet cito ad
 liberādum vos. **Se-**
 ptuaginta: **Ecce dñs**
 vester: ecce dominus
 i. 61. d. deus cum virtute ve-
 niet: et brachium eius
 cum dominatione. **D**
Ecce dñs de' in
 fortitudine veni/

et. i. venire apparebit i mirabili iudeoz reuerfioe: vel in baby
 lonig destructioe q medos. i. et pias: **Et brachiū ei' .i.**
 cyrus elect' pnceps ei': **Et dñabit/ babilonij.** **Et ecce**
 merces ei' cū eo. i. impletio pmissiois factę iudeis de re/
 uerfioe sua: vel fertilitas frę suę in reditu: vel retributio serui/
 entib' sibi. **Et opus illi' corā illo. i. iudei reuertētes:**
 qd dicit opus ei' ppter misericordē liberationē et potētię ma
 nifestationē corā illo tanq' ductore. **Septuaginta. Et opus**
 ei' i p'pectu illi'. **Sicut pastor gregē suū pascet. i.**
 cōgregationē reuertētū pascet i deserto p qd redibūt: sicut
 pastor pascit gregē suū. **In brachio suo cōgregabit**
 agnos. i. in potētia sua cōgregabit iudeos i diuersis terris
 dispersos: q dicunt agni qñ simplices et māsueti/ respectu illoz
 de decē tribub'. **Et i sinu suo leuabit. q. d. valde sua-**
 uiter et cū magna diligentia **reducat eos:** sicut mater q in sinu
 suo nutrit puerū suū. **Et fetas ipse portabit. i. infirmos**
 redeuntū portabit/ dādo fortitudinē vel tps oportunitatē.

Quis mēsus ē pugillo aquas. Quia posset aliquis
 de p dīca' hesitare et dicere: **Nō posset esse q tā potēs regnū**
 et nobile destrueret: **Ideo ostēdit omnipotentā dei p multa**
 opa facta supra naturā: vt exemplo illoz pber hoc a domino
 facile posse cōtingere. **Uñ dicit: Quis mēsus ē pugillo**
 aquas: quasi nullus hoc posset facere nisi deus. **Et**
 cęlos palmo ponderauit: q. d. ipse solus. **Pugillus est**
 manus cōtracta

Et in fortitudine vocē tuā q euāgelicas hierlm. **Uñ Dñe.**
 viij. a. **In cūture suo sit tuba:** qñ aquila sup domū domini.
Exalta/ noli timere. **Dñe. i. d. Ne formides a facie**
 eoz. **Et cęb. ij. c. Ne timeas eos neq sermōes eoz metuas.**
Dic civitatib' iude: Ecce deus vester/ veniet ad
 retribuendum bonis gaudia in iudicio/ et malis supplicia. **De**
 his em duobus debet esse p dīcatio. **Hoc mandatū impleuit**
 iob. i. d. iobānes/ qñ videns dominū discipulis suis/ dixit: **Ecce agn'**
 dei: ecce qui tollit peccata mūdi. **Nota q/ ecce/ frequēter po-**
 nit/ vbi agit de incarnationē: vt melius attendat et firm' me/
 morię cōmendet. **Ecce domin' deus in fortitudi-**
 ne veniet: et brachiū eius dominabit. **Hoc qñru ad**
 malos: quibus pprie domin' tūc apparebit qñ destruet eos.
Uñ dicit: P. Cognosceť dñs iudicia facies: qui modo ignorat
 iniurias sustinens. **P. Qui dominat in virtute sua in eter-**
 nū. i. in vindictę retributione. **Frater em est/ vel quasi seru' in**
 misericōdī exhibitione. **Ben. xlv. g. Joseph viuit et ipse domi-**
 nat in omi terra egypti. i. peccator. **Et ecce merces ei'**
 cū eo: et opus illi' corā illo. **Hoc quo ad bonos: quibus**
 mercedem bonoz operū retribuet: quib' opus suū exhibebit
 qd est misericordia: **Iusticia em quasi alienū opus est.** **Uñ**
 ppbeta cū loqueret de iusticia. **Et xxvij. f. alr: Peregrinū est**
 opus eius ab eo. **De mercede ista potest dici q appetēda est:**
 quia ppinqua: et q durabilis: et q magna. **De primo dicit/**
Apoc. xxij. c. Ecce venio cito et merces mea mecum ē. Ecce
xi. c. Benedictio dei in mercedē iusti festinat: et in honore ve-
loci pcellus illius fructificat. **De secūdo dicit Eccl. xvij. c.**
Merces dei manet in eternū. **De tertio/ Ben. xv. a. Ego suz**
 merces tua magna nimis. **Merces ista specialiter exposita**

est venalis in passione filij: ante passionē em clausa erat. **Uñ**
Zach. viij. b. Confortent manus vestre qui auditis in dieb'
 istis sermones istos p os ppbetaz: in die qua fundata est do
 mus domini exercitū. i. ecclesia vt templū edificaret ex duo
 bus parietib' .i. gentibus et iudeis. **Et statim sequit: Si qui-**
 dē ante dies istos merces hoīn nō erat. **Sicut pastor**

gregē suū pascet.
Septuaginta: Popu-
lum suum: et in bra-
chio suo congregabit
agnos: et pgnantes cō-
solabit: alios cū fistu-
la cōsolationis: alios
cū virga tribulationis:
et hęc etiam quādoqz
alternando sic pastor.

Illo. Sicut pastor gregē suū
pascet: i brachio suo cōgre-
gabit agnos: et in sinu suo le-
uabit: fetas ipse portabit.
Quis mēsus ē pugillo aqz:
et cęlos palmo ponderauit

Itē pascit dñs malos: sicut pastor ardetes/ diuitijs tēporalib'
bus impinguādo. Dñe. xij. a. Uñ est omnib' qui puaricant
 et inique agunt: **Plantasti eos et radicē miserūt/ proficiūt et**
 faciunt fructū. **Et post pauca. Congrega eos quasi gregem**
 ad victimā. **Ad istos ardetes i collo suspendit campana adu-**
 lationis/ inanis glorię/ factantię/ et fauoris humani. **Honos**
 autē pascit domin' sicut oues/ eos ab alienis segetibus coer/
 cendo. **Uñ dicit. Diuitijs si affluant/ nolite cor apponere.** **Ps. 61.**

Item eos p totam diem p'sentis vitę vsqz ad vesperā mort'
 custodiendo: et in nocte mortis corpora eoz vsqz ad futuram
 diem iudicię reseruando. **Uñ dicit. Exo. xij. d. et. xij. e. legist q**
 dominus custodiebat filios israel p diem in columba nubis:
 et per noctē in igne. **Item eos in ouili superne glorię singilla-**
 rim et fm diuersitatē meritorū diuersimode collocando. **Uñ**
Dñe. xxxij. b. Adhuc trāsibūt greges ad manū numeran-
 tis. **Item ipsis suam noticiā imprimēdo: et nomia eozum in**
 libro vitę scribendo. **Uñ dicit. Joh. x. e. Oues meę vocem meā**
 audiūt: et ego cognosco oues meas: et cognoscut me meę. **Itē**
 eos quādoqz virga afflictionis temporalis tangendo. **Uñ**
Deb. xij. b. Flagellat autē omnē filiū quem recipit. **Et in**
 brachio suo cōgregabit agnos: id est infirmos et debi

les custodiet in fortitudine. **ptegendo contra inimicū.** **Item**
 mites et humiles qui per agnos significant portat dominus
 duob' brachijs: timore. i. et amore. **Timore retrahendo a ma-**
 lo: amore autē vt dextro brachio deportans ad bonum: vel
 afflictioe vt cōsolatione. **Et in sinu suo leuabit/ qui-**
 etem cōtemplatiōis ipsis tribuendo. **Item cōgregat hic do-**
 minus agnos suos: id est māsuetos et humiles p vnitatem fi/
 dei in ecclesiā militāntē: sed in sinu suo leuabit eos p exhibitōe
 onem plene cognitiōis in ecclesiā triumphantē. **Et fetas**
 ipse portabit: id est p dīcatōres qui filios deo parturiunt
 per p dīcationē et doctrinam. **Uñ dicit. vñs eozum dicit: Filio-**
 li mei quos iterum parturio: **Gal. liij. c. De hoc dicit. j. xlvj.**
b. Ego feci et ego feram/ in p'senti: ego portabo et ego salua-
 bo i futuro. **Et dñe. xxxj. b. Qui disperfit israel cōgregabit**
 eum: et custodiet eum sicut pastor gregem suum. **Uñ tamē**
 non cognoscut pastozē suum. **Uñ dicit. Ps. xj. b. Portabam**
 eos in brachijs meis: et nescierūt q curarē eos. **Quis**
 mēsus est pugillo aquas: et cęlos palmo ponde-

rauit: **Nota q/ pugno solet homo pcutere ad ledendum: sed**
 palmo sepius ad castigandū. **Domin' ergo aquas: id est cor-**
 da fluxibilia et instabilia pugno metiet. i. sententia dura et ir/
 renocabili: **Sed cęlos. i. iustos viros palmo metiet. i. percutit**
 non ad grauandū: sed ad castigandū. **Et notabiliter pponit**
 metri pugillo mensurę palmi. **Dñs em p'us percussit pugno**
 grauif punitēdo pctōres i legis variōe: qñ dicit ē: **Oculū p**
 oculo: dentē p dēte: **Exo. xxj. c. Sz postmodū percussit pal-**
 mo in euāgelica cōdonatione. **Uñ Petro dicitū ē: et in petro**
 cullibet: q peccati f'ri dimittat: nō solū vsqz septies: sed vsqz
 septuagies septies: **Uñ dicit. Matth. xvij. c. Sic etiā faciet in die iu-**
 dicij: qz pugillo nō pugno percutiet: qz citra pdignū punit:

sed palmo cęlos pōderabit: qz bonos vltra cōdignū remune/
 rabit. **Uñ j. lxi. a. Ut p dīcarē captiuos indulgentiā et. Dñe qz**
Quis mēsus est. Apoc. xvij. b. Quātum gloriificauit se

n 4 * et in delirijs suis

Manus contracta et clausa: palmus aut manus extenta siue apta. In hoc q̄ dñs dicitur mēius esse aquas pugillo: ostēdit q̄ dñs magnā p̄tē aq̄ sub terra abscondit. **Uñ P̄s.** Statuit aq̄s q̄si in vtre. Per h̄ aut q̄ dicitur: celos ponderasse palmo: ostendit q̄ dñs celos nō absconditos s̄ aptos fecit. **Uñ P̄s.** Extrēdēs celū sic pellē. **Quis** appēdit tribus digitis molē terre: Quis aliquis vult leuare aliqd ponderosū: apponit totam manū: sed si vult leuare leue: duos t̄m v̄ tres digitos apponit. **Uñ q̄ dicere q̄ dñs tā fortis est vt totā terrā sustineat q̄si aliqd leue.** **Appēdit** i medio mūdī s̄ sibilis: sup nihilū: dicitur **Sto. Sz̄ in P̄s. d̄** de fra: Ipse sup maria sūdauit eā. **Et iter:** Qui sūdauit frā sup aq̄s. **Sol.** Ibi accipit sup ip̄op̄ite s̄m q̄d aliqd d̄ sup aliqd tāq̄ sup sūdauit: fra em̄ sic sup nihil sūdauit. **Et librauit** i pōdere mōtes: **Et colles** in stathera. **Nota:** tūc scit quātū ponderis ē res: q̄si libras et pōderat. **Uñ q̄ dicere p̄ba:** Quis scit quātū ponderat mōtes et colles: **Solus de.** q. d. q̄ p̄dicta pōt facere et cognoscere facile poterit subuere babylonē. **Uñ s̄m Aug.** Pondus est imperiū cuiuscq̄ rei tēdētis ad suū locū. q. d. q̄s est q̄ mōtes et oīa ordinauit suis p̄p̄rijs locis: **Nullus** nisi solus de. **Uñ P̄s.** Ponderib⁹ librata suis. **Sed** qz aliqd dicere possit: **Dñs** non fecit p̄dicta sine auxilio: ideo ad iugit: **Quis** adiuit sp̄m dñi. i. sp̄m qui est dñs: vel sapiētā dñi: q. d. nullus. **Septuaginta:** Quis cognouit mentē dñi: **Et** qz adhuc possit q̄s dicere q̄ plato et alij p̄h̄i docuerūt dñm et adiuuerūt ad hęc faciēda: **Subdit:** **Aut** q̄s p̄siliari⁹ eius fuit et ostēdit illi: p̄dicta esse faciēda: q. d. nullus. **Sic** q̄ inijt cōsiliū: **Uñ** op̄ari debuisset: **Et instruxit** eum: q. d. nullus. **Et docuit** eū semitā iusticię. i. regulā op̄andi. **Et erudiuit** eū scia: cognoscēdi bonū et malū: **Et viam prudentię** eligēdi bonū a malo: ostendit illi: q. d. nullus. **Septuaginta:** Quis docuit iudiciū: et viā intelligētię q̄s ostēdit illi: **Ecce gentes** q̄si stilla situle. **Septuaginta:** Cūctę gentes. **Sicut** ille q̄ portat situlā plenā aq̄: si vna gutta cadat parū curat: sic dñs parū curat de oib⁹ gentib⁹. **Et reuera** q̄tū ad ipsū: nihil est scia oīm hoīm: vel sicut gutta situle nihil est respectu ton⁹ aq̄: sic potestas oīm hominū respectu potestat⁹ dei. q. d. magna ē aq̄ et gūis: et tñ de eā sustinet et cōtinet cū sit omnipotēs. **Et q̄si** momentū statherę reputatę sunt. q. d. sicut stathera defacili et q̄si p̄ nihilū in vtrāq̄ p̄tē inclinā: sic nihil sūt gentes corā eo: et ita defacili pōt eas cōuētere ad dñm q̄si cūq̄ voluerit sicut mouet stathera: et sicut lingula q̄ ē in medio statherę p̄uertit vbi vult: libras. **Septuaginta:** **Et** q̄si salua reputatę sūt. **Fortē** dicitur aliqd q̄ ita pōt dñs facere in fra nō munita: sed nō sic i terra munita: maxie i insulis q̄ fortes sunt et nō possūt obsideri nisi p̄ naues: **Immo** dicit ipse: **Ecce insule** quātūcūq̄ fortes: **Quasi** puluis exiguus. i. defacili ipellit possūt ab eo: sic parū puluis a vento. **Et** qz tant⁹ ē dñs: ideo nec ligna possunt sufficere neqz animalia in holocaustū ad impendēdū ei honozē quāt⁹ debet ei impēdi: **Uñ** dicit: **Et liban⁹** vbi sūt multa ligna: **Nō** sufficiet ad succēdēdū ignē p̄ holocaustis: **Et animalia** ei. i. liban⁹: vbi pascēbant multa animalia. **Uñ** eius. i. dñi: qz oīa animalia ei⁹ sunt. **Nō** sufficiet ad holocaustū: s̄m honozē q̄ sibi debet impēdi. **Uñ** hoc dicit: vt gētes ab idolatria hostiarū reuocet. **Uñ** gētes q̄si nō sint: sic sunt corā eo. i. ei⁹ cōparatiōe q̄si nihil vel p̄pe nihil sunt. **Et q̄si** nihilū et inane reputatę sūt ei. **Septuaginta:** Cūctę gentes q̄si nihilū reputatę sunt. i. cōparatiōe eius: vel s̄m iudiciū ei⁹ q̄si nihil re-

putant gentes p̄pter suoz multitudinē pctōz. **Cui** q̄si milē fecistis deum: **Sexta** pars est in qua inuehit cōtra idolatras: ne iudē de captiuitate reuersi redeant ad idolatriā. q. d. ex quo talis et tantus est dominus sicut dixi vobis: **Cui** ergo simlē fecistis deum: aut quā imaginē pōnētis ei: **Et** in delitijs fuit: tantum date illi tormentum et luctum. **Deut. xxv. a.** Pro mensura peccati erit et plagarum modus. **S. xxvij. b.** In mensura rē. **Matth. vij. a.** In q̄ mēsurā mēsi fueritis: remetiet vobis. **Quis** appēdit tribus digitis molē terre: **Doles** terrę et peccator quē appēdit

dñs tribus digitis. i. p̄fessioe: p̄rtitioe: satisfactioe. **Et** librauit i pōdere mōtes. **Dōres.** i. supbos librat dñs in pondere: qz quāto plus acq̄rit honoz et dignitatū: tāto p̄fundi⁹ et citius in inferna descēdunt. **Uñ** Job. xxj. b. q̄n omnē sc̄lctatē: possessiones et p̄olis multitudinē descripsit: **Subdit:** Et in puncto ad inferna descēdunt. **Et P̄s.** Vidi impiū super altatū et eleuatū sic cedros libani: et trāsiit et ecce nō erat. **Tex** est qz iā ceciderat. **Et Apoc. xvij. b.** Quātū gloriificauit se et in delitijs fuit: tantū date ei tormentū et luctū. **Et colles** in stathera. **Uñ** Job. xxxj. a. **Appendat** me in stathera iusta. **Quis** adiuit sp̄m dñi: aut q̄s cōsiliari⁹ eius fuit: et ostēdit illi: **Roma. xj. d.** Quis cognouit sensum dñi: aut q̄s cōsiliari⁹ ei⁹ fuit: aut q̄s p̄or dedit illi et retribuet ei: **Matth. xxij. d.** Quis em̄ affuit i cōsilio dñi: et vidit et audiuit sermonē ei⁹: **Job. xij. c.** Apud ipsū est sapientia et fortitudo: ipse habet consiliū et intelligentiā. **Cōsiliū** dare stulto charitatis est: consiliū dare sapienti ostēnsionis est: cōsiliū dare insipientē p̄uersitatis ē. **Ecce** gentes q̄si stilla situle. i. parum viuūt et viles sūt. **Septuaginta:** Quasi salua reputatę sūt. **Eccl. xvij. a.** Numerus dierū vitę hominū vt reputatę sūt. **Eccl. xvij. a.** **Uñ** Et quasi momentū statherę reputatę sunt. **In** hoc significat instabilitas vitę hūanę. **Homētū** em̄ statherę defacili ad vtrāq̄ partē idinat. **Sup** Numeri. xj. d. Si spūisset pater suus in facie eius rē. dicit **Origenes** in Glo. **Vinc** efalas: **Omnes** gentes sicut stilla situle: et sicut spūsi reputatę sunt. **o** **Ecce** insule quasi puluis exiguus. **In** insule dicunt sancti: qui cōtinue fluctibus et ictibus p̄secutionū tundunt: sed tamē nō submergunt. **Et** hi quasi puluis exiguus comparatiōe domini: **Uñ** abraā **Gen. xvij. d.** Loquar ad dominū meū cū sim puluis et cinis. **Et Numeri. xvij. b.** Quis dinumerare possit puluerem iacob: **Et** nota: si vis accedere ad insulā: oportet te intrare mare: ita si vis venire ad societate sanctorum oportet te sustinere ictus et fluctus tribulationū. **Uñ** Act. xij. d. **Per** multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei. **q** **Et** libanus nō sufficiet ad succēdēdū: ita vt purgent pctā populū. **Et animalia** ei⁹ nō sufficiet ad holocaustū. **S. j. c.** Quo mihi multitudinē victimarū vestrarū: **Omnes** gentes quasi nō sint: sic sunt corā eo: et quasi nihilū et inane reputatę sunt ei. **Hoc** est quod dicit in P̄s. **Substantia** mea quasi nihilū ante te. **j. xj. c.** **Omnes** gentes quę pugnant aduersū te: erūt quasi non sint. **Uñ** **Et** **Cui** ergo simlē fecistis deū: **Iudex** facti deū simlē leccatorū: quasi delectet nidoze carnis et odore. **Crudeli** simlē putat eū desperātes: sic can. **P̄sumptuos** putat eū simlē fatuo: quasi nō cōsideret quę agunt. **Uñ** Job. xxij. b. **Quid** nouit de⁹: et q̄si p̄ caliginē iudicat: nubes latibulū ei⁹: nec nostra p̄siderat. **Quar** putat eū corruptū pecunia. **Eccl. xv. a.** **Ne** dicas in multitudinē munerū meoz respiciet de⁹. *** Quicqd** quilibet

P̄s. 77. Magna p̄tē aq̄ sub terra abscondit. **Uñ P̄s.** Statuit aq̄s q̄si in vtre. **P̄s. 103.** Dñs celos nō absconditos s̄ aptos fecit. **Uñ P̄s.** Extrēdēs celū sic pellē. **Quis** appēdit tribus digitis molē terre: **Quis** aliquis vult leuare aliqd ponderosū: apponit totam manū: sed si vult leuare leue: duos t̄m v̄ tres digitos apponit. **Uñ q̄ dicere q̄ dñs tā fortis est vt totā terrā sustineat q̄si aliqd leue.** **Appēdit** i medio mūdī s̄ sibilis: sup nihilū: dicitur **Sto. Sz̄ in P̄s. d̄** de fra: Ipse sup maria sūdauit eā. **Et iter:** Qui sūdauit frā sup aq̄s. **Sol.** Ibi accipit sup ip̄op̄ite s̄m q̄d aliqd d̄ sup aliqd tāq̄ sup sūdauit: fra em̄ sic sup nihil sūdauit. **Et librauit** i pōdere mōtes: **Et colles** in stathera. **Nota:** tūc scit quātū ponderis ē res: q̄si libras et pōderat. **Uñ q̄ dicere p̄ba:** Quis scit quātū ponderat mōtes et colles: **Solus de.** q. d. q̄ p̄dicta pōt facere et cognoscere facile poterit subuere babylonē. **Uñ s̄m Aug.** Pondus est imperiū cuiuscq̄ rei tēdētis ad suū locū. q. d. q̄s est q̄ mōtes et oīa ordinauit suis p̄p̄rijs locis: **Nullus** nisi solus de. **Uñ P̄s.** Ponderib⁹ librata suis. **Sed** qz aliqd dicere possit: **Dñs** non fecit p̄dicta sine auxilio: ideo ad iugit: **Quis** adiuit sp̄m dñi. i. sp̄m qui est dñs: vel sapiētā dñi: q. d. nullus. **Septuaginta:** Quis cognouit mentē dñi: **Et** qz adhuc possit q̄s dicere q̄ plato et alij p̄h̄i docuerūt dñm et adiuuerūt ad hęc faciēda: **Subdit:** **Aut** q̄s p̄siliari⁹ eius fuit et ostēdit illi: p̄dicta esse faciēda: q. d. nullus. **Sic** q̄ inijt cōsiliū: **Uñ** op̄ari debuisset: **Et instruxit** eum: q. d. nullus. **Et docuit** eū semitā iusticię. i. regulā op̄andi. **Et erudiuit** eū scia: cognoscēdi bonū et malū: **Et viam prudentię** eligēdi bonū a malo: ostendit illi: q. d. nullus. **Septuaginta:** Quis docuit iudiciū: et viā intelligētię q̄s ostēdit illi: **Ecce gentes** q̄si stilla situle. **Septuaginta:** Cūctę gentes. **Sicut** ille q̄ portat situlā plenā aq̄: si vna gutta cadat parū curat: sic dñs parū curat de oib⁹ gentib⁹. **Et reuera** q̄tū ad ipsū: nihil est scia oīm hoīm: vel sicut gutta situle nihil est respectu ton⁹ aq̄: sic potestas oīm hominū respectu potestat⁹ dei. q. d. magna ē aq̄ et gūis: et tñ de eā sustinet et cōtinet cū sit omnipotēs. **Et q̄si** momentū statherę reputatę sunt. q. d. sicut stathera defacili et q̄si p̄ nihilū in vtrāq̄ p̄tē inclinā: sic nihil sūt gentes corā eo: et ita defacili pōt eas cōuētere ad dñm q̄si cūq̄ voluerit sicut mouet stathera: et sicut lingula q̄ ē in medio statherę p̄uertit vbi vult: libras. **Septuaginta:** **Et** q̄si salua reputatę sūt. **Fortē** dicitur aliqd q̄ ita pōt dñs facere in fra nō munita: sed nō sic i terra munita: maxie i insulis q̄ fortes sunt et nō possūt obsideri nisi p̄ naues: **Immo** dicit ipse: **Ecce insule** quātūcūq̄ fortes: **Quasi** puluis exiguus. i. defacili ipellit possūt ab eo: sic parū puluis a vento. **Et** qz tant⁹ ē dñs: ideo nec ligna possunt sufficere neqz animalia in holocaustū ad impendēdū ei honozē quāt⁹ debet ei impēdi: **Uñ** dicit: **Et liban⁹** vbi sūt multa ligna: **Nō** sufficiet ad succēdēdū ignē p̄ holocaustis: **Et animalia** ei. i. liban⁹: vbi pascēbant multa animalia. **Uñ** eius. i. dñi: qz oīa animalia ei⁹ sunt. **Nō** sufficiet ad holocaustū: s̄m honozē q̄ sibi debet impēdi. **Uñ** hoc dicit: vt gētes ab idolatria hostiarū reuocet. **Uñ** gētes q̄si nō sint: sic sunt corā eo. i. ei⁹ cōparatiōe q̄si nihil vel p̄pe nihil sunt. **Et q̄si** nihilū et inane reputatę sūt ei. **Septuaginta:** Cūctę gentes q̄si nihilū reputatę sunt. i. cōparatiōe eius: vel s̄m iudiciū ei⁹ q̄si nihil re-

Sexta pars

Doxaliter

P̄s. 36.

P̄s. 38.

Et sic: Vos qui pus fuistis idolatre. q. d. frustra cogitat? fa- cere idoli et: qz nec pot aliqd fieri nec cogitari qd sit sile et. b. **Aut quid sculpsit? stabit faber: qd supple sit sile deo: c. Aut quid aurifer. i. aurifaber: d. Aureo figurabit illud: id est de auro faciet aliqd sculpsit qd sit sile deo: e. Et la- minis argenteis. i.**

Argentari. i. opa- n. in argento: q. d. no. Sorte lignum et imputribile. i. debet esse succuba qd est gen? ligni imputribilis: de q matie snt idola) b. Elegit artifex sa- piens: in hac arte ut simulacrum durabile in logu faciat. **Quere- rit quod statuat li- mulacrum q non moueat. i. quod faciat q idoli sui stet firmiter i parete: vel q non dissoluant mēbra ei. Frisio est eoz q idola fabricat: et q ea colūt vt cessent ab eis. q. d. ppha: nec faber cudere: nec carpentari? dolare: nec fuso: fundere: nec aurifaber excudere**

deaurare pot aliqd qd assimilet deo. k. **Aut quid no sci- etis? idola nihil esse: et vnu deū esse naturali rōne: vnde fm qd ab initio naturali lege vos docuit: l. **Aut quid no au- distis? saltē p legē scriptā q hoc phibet: m. **Aut quid no annunciatū est vobis? per patriarchas. n. **Ab initio: ipis. i. parū post initū. i. p adam / enoch / noe / et ceteros: vel p ipsas creaturas: q omē deū pdicāt vt suū factorē: o. **Aut quid no intellexistis? p pphas: p sūdamēta terre: esse a dno: no ab idolis. i. q terra fundata sit a deo no ab idolis: q **Qui sedet sup gyrū terre: tanqz oia regēs: qd intelli- git p sedet r sup: Et oia ambiens: qd intelligit in hoc q dicit / gyrū: ille est. i. q fundauit eā. Et hoc verbo / sup gyrū frē: vt dicit Glo. multi terrā qsi punctū r globū esse cōtendūt. i. centrū firmamētū: r totā rotundā. r **Et habitatores ei?: id est terre: s. **Sūt qsi locustę / cōpati deo. i. vni r impo- tentes in cōpartōe eius. q. d. quid q supbitur: t. **Qui extē- dit velut nibili cęlos / materiales. i. fecit eos tenues r sub- tiles. Est em de maxime subtili materia sunt: ideo ppter sus- tenuitatē r subtilitatē fm vsum loquēdi dicunt nibili. Propē hmoi etiā tenuitatē dī in Ps. **Extēdēs cęlū sic pellē. i. distē- dens tenuiter. v. **Et expādit eos. i. cęlos: r **Sic taber- naculū ad habitādū. Septuaginta: Qui statuit qsi ca- mērā cęlū: qz sub eis tanqz sub tabernaculo habitāt homines: supra ho angeli r sancti. Hinc etiā quidā: vt dicit Glo. in siltu tudinē spere cęlū esse p tendūt: r ei? hemispherū trīs iminere. r **Qui dat secretorū scrutatores. i. p hos: 3. **Quasi no sint: qz seqntes cogitatōes cordiū suoz vni sūt. a. **Su- dices frē. i. pncipes: b. **Velut inane fecit: qz cito irā- scunt: et sic sūt velut inane: qz aliqsi apparēt aliqsi nō. Septu- agita: Principes r regna frē p nihilo: trā aut qsi nibili fecit.********************************

Et quidē neqz Dorallter * Quicqd qlibet colit r venerat / hoc illi de? est / dicit Au- gustin. Et super Josue. xliij. dicit Aug? in Glo. Quisquis talē cogitat deū qualis nō est / alienū r falsū deū in cogitatōe portat. a. **Aut quā imaginē ponetis ei: Summū bo- nū de? est: Vn gulosi qsi summū bonū in cibis r potib? cōsti- tuūt: ponūt deo imaginē vfi. Luxuriosi / q sūt qsi sus lora in volutabro luti: r velut sumēta q cōputruerūt in stercore suo / ponūt ei imaginē porci vel sumēti. b. **Aut quid sculpsit? cōstabit faber: Cōtra illud pceptū / Exo. xx. a. Nō facies tibi sculpsitile. c. **Aut aurifer auro figurabit illud r la- minis argēteis argētari. Duiti hodie ex auro figurāt sculpsitila: multi ex argēto: multi ex gre: multi ex ferro. Ex au- ro faciūt sculpsitila / quicūqz platos eligūt p mūdāna sapien- tia. Ex argēto / q eos eligūt p eloquētia. Ex frē / qui eos eli- gūt p seculari r inuincibili potētia: Ex ferro / qz eos eligūt******

p alioz oppressōe r rapina. Ps. Simulacra gētū argētū r Ps. 113. aurū opa manū hoim. g. **Sorte lignū r imputribile cle- git artifex sapiens: qrit quō statuat simulacrum q nō moueat. Hoc sepe fit in electōib? epoz r abbatū. Sē- pe em / imo sp sapiētes mūdī qrit quō statuat p latū q fortis sit genere r imputribi- lis. i. inuincibilis potē- tia: r hoc totū ppter rpalū defensionē: qz de aiab? nō curāt. Vn signāter dicit / q nō moueat: verū est ad curā: sed resideat i do- mo sua: r induat nobi liter r splēdide epule? quotidie: sed ad visitā dū subditos nequāqz mouet. Vn Zach. xi. d. O pastor r idolum derelinquēs gregem.**

nūciatū est vobis ab initio: **Aut quid no intellexistis? sū dā- mēta frē: Qui sedet sup gy- rū terre: r habitatores ei? sūt qsi locustę. Qui extendit velut nibili cęlos: r expādit eos sic tabernaculū ad inha- bitādum. Qui dat secretorū scrutatores qsi nōn sint iudi- cēs terre velut inane fecit.**

Pastor nomie: idoli re. Idoli officio: sed pastor dignitate. Pastor curā suscipiēdo: sed idoli domi imobilis residēdo: et gregē penitus negligēdo. Cōtra qz: Prouer. vi. a. Fili mi si spopōderis p amico tuo: defixisti apud extraneū manū tuā: r illaqueat? es verbis oris tui: r cap? p pphā sermonib?: Fac ergo qd dico fili mi r temetipsū libera: discurre: festina / susci- ta amicū tuū. k. **Aut quid no sciētis. Dic redarguunt nō illi q nesciūt: s q scire nolūt nec audire. Vn sequit: **Aut quid no audistis. In hoc redarguunt q sermones nolūt audire: in quib? addiscit qd oporteat credi vel teneri. Fides em est ex auditu: audit? aut p verbū christi: Roma. x. c. Et qz nō potest hō audire nisi sit q annūciat: Ideo subdit: **Aut quid no annūciatū ē vobis: q. d. sic. Null? pot se excu- sare de ignozātia qui scire voluerit: quia in omnē terrā extiuit sonus eozū: r in fines orbis terre verba eoz: vt dicit in Ps. Ps. 18. et Roma. x. d. **Aut quid no intellexistis fundamē- ta terre. Hoc pot dici illis q in electōib? semp intendūt eli- gere tales: qui ecclesiā multiplicēt r augeāt in rēpōralibus: et de aiab? nō curāt. Isti nō intelligūt qualia fuerūt pma fun- damēta terre. i. ecclesie. i. apli qui semp fuerūt nudi r paupes. De his fundamētis dicit in Ps. Fundamēta ei? in montib? Prouer. viij. d. Vbi cras qsi ponebā fundamēta ter- ram. Isti nō aduertūt q ecclesia pmo fundata fuit sup pau- pertatē: r qdū sic stetit bñ habuit. Et de hac fūdatiōe dicit Job. xxvj. b. Qui appēdit terrā sup nihilū. i. sup paupertatē. q **Qui sedet sup gyrū terre. Hic sedet sup vnitatē ec- clesie: qsi regēs eā r docens. r **Et habitatores ei? sunt qsi locustę. Locustę sunt moderni habitatores eccle. i. ha- bētes crura retro longiora anteriorib?: qz anteriorū obltri in posteriora se extendūt. Frē locustę amice sunt fortunę: q can- tant r saltant in estate pspēritatis: sed torpent r tacēt in hye- me aduersitatis. Et de vtriqz dicit Maum. iij. d. Custodes tui qsi locusta: r paruuli tui qsi locustę locustaz. Isti sunt ha- bitatores ecclesie qui corrodūt omnē viroz rpalū: quę cōst- dent in sepib? i die frigoris. i. aduersitatis: sol or? ē r auola- rūt: r nō ē cognit? loc? eaz vbi fuerūt. Hoc dictū est de ami- cis fortunę. **Qui extēdit velut nibili cęlos: r expā- dit eos sic tabernaculū ad inhabitādū. Est sūt viri cęlestes: de qb? Ps. Cęli enarrāt gliaz dei. Hos cęlos extē- dit dñs velut nibili p hūilitatē: r velut tabnaculū pauperū p cōpassionē. Vn. lxx. Qui statuit qsi camerā cęlos. De secūdo dicit aplus ad Philemonē. b. Viscera scēoz requeerūt p te. j. vlt. a. Cęlū mihi sedes ē. **Qui dat secretorū scrutato- res qsi nō sint. Vn Prouer. xxv. d. Qui scrutator ē male- stis oppmet a glia. **Judices frē velut inane fecit. Glo. qz cito trāscit. Eccl. x. b. Ois potentat? breuis vita. j. xliij. d. Frisita faciēs signa diuinorū: r hariosos i furozē frēs cōuertens sapiētes retrosum: r scientiā eozum stultā faciēs. Et Eccl. xl. b. Omia quę de terra sunt in terram conuertent.******************

* Et quidē neqz

Ps. 113. et. 134.

Ar. tnbiliū

f

Ar. stinaces

Ps. 86.

Ps. 18.

Esaię... **Et sic: Vos qui pus fuistis idolatre...**

Et quidem neq; plātato neq; sato: neq; radica to in terra trūco eozū. Per metaphorā arboris ostendit quō eos de terra abstulerit. q. d. sicut arbor q̄ nec plātata firmiter nec insita neq; radicat a est neq; truncū habet in terra cito a vento tollit̄ & auellit̄: sicut & p̄dici principes euulsi sunt: utpote nō plātati firmiter nec radicati. **Et best qd̄ dicit: a. Et qd̄ dē. i. certe: b. Neq; plātato neq; sato neq; radicato in terra trūco eozū. i. statu eozū minime firmato. c. Repente flauit in eos: spūs dei. i. indignatio. i. domini q̄si ex indignatione eis tribulationem imisit̄ vel mortem. d. Et aruerūt. i. mortui sunt: e. Et turbo. i. repentina sententiā dei: f. Quasi stipulam auferet eos. i. valde lenit̄ & defacili auferet eos ab hac vita. g. Et cui assimilastis me: o vos iudei: v̄ gētes idola colētes: Cui inq; deoz vestroz assimilastis me: cū tanta sit potentia mea: h. Et cui adēquastis me. i. equalē reputastis: i. dicit sanctus. i. dñs: qui sanctus est singulariter: nō quia alij nō sint sancti p̄cipaliter: sed ipse solus est sanctus essentialiter. Et est simile illud: Luc. xviij. d. Nemo bonus nisi solus deus. Verū est essentialit̄. k. Leuate in excelsū oculos vestros. q. d. si verbis nō vultis credere de potētia mea: saltem oculis v̄ris credite. A magnitudine em̄ & pulchritudine cęli & stellarū potestis cognoscere quātus ego sum qui creauit hęc. Sap. xlij. b. A magnitudine creature & speciei poterit creator horū cognoscibiliter intelligi. Et q̄ idola nō sūt diij qui hoc facere nō possent. Unde Hier. x. b. Diij qui nō fecerūt cęlū & terrā pereāt. Et hoc est q̄ dicit: Leuate in excelsū oculos vestros. i. ad cęlū: l. Et videte quis creauit hęc. i. cęlū & q̄ in eo sūt. Et ostēdit q̄s ille sit: m. Qui educit in numero militiā eozū. i. qui scit numerū stellarū quę ordinatę sūt: hic tres: hic quattuor: sicut militū acies in exercitu. n. Et omnes ex nomine vocat. i. pprietates singularū nouit: quibus cognosci habent: sicut homo p̄ nomē suū. Simile habet in Ps. Qui numerat multitudinē stellarū et omib; eis nomia vocās. Vel militiā cęloz vocat angelos: vñ etiā dī dñs exercitū. o. Deq; multitudine fortitudinis & roboris virtutisq; eius: neq; vnū reliquū fuit. i. quia omnipotēs est: nullū eoz est quin ipse cognoscat & numeret: et quin venirent: si ipse vocaret ea. Hęc autē tria: fortitudo/robur et virtus in deo idē sūt. i. diuina essentia: sed differūt in nobis. Fortitudo em̄ mēbroz cōsistit in decēt & recta mēbroz cōmensuratōe: robur vero in ossib; & medullis: virtus autē q̄si in animi magnitudine. Un̄ scriptura hic loquit̄ q̄si more n̄ro: p. Quare dicitis iacob & loqueris isrl̄: Per iacob intelligunt̄ duę trib; p̄ israhel decē. Striq; autē vidēt se a pessimis idolatris captiuari: cū tñ essent p̄plus dei: dicebāt: Dñs nō videt nos neq; cognoscit: qz si videret liberaret nos. Et h̄ est qd̄ dicit rephēdendo eos de b: q. Quare dicitis iacob. i. duę trib;: q. Et loq̄ris isrl̄. i. decē tribus. Et quid dicit: subdit: r. Abscōdita est via mea a dño: q̄si dñs nō videt q̄ ego vado: s. Et a deo meo iudiciū meū trāsibit. i. dñs p̄iudicauit me: vel abiudicauit: vel nō p̄tinet ad eū ferre sententiā iudicij p̄ inimicos meos: v̄ p̄tra me: qz nescit qd̄ facio: siue bonū: siue malū. t. Nūquid nescis p̄ teip̄sū tu q̄ sic loq̄ris: v. Aut non audisti: p̄ scripturas et p̄phas vos om̄s q̄ sic loq̄mini. q. d. imo multoties audistis hęc. i. x. Deus sempiternus dñs vn̄ est: sup̄le: y. Qui creauit terminos terre: de nihilo. Et sim hoc patet q̄ nouit oīa: & omnipotēs ē: & posset vos eripere si vellet. Et qz posset aliq̄s dicere q̄ nō posset exequi iusticiā: qz deficeret. Hoc remouet: dicēs: z. Non deficiet: qz nō est caro fragilis vt nos: a. Neq; laborabit. i. nō lassabit hoc faciēdo: qz solo s̄bo pōt oīa facere. b. Neq; est inuestigatio sapiētie ei. i. nō habet sapiētia vel noticiā de rebus p̄ inuestigationē sicut hoīes. Et sic: Neq; est inuestigatio sapiētie ei. i. sapiētia ei inuestigari nō pōt. Qui dat**

7.46.b.

ps. 146.

Deq; multitudine fortitudinis & roboris virtutisq; eius: neq; vnū reliquū fuit. Quare dicitis iacob & loq̄ris isrl̄: abscōdita est via mea a dño: & a deo meo iudiciū meū trāsibit. Nūquid nescis aut nō audisti: de sempiterno dñs: q̄ creauit terminos terre: nōn deficiet: neq; laborabit: neq; est inuestigatio sapiētie eius: * **Et quidem neq; plātato neq; sato neq; radicato in terra trūco eozū: repente flauit in eos & aruerūt.** Dominus fiat super malos euellēdo eos de terra: quozū trūcus. i. vita: neq; plātata est bonis morib;: neq; sata bonis opib;: neq; radicata in fide & charitate: vnde cito auellunt. Et hoc est quod se-

Dorallier

B

Et. tr. 146.

105.9.

quis: **Et turbo.** i. sententiā dñi q̄ subito vt turbo venit: et cui nō pōt resisti: sicut nec turbini. **Quasi stipulam auferet eos.** i. facilliter. Un̄ Ps. Perijt memoria eoz cū sonitu. Sap. iij. a. Adulterinq; plantatiōes nō dabūt radices altas: nec stabile firmamentū collocabūt: et si in ramis in tpe. i. ad tempus germiauerint: infirmiter posita a vēto cōmouebūt & a nimietate ventoz eradicaunt. Job. xv. g. Nec mittet in terrā radicē suā: nec recedet de tenebris. Job. xlij. b. Si seruuerit in terra radicē ei. **Et cui assimilastis me & adēquastis me dicit sanctus.** Hoc est p̄tra p̄secutores matē statts: qui credūt & laborāt ad plenū cōprehēdere diuinitatē: fingētes in cordib; suis similitudinē eius: cū tamē nulla similitudo possit ad plenū rep̄ri. **Leuate in excelsū oculos vestros: & videte q̄s creauit hęc.** Questio hęc dicit ad deū p̄ alioz remotiōe. Cū em̄ intuemur cęlū & stellas et oēs creaturas: & videm; deū nihil horū esse: qz creator s; excedit creaturā: ex hoc possum; colligere q̄ deus ens est sup̄ omnia & a nullo. Unde Sap. xlij. b. A magnitudine speciei & creature cognoscibiliter poterit creator horū videri. Et. j. Si tantū potuissent scire vt possēt estimare seculū: quō dñm huius nō facillius inuenerūt: **Qui educit in numero militiā eozū.** i. cęlozū: **Et oēs ex nomine vocat.** Militiā cęloz societas est angeloz: vel stellarū: quas dicit dñs educere in numero: qz vrozūq; numerus est ei finitus: & cognoscere ex nomine: qz approbat ea & seruitur eius voluntati. Et nota q̄ dicit dominus vocare ea ex nomine: quę placent ei. Unde Exo. xxxij. d. Teipsum noui ex nomine: dicit ad moysen. Et Exo. xxxv. d. Vocauit te noie tuo. Dillites dei sūt om̄s boni: q̄ deo militāt. Job. xxv. a. Nūquid est numerus militū ei: Vos educit dñs. i. extra seip̄os ducit. Luc. ix. c. Qui vult venire p̄ me abneget semetip̄sū. **Deq; multitudine fortitudinis et roboris virtutisq; ei: neq; vnū reliquū fuit.** q. d. tāq; potētis ē q̄ nihil eū later. Un̄. lxx. A multa glia & i robore fortitudinis nihil a te abscōditū est. **Quare dicitis iacob et loqueris isrl̄: abscōdita ē via mea a dño: & a deo meo iudiciū meū trāsibit: vel trāsibit.** i. dñs p̄iudicauit me: vel abiudicauit: vel nō p̄tinet ad eū ferre sententiā iudicij p̄ inimicos meos: v̄ p̄tra me: qz nescit qd̄ facio: siue bonū: siue malū. **Nūquid nescis p̄ teip̄sū tu q̄ sic loq̄ris: v. Aut non audisti: p̄ scripturas et p̄phas vos om̄s q̄ sic loq̄mini.** q. d. imo multoties audistis hęc. i. x. **Deus sempiternus dñs vn̄ est: sup̄le: y. Qui creauit terminos terre: de nihilo.** Et sim hoc patet q̄ nouit oīa: & omnipotēs ē: & posset vos eripere si vellet. Et qz posset aliq̄s dicere q̄ nō posset exequi iusticiā: qz deficeret. Hoc remouet: dicēs: **z. Non deficiet: qz nō est caro fragilis vt nos: a. Neq; laborabit. i. nō lassabit hoc faciēdo: qz solo s̄bo pōt oīa facere. b. Neq; est inuestigatio sapiētie ei.** i. nō habet sapiētia vel noticiā de rebus p̄ inuestigationē sicut hoīes. Et sic: **Neq; est inuestigatio sapiētie ei.** i. sapiētia ei inuestigari nō pōt. **Qui dat**

* Qui dat lassio

Qui dat lasso virtutē: ad litterā: b Et his q̄ nō sunt. i. q̄ deficientes sunt q̄ nō sūt: qz nihil possūt: c q̄ fortitudinē: corp̄s z mēt̄s: z robur multiplicat. d Deficient pueri: q̄ necdū laborib⁹ vires suas cōsumpserūt: e Et laborabūt: a puericia i infirmitate. f Et iuuenes: q̄ ad huc fortes sunt: g

In infirmitate cadēt: i lectū: z de lecto in pberetrū: de pberetro in sepulchrū: de sepulchro q̄q̄ i infernum. h Qui autē sperāt in dño: nō infirmitate mutabūt fortitudinē: vt sint fortes deo q̄ p̄s erāt fortes mūdo. i Mutabūt fortitudinē. i. q̄ habebūt fortitudinē recētē: sic autē q̄ mutat p̄nas veteres: z recipit recētē: s̄n s̄dit: k Assumēt p̄nas sic aq̄le: nouas. i. agiles erūt ad bñ opandū z fortes: sic aq̄la q̄ mutat p̄nas veteres z nouas assumit: fortis ē ad volandū. l Currēt: ad deū bonis opibus: m Et nō laborabūt: id nō lassabunt. Et videbūt eis q̄ nō laborēt: quia oīa facilia sunt amāri. n Ambulabūt: de virtute in virtute: o Et non deficient: quia domin⁹ dabit eis p̄seuerantiā: et quia uiuent in eternū.

Qui dat lasso virtutē. Ecce cōsolatio tēptatorū. Lasso em̄ dat dñs virtutē: quia lasso sūt. Unde. ij. Corinth. xij. c. Virtus in infirmitate p̄ficat. Job. iij. c. Ibi requiescēt fessū robore. b Et his q̄ nō sūt fortitudinē z robur multiplicat. Roma. iij. c. Vocat ea q̄ nō sūt: tāq̄ ea q̄ sūt. j. Corinth. j. d. Cōtempribilia elegit deus z ea que non sunt vt ea q̄ sūt destrueret. Septuaginta. Qui dat elurietib⁹ fortitudinē z nō dolētib⁹ mēgorē. d Deficient pueri. i. illi q̄ in aniter gloriānt de corp̄s sanitate: et putant adolescentiā esse perpetuā: de quib⁹ dicit. j. lxx. d. Puer centū annoꝝ maledictus. e Et laborabūt: in operib⁹ malis. An̄ Sap. v. b. Ambulabūt: vias difficiles. f Et iuuenes in infirmitate cadent. Lxxij. v. c. Puer in ligno corruerūt: senes i post: detecerūt: iuuenes de choro p̄fallentū. h Qui autē sperant in dño mutabūt fortitudinē. Per penitentiā debēt hoies mutare fortitudinē: qui cōuertunt ad dominū: vt qui p̄s potentes erāt ad bibendū vinum: z viri fortes ad miscendam ebrietatē: sicut dicit. s̄. v. e. postea fiant fortes ad ieiunandū: z quecūq̄ fortia mēbra habuerāt p̄s ad peccādū: postmodū fortia habeāt ad dño futendū. An̄ Roma. vj. d. Sic exhibuit mēbra v̄ra fuisse imūditie z iniquitatē ad iniquitatē: sic nūc exhibere mēbra v̄stra seruire iusticie in sanctificationē. Sed multi fortes sunt ad malū: qui dicūt se debiles ad bonū: statim cū modica penitentiā eis iniungit. Unde in p̄sona p̄s̄oꝝ dicit Job. vj. b. Nō est fortitudo lapidū fortitudo mea: nec caro mea gēna. Multi autē fortitudinē bonā conuertūt in malam: de quib⁹ dicit. xxxij. b. Factus est cursus eoz malus: z fortitudo dissimilis. Et Prouerb. xv. b. Labia sapientū disseminabūt scientiā: co: stultozū dissimile erit. Et nota q̄ p̄ hoc q̄ dicit: mutabūt fortitudinē: tangit p̄ma pars iusticie: que est declinare a malo. Per hoc autē q̄ dicit: assumēt p̄nas. i. virtutū: notat alia pars: que ē facere bonū. In hoc autē q̄ dicit: assumēt: notat cooperatio liberi arbitrii. Sic aquila que mutat p̄nas veteres z accipit nouas: ita debet penitēs facere: mores suos debet mutare: vt q̄ p̄s luxuriosus fuit: fiat castus. l Currēt: de virtute in virtute: m Et non laborabūt: qz iugū dñi suauē est z onus eius leue: Matth. xj. d. Unde sequit: n Ambulabūt. i. christū fessozē suū suauiter ferent: sicut equus q̄ suauiter ambulat: nō trorando. o Et nō deficient: ecce p̄seuerantiā que necessaria est ad salutē tanq̄ cōsumatio oīm p̄dictoz.

Aceant ad me insule. Sic Expo. Ca. XLI. In capitulo p̄cedenti dicitū ē: interio p̄betē erat cōsolari p̄tm iudeoz: vnde potentia dñi qui bona promittat: eis multiplicat comedauit: In hoc etiā capitulo in-

tendit cōfortare eos. Et dicit hoc capitulū in sex pres. In p̄ma monent iudēt vt obediāt z credāt veritati. Secūdo agit de cyro s̄m iudeos: s̄m nos de aduētū christi: ibi: Quis scitauit. In tertia dissuadet idolatriā in cōparatione oī potētis dei: qui tot z tanta bona p̄stitit eis: ibi: Ego dñs p̄m⁹ et nouissimus. In quarta agit de reditu iudeoz de captiuitate s̄m eos: s̄m nos autē de p̄dicatione ap̄toꝝ: ibi: Et tu israel. In quinta de p̄seueritate quā habuerūt p̄ reuerfionē s̄m eos: s̄m nos vero p̄mittit diuersa dona gr̄az p̄uersis ad fidē: ibi: Egēti z paupes. In sexta arguit idolatras: nolētes credere: ap̄strophās in ipsa idola: q̄ nec suā destructionē nec sup̄boꝝ idolatraz cōculcationē potuerūt p̄scire: ibi: Prope facite iudiciū. Dicit ḡ: Aceat ad me insule. i. iudei habitātes i insulis. Aceat ad me: audiendū: q̄ volo eis nūciare reditū de babilonia: z p̄seueritatē futurā. q̄ Et gentes. i. iudei gentiliti viuetes: vt in gentes habitātes. r Fortitudinē mutant: vt bñ opent

qui p̄s agebant

Dyffice: p Aceant ad insule: dicit christus: id est omnes filij adē in amaritudine originalis peccati cōcepti: in medio prauē z puerse natiōis habitātes: in amaritudine cor: dñs z corp̄is vitam hanc ducentes z finientes. Aceant ad me. i. meā mūditiā z meā innocentā intuentes: qz stelle non sūt mūdē in cōspectu eius: z in angelis suis reperit prauitātē: vt dicit Job. xxv. b. Irē: Aceat ad me insule. i. martyres in amaritudinib⁹ tribulationū z tormētōꝝ expositi meq̄ passionis cōsiderantes dolores: qz plus in infinitū sustulit q̄ ipsi. Unde Lxxij. j. d. O vos omnes qui transitis p̄ viam: attēdite z videte si est dolor sicut dolor meus. s̄. xxxij. a. Erubescē sidon ait mare: id est erubescē o homo quicūq̄ tyrannozū p̄secutioni expōsit⁹: Tu inq̄ sidon qui venaris ad mortē: Sidon enim interpretat venatio: Ait mare: erubescē: id est dicit christus omni vento p̄secutionis: omni periculo: z omni amaritudinē doloris expositus. Et. j. parum eodem. Cum auditū fuerit in egypto: id est in mundo: dolebunt cum audierint de tyro: Alia littera: de cyro: id est de christo. P̄s. Absorpti sunt iuncti petre iudices eozum. i. ap̄stolorū com: parati christo nihil sunt. q Et gentes fortitudinem mutant. Rectus ordo vt gentiliti viuentes: id est peccatores audita passione christi: mutant fortitudinē veteris viē in fortitudinē penitentię. Est autē quadruplex renouatio corp̄o ralis: cui respondet quadruplex sp̄ualis. Renouat em̄ ceruus cum hauserit venenū potu aque frigide: Cui respondet renouatio que fit in baptismo per aquam. An̄ P̄s. Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te deus. Item renouat aquila cum iam senuerit z non amplius potest comedere: p̄cutiēdo rostrū suū ad petram: Cui respondet renouatio peccatoꝝ: qui iam senuit p̄ peccatū: cum ad petrā christū allidit rostrum suū per confessionē. Unde P̄s. Beatus qui tenebit z allidet paruulos suos ad petram: id est infirmitates z pctā sua ad petrā christū. Petra em̄ erat christus. j. Corinth. x. a. Et in P̄s. dicit: Renouabit vt aquile iuuentus tua. Item renouatur serpens: angustum foramen lapidis intrando: ibiq̄ veterem pellem dimittens: deinde nouam pellē acquirit: Cui respondet illa renouatio q̄ fit p̄ habitū religiosi susceptionē: vbi etiā dicit: Exuat te deus veterē hominē cum actibus suis: z induat te nouū qui s̄m deum creatus est in iusticia z sanctitate veritatis: Eph. iij. f. Ad quam renouationem monet nos dominus Matth. x. b. dicens: Estote prudētes sicut serpentes: et simplices sicut columbę. Item: Luc. xij. e. Contendite intrare per angustā portam: qz multi q̄rēt intrare z nō poterunt. Item renouat etiā accipiter in cauea: plumas veteres dimittendo et nouas de die in diem recuperando: Cui renouationi respondet illa que fit per p̄gressum

A

Dyffice
Ibid. 2. b.

Job. 4. d.

P̄s. 140.

Renouatio
quadruplex
P̄s. 41.

P̄s. 136.

P̄s. 102.